

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
MUHASEBE FİNANSMAN BİLİM DALI

**BANKALARDA KREDİ KARTI İŞLEMLERİ
VE MUHASEBESİ**

Yüksek Lisans Tezi

İlkay GÜLER

İstanbul, 2007

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
MUHASEBE FİNANSMAN BİLİM DALI

**BANKALARDA KREDİ KARTI İŞLEMLERİ
VE MUHASEBESİ**

Yüksek Lisans Tezi

İlkay GÜLER

Danışman: PROF.DR. CEMAL İBİŞ

İstanbul, 2007

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	VI
ŞEKİLLER LİSTESİ	VII
KISALTMALAR	VIII

GİRİŞ

1. KREDİ KARTLARI İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR	1
1.1. Kredi Kartının Tanımı ve Temel Kavramlar	1
1.1.1. Kredi Kartının Tanımı	1
1.1.2. Temel Kavramlar	2
1.2. Kredi Kartı Sisteminin Tarafları	9
1.2.1. Kredi Kartı İhraç Eden Kuruluş	9
1.2.2. Kredi Kartı Kabul Eden Kuruluş	9
1.2.3. Kart Hamili	9
1.2.4. Üye İşyerleri	10
1.2.5. Bankalar Arası Kart Merkezi	10
1.2.6. Uluslararası Kredi Kuruluşları	11
1.3. Kredi Kartlarının Sınıflandırılması	12
1.3.1. Kartların Özelliklerine Göre Sınıflandırılması	13
1.3.2. Sisteme Katılan Taraflara Göre	14
1.3.2.1. İki Taraflı Sistem	14
1.3.2.2. Üç Taraflı Sistem	15
1.3.2.3. Karma Sistem	17
1.3.3. Hitap Ettiği Kitleye Göre	17
1.3.3.1. Asıl Kartlar	17
1.3.3.2. Ek kartlar	17
1.3.3.3. Şirket Kartları	18

2. KREDİ KARTI SİSTEMİ	19
2.1. Kredi Kartlarının Tarihçesi	19
2.1.1. Kredi Kartlarının Dünyadaki Gelişimi	19
2.1.2. Kredi Kartlarının Türkiye’deki Gelişimi	22
2.2. Kredi Kartlarının Yarar ve Sakıncaları	26
2.2.1. Kart Hamili Açısından Yarar ve Sakıncalar	26
2.2.2. Üye İşyeri Açısından Yarar ve Sakıncalar	29
2.2.3. Kredi Kartı Çıkaran Kuruluş Açısından Yarar ve Sakıncalar	30
2.3. Kredi Kartı Sisteminin İşleyişi	33
2.3.1. Kredi Kartının Kullanılması	34
2.3.2. Otorizasyon (Provizyon)	35
2.3.3. Kredi Kartlarında Takas Sistemi	36
2.4. Kredi Kartlarında Sahtecilik, Dolandırıcılık ve Kötüye Kullanım	39
2.4.1. Kredi Kartlarının Güvenlik Özellikleri	39
2.4.2. Kartın Çalınması Veya Kaybolması	42
2.4.3. Kart Hamilinin Kartı Kaybetmediği ya da Çaldırmadığı Halde Yalan Beyanda Bulunması	42
2.4.4. Sahte Kredi Kartı İhracı	43
2.4.4.1. Kısmi Sahtecilik	43
2.4.4.2. Tam Sahtecilik	43
2.4.4.3. BKM A.Ş’de İncelemesi Yapılan Sahte Kredi Kartlarından Elde Edilen Bulgular	44
2.4.5. Ele Geçmeyen Kartlar	45
2.4.6. Sahte İsim Veya Belgeler Kullanılarak Yapılan Kredi Kartı Başvuruları	45
2.4.7. ATM Cihazlarında Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması	45
2.4.8. Posta ve Telefon ile Yapılan Mal Siparişi Dolandırıcılığı	46
2.5. Sayılarla Kredi Kartı Dünyası	47
2.5.1. Kredi Kartları Faiz Oranları	47
2.5.2. Ülkemizdeki Kartlı Ödeme Sisteminde Faaliyet Gösteren Bankalara Ait Sektör Verileri	50
2.5.2.1. Türkiye’deki Bankaların Kredi Kartı Sayıları	50
2.5.2.2. Türkiye’deki Bankaların Satış Noktası Terminali Sayıları	51

2.5.2.3. Türkiye’deki Bankaların Kart İhracı Pazar Payları	51
2.5.2.4. Türkiye’deki Bankaların Kart Kabulü Pazar Payları	52
2.5.3. Avrupa Ülkeleri ve Türkiye Karşılaştırılması	53
3. KREDİ KARTLARININ HUKUKİ YÖNÜ ve VERGİSEL BOYUT	58
3.1. Kredi Kartı Tarafları Arasındaki Hukuki Durum	58
3.1.1. Kredi Kartı Çıkaran Kurum ile Kart Hamili Arasındaki Sözleşme İlişkisi	58
3.1.2. Kredi Kartı Çıkaran Kurum ile Üye İşyeri Arasındaki Sözleşme İlişkisi	61
3.1.3. Kredi Kartı Hamili ile Üye İşyeri Arasındaki Sözleşme İlişkisi	63
3.2. Banka ve Kredi Kartları Kanunu	65
3.2.1. Kredi Kartları Kanununa Neden İhtiyaç Duyuldu	65
3.2.2. Banka ve Kredi Kanunu ile Getirilen Önemli Hususlar	66
3.3. Kredi Kartı Sisteminde Vergisel Boyut	69
3.3.1. Gelir Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	69
3.3.2. Kurumlar Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	69
3.3.3. Katma Değer Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	70
3.3.4. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	71
3.3.5. Damga Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	72
3.3.6. Veraset ve İntikal Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	73
3.3.7. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunda Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler	74
4. KREDİ KARTI İŞLEMLERİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	75
4.1. Bankalarda Muhasebe Sistemi	75
4.1.1. Banka Muhasebesinin Özellikleri	75
4.1.2. Bankalarda Uygulanan Tekdüzen Hesap Planı	76
4.1.3. Tekdüzen Hesap Planının Amacı	77

4.2. Bankanın Kredi Kartıyla Yurtiçi/Yurtdışı Bankasına Ait İşyerlerinden Yapılan İşlemler	78
4.2.1. Alışveriş İşlemleri	78
4.2.1.1. Kredi Kartı ve İşlem Yapılan İşyerinin Aynı Bankaya Ait Olması	78
4.2.1.2. Yurtiçi Diğer Banka Üye İşyerlerinden Yapılan Alışveriş İşlemleri	81
4.2.1.3. Yurtdışından Yapılan Alışveriş İşlemleri	82
4.2.2. Kredi Kartıyla Yurtiçi/Yurtdışı Bankasına Ait ATM'lerden Nakit Çekim İşlemleri	83
4.2.2.1. Kredi Kartı ve İşlem Yapılan ATM'nin Aynı Bankaya Ait Olması	83
4.2.2.2. Başka Bir Bankanın ATM'sinden Nakit Çekim	84
4.2.2.3. Yurtdışında Yabancı Banka ATM'sinde Yapılan Nakit Çekim	86
4.2.2.4. Nakit Çekim Faizi	87
4.3. Bankanın Üye İşyerinden Yurtiçi/Yurtdışı Bankasına Ait Kredi Kartıyla Yapılan İşlemler	88
4.3.1. Alışveriş İşlemleri	88
4.3.1.1. Yurtiçi Satış İşlemi	88
4.3.1.2. Yurtdışı Satış İşlemi	89
4.3.2. Nakit Çekim İşlemleri	90
4.3.2.1. Yurtiçi Nakit İşlemi	90
4.3.2.2. Yurtdışı Nakit İşlemi	90
4.3.3. Takas İşlemleri	91
4.3.3.1. Yurtiçi Diğer Banka Kartının BKM Takası	91
4.3.3.2. Yurtdışı Diğer Banka Kartının BKM Takası	93
4.4. İtiraz İşlemleri	95
4.4.1. Alışveriş İşlemlerinde İtirazın Kabul Edilmesi	95
4.4.2. Nakit Çekim İşlemlerinde İtirazın Kabul Edilmesi	96
4.5. Kanuni/İdari Takibe Alınan Kartlar	97
4.6. Kayıp-Çalıntı ve Sahte Kartla Yapılan Harcamalar	98

4.7. Kart Ücreti ve Faiz İşlemleri	99
4.7.1. Kart Ücreti	99
4.7.2. Limit Aşım Ücretleri	100
4.7.3. Faizler	101
4.8. Kredi Kartından Yapılan Tahsilat İşlemleri	102
4.8.1. Hesaptan/Kasadan Ödeme	102
4.8.2. Ödeme Noktası Tahsilatları	103
4.8.3. ATM'den Yapılan Tahsilatlar	105
4.9. Üye İşyeri Muhasebe Kayıtları	106
4.9.1. Kredi Kartı ile Üye İşyerinden Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planındaki Yeri	106
4.9.2. Üye İşyerinin İşlemlerle İlgili Yükümlülükleri	107
4.9.3. Banka Tarafından Komisyon Kesilmemesi Durumunda Muhasebe Kayıtları	108
4.9.4. Banka Tarafından Komisyon Kesilmesi Durumunda Muhasebe Kayıtları	110
SONUÇ	111
EKLER	114
KAYNAKÇA	165

TABLÖLAR LİSTESİ

TABLO 1:	Türkiye’de Faiz Oranları (YTL)	48
TABLO 2:	Türkiye’de Faiz Oranları (USD/EURO)	49
TABLO 3:	Avrupa Kredi Kartları Pazarının Gelişimi	57

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL 1: Otomatik Para Çekme Makinesi Sayısı (bin adet)	3
ŞEKİL 2: Satış Noktası Terminali Sayısı (bin adet)	8
ŞEKİL 3: Yıllara Göre Türkiye’de Toplam Kredi Kart Sayısı (milyon adet)	12
ŞEKİL 4: Kredi Kartı Sistemi	16
ŞEKİL 5: Kredi Kartı Sayısı Bazında Pazar Payları	22
ŞEKİL 6: Kredi Kart Alışverişleri İşlem Tutarları	25
ŞEKİL 7: Acquirer Kurum Takas Sistemi	38
ŞEKİL 8: Türkiye’deki Bankaların Kredi Kartı Sayıları	50
ŞEKİL 9: Türkiye’deki Bankaların Satış Noktası Terminali Sayıları	51
ŞEKİL 10: Türkiye’deki Bankaların Kart İhracı (Issuing) Pazar Payları	52
ŞEKİL 11: Türkiye’deki Bankaların Kart Kabulü (Acquiring) Pazar Payları	53
ŞEKİL 12: Avrupa Ülkelerinde Her 1000 Kişiye Düşen Kart Sayısı	54
ŞEKİL 13: Avrupa’da Kredi Kartı Sayısı Pazar Payları	55
ŞEKİL 14: Avrupa’da Kredi Kartları Ortalama İşlem Tutarları	56

KISALTMALAR

Age	Adı geçen eser
AMEX	American Express Company
AŞ	Anonim Şirketi
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ATM	Automated Teller Machine (Otomatik Vezne Makinası)
BIN	Bank Identification Number
BKM	Bankalararası Kart Merkezi
BSMV	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi
BUL	Birleşik Uyarı Listesi
CVC	Card Verification Code
CVV	Card Verification Value
EU	European Union (Avrupa Birliği)
EURO	Avrupa Birliği Ortak Para Birimi
JCB	Japan Credit Bureau
KKDF	Kaynak Kullanım Destekleme Fonu
KDV	Katma Değer Vergisi
MC	MasterCard
PIN	Personal Identification Number (Kişisel Şifre)
POS	Point of Sales (Satış Noktası Terminali)
S	Sayfa
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyeti
THP	Tekdüzen Hesap Planı
USD	Amerikan Doları
UV	Ultraviolet
vb	ve bunun gibi
YTL	Yeni Türk Lirası

GİRİŞ

Dünyada serbest piyasa ekonomisinin ortaya çıkışıyla birlikte artan tüketici ihtiyaçlarına karşın; tüketicilerin bu ihtiyaçlarını karşılama sürecindeki imkanları yeteri kadar artmamıştır. Tüketicilerin artan ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak finansman dünyasının dinamik yapısının değişim ihtiyacı ortaya çıkmıştır. İşte bu noktada karşımıza kredi kuruluşları olan bankalar çıkmaktadır.

Ülkelerarası dolaşım ve buna bağlı olarak tüketimin hızla artması ile para ve mevcut diğer ödeme sistemlerinin ihtiyaçlara karşılık verememesi sonucu başka araçlara gereksinim duyulmuştur. Ayrıca devletlerin ortak bir para biriminin olmaması, para değerlerinin farklılık göstermesi ve bunun yanı sıra nakit taşıma riskine karşı dünyanın her yerinde mal ve hizmet alımında kullanılabilecek, nakit gereksinimini karşılayabilecek bir ödeme aracına ihtiyaç duyulmuştur.

Günümüzde de olduğu gibi yeni buluşlar her zaman insanoğlunun ihtiyaçları sonucu ortaya çıkar. Yine aynı şekilde mevcut ödeme sistemlerinin ihtiyaçlara tam olarak karşılık verememesi sonucu ilk defa 19. yüzyılın sonlarında A.B.D.' de yeni bir ödeme aracı olarak kredi kartı karşımıza çıkmıştır. İlk aşamada dar bir kullanım alanına sahip olan kredi kartları, günümüzde teknolojik yeniliklerinde yardımıyla bankacılık ve bireysel ticaretin en önemli unsuru haline gelmiştir.

Kredi kartları ilk olarak turizm sektöründe kullanılmaya başlanmıştır. Daha sonra bireysel bankacılık yoluyla kar marjını artırmak isteyen bankalar bu ödeme aracını keşfetmiş ve kredi kartlarının kullanım alanı giderek yaygınlaşmaya başlamıştır. Kredi kartları ile bankalar, kurumsal kredilere nazaran limitleri daha düşük olan çok sayıda kredi vermek suretiyle kredi riskini dağıtıp daha yüksek kazançlar sağlama imkanı bulmuşlardır.

Ülkemizde kredi kartı uygulaması diğer gelişmiş ülkelere göre çok yeni olmasına rağmen beklenenden hızlı bir şekilde benimsenmiş ve son yıllarda bu alanda büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. Artan rekabetle birlikte kredi kartı, bankacılık alanında bireysel bankacılığın en önemli unsuru haline gelmiştir.

Artan rekabetin yanı sıra, kredi kartlarının çok hızlı bir şekilde yaygınlaşması bankaları diğer bankalarla ortak hareket etmeye zorlamıştır. Bu yarışta geride kalmayı

istemeyen bankalar çeşitli konularda anlaşma yoluna giderek, ATM ve üye işyerlerini diğer bankalarla karşılıklı olarak kullanmaya başlamışlardır. Bununla birlikte bankaların birbirleriyle olan iletişim ve bilgi alışverişi ihtiyaçları öylesine artmış ki, bu ihtiyaç sonucunda iletişimi tek elden gerçekleştirmek ve kolaylaştırmak amacıyla bankalar arası kart merkezleri kurulmuştur. Ülkemizde bunun örneği Bankalar arası Kart Merkezi'dir.

Bankalar kredi kartı sektöründe bu ölçüde etkileşimli, hem rekabet içerisinde hem de ortak bir şekilde çalışırken, yapılan işlemlerin takası ve tarafların hesaplaşması daha önemli ve gittikçe zor bir hal almaya başlamıştır. Bu nedenle ilk aşamalarda tek tek bankalar arasında karşılıklı yapılan hesaplaşmalar yerini, artık günümüzde birden fazla banka ve kuruluşların üyesi olduğu ulusal ve uluslararası kart merkezlerine bırakmışlardır. Günümüzde takas ve hesaplaşma bu kuruluşlar aracılığıyla yürütülmektedir.

Günümüzde giderek artan önemi nedeniyle, kredi kartı işlemleri ve muhasebeleştirilmesi bu çalışmada ele alınmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde öncelikle genel olarak kredi kartı tanıtılmış ve kredi kartının kullanılması aşamasında rol oynayan ve bu süreçte vazgeçilmez durumda olan sistemsel gereksinimler hakkında bilgi verilmiştir. Bu bölümde amaçlanan; çalışmamızın ana amacı olan kredi kartlarının muhasebeleştirilmesi konusuna gelmeden okuyucuyu kredi kartları ve tarafları hakkında bilgilendirmektir.

İkinci bölümde kredi kartlarının günümüze kadar uzanan hikayesi, hukuki yönleri ele alınmış, sistemin işleyişi ve kredi kartı taraflarının sistem içerisindeki işlevleri ortaya konulmuştur. Bu bölümde kredi kartı sisteminin işleyişi, kuruluşları, tarafları, yarar ve sakıncaları gibi temel kavramlar açıklanmış, kredi kartı sisteminin işleyişi aşamasında, sistemin bilgi alışverişinin başlangıç noktası olan otorizasyon sistemi ağırlıklı olarak incelenmiştir. Sistemde bilgi alışverişi, işlemlerin muhasebeleştirilmesi öncesinde otorizasyon aşamasında başlamaktadır. Ayrıca bu bölümde kredi kartı sisteminin kanayan yarası olarak tabir edebileceğimiz, kredi kartlarıyla yapılan dolandırıcılık işlemleri, kredi kartlarının kötüye kullanılmasından doğan zararlar ortaya konulmuş ve bu zararları azaltacak öneriler getirilmiştir. Bu açıklamaların ardından, kredi kartı dünyasının nereden nereye geldiğini ve ülkemizin kredi kartı sisteminde nerede bulunduğunu açıkça gösterecek sayısal değerlere yer

verilmiştir. Bu bölümde amaç, kredi kartının hangi gereksinimler sonucu ortaya çıktığını ve hangi aşamalarla günümüze geldiğini ortaya koymaktır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, kredi kartı sisteminde tarafların hak ve yükümlülükleri ortaya konulmuş, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya eksik olarak yapılması sonucu ortaya çıkan hukuki durum hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca bu bölümde kredi kartı uygulamasının vergisel boyutu üzerinde durulmuştur..

Dördüncü bölüm olan son bölümümüz çalışmamızın asıl amacını teşkil etmektedir. Bu bölümde, kredi kartıyla yapılan tüm işlemlerin nasıl muhasebeleştirileceği açıklanmaya çalışılmıştır. Bu aşamada ilk olarak hesap planı üzerinde durulmuş ve kredi kartıyla yapılan işlemlerin bu hesap planı ışığında nasıl muhasebeleştirileceği ortaya konulmuştur. Bu bölümde kredi kartı taraflarının birbirleri arasındaki muhasebe ilişkileri uygulamaya yönelik olarak yer almaktadır.

Sonuç bölümünde, çalışmamızda üzerinde durduğumuz tüm konular bir araya toplanarak kısaca özetlenmiş, konuyla ilgili yorum ve önerilerde bulunulmuştur.

1. KREDİ KARTLARI İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

1.1. Kredi Kartının Tanımı ve Temel Kavramlar

Çalışmanın bu bölümünde kredi kartı tanımı, özellikleri ve kredi kartıyla ilgili temel kavramlara değinilecektir.

1.1.1. Kredi Kartının Tanımı

Kredi kartları, kartı çıkaran kuruluş tarafından yapılan düzenlemeler çerçevesinde sahibine alışveriş anında nakit ya da çek kullanmaksızın çeşitli mal ve hizmetleri satın alma olanağı sağlayan ödeme araçları olarak tanımlanabilir¹.

Bireysel kredi olarak düşünüldüğünde kredi kartları, önceden belirlenmiş kredi limitleri içinde nakit para kullanmadan alışveriş veya hizmet harcamalarını karşılama olanağı veren çağdaş bir ödeme aracı olarak ta tanımlanabilir²

Kart hamili açısından düşünenecek olursak, kredi kartı, kart hamilinin banka hesabında para bulundurmadan, kendine önceden belirlenen limit dahilinde harcama yapma, yaptığı harcamayı geçerli bir faiz ile taksitlendirme veya ATM'lerden nakit avans çekebilme olanağı bulunan ödeme aracıdır³.

Kredi kartları, fiziksel özellikleri bakımından kolay taşınabilen ve belirli boyutlarda çıkarılan bir plastik karttan oluşmaktadır. Kartın ön yüzünde, kartı çıkaran kuruluşun ticaret unvanıyla amblemi, kartın geçerlilik alanı ve süresi, kabartmalı olarak kartın numaraları, kartı kullanmaya yetkili olan kişinin adı soyadı (tüzel kişilerde ticaret unvanı) kart lisansını veren kuruluşun unvanı ve amblemi yer alır. Bazı kredi kartlarının ön yüzünde güvenlik amacıyla kart sahibinin resmi de olabilir. Bunun dışında yine kartın ön yüzünde, sahte kart basımını önlemek için özel desenli figürler bulunur. Kredi kartının arka yüzünde ise, kartı kullanmaya yetkili olan kişinin imzasının bulunduğu bir

¹ CİBİLİ, Alper; Türkiye’de Kredi Kartı İşlemlerinde Bankalararası Takas ve Hesaplaşma Sistemi, Yüksek Lisans Tezi, MÜ – BSE, İstanbul, 2003, s.14

² MADENCİ, Timur; Kredi Kartı Uygulamaları ve Karlılık Açısından Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, MÜ – BSE İstanbul, 1996, s. 50

³ Koçbank A.Ş.; Kredi Kartları Eğitim Kitapçığı, İstanbul, 2003, s.6

bölüm, kart sahibinin bilgilerini taşıyan manyetik bir alan ve kartın özel güvenlik numaraları bulunur⁴.

Kredi kartı sistemi, ticari işletmelerde önceden yapılan anlaşmalara istinaden kart hamilinin ödemelerini bu kart vasıtasıyla yapması ve başka bir şart aranmaksızın üye işyeri tarafından kabul edilmesi esası üzerine kurulmuştur. Kredi kartını çıkaran kurum bir yandan kredi kartı sahibi olmak isteyen kişiler ile, diğer yandan mal veya hizmet sunan işletmelerle üyelik sözleşmesi imzalamak suretiyle sistemi organize etmektedir⁵.

Kredi kartlarının belirli bir kullanım süresi vardır ve bu süre kartın ön yüzünde belirtilmiştir. Kartın süresi bitmeden, yaklaşık 15 gün önce, kart banka tarafından otomatik olarak yenilenir. Vadesi geçen kartlar bu süreden sonra yapılan işlemlere onay vermeyecektir.

1.1.2. Temel Kavramlar

- **Alacak Belgesi**

Kart kullanılarak alınmış olan malın veya hizmetin iadesi veya yapılan işlemin iptali halinde üye işyeri yetkilileri tarafından imzalanan belgedir⁶.

- **ATM**

Kart hamillerine 7 gün 24 saat temel bireysel bankacılık hizmeti veren makinelerdir. “Automated Teller Machine” olarak adlandırılan bu makine “ATM” kısaltmasıyla kullanılır. Otomatik vezne makineleri ilk ortaya çıktıklarında kullanıcıların yalnızca para çekme işlevini yerine getirebiliyordu. O zaman bu makineler off-line çalışmakta ve para çekme dışında herhangi bir işlem yapılamamaktaydı⁷.

⁴ ÇEKER, Mustafa; Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartlarının Hukuka Aykırı Kullanımı, Ankara, 1997, s.34

⁵ İSPARTALI, Mehmet; Bireysel Bankacılıkta Kredi Kartları, Yüksek Lisans Tezi, MÜ-BSE İstanbul 2001, s.31

⁶ Erişim: www.bkm.com.tr/sözlük.html - 24.12.2006

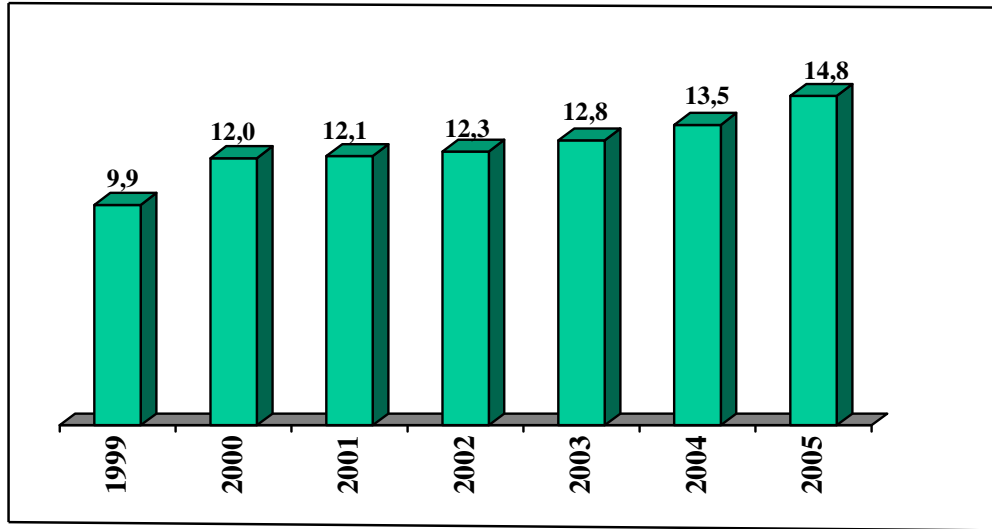
⁷ YETİM, Sedat, Kredi Kartları ve Tüketici Kredileri, SPK Yayını, İstanbul, 1997, s. 11

Günümüzde teknolojik gelişmeler sonucunda, ATM'ler para çekmenin yanı sıra, hesaba para yatırma, hesaplar arası fon transferi, hesaptan kredi kartına para yatırma, yatırım işlemleri, borsa işlemleri gibi çok geniş bir alanda hizmet vermektedir.

ATM'lerin kredi kartı açısından en önemli özelliği, hemen hemen tüm bankaların kredi kartları ile bu makinelerden günün her saati bankacılık işlemi yapılabilmektedir.

Türkiye' de dönem bazında ATM sayıları aşağıda verilmiştir;

Şekil 1: Otomatik Para Çekme Makinesi (ATM) Sayısı (bin adet)

Kaynak: Yıllara Göre İstatistiği Bilgiler/ATM POS Sayıları,

Erişim: <http://www.bkm.com.tr/istatistik/raporlar1.html>, (10.05.06).

- **BIN**

Bank Identification Number (Banka Kimlik Numarası)'nın kısaltması olarak geçmektedir. Ödeme sistemi tarafından üye kuruluşlara verilen ve kartın üzerinde bulunan kart hamili hesap numarasının ilk 6 rakamından oluşan sayı dizisidir. BIN hem

kartın türünü, hem de kartı ihraç eden kurumu tanımlamaktadır. “Prefix” olarak da adlandırılmaktadır⁸.

- **BUL**

Kayıp, çalıntı ve sahte kartların kapatılması sonucu alındığı, birleşik uyarı listesi olarak açılımını yapabileceğimiz listedir. Kartlar kapatıldıktan sonra banka tarafından BUL listesine kaydedilir.

- **Ek Kart**

Asıl Kart hamilinin isteği sonucu, eşine, çocuklarına veya herhangi bir kişiye çıkarttığı kartlardır. Bir asıl kart sahibi birden çok ek kart alabilir. Ancak her bankanın koyduğu bir sınır vardır. Günümüzde bu genelde 5 kartla sınırlıdır. Ek kartın limiti en çok asıl kart limiti kadar olabilir ve ek kart hamili ancak asıl kartın limiti müsait olduğu durumlarda kartını kullanabilir. İki karta da tahsis edilmiş ayrı limitler bulunmamaktadır. Ek kart harcamalarından doğan borcun sorumluluğu asıl kart hamiline aittir. Ayrıca ek kartın limitinin değiştirilmesi veya kartın kayıp çalıntı sonucu kapatılması sonucu tekrar yenilenmesi için asıl kart sahibinin talimatı gerekmektedir.

- **Faiz**

Son ödeme tarihinde ödenmemiş harcamalarla, nakit çekim ve tüm borç kaydedici işlemler şeklinde kullanılan kredi için bankalar tarafından kart hamillerinin hesaplarındaki borç bakiyelerine tahakkuk ettirilen faizdir⁹. Faizin hangi koşullarda kart hamilleri hesabına işletileceği ilerleyen konularda ayrıntılı olarak verilecektir.

- **Geçerlilik Tarihi**

Her kredi kartının mutlaka bir son kullanma tarihi bulunmaktadır. Bir kredi kartı alışveriş veya nakit çekime kapatılmadığı veya tamamen iptal edilmediği sürece son kullanma tarihine kadar geçerlidir¹⁰. Son kullanma tarihinin dolacağı ay içerisinde

⁸ Europay International; Glossary of Terms , Belçika 2002, s. 5

⁹ CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.18

¹⁰ Europay International; Glossary of Terms , Belçika 2002, s. 24

kart banka tarafından fiziki olarak yenilenir ve kart hamiline ulaştırılır. Geçerlilik tarihi dolan kartlar yenilendiklerinde kart numaraları değişmez, yalnızca geçerlilik tarihi değiştirilir.

- **Hesap Dönemi**

Bankalar tarafından kart hamillerinin yaptıkları harcamalar ve kredi kartı ile ilgili her türlü borç/alacak kayıtları belirli süreler itibariyle değerlendirilir. Bu süre genellikle bir aydır. Kart hamillerine, kartın bankası tarafından, her hesap dönemi sonunda o dönemle ilgili işlem ve hesap bakiyeleri hakkında bilgi içeren “hesap bildirim cetveli” (ekstre) gönderilir¹¹.

- **Hesap Bildirim Cetveli**

Kart hamillerinin harcama bedelleri, üyelik aidatı ve harcamaları karşılığı yaptıkları ödemeler kredi kartı veren kurum veya banka tarafından, her bir kart sahibi için ayrı hesaplarda takip edilir¹². Bankalar, bu takip işlemini oluşturdukları kredi kartları operasyon birimleri aracılığıyla yaparlar. Kart hamilinin yapmış olduğu alışveriş, nakit çekim bedelleri ve varsa yapılan işlemlerden doğan faiz ve ücretler bir hesapta toplandıktan sonra, önceden belirlenmiş periyotlar dahilinde, kart hamillerine her ödemeye ilişkin referansları da gösteren bir hesap bildirim cetveli gönderilir.

- **Hesap Kesim Tarihi**

İlgili hesap dönemi içerisinde kart hamili tarafından yapılan, banka kayıtlarına ulaştırılmış harcamaların ve nakit avans kullanımlarının kart hamiline bildirilmek üzere tespit edildiği, varsa geçmiş dönemlerden devreden borç kayıtları ve dönem içindeki nakit çekilişlerin ücret ve faizlerinin tahakkuk ettirildiği ve kredi kartı hesabına borç kaydedildiği tarihtir¹³.

¹¹ DUMAN, Emre Kağan; Genel Olarak Kredi Kartı Sisteminin İşleyişi ve Türkiye’nin Dış Alem Kredi Kartı Gelirleri, Yüksek Lisans Tezi, MÜ-SBE, 1998, s. 9

¹² Garanti Ödeme Sistemleri Kart Hizmetleri Eğitim Kitapçığı, İstanbul, 2006, s.23

¹³ CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.19

- **Host Sistemi**

Bir şebekeye bağlı olarak çalışan ve uzaktaki kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayan akıllı işlemcilerdir. Bu terim tipik olarak takas merkezi ile iletişime geçen üyenin bilgisayar sistemini anlatmak üzere kullanılmaktadır¹⁴.

- **İmprinter Cihazı**

İşyerinin kredi kartı kabul ederken kullandığı, kredi kartı üzerinde yer alan kabartma bilgileri düzenlenecek satış belgesi (slip) üzerine aynen kopyalamasına yarayan manuel gereçtir. İşyeri bu işlem sonucu online olarak makine üzerinden onay almadığından, üyesi olduğu bankanın otorizasyon servisini arayarak satış tutarı için telefonda provizyon alır¹⁵.

- **İşyeri Komisyonu**

Kredi Kartı kabul etme yetkisi veren banka tarafından üye işyerinde yapılan harcama bedellerinin üye işyerine ödenmesi sırasında alınan hizmet bedelidir. Bankalar ve üye işyerleri arasında karşılıklı anlaşma ile belirlenir¹⁶.

- **Otorizasyon**

Kartın limitinin müsait olup olmadığı, kartın kayıp-çalıntı kaydının bulunup bulunmadığının tespiti için elektronik ortamda yapılan işlemdir. Provizyon olarak ta adlandırılır. İmprinter cihazı için daha önce de belirttiğimiz gibi provizyon telefonla üye bankadan alınır, POS ve ATM cihazlarında, kartın cihazdan geçirilmesi ile provizyon online olarak alınır. Ancak her bankanın kartları için belirlediği belirli bir risk limiti vardır, bu limit üzerinde online olarak onay alınamadığı durumlarda da telefonla üye işyeri bankası aranarak provizyon alınır¹⁷.

¹⁴ Europay International: Glossary of Terms, A.g.e., s.28

¹⁵ SAMUR, Muharrem; Kredi Kartlarının Hesap İlişkileri ve Muhasebeleştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, MÜ-SBE, İstanbul, 1992, s.27

¹⁶ CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.21

¹⁷ Europay International: Glossary of Terms , A.g.e., s.6

- **Kart İhraç Eden Banka**

Kart hamilleri için ödeme kartı çıkaran ve kart hamilinin hesabını tutarak, işlemlere yetki veren ve kart kabul eden bankaya işlemlerin geçerliliğini garanti eden üye kuruluştur¹⁸. Literatürde “Issuer Banka” olarak ta karşımıza çıkmaktadır.

- **Kart Kabul Eden Banka**

Ticari ilişkileri yürüten, bir kart işlemiyle ilgili olarak kart kabul eden işyerinden veri toplayan ve bu verileri ödeme sistemine aktaran üye kuruluştur. “Acquirer Banka” olarak ta adlandırılmaktadır.

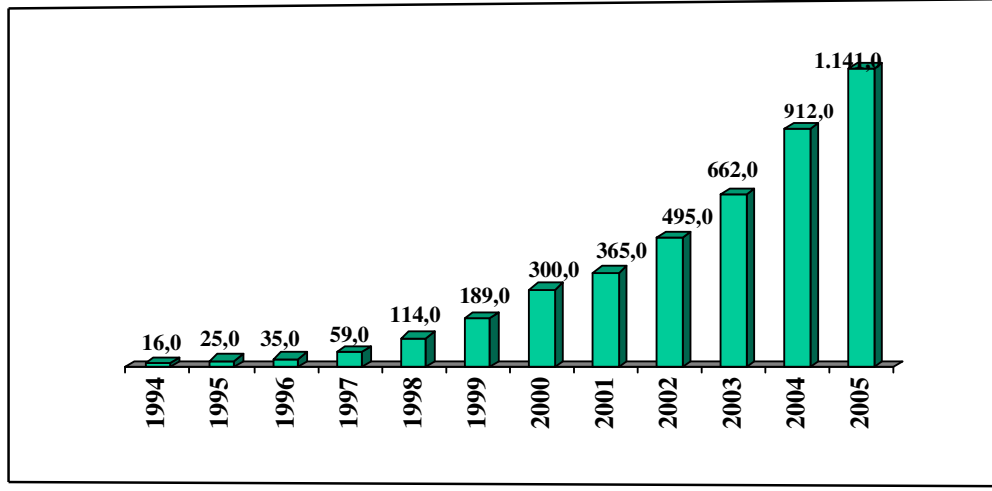
- **POS Cihazı**

Point of Sale (Satış Noktası) ‘nın kısaltmasıdır. İşyerinin kredi kartı ve banka kartı kabul ederken kullandığı cihazdır. Bu cihaz kartın arkasındaki manyetik şerit bilgilerini veya kart üzerindeki chip içindeki bilgileri elektronik olarak okur ve elektronik olarak yetki alıp işlemi tamamlar¹⁹.

¹⁸ Europay International: Glossary of Terms , A.g.e., s.31

¹⁹ Erişim: www.bkm.com.tr/sözlük.html (16.06.2006)

Şekil 2: Satış Noktası Terminali (POS) Sayısı (bin adet)

Kaynak: 1994–1998 yılları için, BKM, Pano Dergisi, 1998, Sayı 4, s.4.

1994–1998 yılları için, BKM, Pano Dergisi, 1999, Sayı 6, s.4.

1999 yılı ve sonrası için Yıllara Göre İstatistiği Bilgiler/Kredi Kartı Sayıları,

Erişim: <http://www.bkm.com.tr/istatistik/raporlar1.html>, (10.05.06).

- **Satış Belgesi (Slip)**

Kartla yapılan işlemlerle ilgili olarak üye işyeri tarafından düzenlenen, harcamanın yapıldığı kredi kartı ve işyeri ile ilgili bilgileri, harcama tutarı ve tarihini, alınan provizyon kodunu gösteren ve kart hamili tarafından imzalanarak onaylanan belgedir²⁰.

- **Üye İşyeri**

Yapılan sözleşme çerçevesinde banka kartı veya kredi kartı hamiline mal ve hizmet satmayı kabul eden tüzel kişidir²¹.

²⁰ İSPARTALI, M, A.g.e., s. 9

²¹ Erişim: www.bkm.com.tr/sözlük.html (25.06.2006)

1.2. Kredi Kartı Sisteminin Tarafları

1.2.1. Kredi Kartı İhraç Eden Kuruluş

Sahip olduğu lisansa istinaden kredi kartı düzenleyip, bu kartı kullandıran bankalar ve diğer kuruluşlardır. Bu kuruluşlara “Issuer” adı verilmektedir.

Kredi kartı ihracı genelde bankalarca yapılır. Çünkü kart hamilinin ödeme garantisinin bir kuruluş tarafından üstlenilmesi gerekir. Bunun yanı sıra kart hamilinin ödeme gücünü saptamak, bu ödeme gücüne göre bir limit belirlemek, kart ödemelerini tahsil etmek veya kredi hesabını takip etmek gibi işlemler için bankalar en uygun kuruluşlardır. Ancak banka dışındaki mali kuruluşlarında lisans hakkını elinde bulundurduğu sürece kart çıkarma yetkisi bulunmaktadır.

1.2.2. Kredi Kartı Kabul Eden Kuruluş

Kart kabulünü sağlamak amacıyla işyeriyle anlaşma yapan bankalar ve diğer kuruluşlardır. Üye işyeri ile anlaşmalı kuruluş, kart hamiline ait kartı ihraç eden kuruluş ile aynı olabilmektedir²². Bu durumda yapılan işlem “on-us” olarak adlandırılır.

1.2.3. Kart Hamili

Banka ve kart çıkartmaya yetkili kuruluş ile yaptıkları sözleşme dahilinde tarafına kart verilen kişidir.

Kart hamili aldığı kartın aşağıdaki özelliklere sahip olup olmadığını araştırmalıdır. Aksi takdirde kartın kullanım aşamasında ve sonrasında hesap bildirim cetvelinin eline ulaşmaması veya ödeme yapacak yer bulamaması gibi zorluklarla karşılaşabilir.

Kredi kartının sahip olması gereken özellikler²³;

- Kartın kullanılabileceği yaygın üye işyeri ağı

²² CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.27

²³ BALCI, Arzuhan; Kredi Kartı İşlemleri ve Üye İşyeri Operasyonu, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2000, s.4

- Borç ödeme kolaylığı sağlanması. Örneğin; bankanın yaygın şube sisteminin bulunması, hesaptan otomatik ödeme yapılabilmesi, banka şubeleri dışında satış noktalarından da ödeme yapılabilmesi.
- Borcun kredili (taksitli) ödenmesi durumunda veya nakit çekim durumunda kartı veren kurumun uyguladığı faiz oranlarının diğer kuruluşlara kıyasla düşük olması.
- Kartı veren kuruluşun sunduğu müşteri hizmetinin, müşteri memnuniyeti yaratacak kalitede olması.
- Bu özelliklerden sonuncusu ve belki de en önemlisi, kartı veren kuruluşun gelişmiş teknolojik altyapıya sahip olmasıdır. Çünkü altyapıda oluşabilecek en küçük sorun bile çok ihtiyaç duyduğunuz bir durumda kartınızı kullanamamanıza sebep olabilir. Günümüzde tüketicilerin yanlarında nakit taşımak yerine, yoğunlukla kredi kartı taşıdığı düşünülecek olursa, kredi kartı altyapısının neden bu kadar önemli olduğu ortaya çıkacaktır.

1.2.4. Üye İşyerleri

Uluslararası kredi kartı merkezince kart kabul etme yetkisi veren kuruluş ile anlaşmalı ve bu kuruluşların çıkardığı kredi kartlarını kabul etme yetki ve mecburiyeti olan, bu kredi kartları ile düzenlenmiş satış belgeleri karşılığı mal ve hizmet satışı yapan işyeridir²⁴.

1.2.5. Bankalararası Kart Merkezi

Ülkemizde Bankalararası Kart Merkezi (BKM), bireysel bankacılık sistemi vasıtasıyla sunulan hizmetler konusunda yasal bir çerçeveye duyulan ihtiyaçtan ortaya çıkmıştır. Sistemin gereksinim duyduğu organizasyon ve iletişim sorunlarının çözümü ve kuralların yasalarla belirlenmesi amacıyla Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. 13 kurucu bankanın katılımı ile 20.08.1990 yılında kurulmuştur²⁵.

²⁴ DUMAN, Emre Kağan: A.g.e., s. 8

²⁵ BAYDEMİR, Mehmet, A.g.e., s.2

BKM' in üye bankalara sunduğu faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir²⁶;

- Yurtiçi ve yurtdışı takas ve provizyon işlemlerini yürütmek,
- Yurtiçinde uygulanacak prosedürleri geliştirmek, standardizasyonu sağlamaya yönelik kararlar almak, bunları yayınlamak ve uygulamalarını takip etmek.
- Eğitim hizmetlerini düzenlemek
- Kredi kartı kullanımını artırıcı ve teşvik edici çalışmalar yapmak, reklam faaliyetlerinde bulunmak.
- Şirket ortakları ve şirketten hizmet alan diğer gerçek veya tüzel kişiler arasında hakemlik yapmak.
- Takas hizmetlerinden yararlanan kuruluşlar arasında uygulanacak takas komisyon oranını belirlemek.
- Yurtdışı kuruluş ve komisyonlar ile ilişkiler kurmak ve gerektiğinde ortak bankaları bu kuruluşlarda temsil etmek.
- Sahtekarlığı önleyici tedbir almak, birleşik uyarı listesini yayınlamak, güvenlik yöntemleri tespit etmek ve bunları uygulamaktır.

1.2.6. Uluslararası Kredi Kuruluşları

Bağımsız kredi kartı kuruluşları, yapmış oldukları lisan anlaşmalarıyla üye banka veya mali kuruluşlara kart ihraç etme ya da kart kabul etme yetkisi vermektedirler. Küçük bir banka veya mali kuruluşun tek başına kolayca üstesinden gelemeyeceği şekilde, kurduğu organizasyon sayesinde sistemdeki tüm üyelerine takas, hesaplama, otorizasyon, araştırma ve analizler, reklam ve tanıtım hizmetleri sunarlar²⁷.

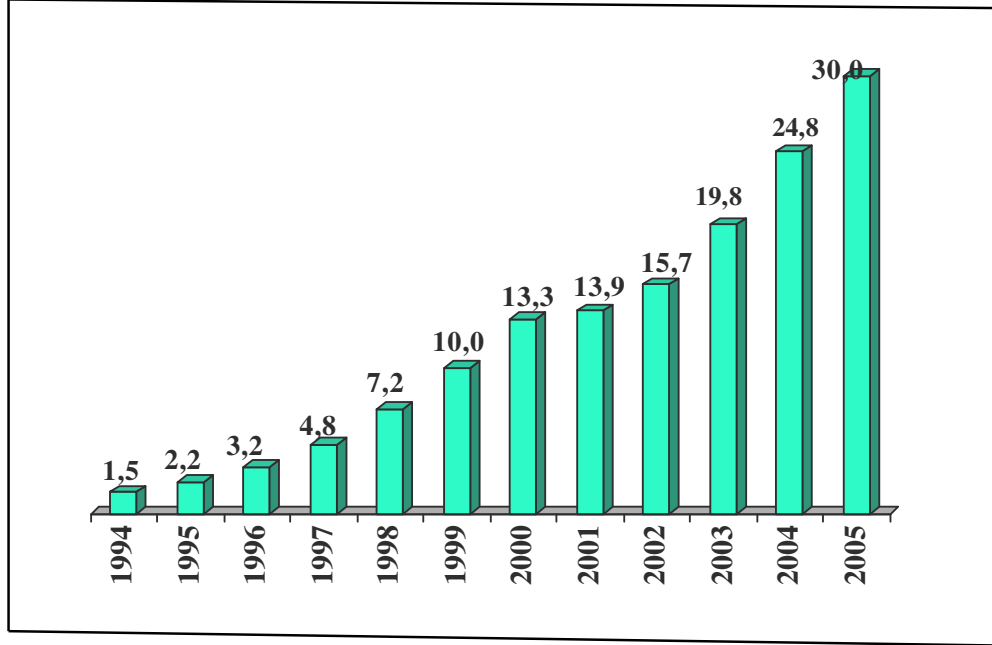
²⁶ YETİM, Sedat: A.g.e., s.48

²⁷ CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.18

1.3. Kredi Kartlarının Sınıflandırılması

Türkiye’de banka ve diğer finans kuruluşlarının verdikleri toplam kart adetleri Tablo 5 de gösterilmektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Türkiye’de Toplam Kredi Kart Sayısı (milyon adet)

Kaynak:1994–1998 yılları için, BKM, Pano Dergisi, 1998, Sayı 3, s.4.

1994–1998 yılları için, BKM, Pano Dergisi,1999, Sayı 5, s.4.

1999 yılı ve sonrası için Yıllara Göre İstatistiği Bilgiler/Kredi Kartı Sayıları,

Erişim: <http://www.bkm.com.tr/istatistik/raporlar1.html>, (10.05.06).

Yaşanan kriz nedeniyle 2000–2001 yıllarında kredi kartı ve banka kartı sayısındaki artışta bir yavaşlama gözlemlenirken, özellikle 2001 yılından günümüze kredi kartı sayısının 2 kat artış gösterdiğini görmekteyiz. 2001 yılında dibe vuran özel tüketim harcamalarında, 2002–2005 yıllarını kapsayan dört yıllık dönemde ekonomik büyümenin etkisiyle yüksek oranda bir artış kaydedilmiştir. Ekonomik büyüme, müşterinin satın alma eğiliminde artış anlamına gelmektedir. Ekonomik büyüme dönemlerinde kişilerin mevcut pozisyonlarını korumalarının daha kolay olması,

geleceğe güvenin artışıyla borçlanma eğiliminin artış göstermesi, yeni istihdam imkanlarının yaratılması ile düzenli gelir sahibi kişilerin sayısının artması gibi faktörler harcama eğilimlerini artırmaktadır. Bu dönemde, tüketim harcamalarında yaşanan bu yüksek büyümeyi tüketici kredileri ve kredi kartı kullanımındaki yaygınlaşmanın finanse ettiği görülmektedir.²⁸

1.3.1. Kartların Özelliklerine Göre Sınıflandırılması²⁹

- **Klasik Kartlar**

Genellikle düşük limitli ve diğer kart türlerine göre daha az özelliği olan kartlardır. Dünyada en çok kart hamili olan kart türüdür³⁰.

- **Gold Kartlar**

Klasik kartlardan daha yüksek limitli ve daha fazla özelliğe sahip kartlardır. Ülkemizde genellikle 2.000 – 10.000 YTL arasında limiti olan kartlar bu özelliktedir.

- **Platin Kartlar**

Genellikle sık seyahat eden ve harcama eğilimi yüksek kişilere verilmektedir. Limiti genellikle 10.000 YTL üzerinde olan kartlardır. Müşterilerine seyahat ve kaza sigortası gibi özellikler sunan bir kart türüdür.

- **Signia Kartlar**

Limit ve prestiji çok yüksek kartlardır. En büyük özelliği, merkezi İngiltere’de bulunan müşteri hizmetleri aranarak uçak bileti alınabilmesi, rezervasyon yaptırılabilmesi, araba kiralanabilmesi, ve istenilen yere hediye gönderilebilmesidir. Ayrıca bu merkezde müşterinin istediği her dilde müşteri yetkilisi bulunması da, bu kartı kullananlar için ayrı bir avantajdır.

²⁸ Erişim: <http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=168559>, (13.02.06).

²⁹ Özelliklerine Göre Kredi Kartları bilgileri genel olarak Garanti Ödeme Sistemleri Eğitim Kitapçığından derlenmiştir.

³⁰ BALCI, Arzuhan; A.g.e., s.17

- **Şirket Kartları (Business)**

Şirketlerin üst düzey yöneticileri ve şirket sahipleri için tasarlanmış, yapılan harcamaların karşılığının kartı kullanan kişinin şirketi tarafından ödendiği kredi kartı türüdür. Bu türdeki kredi kartları, değişik sigorta hizmetleri sunması açısından önemlidir.

- **Ortak Kartlar (Corporate)**

İşyeri ve kredi kartı kurumlarının işbirliğiyle çıkarılan kartlardır. Kartı sunan üye işyerinde kullanıldığında, kart sahibine çeşitli avantajlar sunan, başka işyerlerinde kullanıldığında standart kredi kartı işlevine sahip olan kartlardır. Bu avantajlar indirim, taksitlendirme, özel çekiliş ve hediyeler olabilir. Bu kartlara Akbank ve CarrefourSA'nın ortak olarak çıkardığı kredi kartı örnek olarak verilebilir.

- **Mağaza Kartları**

İşletmeler tarafından çıkarılan ve kullanıcılara indirim, taksitlendirme, alışveriş kuponu gibi imkanlar sağlayan kartlardır. Bu tür kartlar genellikle sadece kartı veren işletmede kullanılabilir.

Türkiye' de büyük mağazalar (Boyner, YKM) benzin istasyonları ve bir çok alanda büyük işletmeler daimi müşteri kazanmak amacıyla bu tür kartlar çıkarmaktadır.

1.3.2. Sisteme Katılan Taraflara Göre

1.3.2.1. İki Taraflı Sistem

Kredi kartı çıkaran kuruluşun sadece kendi müşterilerine kart vererek yalnızca kendi işyerlerinde nakit ödmeden mal ve hizmet alma olanağı sunan sistem iki taraflı sistem olarak anılmaktadır³¹. Genellikle mağaza kartlarında sistem bu şekilde işlemektedir. Bu kartlarda, satışların artırılması, daimi müşteri kazanmayı amaçlayan

³¹ YILMAZ, Eyüp, Türkiye'de Kredi Kartı Uygulaması ve Ekonomik Etkileri, Türkmen Kitapevi, İstanbul, 2000, s. 17

bir yaklaşım vardır. Mağazalar tarafından çıkarılan bu kartlar, müşterilerine indirim veya taksitli ödeme imkanı sağlayarak, kullanımı cazip hale getirmektedir.

İki taraflı sistemde, işletmeye özgü kart olarak nitelendirilen bu kartın gerçek anlamda bir kredi kartı sistemi oluşturmadığı ortadadır. Çünkü, işletme bu kartı çıkartmadan da müşterilerine indirim yapabilir veya taksitle mal ve hizmet satabilir³².

1.3.2.2. Üç Taraflı Sistem

Bu sistemde, kartı çıkaran kurum (genellikle banka), üye işyeri ve kart hamili bulunmaktadır. İki taraflı sistemden temel farkları, kartı çıkaran kuruluşun üye işyeri değil, başka bir kuruluş olması, aynı kartın birçok işyerinden geçebilmesi ve kart hamilinin ödeme riskinin üye işyerinde değil, kartı veren kurumda olmasıdır.

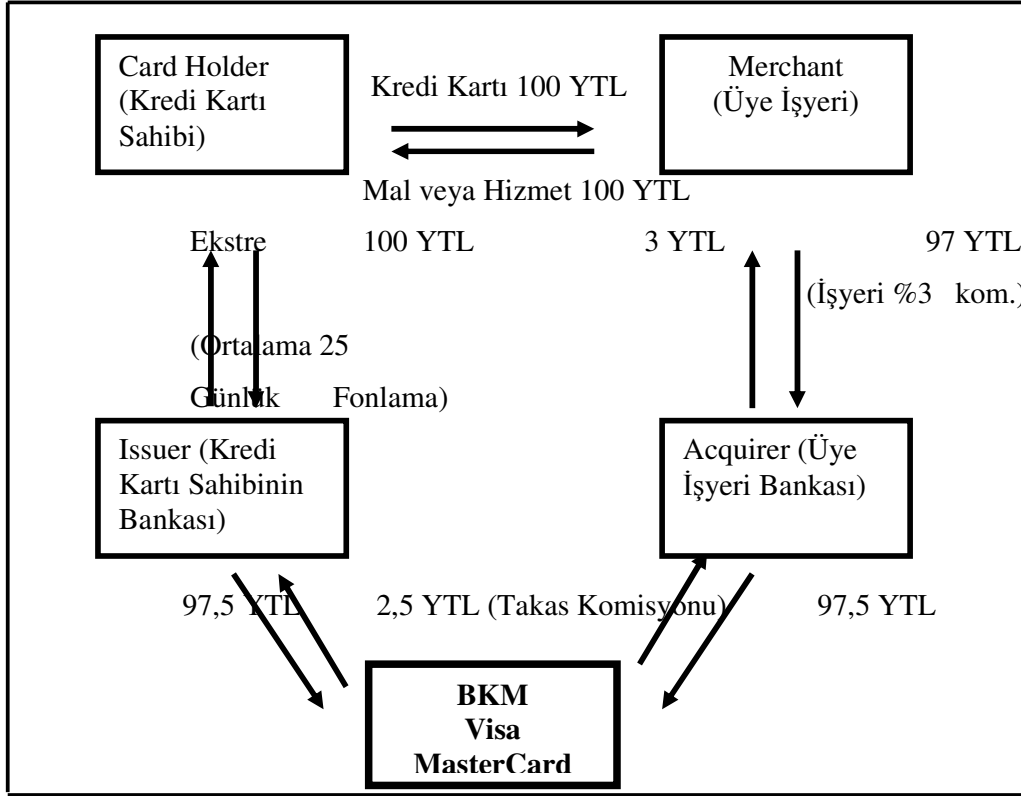
Üç taraflı sistemde, kartı çıkaran kurum bir yandan mal ve hizmet sunan ticari işletmelerle üyelik sözleşmesi imzalayarak, onların kredi kartıyla yapılacak harcamalarda nakit ödeme talebinden vazgeçmelerini sağlamakta, diğer taraftan kredi kartı sözleşmesi imzaladığı kişilere kart vermek suretiyle nakit ödemeksizin alışveriş imkanı sunmaktadır. Kendisine kart ibraz edilen işyeri, kart hamiline imzalatırdığı harcama belgesi ile kartı çıkaran kuruma başvurarak alışveriş tutarını tahsil edebilir. Kartı çıkaran kurum ise, kart hamiline aylık hesap özeti belgesi göndererek harcama tutarlarının ödenmesini sağlar³³.

Dünyadaki mevcut kredi kartlarının çoğu bu sınıfa girmektedir. Bu sistem içerisinde, bazı kart veren kurumlar, kredi kartı taleplerini kendileri karşılamalarına rağmen, operasyonel faaliyetleri bu işle uğraşan, daha profesyonel başka bir kuruma bırakabilmektedir. Örneğin; Anadolu Finans Kurumu'nun piyasaya sürdüğü kredi kartlarının operasyonel faaliyetlerini, Garanti Bankası'nın operasyonel işlemlerini sürdüren Garanti Ödeme Sistemleri yapmaktadır.

³² TEOMAN, Ömer; A.g.e. s. 47

³³ YILMAZ, Eyüp; A.g.e. s. 19

Şekil 4: Kredi Kartı Sistemi

Kaynak: Bankalar Arası Kart Merkezi, Pano Dergisi, Kasım 1998, Sayı 4, s.3.

Kart sahibinin 100 YTL değerinde bir mal/hizmet aldığı, üye işyerinin acquirer bankayla ertesi işgünü ($t+1$) %3 komisyon ile anlaşmasının olduğu, acquirer bankanın issuer bankaya aracı kurum üzerinden 2 gün sonra ($t+2$) %2,50 takas komisyon ödediği ve kart hamili issuer bankaya olan borcunu ortalama 25 gün sonra ödediğinden dolayı issuer bankanın fonlama maliyetinin %2 olduğu bir örneği ele alacağız³⁴.

Acquirer banka, ertesi işgünü ($t+1$) işyerinin hesabına 97 YTL yatırırken, 3 YTL komisyon geliri elde etmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, issuer banka 2 iş günü ($t+2$) sonra acquirer bankaya 100 YTL gönderirken bu tutardan 2,50 YTL takas komisyonu kesildiğinden acquirer bankanın net 97,50 YTL kazanmasıdır. Bu durumda acquirer banka 0,50 YTL ($3-2,50$ YTL) gelir elde etmektedir.

³⁴ YILMAZ, Olcay Kaan, Kredi Kartlarında Risk Analizi ve Türkiye Örneği, İstanbul, 2006, s.42

Issuer banka, kart sahibine ortalama 25 gün vadeli bir kredi açtığından dolayı %2 fonlama maliyetine katlanmakta, aynı zamanda acquirer bankadan %2,5 takas komisyonu kazanmaktadır. Bu durumda issuer bankanın net kazancı 0,50 YTL (2,50–2 YTL) olur.

Yukarıdaki döngüde en kazançlı taraf, ödeme zorluğuna düşmediğini ve gecikme faizi ödemediğini varsaydığımız kart sahibidir. Aldığı mal/hizmetin ücretini ortalama 25 gün kredilendirmektedir.

1.3.2.3. Karma Sistem

Yukarıda açıklanan iki sisteminde belirli yönlerini içerisinde barındıran bir sistemdir. Bu sistemde, kredi kartı, iki taraflı sistemde olduğu gibi bir işyeri tarafından çıkarılmasına rağmen, hem o işyerinde hem de başka işyerlerinde kullanılabilir³⁵.

Bu sistemde, kredi kartı, iki taraflı sistemde olduğu gibi kartı veren kuruluşa kullanıldığında çeşitli avantajları (indirim, taksit, vb.) beraberinde getirir, ancak başka bir işletmede kullanılması durumunda ise üç taraflı sistemde olduğu gibi, yalnızca nakit ödemeksizin mal ve hizmet alımını sağlayan bir ödeme aracı görevini görür³⁶.

1.3.3. Hitap Ettiği Kitleye Göre

1.3.3.1. Asıl Kartlar

Gerçek kişilere verilen kartlardır. Kart hamili olan kişi, kredi kartıyla yaptığı mal ve hizmet alımlarından doğan borcun ödenmesinden sorumludur. Kredi kartlarının büyük çoğunluğu bu niteliktedir³⁷.

1.3.3.2. Ek Kartlar

Asıl kart sahibi tarafından çıkarılan kartlardır. Asıl kart sahibi, eşine, çocuklarına veya herhangi bir kişiye ek kart çıkarttırabilir. Asıl kart sahibi, kartı veren kuruluşun belirleyeceği maksimum sayıya kadar ek kart çıkarttırabilir. Bu sayı

³⁵ BAYDEMİR, Mehmet, Her Yönüyle Kredi Kartları, MS Destek SMMM Ltd. Şti. İstanbul, 2004, s. 27

³⁶ BUHUR, Oğuzhan, Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartları Uygulaması, Ankara, 2004, s.25

³⁷ Europay International: Glossary of Terms , A.g.e., s.48

ülkemizde genellikle 5 veya 6 ek karttır. Ek kartlar aslı kartın limiti dahilinde işlem yapabileceklerinden, ek kartlara tahsis edilecek limit en fazla asıl kart limiti kadar olabilir. Ek kartlar için ayrı limit tanımlanmaz, tüm ek kartlar asıl kart limitinden kullanırlar. Ek kartların harcamalarından doğan sorumluluk asıl kart sahibine aittir.

1.3.3.3. Şirket Kartları

Şirketlerin üst düzey yöneticileri için hazırlanmış, yapılan harcamaların kartı kullanan kişinin şirketi tarafından ödendiği kredi kartlarıdır. Bir şirkete ait tüm kartlar aynı hesaba bağlıdır. Bu sebeple, şirketin hesaplarını izlemeleri ve kart borçlarını zamanında ödemeleri daha kolay olmaktadır³⁸.

³⁸ Europay International: Glossary of Terms , A.g.e., s.50

2. KREDİ KARTI SİSTEMİ

2.1. Kredi Kartlarının Tarihçesi

2.1.1. Kredi Kartlarının Dünyadaki Gelişimi

Nakit ödeme yapmadan anlaşmalı üye işyerlerinden mal ve hizmet satın alma imkanı sağlayan kredi kartının ilk uygulamasına 19. yüzyıl sonlarında Amerika Birleşik Devletleri'nde başlanmıştır.

Kredi kartı, ilk çıktığı zamanlarda kullanım alanı belirli mal ve hizmet konusu veya bölge ile sınırlı tutulmaktaydı. Bu anlamda kullanılan ilk kredi kartı, turizm amaçlı olarak 1894 yılında Amerika'da "Hotel Credit Company" tarafından çıkarılmıştır.

Modern anlamda kredi kartı ilk kez A.B.D' de yirminci yüzyılın başında çıkarılmıştır. 1914 yılında General Petroleum Corporation of California (şimdi Mobil Oil olarak bilinir) çalışanlarına ve seçkin müşterilerine kart çıkartmıştır. 1915 yılında birkaç otel, mağaza, telgraf şirketi ve demiryolları bozuk para ve jeton basarak müşterilerine aylık bir kredi imkanı verdiler. Bilinen bu tür krediler için herhangi bir provizyon alınmıyordu. Bu gelişmelerin arkasından, turizm sektörünün başlatmış olduğu bu uygulama giderek benzin şirketleri, seyahat acenteleri, telefon şirketleri, otomobil kiralama acenteleri ve birçok büyük mağaza tarafından benimsenmiştir. Bu girişimlerin ilk aşamadaki asıl nedeni kart çıkaran işletmelerin işlem hacimlerini artırmak istemeleridir³⁹. Dünyadaki bu ilk kart uygulamaları bugünkü anlamda bir kredi kartı niteliğinde değildi. Bu kartlar belirli bölge ve işlevlerle sınırlı kalmıştır.

1929 Büyük Dünya bunalımına kadar bu aşamada gelinmiştir, ancak bu bunalımla birlikte kredi kartlarına olan talep daralmış, İkinci Dünya Savaşı yıllarında ise kredi kartları kullanımı A.B.D' deki yasalar tarafından kısıtlanmıştır. Kredi kartları pazarı, savaş sonrasında yeniden canlanmaya başlamış, 1950 yılında Diners Club

³⁹ YILMAZ, Eyüp, A.g.e., s. 4

tarafından verilen “seyahat ve eğlence kartı” ile kredi kartları ay sonunda ödemeyi sağlayan geciktirilmiş bir ödeme aracı halini almıştır⁴⁰.

1950 yılında A.B.D’ de Frank McNamara isimli bir avukat önemli bir müşterisini lokantaya yemeğe davet eder. Hesap geldiğinde yanında para olmadığını fark eder, hayatının en utanç verici anlarından birini yaşar ve davetlisi olan müşterisine mahcup olmamak için kartvizitinin arkasını imzalayarak yemek bedelini öder. Bunun üzerine insanların böyle durumlarda yanlarında para olmadan ödeme yapabilecekleri bir ödeme aracı üzerine kafa yormaya başlar. Plastik bir kart ve bir kağıt üzerine atılacak bir imza ile bunun mümkün olduğunu gören McNamara, Diners Club Kredi Kartı’nı kurar. McNamara Diners Club Kredi Kartını birkaç arkadaşı ile birlikte seyahat ve yemeklerde hesabın ödenebilmesini sağlamak amacıyla çıkarmıştır. Kartın sloganı ise “dine and sign (ye ve imzala)” olup, Diners kelimesinin de buradan ortaya çıktığı anlaşılmaktadır⁴¹.

A.B.D’ de Diners Club kredi kartının ardından, bankalarda büyük karlar sağlayan bu konu ile ilgilenmeye başladı ve New York’daki Franklin National Bank bir kredi kartı çıkardı. 1958 yılında Bank of America ve Chase Manhattan Bank’ın bu alana girmesi ile kredi kartı ekonomik yaşamdaki vazgeçilmez yerini almaya başladı⁴².

A.B.D’ de, bugünde tüm dünyada yaygın bir örgüte sahip bulunan 4 büyük kredi kartı kurumu o yıllarda faaliyetlerine başlamıştır. Bu kuruluşlar; 1950 yılında kurulan Diners Club, 1958 yılında temeli atılan American Express Company (AMEX) , Aynı yılda Visa- Card’ında temelini oluşturan Bank – Americad ve 1966’da bazı Kaliforniya bankalarının çıkardığı Master-Card.

Avrupa’da kredi kartına karşı ilk aşamada çekingen davranılmış ve müşterilerin para yerine kullanabilecekleri, geniş ölçüde kabul gören bir araç niteliğindeki garantili çekler tercih edilmiştir. Bu noktada kredi kartlarının Avrupa’ya oranla A.B.D’ de daha hızlı yaygınlaşması da çek sistemindeki farklılık ile açıklanmaktadır.

⁴⁰ MİNİBAŞ, Türkel, Para ve Finans Ansiklopedisi, Creative Yayıncılık ve Tanıtım Ltd., İstanbul, 1992, s. 1039

⁴¹ ISPARTALI, Mehmet, A.g.e., s.16

⁴² TEOMAN, Ömer, Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1996, s. 15

A.B.D.’ de bankaların faaliyet alanları sadece belirli bir eyalet ile sınırlı olduğu için müşterinin bir bankadan almış olduğu çekin başka bir eyalette kabul görmesi güçtür. A.B.D.’de çek sisteminin diğer farkı da çek keşide eden bir kişinin muhatap nezdinde çekin karşılığının bulunmasının zorunlu olmamasıdır. Avrupa’daki çek sistemi ülkemizdeki ile aynı olduğundan uzun yıllar çeke alternatif başka bir ödeme aracına ihtiyaç duyulmamış ve kredi kartının Avrupa’da yaygınlaşması gecikmiştir⁴³.

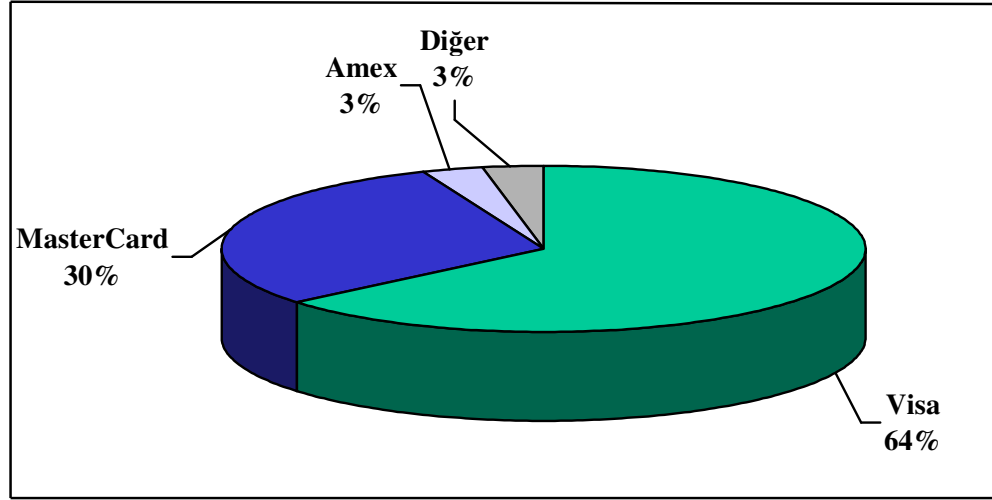
Kredi kartı uygulamasına geç başlayan Avrupa’da ilk olarak Fransa’da 1960’lı yıllarda “Card Blance” çıkarılmış ancak bu kartın uygulamada yaygınlaşması 1970’lerden sonra gerçekleşmiştir. Almanya ilk olarak 1975’de, İsviçre 1972’de kredi kartı uygulamasını gerçekleştirebilmiştir. Daha sonraları merkezi Brüksel’de bulunan Eurocard şirketi kuruldu ve A.B.D.’ deki Mastercard’ın Avrupa kanadı olarak görev yapmaya başladı. Yine bu yıllarda merkezi Amerika’da bulunan Visa International’ın Avrupa bacağı İngiltere merkezli olarak faaliyete başlamıştır.

Avrupa dışında Uzakdoğu ve Asya ülkelerinde de kredi kartı uygulaması geç başlamıştır. Japonlar, 1990’lı yıllarda JCB şirketini kurdular ve kredi kartı uygulamasına başladılar. Bu kartlar halen birçok ülkede üye işyerlerinde kabul edilmektedir. Güneydoğu Asya’da kredi kartı uygulaması ilk olarak Hong Kong’da başladı. Daha sonra diğer ülkeler (Malezya, Singapur, Tayland, Filipinler vs.) bu uygulamaya başladı.

Günümüz dünyasında kredi kartı öylesine yaygın bir ödeme aracı halini almıştır ki, kart sayısı 1 milyar adedi aşmıştır. Dünya çapında çok sayıda kredi kartı kurumu faaliyet göstermektedir. Kredi kartları uluslar arası düzeyde en yaygın kullanıma sahip kart kuruluşları; VISA, MASTERCARD, AMEX, JCB ve DINERS CLUB’ tır.

⁴³ YILMAZ, Eyüp, A.g.e., s. 6

Şekil 5: Kredi Kartı Sayısı Bazında Pazar Payları⁴⁴ (%)

Kaynak:VISA,UBS Global Financial Services Conference, **Visa USA Overview**,2006, s.2.

2.1.2. Kredi Kartlarının Türkiye’deki Gelişimi

Kredi kartlarının A.B.D’ deki uygulamalarına baktığımızda Türkiye’ de uygulamaya geçilmesi geç gibi görünse de diğer Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında geç kalınmadığı görülmektedir.

Türkiye’nin diğer ülkelerde kullanılabilen, patenti kendisine ait bir kredi kartı yoktur. Dünyadaki büyük kredi kartı kurumlarının verdikleri lisanslarla çıkartılan kredi kartları kullanılmaktadır. Bu anlamda ilk kredi kartı 1968 yılında Koç Grubu’na bağlı Setur A.Ş. tarafından Diners Club’dan kart çıkarma yetkisi alınarak kredi kartı ihracına (issuing) başlanmıştır.

Bu arada ifade edilmesi gereken bir nokta da, ülkemizde bireysel bankacılığın ilk olarak kredi kartı uygulamasıyla başlamış olmasıdır. A.B.D. ve Avrupa’da ilk olarak bireysel bankacılık alanında bireysel krediler ortaya çıkmış, bunun arkasından plastik kart uygulamalarına geçilmiştir. Türkiye’de bireysel bankacılık hizmetlerinin başlangıcı kredi kartı ve ATM’ler (Automated Teller Machines) ile karşımıza çıkmaktadır.

⁴⁴ Visa Interlink ve Mastercard Maestro hariçtir.

Setur A.Ş. tarafından çıkarılan karttan sonra, dünyadaki diğer kredi kartı kuruluşları da Türkiye pazarına girmeye başlamış ve 1975 yılında “Anadolu Kredi Kartları A.Ş.” Mastercard, Eurocard ve Access kartların lisansını alarak kredi kartı çıkarmaya başlamıştır. Piyasada gördüğü ilgi ve sağladığı kar nedeniyle 1980’li yıllardan başlayarak bankalarda kredi kartı uygulamasına başlamışlardır. Çok şubeli bankalar tarafından Mastercard/Eurocard ve Visa kredi kartlarının Türkiye’de çıkarılma lisansları alınarak uygulamaya geçilmesi sonucunda kredi kartı sistemi ülkemizde hızlı bir gelişme göstermiştir. Bunun yanı sıra ülkemizde kredi kartlarının hızlı gelişmesi bir ödeme aracı olmasından çok, yüksek enflasyon ortamında faizsiz, ucuz bir kredi niteliği taşımasına bağlanabilir⁴⁵.

Kredi kartı uygulamasının hızla gelişmesi, bunun yanı sıra altyapının henüz tam anlamıyla hazır olmaması kredi kartı sonuncunda 1980’li yıllarda kredi kartı işlemleri ülkemizde büyük zorluklarla yapıyordu. Üye işyerleri kredi kartı alış-veriş makbuzlarını (slip) her bankaya kendileri götürmek zorundaydı. Bunun yanı sıra işyerlerinin bankalardan tahsilat yapabilmek için uzun süre beklemeleri gerekiyordu. Müşterisinin kartı çalınan kurum, üye işyeri anlaşması olan kurumlara (acquirer) tek tek teleks göndermek zorundaydı, bankalardan işlemler için provizyon alınması da o denli sıkıntılı ve karmaşıktı. Kısacası o dönemde kredi kartı taraflarını yönlendirecek kuralların olmayışı büyük sıkıntılara neden olmuştur.

Ülkemizde kredi kartı uygulamasında yaşanan sıkıntılar sonucunda, bankalar arası takas bilgilerini oluşturup, hesaplama yapacak, kayıp-çalıntı ve günümüzde sahte kart bildirimlerini bir elden yürütecek, bunların ötesinde bütünüyle kredi kartı uygulamasında oyunun kurallarını belirleyecek bir kuruma olan ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaç doğrultusunda 1989 yılında bankalar arası görüşmeler başladı ve sonucunda 13 kamu ve özel Türk bankasının ortaklığı ile 20.08.1990 yılında Bankalar arası Kart Merkezi kuruldu. B.K.M A.Ş ile ilgili ayrıntılı bilgilere daha sonraki bölümlerde değinilecektir.

Ülkemizde kredi kartı kullanılmaya başlanmasından itibaren 1991 yılına kadar, kredi kartları, işyerlerinde imprinter adı verilen makinede operasyona tabi tutulur, çıkan

⁴⁵ BAYDEMİR, Mehmet, A.g.e., s. 2

slibin imzalanması ve telefonla kartın bankasından provizyon alınması suretiyle alışveriş yapıldı. Daha sonraki dönemde B.K.M.' in kurulması ve yoğun teknolojik gelişmeyle birlikte 1991 yılında Yapı Kredi Bankasının “satış noktası terminali” olarak adlandırılan ve online provizyon almayı sağlayan P.O.S. (Point of Sale) makinelerinden kullandırmaya başlaması ile kredi kartı kullanımı büyük bir ivme kazanmıştır.

1993 yılında bankalar arası yurtiçi kredi kartı ve banka kartı otorizasyonunun gerçekleştirilmesi, Türk bankalarının ATM ve POS sistemi ağlarının kullanıma açılması, VISA Base I ve Europay EPS-NET gibi uluslar arası iletişim ağlarına tek noktadan bağlantı olanağı sağlaması, Türk bankaları tarafından çıkarılmış olan banka kartlarının takasının gerçekleştirilebilmesi amacı ile switch sistemi devreye alındı. 1999 yılında BKM switch sisteminin yeni teknoloji ürünü ikinci aşamasının devreye girmesiyle, işlem kapasitesi eski sisteme oranla büyük ölçüde arttı ve tam bir verimlilik ile çalışarak üyelere kesintisiz hizmet sağlandı⁴⁶.

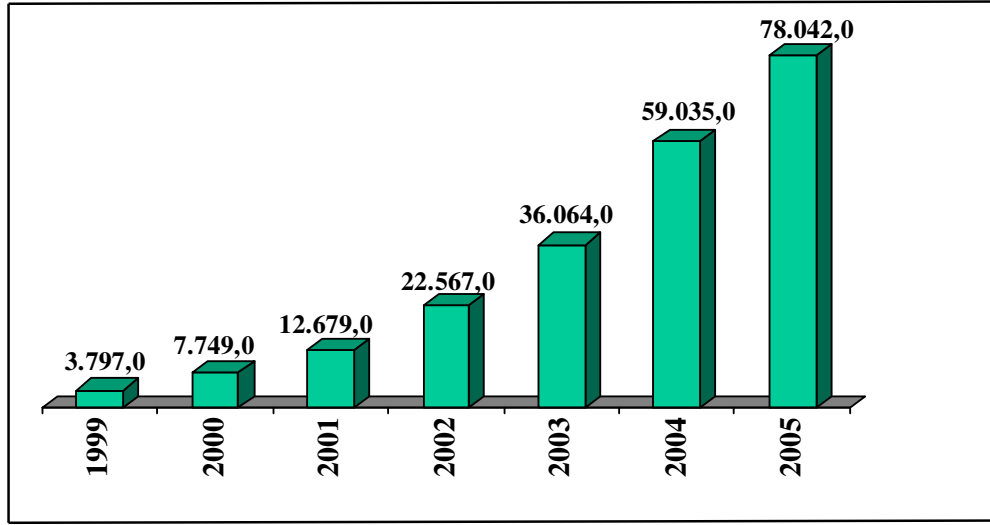
Ülkemizde 2005 yılında kredi kartları ile toplam 78 milyar YTL tutarında 1.301.824.584 adet işlem, banka kartları ile ise 90,3 milyar YTL tutarında 522.686.990 adet işlem gerçekleştirilmiştir.⁴⁷ 2005 yılındaki sonuçlara göre kredi kartı ile yapılan taksitli alışverişlerin toplam cirosu 16.823 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Taksitli işlemlerin, toplam işlemlere oranı ise yaklaşık %19 olarak gerçekleşmiştir. Taksitli kredi kartı alışverişlerinde ilk sırayı %25,02 payla giyim ve aksesuar mağazaları alırken, ikinci sırayı %16,64 ile elektrik-elektronik eşyalar ve bilgisayar, üçüncülüğü ise %10,47 ile telekomünikasyon harcamaları almıştır. Bu ilk üç sırayı %10,37 ile mobilya ve dekorasyon, %9,09 ile de market ve alışveriş merkezleri takip etmiştir.⁴⁸ Kredi kartı alışveriş tutarlarının yıllar itibariyle gelişimi aşağıdaki şekilde gösterilmiştir:

⁴⁶ BAYDEMİR, Mehmet, A.g.e., s. 3

⁴⁷ Kredi Kartı ve Banka Kartı İşlemleri / Yerli ve Yabancı Kartların Yurtiçi Kullanımı, Erişim: <http://www.bkm.com.tr/istatistik/index.html>, (09.02.06).

⁴⁸ Erişim: http://www.bkm.com.tr/basin/bultenler/BKM_2005_Degerlendirmesi.pdf, (16.02.06).

Şekil 6: Kredi Kart Alışverişleri İşlem Tutarları (milyon YTL)

Kaynak: Yıllara Göre İstatistiği Bilgiler/Kredi Kartı İşlem Adet ve Tutarları/Visa-Mastercard ve Diğer Kredi Kartlarının Yurtiçi Kullanım Cirosu (Turistlerin Kullanımı Dahil),

Erişim: <http://www.bkm.com.tr/istatistik/raporlar1.html>, (10.05.06).

Bu veriler ile adet bazında Avrupa'daki en büyük 3. pazar haline gelmiş olan Türkiye Kartlı Ödeme Sistemleri'nin önümüzdeki yıllarda da aynı hızla büyüme eğilimini devam ettireceği tahmin edilmektedir.⁴⁹ Kredi kartı sayısı ve cirodaki düzenli artışın beklenen bir gelişme olmasının en önemli nedeni, ülkemizde düzenli bir maaş yada geliri olan 22 milyonluk bir kesimin yanında müşteri sayısı olarak henüz yaklaşık 14 milyon kişinin mevcut olmasıdır.⁵⁰

Ülkemizde kullanımı giderek yaygınlaşan kredi kartları ve banka kartları ile yapılan alışverişin cirosu toplam harcamaların beşte birine ulaşmış durumdadır. Bu oran Avrupa'da yüzde 35'ler düzeyindedir.⁵¹ Bu da, gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında sektörün henüz doyum noktasına ulaşmadığını göstermektedir.

⁴⁹ 2004 yılı faaliyet raporu, Erişim: <http://www.bkm.com.tr/faaliyetraporu.html>, (9.02.06).

⁵⁰ Erişim: <http://www.bkm.com.tr/basinmayis2005.html>, (11.02.06).

⁵¹ Erişim: http://www.bkm.com.tr/basin/bultenler/BKM_2005_Degerlendirmesi.pdf, (11.02.06).

2.2. Kredi Kartlarının Yarar ve Sakıncaları

2.2.1. Kart Hamili Açısından Yarar ve Sakıncalar

- **Olumlu Yönler;**

1. Kredi kartının kart hamiline sağladığı ön büyük yarar, peşin para ödemeksizin mal ve hizmet alımı sağlamasıdır. Kart hamili yanında nakit para taşımayacağından, nakit taşıma zorunluluğundan ve bunun yol açabileceği çeşitli risklerden kurtulmaktadır. Kart hamili yanında hiç ya da yeterli para bulunmasa bile, sisteme katılan işletmelerden kartını göstererek, kendi kartı sözleşmesinde belirtilen sınıra değin mal ve hizmet satın alabilmektedir. Ayrıca, sisteme üye bankaların hizmet veren otomatik vezne makinelerinden (ATM) günlük para çekme limitine değin para çekilebilmektedir⁵².

Kart hamili ülke dışına çıktığında, kredi kartı her yerde kabul gören bir ülke parası fonksiyonuna sahip olduğundan, kart hamili ülke dışına döviz çıkarma, orada bunu bozdurma gibi zahmetlerden kurtulmaktadır⁵³. Ayrıca istisnai durumlar dışında , parasını çaldıran veya kaybeden kişinin parasına tekrar ulaşabilmesi imkanı çok az olmasına rağmen, kredi kartında oluşabilecek bu türlü risklerde, basit ve zamanında önlemlerle zarar tehlikesi ortadan kalkmakta ya da bazen oluşabilecek bu zarara kayıp-çalıntı veya sahte kart sigortasıyla, üye işyeri ya da banka katlanmaktadır.

2. Kredi kartı ile kartın geçerli olduğu tüm işyerlerinden vade farkı ödemeksizin mal ve hizmet alımı yapılmaktadır. Kredi kartı ibraz edilmesi durumunda müşteriden ilave bir ücret veya komisyon alınması söz konusu değildir. Kart sahibi, harcama yaptığı tarih ile kredi kartı borcunu ödediği son ödeme gününe kadar geçen gün sayısı süresince faizsiz kredi olanağından yararlanır⁵⁴. Hiçbir ödeme aracında bu şekilde faizsiz kredi olanağı bulunmamaktadır. Burada unutulmaması gereken bir nokta da şudur ki; bu şekilde faizsiz kredi imkanı yalnızca mal ve hizmet alımları için geçerlidir. Kredi

⁵² BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e. s. 40

⁵³ YETİM, Sedat; A.g.e. s. 19

⁵⁴ YILMAZ, Eyüp, A.g.e. s. 26

kartıyla yapılacak nakit çekimler ve nakit niteliğindeki casino harcamaları, faiz ve ilave masraflara tabi tutulmaktadır.

3. Kredi kartı sahibi olmanın bir diğer olumlu yanı, kart hamiline sağladığı prestijdir⁵⁵. Kart taşımak, özellikle batı toplumlarında, kişi açısından bir güven unsuru olarak algılanır. Kredi kartı taşıyan kart sahibi yanında para olmadığı için ödeme güclüğü çeken bir kişi olarak değil de, banka veya kredi kuruluşları nezdinde kredibilitesi olan birisi olarak görülmektedir. Kısacası kredi kartı, saygınlık, itibar, güven ve prestij sağlayan bir satın alma aracı niteliği taşır.

4. Kredi kartı, sahibine, alternatif ödeme araçlarına göre basit ve kolay kullanım imkanı vermektedir. Örneğin, bir diğer ödeme aracı olan çeke göre kredi kartının kullanımı daha pratik, hızlı ve güvenlidir.

5. Günümüzde birçok banka ve kredi kartı ihraç eden finans kuruluşları kart hamilleri için çeşitli sigorta hizmetleri sunmaktadırlar. Bunlar kayıp-çalıntı ve sahte kart sigortası olarak karşımıza çıkmaktadır. Birçok kart kuruluşunda sigorta, bildirim anından itibaren başlamakta, bazı bankalarda ise bildirimden önce belirli bir saate kadar kayıplar sigorta kapsamında karşılanmaktadır. Ayrıca bazı bankalar kart hamillerine seyahat, kaza ve hastalık gibi sigorta imkanları da sağlayabilmektedir.

6. Bankalar günümüzde, bünyelerinde bulunan müşterilerin sadakatini sağlamak ve daha çok müşteriye bünyelerine katmak ya da kartların kullanımını artırmak amacıyla çeşitli promosyonlar yapmaktadır. Bankalar müşterilerine, harcama tutarlarına bağlı olarak belirli puanlar vererek, müşterinin bu biriken puanlarla ücretsiz alışveriş yapabilmesini sağlamaktadırlar. Ayrıca, bankalar üye işyerleriyle anlaşarak çeşitli promosyon kampanyaları yürütmekte, kart hamillerinin sayısını ve mevcut kartların kullanım sıklığını arttırmaya çalışmaktadır. Burada yine kazançlı çıkan kart hamili olmaktadır.

7. Kredi kartı sahibi olan müşteri, bankanın sunduğu diğer bankacılık faaliyetlerinden, kredi kartı bulunmayan bir kişiye göre daha kolay

⁵⁵ TEOMAN, Ömer; A.g.e. s. 31

faydalanabilmektedir. Kartı olan müşteri herhangi bir işlemde, yeni müşteriden daha itibarlı bir durumdadır. Kart hamili, o güne kadar kartıyla yaptığı işlemler ve yaptığı ödemeler nedeniyle kart kuruluşu tarafından tanınan bir kişi olduğundan, kuruluşun sunduğu diğer faaliyetler için de öncelik hakkına sahiptir.

- **Olumsuz Yönler**

1. Kredi kartı, kişilerin harcama eğilimini artırıcı yönde etki yapmaktadır. Bunun sonucu olarak, gelirin üzerinde bir harcama eğiliminin ortaya çıkması muhtemeldir⁵⁶.

2. Kredi kartıyla yapılan harcamalar ve nakit çekim işlemleri ekonomide talep artışına yol açacağından, talep artışı piyasada enflasyonist etkiye sebep olacaktır⁵⁷.

3. Kredi kartının yıllık kullanım veya yenileme bedelleri bulunmaktadır. Kart hamili, herhangi bir harcama yapmasa dahi bu bedellere katlanmak durumundadır.

4. Kredi kartının kart hamili üzerinde doğuracağı riskler bulunmaktadır. Kartın kaybolması, çalınması veya sahtesinin üretilerek kullanılması durumlarında, bankanın uygulamaları gereği işlemler sigorta kapsamında değerlendirilemiyorsa, borcun yükümlülüğü kart hamiline aittir. Bu sebeple, kart hamilinin bu olasılıklara karşı dikkatli olması gerekmektedir. Bu gibi durumlarda bankanın haberdar edilmesi halinde, kartın başkaları tarafından kullanılmasının kart hamiline getireceği zarar büyük ölçüde önenebilir.⁵⁸

5. Kredi kartıyla yapılan harcamaların zamanında ödenmemesi veya kredi kartıyla nakit avans kullanılması sonucu kart hamili belirli bir faiz ödemek durumunda kalır. Bankaların kredi kartı faiz oranları her zaman, kredi faiz oranlarına göre daha yüksektir. Bu açıdan kredi kartı kullanıcısı daha yüksek bir faiz yüküyle karşı karşıya kalmaktadır.

⁵⁶ YETİM, Sedat; A.g.e. s. 23

⁵⁷ BALCI, Arzuhan, A.g.e., s.7

⁵⁸ Erişim: http://www.tbb.org.tr/turkce/temel_bankacilik/Kredi%20Kartlar%C4%B1.doc, (27.01.06).

2.2.2. Üye İşyeri Açısından Yarar ve Sakıncalar

• Olumlu Yönler

1. Üye işyeri, sisteme dahil olmakla, müşteri sayısını arttırarak, iş hacmini genişletmekte ve daha çok satış yapabilmektedir. Ayrıca müşteri, cebinde nakit para bulunmadığı durumlarda bile kartla ödeme yapabilme imkanına sahip olduğundan, sisteme dahil olan üye işyerinden alışveriş yapmayı tercih etmektedir⁵⁹.

2. Çalışan kesimin büyük çoğunluğu, alışverişini aylığını veya ücretini aldığı anda yapmaktadır. Kredi kartı, genellikle daha dar gelirli kişilerin ay sonunu beklemeden, diledikleri zamanlarda mal ve hizmet satın alımlarını olanaklı hale getirerek, üye işyerlerinin pazar koşullarının getireceği sınırlamalardan daha az etkilenmelerini sağlamaktadır.

3. Üye işyeri, satış hacminin büyük bir çoğunluğunu kredi kartıyla yaptığı anda, kredi kartıyla yapılan satışların bedeli işlemi izleyen gün, eğer komisyon yerine belli gün hesapta bloke para tutmak biçiminde çalışıyorsa bu sürenin bittiği gün para kesintisiz olarak işyerinin cari hesabına geçmektedir⁶⁰. Bu sebeple işyerinde parayı saklama ve çalınma gibi riskler ortadan kalkmakta ve hesaba geçen para bankada değerlendirilmektedir.

4. Üye işyeri, taksitli bir kampanya yaptığı anda, sisteme dahil olmasaydı, her taksit döneminde taksit tutarlarını alabilecekti. Ancak, kredi kartı kabul ettiğinde, yaptığı taksitli satış sonucunda, anlaşmalı olduğu bankaya belirli bir komisyon ödeyerek alışveriş tutarının ertesi gün hesabına geçmesini sağlayabilmektedir. Ayrıca taksitli satışlardan doğabilecek her türlü riski üzerinden atmış olur.

5. Kredi kartı sistemi, vadeli satış yollarını tıkayan şüpheli alacakları ortadan kaldırarak firmayı rahatlatmaktadır. Kredi kartıyla yapılan alışverişlerin yabancı (turiş) müşterileri de kapsaması üye işyerinin iş hacmini de arttırır. Ayrıca kredi kartı şirketinin yaptığı tanıtım ve reklamlar, o kredi kartını kabul eden işyerlerine dolaylı

⁵⁹ YETİM, Sedat; A.g.e. s. 21

⁶⁰ BAYDEMİR, Mehmet ; A.g.e. s. 45

olarak fayda sağlamaktadır. Kredi kartının üye işyerlerine sağladığı diğer bir fayda ise, yapılan satış kayıtlarının muhasebeleştirilmeye çok elverişli olmasıdır⁶¹.

- **Olumsuz Yönleri**

Kredi kartı sistemi içerisinde bulunana üye işyerinin yükümlü olduğu ilk konu, yaptığı her işlem nedeniyle sözleşme imzaladığı kuruluşa belli bir komisyon ödeme zorunluluğudur. Bu komisyon harcama tutarı üzerinden % olarak sabit bir tutardır. Ancak işyerinin yaptığı önemli bir satışta komisyon tutarı da büyük rakamlara ulaşabilmektedir⁶². Bu şekilde alınan komisyon tutarları genelde satış hacmi düşük olan küçük işletmeler açısından bir sorun olarak gösterilebilir.

Üye işyerlerinin kredi kartı kabul ederken uymak zorunda olduğu kurallar vardır. Kredi kartının üzerindeki güvenlik bilgileri ve kart hamilinin kimliği kontrol edilmelidir. Gerekli özen gösterilmeden yapılan işlemler, bazı durumlarda işyeri aleyhine sonuçlanabilmektedir.

2.2.3. Kredi Kartı Çıkaran Kuruluş Açısından Yarar ve Sakıncalar

- **Olumlu Yönler**

1. Kredi kartı kuruluşu, ihraç ettiği her kart karşılığında kart hamillerinden yıllık kart bedelleri aldığı gibi, kendisine ibraz ettiği harcama belgeleri karşılığında üye işyerlerinden de belirli bir komisyon tahsil etmektedir. Araştırmalara göre, üye işyerlerinden sağlanan getirinin kart hamillerinden elde edilen getiriden fazla olduğu ortaya çıkmıştır⁶³.

⁶¹ YILMAZ, Eyyüp; A.g.e. s. 33

⁶² MEHTER, Sibel; Yeni Hizmet Arayışında Kredi Kartları ve Türk Bankacılık Sistemindeki Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1994, s.5

⁶³ YETİM, Sedat; A.g.e. s. 22

2. Borçlarını kredilendirerek ödeyen kart hamillerinden alınan faizler de diğer önemli bir gelir kaynağını oluşturmaktadır.

3. Kredi kartı kuruluşunun bir banka olduğu durumda, banka kredi kart dışında da çeşitli bankacılık faaliyetlerini yürüttüğü için, bünyesinde bulunan kredi kartı hamillerine elindeki bankacılık ürünlerini daha rahat tanıtıp, pazarlayabilmektedir⁶⁴.

4. Müşteri kaybetmeyi önlemektedir. Banka müşterileri her türlü finansal hizmeti sunan kurumlarla çalışmayı tercih etmektedir. Kredi kartı almak isteyen bir kişi, daha önce müşterisi olduğu bir kurumda böyle bir hizmeti bulamazsa, o kurum yerine bu hizmeti sağlayan başka bir kurumla çalışmayı isteyecektir⁶⁵.

5. Kredi kartı kuruluşu, elindeki atıl fonlarını çok sayıda kişiye ve göreceli olarak küçük tutarlarda dağıtıp, onları kredilendirdiği için, doğabilecek bir kredi riskini de çeşitlendirmiş, minimuma indirmiş olmaktadır.

- **Olumsuz Yönler**

1. Kredi kartı sisteminde kartı çıkaran kuruluş, büyük tutarlı bir başlangıç yatırımına girmek zorundadır. Bunun yanı sıra, sisteme katılan üye işyerlerinin her alanda etkinlik gösteren işletmelerden seçilmiş olması gerekmektedir. Bu aşamada sistemin oturmaması ya da yaygın kullanım görmemesi durumunda büyük bir zarar riski ortaya çıkabilmektedir⁶⁶.

2. Kredi kartı hamillerinin harcama bedellerini zamanında ödememesi ya da kovuşturmanın karşılıksız kalması durumunda da kredi kartı kuruluşu üzerinde kalabilecek bir risk söz konusudur.

3. Kredi kartı harcama eğilimi nakde göre daha yüksek bir ödeme aracı olduğundan, ekonomik konjonktürde doğabilecek olumsuz dalgalanmalarda, kredilerin geri dönmeme riski yüksek bulunmaktadır.

⁶⁴ CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.34

⁶⁵ ISPARTALI, M, A.g.e., s.44

⁶⁶ BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e. s. 52

4. Kredi kartı çıkaran kurumların karşılaşabileceği önemli tehlikelerden biride kredi kartının sahtesinin üretilmesi ve kartların dolandırıcılık aracı olarak kullanılmasıdır. Dünyadaki tüm bankalar bu tehlikeyle karşı karşıyadır. Sahte kartlarla ilgili sorumluluk kartı ihraç eden bankaya ait olduğundan, kredi kartı sahteciliği bankalara mali yönden büyük zarar verebilmektedir. Bu tür dolandırıcılık işlemlerinin ayrıntılarına ilerleyen bölümlerde değinilecektir.

2.3. Kredi Kartı Sisteminin İşleyişi

Kredi kartı işlemi yapan kuruluşlar başlıca iki yönlü işlem gerçekleştirmektedir. Bunlardan birincisi alıcılar adına kredi kartı basarak kullanıma sunmak, ikincisi ise kendi kuruluşu ya da diğer kart çıkaran kuruluşlarca çıkarılan bu kartların kullanılabilmesi için kredi kartıyla mal ve hizmet satın alınabilecek potansiyel firmalarla anlaşmalar yaparak kredi kartı işlemlerini kabul etmektir⁶⁷.

Kredi kartı terminolojisinde kredi kartı çıkarma işlemi “issuing”, kart kabul etme işlemi ise “acquiring” olarak adlandırılmaktadır. Kart çıkaran banka veya kuruma “issuier”, kart kabul eden banka veya kuruluşa ise “acquirer” adı verilmektedir. Bir kuruluş yalnızca issuer olabileceği gibi, yalnızca acquirer da olabilir. Genellikle bankalar hem issuer hemde acquirer olarak kart hizmeti vermektedir⁶⁸.

Gerçek anlamda kredi kartı sistemi olan üç taraflı sistem, kart taşıyanın bir mal yada hizmeti peşin para ödemeksizin, yalnızca üye işyerine kredi kartını göstermesi üzerine üye işyeri tarafından düzenlenen satış belgesini imzalaması karşılığı satın alması, daha sonra üye işyerinin kart taşıyanınca imzalanan bu satış belgesini kart çıkaran kuruluşa vererek ondan belgede belirtilen miktarı tahsil etmesi, bu ödemeyi yapan kart çıkaran kuruluşun bu kez kart taşıyanına yönelerek ondan ödediği satış belgesi miktarını kendisine ödemesini istemesi biçiminde işlemektedir⁶⁹. Bu işleyişin sağlıklı bir biçimde yürüyebilmesi için taraflar sözleşmede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmelidirler.

Kredi kartı taşıyanına yapılan sözleşme uyarınca belirtilen niteliklerde bir kredi kartı verilir. Üye işyerine ise kart taşıyanının, kendisine verilen kartı kullanabilmesi için gerekli teknik alt yapı hizmetleri kredi kartı kuruluşu tarafından sağlanır. Yalnızca bu durumda kart taşıyanı, üye işyerinden satın aldığı mal veya hizmetler için herhangi bir nakit ödemede bulunmaksızın kredi kartını kullanabilecektir.

⁶⁷ YILMAZ Eyüp, A.g.e. s.17

⁶⁸ İlker KILINÇ/Selman KOÇ, Kredi Kartı Sisteminin İşleyişi ve Uygulaması, Vergi Dünyası, Sayı:269, Ocak 2004, s.96

⁶⁹ BAYDEMİR Mehmet, A.g.e. s. 29

2.3.1. Kredi Kartının Kullanılması

Kredi kartları, mal ve hizmet satın alımı amacıyla işyerlerinde imprinter adı verilen cihazlar ve POS adı verilen makinelerde, nakit kredi çekmek amacıyla banka şubeleri ve ATM'lerde, ayrıca telefonla sipariş, mail order ve internetten verilen siparişlerde kullanılabilir⁷⁰.

Bankalar işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi yaparak buralara POS cihazı ya da imprinter cihazlarını kurmaktadır. Kart hamili ödemesini kredi kartı ile yapacaksa kartı kasiyere vermekte , şayet ilgili işyerinde POS cihazı varsa kartı cihazın manyetik bantlı kartın geçeceği noktasından, çipli kart kullanıyorsa, çipli kart ünitesinden kartın geçirilmesi suretiyle işlem yapılmaktadır. Söz konusu işyerinde imprinter varsa, bu takdirde harcama belgesi denilen slibi ve kartı cihazın üzerine yerleştirdikten sonra makinenin kolunu manuel olarak çekerek işlemi gerçekleştirmektedir. Bu işlemden sonra özellikle imprinter kullanılması durumunda ya da POS cihazından kartın bankası aranılarak manuel provizyon alınması gerektiği yolunda bir mesaj çıkması durumunda telefonla otorizasyon alınması gerekmektedir.

Kredi kartları ATM'den nakit para çekmek içinde kullanılabilir.Kredi kartı ile kartın nakit çekim limiti dahilinde ve ATM'nin günlük çekim limiti (genellikle YTL için günlük 600 YTL, EURO ve DOLAR için ise 1000'dir) dahilinde nakit kredi çekmem mümkündür. ATM'ler kullanılarak kredi ve banka kartları ile şifre değiştirme ,virman, havale, ekstre alma, bakiye öğrenme, para yatırma, fon alma, hisse senedi alma, döviz alma-satma gibi birçok işlemi gerçekleştirmek çoğu bankada mümkündür⁷¹.

Kredi kartları fiziki olarak işyerlerine götürülmeksizin de telefonla siparişte, düzenli olarak yapılan ödemelerde mail order (kartın numaralarının,son kullanma tarihinin ve arka yüzündeki güvenlik numarasının POS cihazına manuel olarak girilip,kart kullanılmaksızın provizyon alınması) şeklinde ve internetten alışverişte kullanılabilir.

⁷⁰ Garanti Ödeme Sistemleri Kart Hizmetleri Eğitim Kitapçığı, İstanbul, 2006, s.34

⁷¹ YILMAZ Eyüp, A.g.e. s.101

2.3.2. Otorizasyon

Otorizasyon, kart hamilinin alışveriş veya nakit çekim işlemini kredi kartı ile yapmak istemesi üzerine kartın limitinin ve uygunluğunun kartı veren kurumdan sorgulanması ve onay alınması işlemidir⁷².

Kredi kartı kullanımı sırasında (POS, ATM vb.) direkt (telefon hattıyla) veya başka bir kurum aracılığıyla (yurtiçi BKM, yurtdışı VISA, MASTER, Europay vb.) kartı veren kuruma otomatik olarak bağlantı yapılır. Kartın durumu (aktif, kapalı, blokeli vb.) , son kullanılabilir tarihi, kalan limitinin yapılacak harcama tutarını karşılayıp karşılamadığı, şifre kontrolü (işlem şifre gerektiriyorsa) ve diğer gerekli kontroller yapılarak işlemin gerçekleşmesine mani bir durum yoksa onay (provizyon) verilerek kart hamilinin kartı kullanması sağlanır. İşlemin gerçekleşmesini engelleyici bir durum varsa POS makinesi verdiği red koduyla (karta el koy, yetersiz bakiye, bankasından provizyon alın vb.) işlemin engellendiğini gösterir. Otomatik bağlantının mümkün olmadığı durumlarda telefon ile arama yapılarak provizyon alınabilir.

Üye işyerleri BKM tarafından değişik iş kollarına göre belirlenen limitlerin üzerindeki tutarlı işlemlerde provizyon almak zorundadırlar. Belirlenen bu limitlere üye işyeri limiti denir⁷³.

Üye işyeri limiti uygulaması, hem işyerlerini hem de kart sahibini güvence altına almak için uygulanan bir sistemdir. İşyeri kartı kabul ederken anlaşmalı olduğu bankanın belirlediği limitlerin altında sadece kartın geçerliliğini kontrol etmelidir. İşyerin POS kullanıyorsa, POS bu kontrolü otomatik olarak yapar. İmprinter kullanılıyorsa, 15 günde bir kartların yer aldığı BUL kontrolü yapılmalıdır. Limit üstü işlemlerde ise işyerinde POS kullanılıyor ise otomatik olarak otorizasyon alınırken, imprinter kullanılıyor ise işyerinin anlaşmalı olduğu bankanın otorizasyon merkezinden otorizasyon alınmalıdır. Üye işyeri limiti bankalar tarafından ortaklaşa uygulanmak üzere, işyeri faaliyet alanına göre belirlenmektedir⁷⁴.

⁷² Europay International: Glossary of Terms , A.g.e., s. 6

⁷³ CİBİLİ, Alper; A.g.e., s.22

⁷⁴ PANO Dergisi, BKM, Mayıs 1998, Sayı:3, s.3

Üye işyeri limiti işyerinin sattığı mal veya verdiği hizmetin bedeline göre değil, oluşturabileceği riske göre ayarlanmaktadır. Örneğin, sağlık kuruluşlarında, otellerde bu limitler daha yüksek tutulurken, kuyumcu, cep telefonu ve elektronik eşya satışı yapan işyerlerinde risk yüksek olduğundan limit düşük tutulmaktadır. Bankalar, risk derecesi yüksek olup işyeri limiti düşük tutulan işyerlerinin yüksek tutarlı işlemleri sırasında bankayı arayarak manuel provizyon alınmasını sağlar ki, bu şekilde riski minimuma indirmeye çalışır. Provizyon alınması gerektiği halde almayan ve yüksek tutarlı bir işlemi bölerek deneyen işyeri, ortaya çıkabilecek zarardan sorumludur.

Ülkemizde otorizasyon servisleri 24 saat çalışmaktadır. Yabancı kart sahiplerinin ülkemizde yaptıkları harcamalardan limiti aşan kısım için Visa ve MasterCard otorizasyon sistemi ya da kart sahibinin bankasından onay alınmaktadır.

Kredi kartlarında otorizasyon aşamasının amacı, kart sisteminin güvenliğini sağlamak ve her türlü kötü kullanımı önleyerek dolandırıcılık ve sahtecilik işlemlerini minimuma indirmektir⁷⁵.

2.3.3. Kredi Kartlarında Takas Sistemi

Kredi kartlarından doğan alacaklar, ilk dönemde manuel olarak çekilen sliplerin kartı çıkaran bankaya ibrazı yolu ile tahsil edilmekteydi. Günümüzde ise iletişim teknolojisindeki gelişmelere paralel olarak, takas merkezlerinde yapılmaktadır. Kredi kartlarından doğan alacakların takasında, hem kredi kartını, hem de POS cihazını veren kuruluşun Türkiye’de faaliyet göstermesi veya kredi kartını yada POS cihazını veren kuruluşlardan herhangi birisinin yurtdışında bulunması olmak üzere iki ayrı takaslaşma uygulaması olabilmektedir⁷⁶.

Türkiye’de 1990 yılında Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. (BKM) takas sisteminde yurtiçi kartlar için takas odası görevini görmektedir. Bankalar kendi kredi kartı taşıyanlarının başka banka işyerlerinde yaptıkları harcamalar ile kendi üye işyerlerinde yapılan başka banka kartlarına ilişkin bilgileri rapor olarak BKM’ye göndermektedirler. BKM her bankadan gelen bu bilgileri derleyerek, ilgili bankaları

⁷⁵ Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Dökümanları Temmuz 2006, s.23

⁷⁶ İLKER Kılınç/SELMAN Koç, A.g.e., s.98

borçlandırmakta ve alacaklandırmaktadır. Elektronik Fon Transfer Sistemi aracılığıyla bankalar birbirlerine olan borç ve alacaklarını T.C. Merkez Bankası yoluyla ödemektedirler. Türkiye’de bankalararası hesaplaşma bankası T.C. Merkez Bankası olup , bu banka nezdindeki kart çıkaran banka hesaplarına borç geçilir. Üye işyeri bankasına alacak geçilir. Üye işyerine, işyeri bankası tarafından satış tutarı, belli oranda komisyon düşüldükten sonra ödenir⁷⁷ .

Yurtdışı kredi kartı işlemleri ile yabancıların ülkemizde yaptıkları kredi kartı işlemlerine ilişkin hesaplaşma ise Visa ve MasterCard bünyesinde bulunan takas sistemi aracılığı ile yapılmaktadır. Türk bankaların çıkardıkları kartlar ile yurt dışında yapılan alışveriş ve nakit çekimleri “incoming report” adı verilen belgelerle kartı veren bankaya gönderilmekte, yurtiçinde yabancı bankalara ilişkin yapılan harcamalar ise hangi bankanın üye işyerinde işlem yapılmışsa o banka tarafından Visa ya da MasterCard’a “outgoing report” adı verilen belgelerle gönderilmektedir⁷⁸.

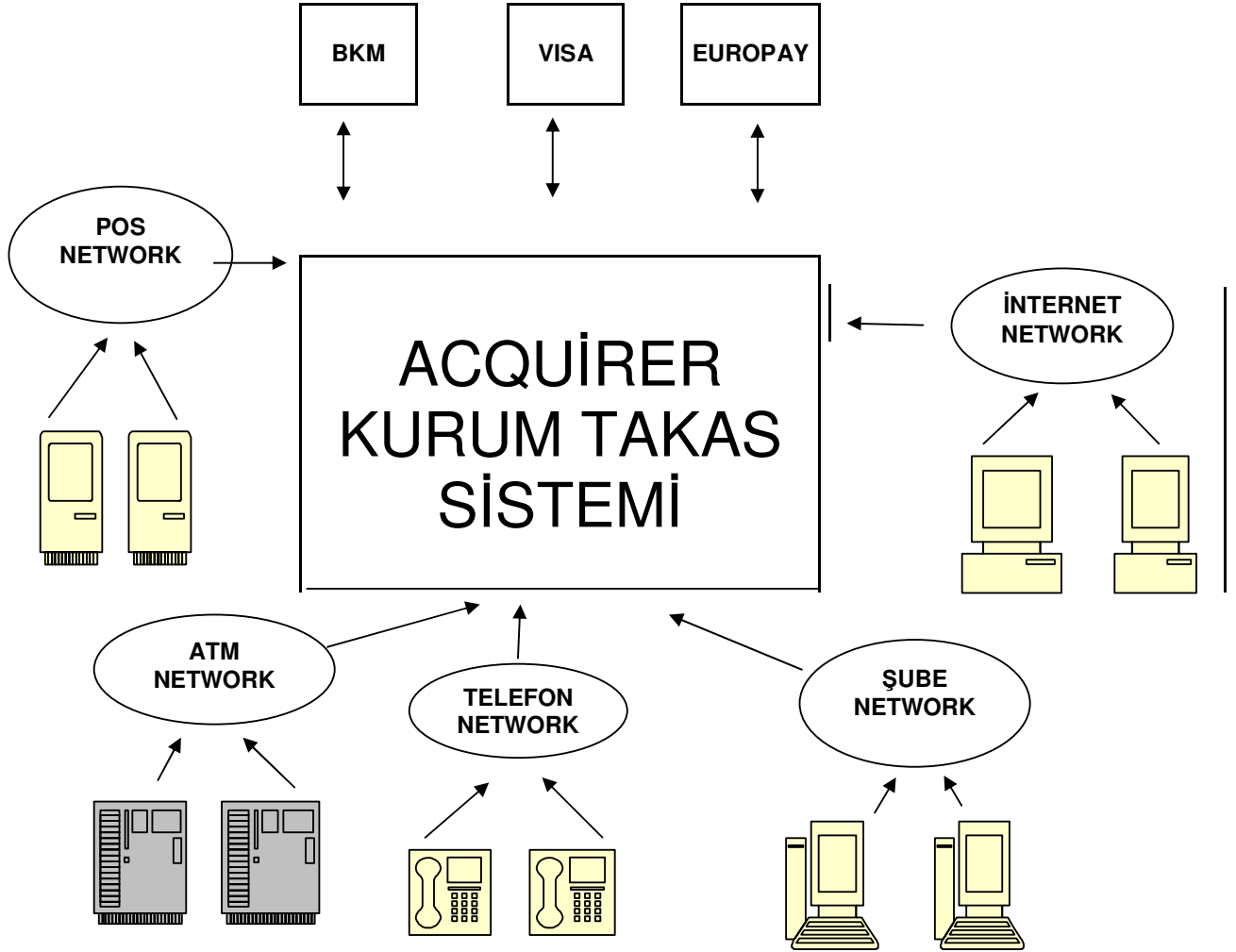
Uluslararası düzeyde yapılan tüm işlemlerin takası uluslar arası kredi kartı kuruluşlarında yapılmaktadır. Visa’nın hesaplaşma bankası Midland Bank, MasterCard’ın hesaplaşma bankası Chase Manhattan’dır. Hesaplaşma raporları ile diğer ülkede bulunan kart çıkaran banka , kart taşıyanın harcama tutarı kadar, hesaplaşma bankasına virman emri verir. Üye işyeri ile anlaşmalı banka, belirli bir komisyon düşüldükten sonra kalan tutarı tahsil eder⁷⁹. Kart çıkaran banka, satış tutarını gösteren hesap bildirim cetvelini kart taşıyanına gönderir ve belli bir tarihte ödenmesini ister. Kart taşıyanı belirtilen tarihte borcunu öder ve böylece işlem tamamlanmış olur.

⁷⁷ YILMAZ, Eyüp, A.g.e. s.104

⁷⁸ BAYDEMİR, Mehmet, A.g.e. s.37

⁷⁹ YILMAZ, Eyüp, A.g.e. s.104

Şekil 7: Acquirer Kurum Takas Sistemi

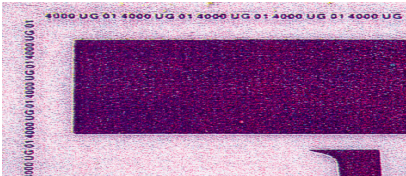
2.4. Kredi Kartlarında Sahtecilik, Dolandırıcılık ve Kötüye Kullanım

Kredi kartlarının kötüye kullanımıyla oluşan sahtecilik ve dolandırıcılık türlerine geçmeden önce, fiziki olarak kredi kartı plastiğinde bulunması gereken güvenlik özellikleri ve dikkat edilmesi gereken önemli noktalar üzerinde durulması gerekmektedir.

2.4.1. Kredi Kartlarının Güvenlik Özellikleri⁸⁰

1- Kredi kartlarının ön yüzünde bulunan ilk dört ve/veya ilk altı rakamı bankayı tanımlar. Kredi kart numarasına bakılarak kartın hangi banka tarafından basıldığı öğrenilir.

2- Visa logolu kredi kartlarında, VISA yazısını çevreleyen ince bir çizgi izlenimi veren “**micro bordür**” bulunmaktadır. Bu Micro Bordür’e mercek altında bakıldığı zaman bankayı tanımlayan numaraların (prefix) okunaklı olarak yazıldığı görülür. Ayrıca, Visa yazısının üstünde mavi, altında ise turuncu renkli dikdörtgen şekiller bulunur. MasterCard Kredi kartlarında ise; iç içe geçmiş kırmızı ve turuncu renklerin üzerinde beyaz ile yazılmış MasterCard yazısı bulunur.

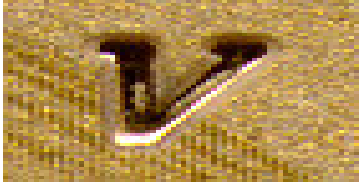
3- Visa kredi kartlarında, kartın güvenlik özelliklerinden biride hologramdır. Bu hologram üçboyutlu güvercin şeklinde olup kartın oynatılması durumunda güvercinin kanatlarının hareket ediyor izlenimi vermektedir. MasterCard kredi kartlarında ise; hologram üç boyutlu iç içe geçmiş iki dünya şeklinde olup kartın

⁸⁰ Kredi kartlarının güvenlik özellikleri, genel olarak Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Kitapçığından derlenmiştir.

oynatılması durumunda MasterCard yazıları ve dünya resimleri üç boyutlu olarak gözükür.

4- Visa kredi kartlarında, kartın güvenlik özelliklerinden biride “V” karektiridir. V karekteri Visa’yı tanımlamakta ve V harfinin sol tarafı dik ve ucunda sola eğik bir çıkıntı bulunmaktadır.Ayrıca V harfinin sağ tarafı 45 derecelik bir açı ile sağa doğru yatık durumda bulunmaktadır. MasterCard kredi kartlarında ise; kartın güvenlik özelliklerinden biride “MC” karektiridir. MC karekteri MasterCard’ı tanımlamakta olup C harfinin sağ alt tarafı içe doğru kıvrıktır.

5- Bir başka güvenlik özelliği de, kredi kart numarasının ilk dört rakamının hemzemin olarak karta basılı olmasıdır. Yani kredi kartının kart üzerine kabartma olarak basılan ilk dört rakamı ile ilgili rakamın altına yada üstüne hemzemin olarak basılan rakamın aynı olması gerekir.

6- Manyetik şeride kodlanmış kart numarası, önyüze emboss edilmiş kart numarası ve kartın üzerinde yazılı bulunan banka isminin kartı çıkaran banka ile aynı olması gerekir.

7- Visa ve MasterCard kredi kartlarının arka yüzünde bulunan imza panelinde, 45 derece sağa eğik olarak Visa'da mavi ve sarı renkler ile yazılan "Visa" ibaresi, MasterCard'da ise mavi, kırmızı ve sarı ile yazılmış MasterCard ibaresi olması gerekmektedir. İmza paneli silinme ve kazınmaya dayanıklı şekilde imal edilmiştir. Üzerlerinde yapılacak silinme ve kazınmalar güvenli zemin sayesinde kendisini hemen belli etmekte, silinme ve kazıntılarda altından geçersiz olduğunu belirten İngilizce yazılmış "void" ibaresi görünmektedir.

8- Visa ve MasterCard kredi kartlarının arka yüzünde bulunan imza panelinin sağ üst köşesinde kredi kart numarasının tamamı yada bir bölümü ve CVC2/CVC2 olarak belirtilen üç rakamlı güvenlik karakterleri bulunur.

9- Visa kartları ultraviyole ışığının altına tutulduğu zaman kartın ön yüzünde güvercin figürü görülür. MasterCard kartlarında ise solda "M" ve sağda "C" harfleri görülür.

Kredi kartları sisteme katılanlar için önemli yararlar sağlamakla birlikte, uygulamada önemli sorunlara yol açabilecek, sahtecilik, dolandırıcılık ve kötüye kullanım risklerine de maruz kalabilmektedir. Bu durumlar aşağıdaki gibi gruplandırılabilir.

2.4.2. Kartın Çalınması Veya Kaybolması

Kart hamilinin kartını kaybetmesi veya çaldırması halinde kartın kötü niyetli kişiler tarafından kullanılmasıdır⁸¹. Bu tür durumlarda kartı bulan veya çalan kişiler genellikle kartı birkaç saat içerisinde kullanmak yoluna gitmektedirler.

Kartın kaybolduğu veya çalındığı durumlarda kart hamilinin en kısa sürede, kartın bağlı olduğu bankayı arayarak kartını kullanıma kapattırması gerekmektedir. Şu an yürürlükte bulunan kredi kartları kanunu uyarınca, kayıp çalıntı kartlarda tüm bankaların yerine getirmek zorunda oldukları 24 saatlik sigorta kapsamı bulunmaktadır. Yani kart kaybolduktan veya çalındıktan sonra yapılan işlem saatinden başlayarak 24 saat içerisinde kart hamili kayıp çalıntı bildirimini yapmışsa, kartın kapatıldığı saatten 24 saat geriye gidilir ve bu zaman aralığında kart hamilinin kullanımları dışında bir kullanım var ise bu tutar sigorta tarafından karşılanır⁸².

Kayıp-çalıntı kullanımlarda dolandırıcı üye işyerinin dikkatsizliğinden veya ihmalden yararlanarak işlem yapabileceği gibi bazen de işyeri ile işbirliği yaparak böyle hukuka aykırı bir kullanımı gerçekleştirebilmektedirler.

2.4.3. Kart Hamilinin Kartı Kaybetmediği ya da Çaldırmadığı Halde Yalan Beyanda Bulunması

Kart hamilinin kartın kötüye kullanımı sonucunu doğuracak bir işlemten kazançlı çıkması hesabını yaparak, kaybetmediği veya çaldırmadığı halde kartını kullanıma kapattırması sonucu ortaya çıkan durumdur. Kart sahibinin bu durumdaki kazancı, kartını kapattırmadan önce yaptığı harcamaları kendi bilgisi dışında yapılmış gibi göstererek, bu tutarları ödemekten kaçınmasıdır⁸³. Özellikle yeni kredi kartları kanununda tüm bankalar için getirilen 24 saatlik kayıp-çalıntı kart sigortası, bu dolandırıcılık türünde gözle görülür bir artışın ortaya çıkmasını sağlamıştır.

⁸¹ Erişim: <http://arsiv.hurriyetim.com.tr/hur/turk/98/10/05/ekonomi/05eko.htm> (06/11/2006)

⁸² Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Dökümanları Temmuz 2006, s.27

⁸³ YILMAZ, Eyüp; A.g.e., s.148

2.4.4. Sahte Kredi Kartı İhracı

2.4.4.1. Kısmi Sahtecilik

Bir kredi kartının üzerinde, ütüleme ve kesme gibi sahtecilik metotları kullanılmak suretiyle kartın içerik olarak değiştirilmesi olayıdır.

Değiştirilmiş Kart : Kredi kartının üzerine yeni bir kart numarası kabartma olarak basılabilir. Bu işlem genellikle, geçerli kart numarasının ütülenmesi yada kesilerek yeni ve geçerli bir kart numarasının zemin üzerine kabartma olarak basılması sureti ile yapılır.

Gerçek Visa ve EC/MC kartlarında bilindiği gibi son dört hane halogramın üzerine emboss edilir. Bu nedenle, sonradan kart numarasında herhangi bir ütüleme yada kesme işlemi yapıldığında halogram zedelenir. Baskısının düşük kalitesi veya bir önceki baskının silik izleri sebebiyle, değiştirilmiş kartlar kolaylıkla ortaya çıkarılabilir⁸⁴.

Bu şekil değiştirmiş kartların sahtecilik ve dolandırıcılık amaçlı kullanımını önlemek için provizyon servisinde görev yapan elemanların “Kod 10⁸⁵” ile cevapladığı bir provizyon talebinde işyerine yukarıdaki unsurları sorması olumlu sonuçlar doğuracaktır.

2.4.4.2. Tam Sahtecilik

Bir kredi kartının aynısının, kanuna aykırı yollarla tamamen sahtesinin imal edilip, yine aslına uygun olarak üzerine kart güvenlik unsurlarının basılarak sahtecilik ve dolandırıcılık amaçlı kullanılmasıdır⁸⁶.

Sahte Kart : Gerçek bir kredi kartının güvenlik unsurlarında dahil olmak sureti ile, renk ve şekil özelliklerinin çeşitli cihazlar vasıtası ile beyaz bir plastiğe işlenmesi ile oluşturulan kartlardır. Nitelik olarak sahte kart ve manyetik şerit sahteciliği birbirini

⁸⁴ Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Dökümanları Temmuz 2006, s.29

⁸⁵ Kredi kartı dolandırıcılıklarında, üye işyerinin veya müşterinin dolandırıcılıktan şüphelenmesi sonucu müşteri hizmetlerini aradığında ve telefonda karşı tarafın şüphelenmemesi için kullandığı, uyarı anlamında bir ifadedir.

⁸⁶ BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e., s.116

tamamlayan iki tür sahtecilik ve dolandırıcılık tipidir. Çeşitli şekillerde elde edilmiş geçerli manyetik şerit bilgileri, bu bilgilerle uyumlu şekilde hazırlanmış sahte kartlara kodlanmakta ve sahtecilik/dolandırıcılık amaçlı kullanılmaktadır⁸⁷. Bu nedenle bu sahtecilik tipleri ile etkin mücadele yapmak için, hem sahte kart hemde manyetik şerit sahteciliğini önlemek amacıyla tavsiye edilen yöntemlerin bir kombinasyonunun kullanılması gerekir.

2.4.4.3. BKM A.Ş’de İncelemesi Yapılan Sahte Kredi Kartlarından Elde Edilen Bulgular

- a) Sahte kartların üzerinde yazılı olan banka ismi ile kartın önyüzünde kabartma olarak basılan kart numarası yada manyetik şeride kodlanmış kart numarasının bankayı tanımlayan prefix numaraları ile genelde uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.
- b) Kartın üzerindeki kart hamili ismi, sahte olarak düzenlenmiş bir kimliğe uygun olarak basılmıştır ve kart numarasının gerçek hamili değildir.
- c) Önyüz emboss ve encode bilgilerinin birçok olayda uyumlu olduğu görülmüştür.
- d) Bir çok sahte kartta basılı BIN numarasının olmadığı görülmüştür.
- e) Bir çok sahte kart UV ışığı altında göstermesi gereken “reaksiyonu” göstermediği görülmüştür.
- f) Kartın önyüzünde bulunan logonun içini çevreleyen mikro bordür güvenlik unsurunun hiç bir sahte kartta bulunmadığı ve bu özelliği verebilmek için “nokta yada çizgi” kullanıldığı anlaşılmıştır.
- g) İmza panelinin resim özelliği taşıdığı, silinme yada kazıntı durumlarında gerekli güvenlik “reaksiyonlarını” vermediği anlaşılmıştır.
- h) Visa ve EC/MC kartlarının bir güvenlik özelliği olan 3 boyutlu halogramların orijinaline uygun olmadığı ve 3 boyutlu özellik göstermediği görülmüştür.

⁸⁷ Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Dökümanları Temmuz 2006, s.31

i) Sahte kart üzerinde bulunan şekil ve resim özelliklerinin, internetten çeşitli reklamlarda kullanılan prototip kartlardan yada gerçek kartlardan renklendirme cihazı (Tipper) kullanılarak PC yardımı ile kartın üzerine basıldığı tespit edilmiştir.

j) Özel bir karakteristiği olan V ve MC harflerinin kartın üzerinde bulunmadığı yada aslına uygun olmadığı görülmüştür.

2.4.5. Ele Geçmeyen Kartlar

Kart hamilinin müracaatı sonucu banka tarafından çıkartılan kartlar posta, özel kargo şirketleri ve banka şubesi aracılığı ile kart hamiline ulaştırılmadığı durumlarda ortaya çıkan bir dolandırıcılık türüdür⁸⁸. Kartı ele geçiren kişi ise, arkasını imzalayarak başkasının kartını işyerlerinde kullanabilmektedir. Bu tür durumlarda yapılan işlemlerden doğan borç tutarları kart hamiline yansıtılamaz. Kurye veya posta şirketiyle kredi kartı kuruluşu arasındaki anlaşmaya bağlı olarak bu borç tutarı karşılanmaktadır.

2.4.6. Sahte İsim ya da Belgeler Kullanılarak Yapılan Kredi Kartı Başvuruları

Kötü niyetli kişilerin, banka ve kart çıkartan kuruluşlardan sahte belgelerle kredi kartı alarak, nakit avans çekmek, alışveriş yapmak ve yüksek meblağlarda harcamalarda bulunmaları ile ortaya çıkan bir dolandırıcılık türüdür⁸⁹. Bankalar tarafından detaylı bir inceleme yapılmadan ya da gerekli istihbarat işlemleri yapılmadan basılan kartlar çoğu zaman kredi kartı kuruluşlarına önemli miktarlarda zarar açabilmektedir. Böyle durumlarda sorumluluk yine kredi karını çıkaran kuruma aittir.

2.4.7. ATM Cihazlarında Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması

Bankamatik fareleri diye tabir edilen şebekelerce ATM makinelerine yapılan hilelerle kartların ATM makinelerince tutulması ve daha sonra bu kartların alınarak kullanılması suretiyle yapılan dolandırıcılıktır. Kredi kartlarının şifre ile kullanılabildiği ATM cihazlarının bozulması, şifrenin kart hamili bilgisi olmadan öğrenilmesi, ya da

⁸⁸ Erişim: <http://arsiv.hurriyetim.com.tr/hur/turk/98/10/05/ekonomi/05eko.htm> (06/11/2006)

⁸⁹ BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e., s.116

kart hamilinin kartı ATM cihazında unutması, kartın cihazda sıkışması ya da makinenin bozulması gibi nedenlerle kötüye kullanım ortaya çıkabilmektedir⁹⁰.

2.4.8. Posta ve Telefon ile Yapılan Mal Siparişi Dolandırıcılığı

Posta ve telefonla yapılan mal siparişi ile dolandırıcılık; bu olaylarda kart hamili fiziksel olarak satıcı ile yüz yüze gelmemektedir. Dolandırıcı şahıs, başkalarına ait geçerli bir kart numarasını ve kartın güvenlik bilgilerini (son kullanım tarihi ve güvenlik numarası-CVV-) vermek suretiyle önceden belirlenen adreslere mal gönderilmesini sağlayarak yapılan dolandırıcılıktır⁹¹.

⁹⁰ YILMAZ, Eyyüp; A.g.e. s. 150

⁹¹ Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Dökümanları Temmuz 2006, s.34

2.5. Sayılarla Kredi Kartı Dünyası

2.5.1. Kredi Kartları Faiz Oranları

Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında 2006/3 sayılı kanun gereğince, 02.10.2006 tarihinden itibaren bankalarca kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranı, YTL için yüzde 5.70, ABD doları için yüzde 2.66 ve Euro için yüzde 2.50, aylık azami gecikme faiz oranı ise, YTL için yüzde 6.29, ABD doları için yüzde 2.93 ve Euro için yüzde 3.05'dir.

Aşağıdaki tabloda, bankaların akdi faiz oranı en yüksek olandan en düşük olana göre sıralanmış olup, akdi faiz oranı aynı olan bankalar ise gecikme faiz oranı yüksek olandan düşük olana göre sıralanmıştır⁹²

⁹² www.tcmb.gov.tr , 03.10.2006

Tablo 1: Faiz Oranları (YTL)

BANKALARCA KREDİ KARTLARINA UYGULANACAĞI BİLDİRİLEN EN YÜKSEK AYLIK FAİZ ORANLARI (*)			
(YENİ TÜRK LİRASI)			
BANKALAR (**)	YÜRÜRLÜK TARİHİ	EN YÜKSEK AYLIK AKDİ FAİZ ORANI (NAKİT ÇEKİLİŞİ DAHİL) (%)	EN YÜKSEK AYLIK GECİKME FAİZİ ORANI (%)
FİNANSBANK A.Ş.	02.10.2006	5,70	6,29
HSBC BANK A.Ş.	02.10.2006	5,70	6,29
KOÇBANK A.Ş.	02.10.2006	5,70	6,29
TEKSTİL BANKASI A.Ş.	02.10.2006	5,70	6,29
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	02.10.2006	5,70	6,29
AKBANK T.A.Ş.	02.10.2006	5,65	6,29
CITIBANK A.Ş.	29.09.2006	5,65	6,29
DENİZBANK A.Ş.	30.09.2006	5,65	6,29
FORTIS BANK	02.10.2006	5,65	6,29
T.GARANTİ BANKASI A.Ş.	02.10.2006	5,65	6,29
ŞEKERBANK T.A.Ş.	02.10.2006	5,65	6,24
ANADOLUBANK	02.10.2006	5,62	6,29
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	02.10.2006	5,45	6,29
T.İŞ BANKASI A.Ş.	02.10.2006	5,25	6,25
TEKFENBANK A.Ş.	31.03.2006	5,00	5,00
BANKEUROPA BANKASI A.Ş.	03.10.2006	4,75	6,14
T.VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	10.02.2005	4,75	4,75
OYAK BANK A.Ş.	03.02.2006	4,25	5,52
T.HALK BANKASI A.Ş.	15.07.2006	3,75	4,88
TURKISH BANK A.Ş.	27.06.2005	3,75	4,88
T.C.ZİRAAT BANKASI	05.10.2005	2,90	3,77
MNG BANK AS	07.09.2005	2,75	3,58

Kaynak: www.tcmb.gov.tr , 03.10.2006

Tablo 2: Faiz Oranları (USD/EURO)

(DOLAR)			
BANKALAR (**)	YÜRÜRLÜK TARİHİ	EN YÜKSEK AYLIK AKDİ FAİZ ORANI (NAKİT ÇEKİLİŞİ DAHİL) (%)	EN YÜKSEK AYLIK GECİKME FAİZİ ORANI (%)
ŞEKERBANK T.A.Ş.	02.07.2006	2,59	
HSBC BANK A.Ş.	02.10.2006	2,50	2,93
T.VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	10.02.2005	2,50	2,50
MNG BANK AS	07.09.2005	2,50	
TEKSTİL BANKASI A.Ş.	04.04.2006	2,50	
AKBANK T.A.Ş.	02.07.2006	2,00	2,60
T.İŞ BANKASI A.Ş.	02.10.2006	2,00	2,38
FİNANSBANK A.Ş.	03.04.2006	2,00	2,00
TURKISH BANK A.Ş.	27.06.2005	2,00	
KOÇBANK A.Ş.	03.04.2005	1,90	1,90
OYAK BANK A.Ş.	03.02.2006	1,90	
(EURO)			
BANKALAR (**)	YÜRÜRLÜK TARİHİ	EN YÜKSEK AYLIK AKDİ FAİZ ORANI (NAKİT ÇEKİLİŞİ DAHİL) (%)	EN YÜKSEK AYLIK GECİKME FAİZİ ORANI (%)
T.VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	31.05.2006	2,50	2,50
T.İŞ BANKASI A.Ş.	02.10.2006	2,00	2,38

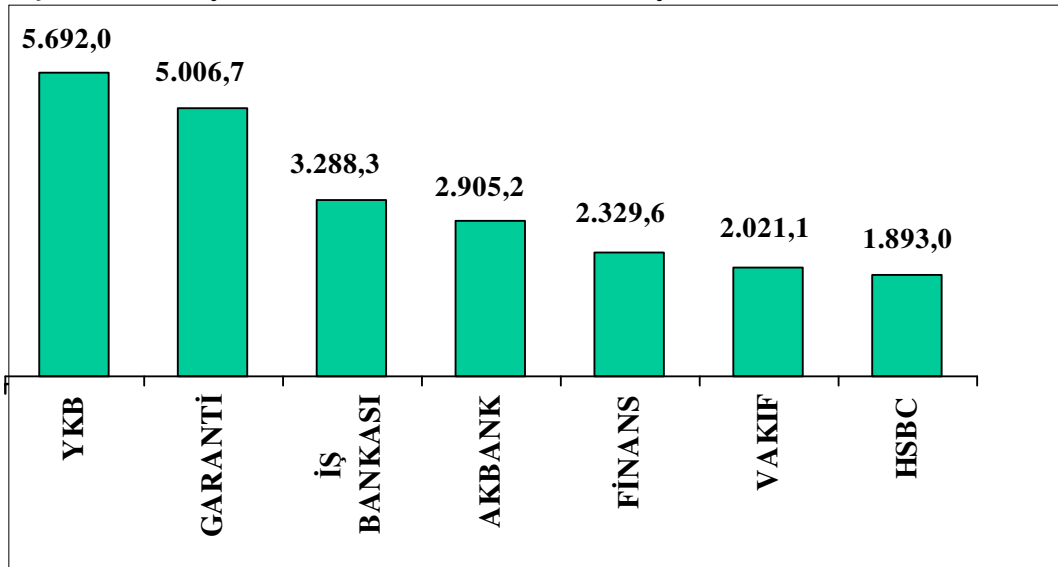
Kaynak: www.tcmb.gov.tr , 03.10.2006

2.5.2. Ülkemizdeki Kartlı Ödeme Sisteminde Faaliyet Gösteren Bankalara Ait Sektör Verileri

2.5.2.1. Türkiye’deki Bankaların Kredi Kartı Sayıları

2005 yılı itibariyle kredi kartı pazarında rekabet eden bankaların kart sayılarına baktığımızda Yapı ve Kredi Bankası ve Garanti bankalarının sektörde lider konumda olduklarını görüyoruz. Birinci sıradaki Yapı ve Kredi Bankası 5,7 milyon adet, ikinci sıradaki Garanti ise 5 milyon adet kredi kartı sayısı ile yarışta mücadele etmektedirler. Bu iki bankayı sırasıyla İş Bankası, Akbank, Finansbank, Vakıfbank ve HSBC izlemektedir.

Şekil 8: Türkiye’deki Bankaların Kredi Kartı Sayıları (bin adet)

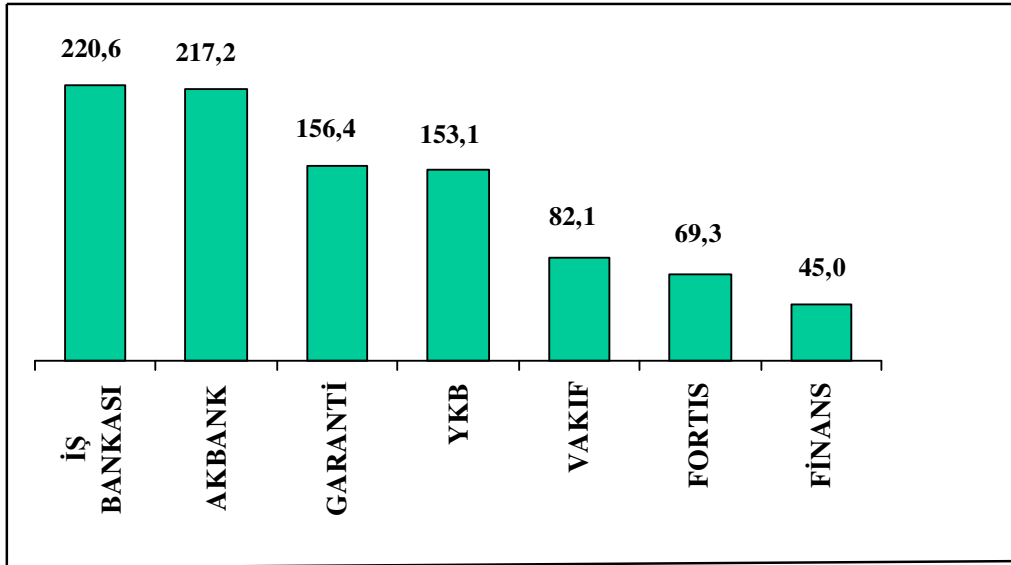

Kaynak: BKM, Pazar İstatistikleri Kitapçığı, Şubat 2006, s.1.

2.5.2.2. Türkiye’deki Bankaların Satış Noktası Terminali (POS) Sayıları

Satış noktası terminali (POS) sayılarına baktığımızda ise sıralamanın tamamen değiştiğini görmekteyiz. İlk sırada 220,567 POS sayısı ile İş Bankası yer alırken, ikinci sırada 217,198 adet POS sayısı ile Akbank yer almaktadır. Bu iki bankayı sırasıyla Garanti, Yapı ve Kredi Bankası, Vakıfbank, Fortis ve Finansbank izlemektedir⁹³. POS sayıları aşağıdaki gibidir:

Şekil 9: Türkiye’deki Bankaların Satış Noktası Terminali (POS) Sayıları (bin adet)

Kaynak: BKM, Pazar İstatistikleri Kitapçığı, Şubat 2006, s.1

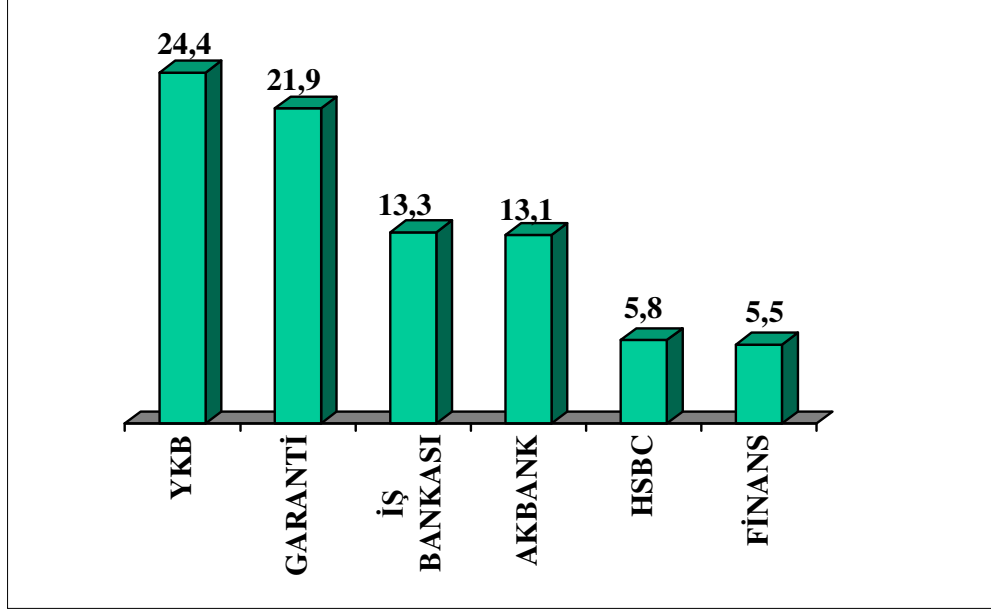
2.5.2.3. Türkiye’deki Bankaların Kart İhracı (Issuing) Pazar Payları

Kart ihracı (issuing) pazarında yaklaşık olarak cironun %1-1,5’i oranında bir kar marjı vardır. 2005 yılı Aralık ayında %10’luk artış oranıyla 7.457 milyon YTL tutarından 8.207 milyon YTL tutarına yükselen issuing pazar paylarına baktığımızda, kredi kartı sayılarına benzer bir sıralama görüyoruz. Kart sayıları ile issuing pazar

⁹³ BKM, Pazar İstatistikleri Kitapçığı, Şubat 2006, s.1.

paylarını oranladığımızda HSBC ve Finansbank'ın mevcut kredi kartı sayılarına oranla kötü performans sergilediklerini görebiliriz.

Şekil 10: Türkiye'deki Bankaların Kart İhracı (Issuing) Pazar Payları (%)

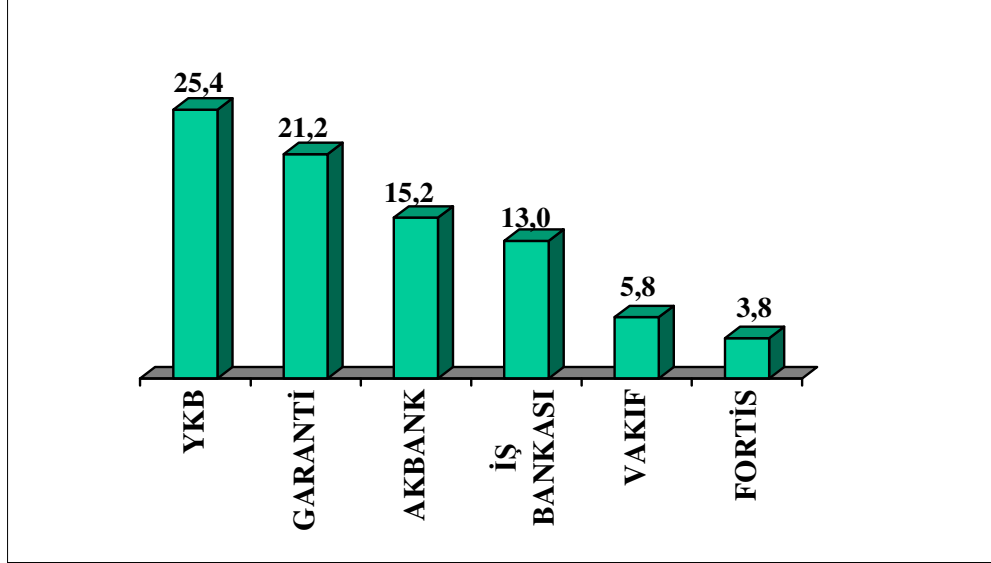

Kaynak: BKM, Pazar İstatistikleri Kitapçığı, Şubat 2006, s.2.

2.5.2.4. Türkiye'deki Bankaların Kart Kabulü (Acquiring) Pazar Payları

Kart kabulü (acquiring) pazarında yaklaşık olarak cironun %0,5'i oranında kar marjı vardır. 2005 yılı Aralık ayında %10'luk artışla 7.456 milyon YTL tutarından 8.185 milyon YTL tutarına yükselen acquiring pazar paylarına baktığımızda sıralama issuing pazar payları ve kredi kartı sayıları sıralaması ile benzerlik göstermektedir. Ancak POS sayıları ile karşılaştırdığımızda en fazla POS sayısına sahip olan İş Bankası ve Akbank'ın acquiring işlemlerde kötü performans sergiledikleri ve POS cihazlarını verimli şekilde kullanamadıkları anlaşılmaktadır.

Şekil 11: Türkiye’deki Bankaların Kart Kabulü (Acquiring) Pazar Payları (%)

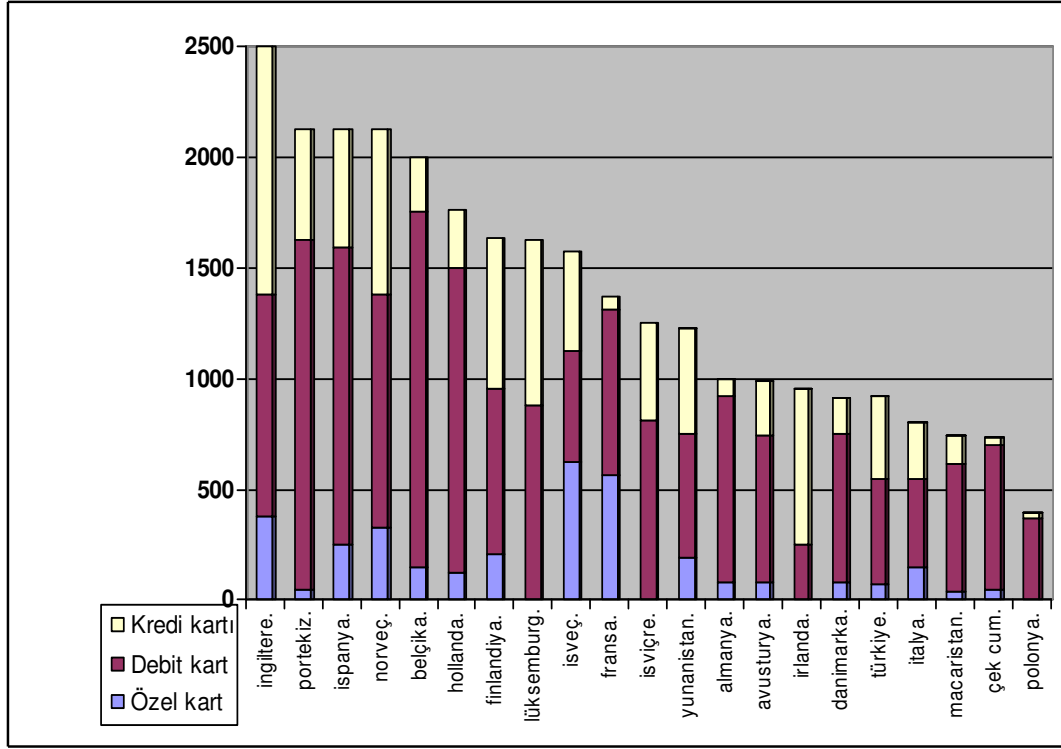
Kaynak: BKM, Pazar İstatistikleri Kitapçığı, Şubat 2006, s.7.

2.5.2.5. Avrupa Ülkeleri ve Türkiye Karşılaştırılması

Şekil 12’de her bin kişiye düşen kart sayısı gösterilmektedir. İngiltere, İrlanda, Yunanistan, Türkiye, Finlandiya ve Lüksemburg gibi ülkelerdeki kredi kartı kullanımı; Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, Portekiz, İsviçre ve İspanya gibi daha çok debit kart kullanımı yaygın olan ülkelere göre daha fazladır. Ülkelerin ekonomik yapıları, tüketici alışkanlıkları, kredi piyasasının gelişmişlik düzeyi gibi faktörler kişilerin kredi kartı ya da debit kart seçimlerinde etkili olmaktadır⁹⁴.

⁹⁴ WYMAN, Mercer Oliver, **Consumer Credit in Europe: Riding The Wave**, ECRI (European Credit Research Institute), 2005, s.15.

Şekil 12: Avrupa Ülkelerinde Her 1000 Kişiye Düşen Kart Sayısı⁹⁵

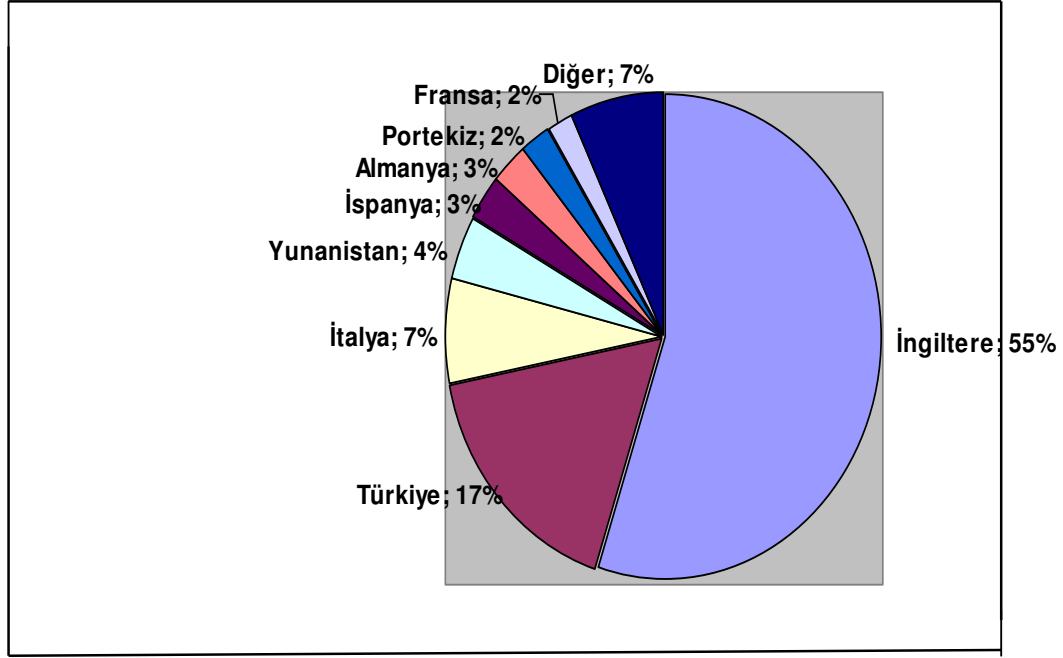

Kaynak: Mercer Oliver Wyman, **Consumer Credit in Europe: Riding The Wave**, ECRI (European Credit Research Institute), 2005, s.15.

⁹⁵ Toplam kart sayısının toplam nüfusa bölünmesi sonucu ortaya çıkan sonuçlardır.

Sadece kredi kartları dikkate alındığında ise Türkiye toplam pazarın yarısından fazlasını elinde bulunduran İngiltere'nin ardından ikinci sıraya yükselmektedir⁹⁶:

Şekil 13: Avrupa'da Kredi Kartı Sayısı Pazar Payları (%)

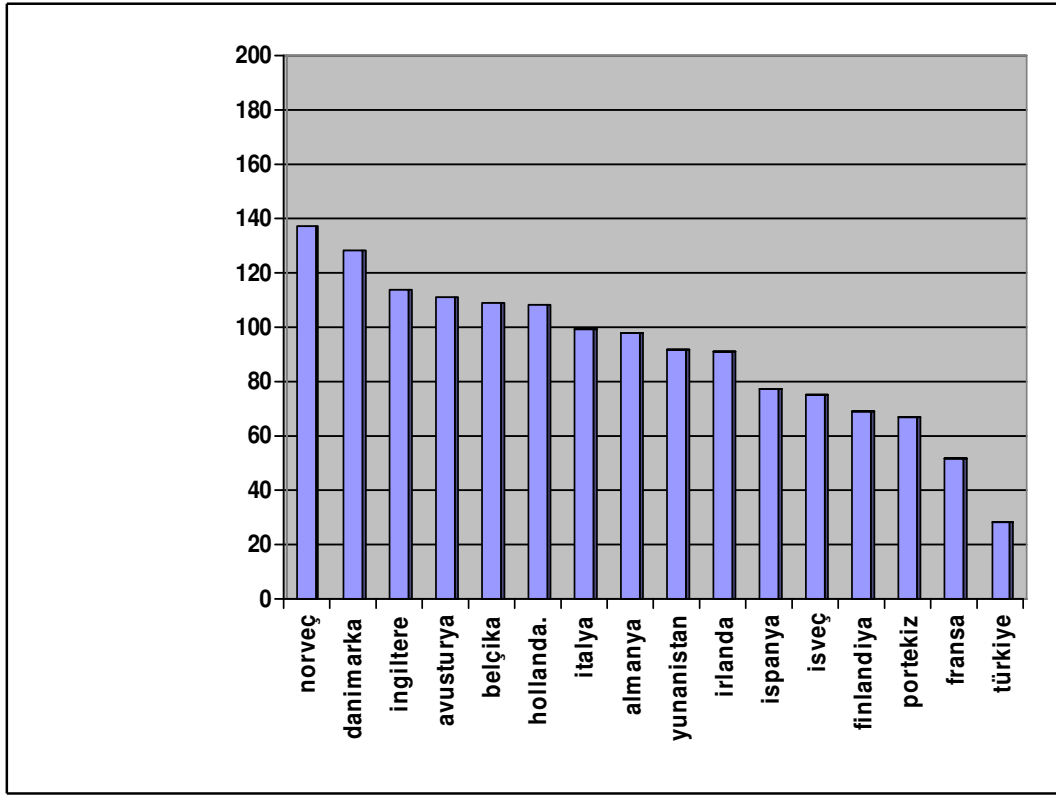

Kaynak: Datamonitor, **Western European Cards and Payments Databook**, 2004, s.52.

⁹⁶ Datamonitor, **Western European Cards and Payments Databook**, 2004, s.52.

Kart sayısında ön sıralarda bulunan Türkiye, işlemlerin ortalama tutarlarına baktığımızda ise 28 Euro ile son sıraya düşmektedir. Şüphesiz, bu durumun en önemli sebebi ekonomik şartlara bağlı olarak milli gelir ve kişisel gelir seviyesinin düşük olmasıdır⁹⁷.

Şekil 14: Avrupa’da Kredi Kartları Ortalama İşlem Tutarları (Euro)

Kaynak: Datamonitor, **Western European Cards and Payments Databook**, 2004, s.50.

⁹⁷ Datamonitor; **Western European Cards and Payments Databook**, 2004, s.50.

Gerek düşük penetrasyon oranı ve genç nüfus oranının yüksek olması, gerekse de kişisel gelirin düşük olması nedeniyle Türkiye, kartlı ödeme sistemlerinin gelişimi açısından yüksek potansiyel taşımaktadır. Datamonitor tarafından yapılan araştırmaya göre Avrupa kredi kartı pazarıyla ilgili gelişmeler ve öngörüler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir⁹⁸:

Tablo 3: Avrupa Kredi Kartları Pazarının Gelişimi

	İşlem tutarlarının büyüme oranı	İşlem tutarlarının büyüme oranı	İşlem tutarlarının tahmini değeri
	1999-2003	2004-2008 (tahmini)	2008 (milyon euro)
Avusturya	6,3%	3,9%	5,987
Belçika	6,2%	3,6%	10,016
Danimarka	7,1%	4,9%	2,498
Finlandiya	31,0%	16,2%	40,350
Fransa	11,1%	6,2%	309,033
Almanya	6,6%	7,4%	50,561
Yunanistan	35,1%	14,2%	13,590
İrlanda	13,9%	3,0%	8,191
İtalya	15,1%	9,5%	66,245
Hollanda	6,6%	4,1%	11,268
Norveç	10,8%	5,1%	7,242
Portekiz	16,7%	11,0%	10,996
İspanya	16,6%	9,9%	111,836
İsveç	9,5%	4,5%	16,419
Türkiye	23,0%	18,1%	55,871
İngiltere	9,5%	5,4%	255,091
Avrupa	14,1%	7,9%	975,195

Kaynak: Datamonitor, **Western European Cards and Payments Databook**, 2004, s.64.

Görüldüğü gibi, Türkiye ortalamasının üzerinde bir büyüme oranına sahiptir. Ekonomideki iyileşme süreci ve kişisel gelirdeki artışın etkisiyle, %18,1 oranıyla büyüme hızı en yüksek olan ülke olacağı düşünülmektedir.

⁹⁸ Datamonitor; **Western European Cards and Payments Databook**, 2004, s.64.

3. KREDİ KARTLARININ HUKUKİ YÖNÜ ve VERGİSEL BOYUTU

3.1. Kredi Kartı Tarafları Arasındaki Hukuki Durum

Kredi kartı sistemleri üç taraftan oluşur; Kart hamili, üye işyeri ve bu iki tarafı bağlayan kurum. Bu bölümde kredi kartı ihraç eden kurum ile kart hamili, kredi kartı kurumu ile üye işyeri ve kart hamili ile üye işyeri arasındaki hukuki durum incelenmektedir.

Kartlı ödeme sistemlerinin hukuki yapısı, normal kredi yapısından çok farklı değildir. Ancak asıl olan, bu sistemlerin temsilcisi olan kuruluşların koymuş oldukları kurallardır ki, yapılan sözleşmede bunlarla da ilgili bağlayıcı ve yönlendirici maddeler bulunmaktadır⁹⁹.

3.1.1. Kredi Kartı Çıkaran Kurum ile Kart Hamili Arasındaki Sözleşme İlişkisi

Kredi kartı çıkaran kurum ile kredi kartı hamili arasında genelde bir bankacılık hizmetleri sözleşmesi imzalanmaktadır. Bu sözleşmede kart hamili;¹⁰⁰

- Kredi kartını ve şifresini özenle muhafaza edeceğini,
- Üçüncü kişilere vermeyeceğini
- Kredi kartı kullanılması suretiyle gerçekleştirilen işlemlerin kendisi tarafından yapılmış sayılacağını,
- Kartın çalınmasından veya kaybindan sonra üçüncü kişilerin şifreyi kullanarak yaptıkları tüm işlemlerden bankanın sorumlu olmayacağı,

⁹⁹ MADENCİ, Timur; A.g.e., s.96

¹⁰⁰ REİSOĞLU Seza; “Banka Kredi Kartları ve Uygulama Sorunları”, Bankacılar Dergisi, Sayı 49, İstanbul-2004, s.102

- İşyeri yetkilisinin gerekli gördüğü durumlarda kimliğini kanıtlamak için resmi nitelikli bir kimlik belgesini yanında bulundurmak ve istendiğinde göstermek zorunda olduğunu,
 - Kredi kartı numarasını kullanarak telefon veya internet aracılığı ile ya da sipariş formu ile mal veya hizmet alımında ayrıca bir satış belgesi düzenlenmesine gerek olmadığını,
 - Üye işyerinden satın aldığı mal veya hizmetlerin cinsi, niteliği, içeriği, ayıbı, teslimi, iadesi vb. konularda yaşanabilecek uyuşmazlıklarda bankanın taraf olmadığını, bu nedenle ödemelerini aksatmayacağını,
 - Kredi kartı ile ilgili doğacak tüm anlaşmazlıklarda bankanın defterleri ve bilgisayar dahil tüm kayıtlarının kesin delil olacağını,
 - Kartın mülkiyetinin bankaya ait olduğunu, bankanın istediğinde bu kartlara el koyabileceğini,
 - Sözleşme hükümlerine uymaması, temerrüde düşmesi, bankanın hizmetlerini kötüye kullanması veya diğer haklı nedenlerin bulunması halinde bildirim yapmak suretiyle bankanın hesapları kapatma ve sözleşmeyi feshe yetkili olduğunu,
- kabul etmektedir.

Kredi kartı almak isteyen kişi kendisine verilen sözleşme formunu doldurur, hem doldurduğu bilgilerin doğruluğunu onaylamak, hem de sözleşme şartlarını kabul ettiğini belirtmek amacıyla gerekli bölümleri imzalar. Formu alan kredi kartı kurumu başvuru hamili tarafından verilen bilgilerin doğruluğunu ve yeterliliğini inceleyerek, kredi kartını verip vermemeyi kararlaştırır¹⁰¹.

Diğer yandan, sözleşmede değiştirilebileceği belirtilen bilgilerin (faiz oranları gibi), ancak kart hamiline değişiklik talebi ulaştırıldıktan sonra devreye girebileceğidir.

¹⁰¹ BUHUR, Oğuzhan; A.g.e., s.66

Kart hamilin kartını kullanmayı sürdürmesi değişikliği kabul etmesi anlamına gelmektedir.

Kart hamili kartı ilk kullanmaya başladığında ve sonraki dönemlerde yılda bir kez, kredi kartını aldığı kuruma üyelik aidatı vermekle yükümlüdür¹⁰². Kredi kartı kurumu bu aidat tutarını değiştirmek hakkına sahiptir.

Kredi kartı veren kurum, kart hamili ile yaptığı sözleşme uyarınca, kart hamilinin yaptığı harcamaların karşılığını üye işyerine veya harcamanın yapıldığı kuruma ödemek zorundadır. Kredi kartı hamilinin satış belgesini imzalaması, kredi kartı kurumuna, üye işyerine borçlandığı tutarı ödemesi talimatıdır.

Kredi kartı hamili, gecikme ve kredi faizlerini, hesap özeti kendisine ulaşmadığını veya geç ulaştığını öne sürerek ödememek hakkına sahip değildir¹⁰³. Borcunu takip etme, diğer araçlardan öğrenme (ATM, telefon, internet vb.) ve zamanı geldiğinde ödeme yapma sorumluluğu kart hamilindedir.

Kredi kartı kurumu, kart hamilinin yaptığı harcamaları tahsil edemediği takdirde, kart hamili hakkında yasal takibe girişebilir.

Kredi kartı hamili kartını kaybettiği veya çaldığı takdirde kartı veren kurumu en hızlı şekilde haberdar etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğü yerine getirmemesi durumunda, kartın kullanımından dolayı oluşan borcu ödemek durumunda kalır¹⁰⁴. Kredi kartı kurumuna haber verildiği andan itibaren kart hamilinin yapılacak harcamalardan ötürü sorumluluğu ortadan kalkmaktadır.

Kart hamili, adres, isim, soyadı, mali ve medeni değişiklikleri kartı veren kuruma bildirmekle yükümlüdür.

¹⁰² YILMAZ, Eyyüp; A.g.e., s.130

¹⁰³ Kredi kartları sözleşmesinde yer alan yükümlülük.

¹⁰⁴ Bazı bankalarda, kartın kaybedildiği veya çalındığının bildirilmesi tarihine kadar geçen süre içinde başkaları tarafından yapılacak harcamalarda kart hamilinin sorumluluğu sınırlandırılabilir. Örneğin, T. Garanti Bankası'nda böyle bir durumda kart hamili 24 saat içinde bildirimde bulunursa, yapılan işlemler kayıp-çalıntı sigortası kapsamında değerlendirilmektedir.

Kart hamilinin kredi kartını kullanma zorunluluğu yoktur. Kartı kullanmanın sağladığı olanaklardan yararlanma hakkı vardır. Bu hakkın kullanılıp kullanılmaması kart hamilinin tasarrufundadır.

3.1.2. Kredi Kartı Çıkaran Kurum ile Üye İşyeri Arasındaki Sözleşme İlişkisi

Üye işyeri sözleşmesi, bir işyerinde POS terminali bulunan bankalarla yapılmakta, üye işyerinde ister sözleşme tarafı bankanın, ister diğer herhangi bir bankanın – Türk veya yabancı – çıkardığı kredi kartları ile alışveriş yapılsın, üye işyeri alacağını işyerinde POS terminali kurmuş olan sözleşme tarafı bankadan tahsil etmektedir.

Sözleşme tarafı bankanın borcunu ödemede acze düşmesi halinde, işyerinin kartı çıkaran bankaya veya milletlerarası kart kuruluşuna başvurusu da kabul edilecek, kart üzerindeki banka adı ve milletlerarası kart kuruluşunun logosu, kartla yapılan alışverişlerde işyerlerine karşı hukuken garanti oluşturacaktır. Üye işyerinin satış sözleşmesi tarafı kart hamiline karşı da alacağını talep hakkı devam edecektir.

POS terminali koyan banka ile “üye işyeri sözleşmesi” yapan işyeri, genelde¹⁰⁵;

- Kart hamillerinin yapmış oldukları mal ve hizmet harcamalarını, kartla ödemek istemeleri halinde bunu kabul etmek zorunda olduğunu, nakit para ile ödeme yapan bir müşteri için geçerli fiyat ve diğer koşulları aynen uygulamakla yükümlü olduğunu, aksi takdirde bankanın sözleşmeyi tek taraflı fesih yetkisi bulunduğunu,
- Kart hamilinden ayrıca komisyon talep etmeyeceğini,
- Tenzilat dönemi olduğunu ileri sürerek kart kabulünden imtina edemeyeceğini,
- Müşterinin imzasını taşıyan harcama belgelerini, işlem tarihinden itibaren 3 yıl süre ile saklayacağını,

¹⁰⁵ REİSOĞLU Seza; A.g.e. s.108

- Satış işlemine başlamadan önce kartı kullanan kişinin geçerli kimlik belgesi ibraz etmesini ve kart üzerindeki isimle karşılaştırma ve kart hamilinin harcama belgesi üzerindeki imzası ile kartın arka yüzündeki imzayı kontrol yükümlülüğü bulunduğunu,

- İstihdam ettiği personelin gerçekleştireceği mükerrer, sahte, taklit sonucu ortaya çıkacak zararlardan sorumlu olduğunu,

- Kart hamili ile alışveriş konusu mal veya hizmetin kalitesi,miktarı, teslimi, cinsi, fiyatı vb. anlaşmazlıklarda bankanın taraf olmadığını,

- Kredi kartının sadece alışveriş amacıyla kullanılacağını, kart hamiline nakit ödeyerek karşılığında kredi kartını kullanarak satış belgesi imzalatmamayı, kabul ve taahhüt etmektedir. Üye işyerinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde banka, sözleşmeyi fesih yetkisini saklı tutmaktadır.

Sözleşme hükümlerine göre banka¹⁰⁶;

- Kredi kartının geçerlilik süresinin dolmuş olması,
- Satış belgesinde gerçek kart hamilinin imzasının bulunmaması,
- Kart hamilinin bankaya yazılı olarak başvurması ve böyle bir alışveriş yapmadığını iddia etmesi ve üye işyerinin aksini belgelerle kanıtlayamaması,
- Satış belgesi tutarının işyeri limitini aşmasını engellemek amacıyla, tek alışveriş için, tek alışveriş için düzenlenecek birden fazla belgeyle tahsil edilmesi,
- Satış belgesinde kazıntı, tahrifat olması veya imprinter'dan geçirilmemiş bulunması,
- Üye işyerinin hile ve kusurlarından doğan diğer hallerde, daha önce yapmış olduğu ödemeleri geri isteyebileceği gibi, henüz ödemesini yapmamış olduğu

¹⁰⁶ REİSOĞLU Seza; A.g.e. s.109

işlemleri kabul etmeyebilir ve banka işyerinin banka hesaplarına geçici olarak bloke koyabilir.

Üye işyeri kredi kartını POS terminalinden geçirmekte, işyeri ve kart hamili hakkındaki tüm bilgiler ve harcama meblağları işyeri ile sözleşme tarafı bankanın bilgisayarına işlenmekte ve belli bir süre sonra işyerine ödeme yapılmaktadır. Harcama belgeleri işyerinde muhafaza edilmekte, sadece ihtilaf halinde bankaya ibraz edilmektedir.

Kredi kartı kurumu, sözleşmeli olduğu üye işyerinin yaptığı işlemler üzerinden, sözleşmede belirtilen oranda komisyon alma hakkına sahiptir. Kredi kartı kurumları belli oranda komisyon alarak (örneğin %4) kalan tutarı peşin ödemek veya harcama tutarını hemen değil de geç ödeyerek (örneğin 20 gün sonra) komisyon almaktan vazgeçme veya bu iki yöntemin karma olarak kullanıldığı bir biçimde üye işyeriyle anlaşabilmektedir.

3.1.3. Kredi kartı Hamili ile Üye İşyeri Arasındaki Sözleşme İlişkisi

Kredi kartı hamili yaptığı alışverişte, harcama belgesini imzalayarak üye işyerine ve kredi kartını çıkaran kuruluşa karşı iki ayrı irade açıklamasında bulunmuş olmaktadır. Kart hamili her şeyden önce üye işyerine karşı belgede belirtilen tutarda bir malı ondan aldığını ya da kendisine bir hizmet sağlandığını, bu nedenle de borçlandığını açıklarken, öte yandan kredi kartını çıkaran kuruluşa da borçlandığı tutarı üye işyerine ödemesi için talimatta bulunmuş olmaktadır¹⁰⁷.

Kredi kartı hamili, yaptığı harcamanın bedelini kredi kartı ile ödemek zorunda olmayıp, nakden ya da başka bir şekilde ödeyebilir. Kart hamili yönünden kredi kartı sistemini devreye sokup sokmamak sadece bir seçenektir. Vitrinine astığı bir amblem veya mağazasında yaptığı çeşitli duyurularla kredi kartını kabul edeceğini açıklayan ya da kredi kartını çıkaran kuruluşa unvanına, işletme adına, adres ve telefonuna ilgili listelerde yer verilen üye işyerinin kredi kartını kabul edip etmemek gibi bir seçeneği bulunmamaktadır. Üye işyeri kabul edeceğini duyurduğu kart türlerinin

¹⁰⁷ TEOMAN, Ömer; A.g.e., s.247

ibraz edilmesi halinde, müşterisinden nakit ödeme yapılmasını istemek yerine, kredi kartını kabul etmek zorundadır.

Kredi kartı hamilinin sözleşmeden doğan ödeme yükümlülüğünün yerini kart ile ödeme almakta ve üye işyeri ile POS terminali kuran banka arasındaki üye işyeri sözleşmesinde kart hamilini ilgilendiren hükümlerde bulunmaktadır¹⁰⁸.

Bu nedenle örneğin üye işyerinin;

- Kart hamilinin ödemeleri kartla kabul yükümlülüğü,
- Nakit para ile ödeme şartlarının aynen kart hamili içinde geçerli olduğu,
- Kart hamilinden ayrıca komisyon talep edilmemesi,
- Tenzilat döneminde de kartla ödemeleri kabul etmesi,
- Satış işlemine başlamadan önce geçerli kimlik belgesi talep etmesi,
- Harcama belgesindeki imzayı kontrol etmesi,

şeklindeki üye işyeri sözleşmesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmesini, kart çıkaran kurumların yanı sıra kart hamili de işyerine karşı ileri sürebilmektedir.

¹⁰⁸ REİSOĞLU Seza; A.g.e. s.111

3.2. Banka ve Kredi Kartları Kanunu

Banka ve kredi kartları kanun maddelerine geçmeden önce bugüne kadar önemli bir eksiklik olan kanunun öneminden bahsedeceğiz.

Kredi kartı sayısı ve kullanımı açısından çok hızlı gelişen bir ülke olmamız sebebiyle Visa ve Mastercard'ın gözbebeği durumundayız. Ancak 2006 yılına kadar kredi kartlarıyla ilgili hiçbir yasal düzenleme mevcut olmadığından , kart çıkaran kuruluş, üye işyeri ve kart hamili arasındaki ilişkiler genellikle, Borçlar Kanununa, Tüketicinin Korunması Hakkında 4077 sayılı Kanuna, Türkiye Bankalar Birliğinin 03.08.1990 tarih ve 924 sayılı “Kredi Kartı Uygulamasına İlişkin Mesleki Tanzim Kararı Tebliği” ile 25 Eylül 1996 tarih ve 998 sayılı “Bankaların Tüketici Kredisi Uygulamasında Yükümlü Oldukları İlkeler ve Koşullar Tebliği” hükümlerine göre yürütülmekteydi¹⁰⁹.

3.2.1. Kredi Kartları Kanununa Neden İhtiyaç Duyuldu¹¹⁰

- **Kredi kartlarının ödeme aracı işlevinden çok kredilendirme işlevinin ortaya çıkması.**

- Taksitli satış uygulamaları
- Promosyon uygulamaları
- Ürün esaslı limit belirleme uygulamaları
- Tahsis edilen limitlerden kullanılmayan miktarının değişmemesine karşın takibe dönüşüm oranının artması.

- **Kredi kartlarından kaynaklanan işlemlere taraf olanlar arasında çıkan ihtilafların çözümünde hukuki altyapı eksikliği.**

- Borçlar kanunu

¹⁰⁹ Erişim: <http://www.milliyet.com.tr/2005/03/05/yazar/tamerhtml> (28.09.2006)

¹¹⁰ Erişim: www.finanskulup.org.tr/assets/sunum/Ugur_Delikanki_Banka_Kartlari_kredi_Kartlari_Kanunu.pdf (16.10.2006)

- Tüketicinin korunması hakkında kanun
- TBMM'nin mesleki tanzim kararları.

- **Ulusal taahhütler**

- 99/13414 sayılı Bakanlar Kurulu'nun eki"2000 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair karar" ile 2000 programında yer alan "Finans reformu, mali piyasalarda etkinliğin artırılması, dünya ile entegrasyon, mülkiyetin tabana yayılması projesi"
- Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

3.2.2. Banka ve Kredi Kanunu ile Getirilen Önemli Hususlar ¹¹¹

1. Kanun ile yoğun olarak kullanılmakta olan banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına,kullanımına ve ilgili diğer işlemlere ilişkin çerçeve oluşturarak kredi sisteminin etkin çalışması amaçlanmıştır.
2. Kanun kapsamındaki kuruluşlara faaliyet izni verilmesi ve verilen iznin iptal edilmesine ilişkin hükümler bankalar için düzenlenen hükümlere paralel olarak tesis edilmiştir.
3. Kart çıkaran kuruluşların,kişilerin talebi olmaksızın kredi kartı düzenleyemeyecekleri öngörülmüştür.
4. Kredi kartının ön yüzü ve arka yüzünde bulunacak hususların Kurulca çıkarılacak Yönetmeliklerle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.
5. Kredi kartı limit artışları için müşterinin rızası aranmış ve kart limiti ile gerçek kişinin geliri arasında azami bir oran belirlenmiştir.
6. Kart hamilinin korunması ve taraflar arasında herhangi bir anlaşmazlığa mahal vermemek amacıyla,hesap özetinde bulunması gerekli hususlar belirtilmiştir.

¹¹¹ Erişim: <http://www.bddk.org.tr/turkce/mevzuat/duzenlemetaslklari/bkkkgenelgerekce.doc> (20.10.2006)

7. Yapılan işlemlerin kart hamilinin rızası hilafına gerçekleşmesi söz konusu olduğunda bu kişilerin haklarını arayabilmelerini teminen yasal süreler belirlenmiş ve şikayet ve itiraz durumunda takip edilecek usul belirlenmiştir.

8. Kart sahibinin kayıp ve çalınma durumunda kart çıkaran kurulaşa yapacağı bildirim tarihine kadar olan sorumluluğu yüz elli Yeni Türk Lirası ile sınırlandırılmıştır.

9. Kart çıkaran kuruluşların,kurumsal yönetimine ilişkin hükümler,bankalar için düzenlenen hükümlere paralel olarak tesis edilmiştir.

10. Üye işyerleri,banka kartı veya kredi kartı ile ödemelerde gerekli özenin gösterilmesi amacıyla gerekli kontrolleri yapmakla yükümlü tutulmuştur.

11. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların,kartın kabulü hususunda kart çıkaran kuruluştan onay alınmasını sağlayacak altyapıyı oluşturmakla yükümlü tutuldukları öngörülmüştür.

12. Kart hamili ile kart çıkaran kuruluş arasında imzalanacak sözleşmede yer alacak hususlar hüküm altına alınmıştır.Faizin hesaplanmasına yönelik olarak faiz başlangıcı,faiz oranı ve gecikme faizine ilişkin hükümler ihdas edilmiştir.Sözleşme hükümlerinde kefilin sorumluluğunu artırıcı nitelikteki değişikliklerde kefilin sorumluluğunun devam ettirilebilmesi için kefilin yazılı onayının alınması şart koşulmuştur.

13. Kanun kapsamında yer alan kuruluşların denetiminin Kurum tarafından yapılması öngörülerek,kuruluşların iç kontrol,risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin,muhasebe ve finansal raporlama birimlerinin her türlü kayıt,bilgi,yapı ve sistemlerini denetime uygun hale getirmeleri zorunlu tutulmuştur.

14. Kart hamilinin risk durumlarının izlenmesi,değerlendirilmesi ve kontrolü,müşterilerin kredi değerliliği bilgilerinin toplanması ve müşteri hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla,yapılacak bilgi ve belge alışverişi ile takas ve mahsup işlemlerinin kurulacak şirketler tarafından yapılması öngörülmüştür.

15. Finans sektörünün düzenli bir şekilde işleyişi,denetimi ve piyasa riskinin yönetimi amacıyla bu Kanunun uygulanması ve kredi kartları politikalarının yürütülmesiyle ilgili konularda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu,Sanayi ve Ticaret Bakanlığı,Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında işbirliği yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

16. Avrupa Birliği düzenlemelerine paralel olarak,kart çıkaran kuruluşlar ve üye işyerleri faaliyetleri dolayısıyla öğrendikleri kişi ve kuruluşlara ait sırları saklamakla yükümlü kılınmışlardır.

17. Banka kartı ve kredi kartı kullanımında tarafların özen yükümlüğü ve etik ilkelere uyulması,mesleki faaliyetin korunması,tarafların ispat yükümlülükleri,tebligat,tacir kartları,yetkili mahkeme ve mercilere ilişkin hükümler tesis edilmiştir.

18. Tarafların bu Kanuna aykırı olarak gerçekleştirdikleri işlemler nedeniyle maruz kalacakları idari ve adli cezalar belirlenmiştir.

3.3. Kredi Kartı Sisteminde Vergisel Boyut

3.3.1. Gelir Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Gelir vergisi, gerçek kişi ve yükümlülerin, kolektif şirket varlıklarının, yalın ortakların bir takvim yılı içerisinde elde ettikleri gelirlerin toplamı üzerinden yasada öngörülen oranda alınan dolaysız bir vergidir¹¹².

Kredi kartı sistemini kuran ve işleten kuruluşlar, hem kredi kartı taşıyanlardan hem de üye işyerlerinden gelir elde ederler. Kart çıkaran kuruluşun kredi kartı taşıyanları ve üye işyerlerinden elde ettiği gelirler ile sistem için yapılan tüm giderler arasındaki olumlu fark, onun kazancını oluşturur¹¹³. Ancak kart çıkaran kuruluş bilindiği üzere kurumlar vergisine tabidir.

Kredi kartını kullandıran üye işyerlerinin bir takvim yılı içerisinde kredi kartıyla ve diğer ödeme araçlarıyla yaptığı tüm satışlar gelir vergisine tabi olacaktır. Buna göre, üye işyerinin belirli bir dönemdeki mal ve hizmet üretimi veya satışı dolayısıyla katlandığı maliyet ve giderler toplam kazancından indirilerek safi kazanç bulunacaktır. Ancak bir işyeri gelir vergisine tabi olduğu durumda mağaza kartı olarak nitelendirilen ve yalnızca o mağazada kullanılabilen kredi kartı çıkartarak satış yapamaz. Bu durumda o işyerinin kurumlar vergisine tabi olması gerekmektedir.

3.3.2. Kurumlar Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Kurum kazançları türlü biçimlerde vergilendirilir. Bu kazançlardan en önemlisi kurum kazançları üzerinden alınan ve dolaysız bir vergi olan “kurumlar vergisi”dir. Kurumlar vergisi kimi tüzel kişiliklerin ve sermaye ortaklarının tabi oldukları bir vergi türüdür. Kurumlar vergisi yasası gerçek kişiler, bireysel işletmeler ve kişi ortaklıkları

¹¹² Erişim: <http://www.tesk.org.tr/tr/yayin/hizmet/11.html#2> (12.12.2006)

¹¹³ BAYDEMİR, Mehmet, A.g.e. s.131

dışında bir kısım tüzel kişilerle tüzel kişiliği bulunmayan bir kısım oluşumların gelirini vergilendirir¹¹⁴.

Kredi kartı sistemini kuran ve işleten kuruluşların kurumlar vergisine tabi kurumlar olması sebebiyle, bu kurumların kredi kartı taşıyanları ve üye işyerlerinden elde ettiği gelir ile sistem için yaptığı giderler arasındaki olumlu fark kurumlar vergisine tabi olacaktır¹¹⁵.

Bankaların son yıllarda ortaya çıkardığı ve bir pazarlama stratejisi, kredi kartlarının kullanım sıklığını artırıcı bir uygulama olarak ortaya çıkan; kredi kartı ile yapılan alışveriş bedellerine göre verilen puanlar ve belirli puanlara ulaşıldığında bedelsiz verilen armağanlar bir promosyon uygulaması olarak kabul edilmektedir. Bu armağanlar, “pazarlama, satış ve dağıtım gideri” niteliğinde kabul edilerek armağan olarak verilen ürün ve hizmetlerin bedelleri Gelir vergisi Yasasının 40’ıncı” maddesinin birinci bendine göre gider olarak dikkate alınabilmektedir¹¹⁶.

Kurumlar vergisine tabi üye işyerini dikkate alırsak, işyerinin kredi kartıyla yaptığı satışlar da dahil bir hesap dönemi içerisinde elde ettiği kurum kazancının saptanmasında Gelir Vergisi Yasasının ticari kazanç hakkındaki kuralları uygulanacaktır.

3.3.3. Katma Değer Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Mal ve hizmetlerin her üretim ve dağıtım aşamasında yaratılan katma değer ile hizmetlerin el değiştirmesi vergiye konu olan uygulamalardır. Bu vergi mal ve hizmetlerin her üretim ve dağıtım aşamasından alınan ve dolaylı bir vergi türü olan “katma değer vergisi”dir. Katılan ek değer üzerinden alınan bu vergi, fiyata satıcı tarafından eklenmekte ve alıcıya yansıtılmaktadır. Sonuçta vergi tüketici tarafından yüklenilmektedir.

¹¹⁴ Erişim: <http://www.tesk.org.tr/tr/yayin/hizmet/11.html#2> (12.12.2006)

¹¹⁵ BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e. s.133

¹¹⁶ TEMİRER, Uygur; Bankaların Kredi Kartı ile Alışveriş Yapanlara Belli Puana Ulaşmaları Halinde Verdikleri Hediye Vergilendirilmesi, Yaklaşım Dergisi, Sayı:82, Ekim 1999, s.134

Kredi kartları genellikle bankalar tarafından çıkarılmaktadır. Yasal merkezi ya da iş merkezi Türkiye’de bulunan bankaların çıkardıkları kredi kartları karşılığında aldıkları komisyonlar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulduğundan katma değer vergisinden muaf tutulurlar.

Öte yandan yabancı kredi kartı kuruluşları yurtdışında yerleşik bulunduğundan, bu kuruluşlar banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaf tutulurlar ve katma değer vergisine tabi olurlar¹¹⁷.

Kurumlar vergisinde üzerinde durduğumuz, bankaların kredi kartıyla yapılan alışverişler sonucu belirli bir puana ulaşan müşterilerine verdiği armağanlar katma değer vergisine tabi tutulmazlar.

Kredi kartı sisteminde üye işyeri, mal ve hizmet bedelini kredi kartıyla tahsil etmektedir. Bu durumda, mal ve hizmet satış bedeli üzerinden fatura düzenlenecek olup, katma değer vergisi dahil tutar üzerinden kredi kartı satış belgesi düzenlenecektir.

3.3.4. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Banka, banker ve sigorta şirketlerinin, 3226 sayılı Finansal Kiralama Yasasına göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, işlemleri dolayısıyla her ne ad ile olursa olsun kendi lehlerine nakden ya da hesaben aldıkları paralar üzerinden bir gider vergisi öderler, alınan bu vergiye “banka ve sigorta muameleleri vergisi” denir. Bu sebepten dolayı bankaların kredi kartları nedeniyle ne maksatla olursa olsun kendi hesaplarına aldıkları bütün komisyonlar ve paralar, banka ve sigorta muameleleri vergisinin matrahını oluşturmaktadır.

Bankaların, 4389 sayılı Bankalar Kanunu¹¹⁸ ile aranan özellikleri taşımaları, diğer bir ifade ile banka niteliklerinin bulunması vergilendirme açısından büyük önem taşımaktadır. Banka niteliği bulunmayan bir kuruluşun, banker olarak kabul edilmesine

¹¹⁷ BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e. s.137

¹¹⁸ 4389 Sayılı Bankalar Kanunu 23.06.1999 tarih ve 23734 sayılı Resmi Gazete ile yayınlanmış ve daha sonra ağırlıklı olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na alınan bankalara ilişkin düzenlemeler getiren 4491 ve 4672 sayılı kanunlar ile değişiklik yapılmıştır.

neden olacak bir işlem yapmadığı sürece bu verginin mükellefi sıfatı kazanması imkanı bulunmamaktadır. Bu nedenle banka ve sigorta muameleleri vergisi açısından mükellef olarak kabul edilecek bir bankanın, kendi kanununa göre aranan özellikleri taşıması bir gereklilik olarak karşımıza çıkar¹¹⁹.

Vergi matrahı üzerinden gider ve vergi adı altında indirim yapılamaz. İndirim yapılmaması yolundaki düzenleme yükümlülerin faiz, komisyon, vergi ve benzeri adlarla aldıkları paraların tamamını matraha koymalarını ve dolayısıyla indirim konusu etmek yoluyla vergi dışı bırakmalarını önlemek amacını taşımaktadır¹²⁰.

Banka ve sigorta muameleleri vergisinin yükümlüsü bankalardır. Buna rağmen bu vergi müşteriye yansıtılırsa, müşteriden vergiye karşılık alınan tutar matraha dahil edilemez¹²¹, yani verginin vergisi ödenmez¹²².

Banka, banker ve sigorta şirketlerinin, bir ay içerisindeki işlemlerini bir beyanname ile izleyen ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine beyan etmeleri ve bu süre içerisinde vergilerini ödemeleri gerekmektedir. Vergi dönemi birer aylık dönemlerdir.

3.3.5. Damga Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Kişilerin kendi aralarında ya da devletle yaptıkları hukuksal işlemlerde düzenledikleri kağıt ya da belgeler üzerinden doğan vergi yükümlülüğüdür. Damga vergisinin konusuna giren kağıtlar , belli parayı düzenleneceği gibi, para içermeyen de düzenlenebilir. Damga Vergisi Yasası uyarınca “belli para” deyimi; kağıtların içerdiği ya da üzerlerinde yazılı rakamların oluşturacağı parayı anlatır¹²³.

Kredi kartı çıkaran kuruluş, bu kredi kartıyla; sahibine belirli bir tutarda kullanabileceği kredi sağlamış olmaktadır. Bu kredinin kullanımında düzenlenen kağıtlara konulan şerhler damga vergisine tabi tutulmaktadır.

¹¹⁹ KIRMAN, Ahmet; Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi, Ankara, 2001, s.211

¹²⁰ BAYDEMİR, Mehmet; A.g.e. s.140

¹²¹ Gider Vergileri Kanunu md. 31

¹²² SEVİLENGÜL, Orhan; Banka Muhasebesi, Gazi Büro Kitabevi, 1997, s.131

¹²³ Erişim: <http://www.radikal.com.tr/1999/09/04/yazarlar/ekrsar.html> (27.12.2006)

Damga vergisinin ödeme biçimini belirleme yetkisine sahip kurum Maliye Bakanlıdır. Ancak Maliye Bakanlığınca damga vergisinin ne şekilde ödeneceği biçiminde bir belirleme olmadığından , temel ödeme biçimi olan pul yapıştırma biçiminde ödeme yapılması gerekmektedir.

Damga vergisi kanununa göre yapılan sözleşmeler % 0,6 oranında damga vergisine tabidir.Verginin matrahı sözleşmede yer alan limit miktarı veya limitte yapılan artış tutarıdır¹²⁴.

3.3.6. Veraset ve İntikal Vergisinde Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye’de bulunan malların veraset veraset tarihiyle veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikali Veraset ve İntikal Vergisine tabidir. Bu vergi, Türk tabiyetinde bulunan şahısların yabancı ülkelerde aynı yollardan elde edebilecekleri mallar içinde geçerlidir¹²⁵.

Bankaların kredi kartı uygulamasında bu vergi türünün; bankaların kredi kartıyla yapılan alışverişler karşılığı müşterilerine verilen puanlar ve bu puanlar karşılığı karşılıksız mallar edinilebileceği düşünüldüğünde karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu vergi türünde karşılıksız çıkar olması gerekmektedir. Bankaların bu uygulaması göz önüne alındığında, bunun bir pazarlama stratejisi olduğu ve kartlarla yapılan alışverişleri artırıcı bir amaç taşıdığı ortaya çıkmaktadır. Bu sebepten dolayı kart sahiplerinin almış oldukları armağanlar karşılıksız bir çıkar sağlamak olarak değerlendirilemeyecek ve veraset ve intikal vergisine tabi tutulamayacaktır.

3.3.7. Kaynak Kullanımı Destekleme Fonunda Kredi Kartı İle İlgili Düzenlemeler

Kaynak kullanımı destekleme fonu kalkınma planı ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak yatırımların yönlendirilmesi ve uzmanlık kredilerinde

¹²⁴ SEVİLENGÜL, Orhan; A.g.e., s.131

¹²⁵ 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi I. Maddesi

kredi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde bütçe dışında kurulan bir fondur¹²⁶.

Bakanlar Kurulu fon kesintileri oranını sıfıra değin indirmeye ya da 15 puana kadar yükseltmeye yetkilidir. Vergi gelirlerine ilişkin tahsil ve kovuşturma yetkisi Maliye Bakanlığına aittir.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesinti miktarı alınan faiz üzerinden hesaplanmaktadır¹²⁷.

Bankalar Kurulu bu yetkisini 26.07.2004 tarihinde kullanmış; bankalar ve finansman şirketlerince kullanılan kredilerde Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu kesinti oranını %0 olarak saptamıştır.

¹²⁶ TÜRER, Erol; “Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintilerinin Son Durumu”, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı:186, Mart 2004, s.46

¹²⁷ SEVİLENGÜL, Orhan; A.g.e., s.132

4. KREDİ KARTI İŞLEMLERİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Kredi kartlarıyla ilgili işlemlerin muhasebesi kredi kartları merkezinde tutulmaktadır. Kredi kartı müşterilerinin yurtiçinde ve yurtdışında yaptıkları mal ve hizmet alımlarıyla nakit çekim işlemlerinden doğan borçları ve bunların geri ödemesine ait tüm kayıtlar kredi kartları nezdindeki müşteri hesaplarında izlenmektedir¹²⁸.

Kredi kartıyla yapılan işlemlerden dolayı müşterilerden alınan faiz, komisyon, Kaynak Kullanım Destekleme Fonu ve Banka ve Sigorta Muamele Vergisi tutarları kredi kartları merkezi tarafından hesaplanarak müşterilerin hesaplarına borç kaydedilmektedir. Şubeler ise kredi kartları merkezi adına; müşterilere istenilen ödemeleri yapmakta ve müşteriler tarafından borçlarına mahsuben yatırılan paraları kabul etmektedir. Bunun yanı sıra, kredi kartıyla yapılan yurtiçi ve yurtdışı işlemlerdeki mutabakat işlemleri de kredi kartları merkezi tarafından yürütülür. Ayrıca kart hamillerinden alınan kart ücretleri de kredi kartları merkezi tarafından ilgili şubeye borç kaydedilmektedir¹²⁹.

4.1. Bankalarda Muhasebe Sistemi

4.1.1. Banka Muhasebesinin Özellikleri

Banka muhasebesi, bankacılık işlemlerinin uygulanmasını inceleyen bir ihtisas muhasebesidir. Bu yönüyle banka muhasebesi, diğer işletmelerin işleyiş sistemlerinden farklıdır. Bu farklılık aynı zamanda kendine özgü hesapları içeren hesap planından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla banka muhasebesini diğer işletmelerin muhasebe sistemlerinden farklı kılan özellikler şunlardır¹³⁰;

¹²⁸ MÜSLÜMAN, Aslı; Bireysel Bankacılık İşlemleri ve Muhasebesi, Yüksek Lisans Tezi MÜ-BSE İstanbul, 2000, s.50

¹²⁹ ALTUÇ, Osman – ÜNKAYA, Gülümser – ERSOY, Ayten; Banka İşlemleri ve Muhasebesi, İstanbul, 1996

¹³⁰ ATAY, Serdar; Banka Muhasebesi, Isparta, 2003, s.16

- Bankacılık işlemlerinin birçoğu bir kıymet hareketi yarattığından muhasebeleştirmeyi de zorunlu kılmaktadır. Bankacılık işlemini yapan kişi aynı zamanda kayıt işlemini de gerçekleştirir.

- Bankalar diğer işletmelerle kıyaslandığında birçok şubeyle çalışırlar. Bu şubelerin sahip olduğu kişilik kavramı gereği birbirleri ile olan borç alacak ilişkisini her şube kendisi gerçekleştirir. Ayrıca şubeler arasındaki bu ilişki hesaplama merkezinden de takip ve kontrol edilir.

- Bankada yapılan işlemlerin çoğu işlem sırasında bir kıymet hareketi yaratmayıp daha sonra kıymet hareketine dönüşebilir.

- Döviz üzerinden yapılan işlemler YTL üzerinden kaydedilir. Ancak yabancı para miktarının da kaydedilmesi gerekmektedir.

4.1.2. Bankalarda Uygulanan Tekdüzen Hesap Planı

3182 sayılı Bankalar Kanununa göre Türkiye’de faaliyet gösteren tüm bankalarda kullanılmak ve bankalar arasında muhasebe kayıtları ile raporlama açısından tekdüzeni sağlamak amacıyla 01.01.1986 yılından itibaren uygulamaya konulan “Tekdüzen Hesap Planının” bankalar tarafından kullanılması zorunlu hale getirilmiştir¹³¹.

Hesap planının uygulamaya konulduğu 1986 yılından bugüne kadar, bankacılık sisteminde önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bu değişim THP’nda da çeşitli değişimleri zorunlu kılmıştır. Bankaların ihtiyaçları doğrultusunda yeni hesaplar ilave edilmiş ve THP’nın devamlı gelişmesi ve değişmesiyle sürdürülmesi sağlanmıştır. Ayrıca geçen zaman içerisinde bankacılık işlemlerinde ve bilgi işlem teknolojisinde meydana gelen ilerlemeler sonucunda da THP’nda bulunan bazı hesaplarda uygulamadan kaldırılmıştır¹³².

¹³¹ ATAY, Serdar; A.g.e., s.17

¹³² EKEN, Mehmet Hasan; Banka Muhasebesi, İstanbul, 2004, s.55

4.1.3. Tekdüzen Hesap Planının Amacı

Türkiye’de Tekdüzen Hesap Planı aşağıdaki amaçlara yönelik olarak hazırlanmıştır;

- Türkiye’de faaliyet gösteren ve gösterecek olan tüm bankalar için muhasebe kayıtları ve mali raporlama açısından tekdüzeni sağlamak¹³³,
- Bankalarca hazırlanacak olan genel kabul görmüş Muhasebe Standartları’na uygun tek tip bilanço ve kar-zarar tablosunun doğrudan THP’nın numaralı sistemine dayanarak kolayca üretilmesini sağlamak¹³⁴,
- Bankaların denetimi ve gözetimi için gerekli olan bilgilerin doğrulanabilir ve denetlenebilir bir şekilde doğrudan ve sağlıklı bir şekilde THP’ndan alınmasını sağlamak¹³⁵,
- Halen bankalardan istenilen, istatistik amaçlı bilgilerin mümkün olduğu kadar doğrudan ve sağlıklı olarak THP’den alınmasını sağlamak¹³⁶,
- THP’nın her banka tarafından, kendi faaliyet özelliklerine göre kolayca kullanılabilmesini ve detay hesapları için kolayca ihtiyaç üzerine genişletilebilmesini sağlamak.

¹³³ ALTUĞ, Osman – ÜNKAYA, Gülümser; Banka İşlemleri ve Muhasebesi, İstanbul, 1991, s.76

¹³⁴ ATAY, Serdar; A.g.e., s.18

¹³⁵ EKEN, Mehmet Hasan; A.g.e., s.56

¹³⁶ ALTUĞ, Osman – ÜNKAYA, Gülümser; A.g.e., s.76

4.2. Bankanın Kredi Kartıyla Yurtiçi/Yurtdışı Bankasına Ait İşyerlerinden Yapılan İşlemler¹³⁷

4.2.1. Alışveriş İşlemleri

4.2.1.1. Kredi Kartı ve İşlem Yapılan İşyerinin Aynı Bankaya Ait Olması¹³⁸

A işletmesi 15.10.2006 tarihinde kredi kartı karşılığında 500.00 YTL tutarında ticari mal satmıştır. İşlem X Bankasına ait kredi kartıyla X Bankasının posundan yapılmıştır. (Yapılan işlemde %2 Bonus verilmiştir. Bu bonusun %1'i Banka, %1'i üye işyeri tarafından karşılanır). X Bankasının yapması gereken muhasebe kaydı aşağıda gösterilmiştir.

Kart Merkezi Şubesi

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	500.00	
390 90 XXX-ÜYE İŞYERİ BLOKESİ		495.00
390 90 XXX-BONUS İŞYERİ KATKISI		5.00
Kredi kartıyla yapılan satış işleminin kaydı		
-----/-----		

Bankanın bonus katkısı;

-----/-----		
8XX-BONUS GİDER HS.	5.00	
X Banka Bonus Katkısı Gider Hesabı		
390 90 XXX-BONUS BANKA KATKISI		5.00
Bankanın verdiği bonus kaydı		
-----/-----		

İşlem, Taksitli işlem ise tüm taksitler toplamı kadar muhasebe kaydı yaratılır.

¹³⁷ Incoming İşlemler

¹³⁸ On-us Satış

Valörde (Üye işyeri ile anlaşılan ödeme gününde)

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 390 90 XXX- ÜYE İŞYERİ BLOKESİ 290-ŞUBELER CARİ HS. İşyeri Hesabı Şubesi İşlem tutarının Kart Merkezinden üye işyeri şubesine aktarılması -----/-----	495.00	495.00
--	--------	--------

İşyeri Şube kaydı

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. Kredi kartları Merkezi 3XX- ÜYE İŞYERİ HESABI İşlem tutarının işyeri hesabına aktarılması -----/-----	495.00	495.00
--	--------	--------

İşyeri ile anlaşma gereği blokeli değil; komisyonlu çalışılıyorsa, ilgili komisyon 760-Bankacılık Hizmet Gelirleri hs. na ve bunun üzerinden %5 Bsmv, 380-Ödenecek Bsmv hesaplarına Alacak olarak kaydedilerek; işyerinden kesilmektedir.

Bonus Kullanım :

X Bankası kredi kartına sahip müşterinin kredi kartında biriken Bonuslarını (bedava alışveriş yapmayı sağlayan puanlar) kullanarak ödeme yaptığı durumda;

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 390 90 XXX-BONUS HS. 290- ŞUBELER CARİ HS. İşyeri Hesabı Şubesi Biriken bonusların kullanılması -----/-----	30.00	30.00
--	-------	-------

İşyeri Şube kaydı

-----/-----		
290- ŞUBELER CARİ HS.	30.00	
Kredi kartları Merkezi		
3XX- ÜYE İŞYERİ HESABI		30.00
Bonus tutarının işyeri hesabına aktarılması		
-----/-----		

Bonus kullanımlarının giderleştirilmesinde diğer durum; bankanın bir ay içerisinde verdiği bonusları bir havuzda toplaması ve ay sonunda bonusların kullanım oranı kadar tutarı giderleştirmesi durumudur.

Bankanın bir ay içerisinde yapılan kullanımlar dolayısıyla tüm kartları için 10.000.00 YTL tutarında bonus verdiğini düşünürsek, ay sonuna kadar verilen tüm bonus tutarları bir havuzda toplanır. Ay sonunda, verilen bonusların kullanımı oranında tutarın giderleştirilmesi gerekir. Burada oranın %80 olduğu durumda;

-----/-----		
880-BONUS GİDER HS.	8.000.00	
390 90- BONUS BANKA KATKISI		8.000.00
Biriken bonusların giderleştirilmesi		
-----/-----		

4.2.1.2. Yurtiçi Diğer Banka Üye İşyerlerinden Yapılan Alışveriş İşlemleri

Kart Merkezi Şubesi- Takas günü

-----/----- 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ 392 00-YURTIÇİ TAKAS HS. Kredi kartıyla diğer banka POS larından işlem yapılması -----/-----	500.00	500.00
--	--------	--------

Yurtiçi banka posundan yapılan işlemlerde kartın bankası takas komisyonu geliri elde eder. Bu komisyonun %1 olduğunu düşünürsek;

Kart Merkezi Şubesi- Takas günü

-----/----- 392 00- YURTIÇİ TAKAS HS. 760-BANKACILIK HİZMET GELİRLERİ HS. Takas Komisyonu Geliri 380 005 –BSMV Takas komisyonu geliri elde edilmesi -----/-----	5.00	4.76 0.24
---	------	--------------

Bankalar kayıtları BKM ye gönderir, akabinde takası BKM gerçekleştirir, takas gününü takip eden ertesi işgünü BKM nezdindeki bir hesaba eft çıkartılır.

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 392 00- YURTIÇİ TAKAS HS. 290- ŞUBELER CARİ HS. EFT Merkezi Şubesi Takas hesabına EFT yapılması -----/-----	495.00	495.00
--	--------	--------

EFT Merkezi Şubesi

-----/-----		
290- ŞUBELER CARİ HS.	495.00	
Kredi kartları Merkezi		
020-TCMB HS.		495.00
-----/-----		

4.2.1.3. Yurtdışından Yapılan Alışveriş İşlemleri

Kredi kartlarından yurtdışında yapılan alışverişler ve nakit çekim işlemlerinde karta yansiyacak borç tutarı, yapılan işlem tutarının ekstre kesim tarihinde TCMB tarafından belirlenen USD veya Euro kuruna göre YTL ye çevrilerek kredi kartına borç olarak yansıtılması sonucu gerçekleşir.

Yurtdışında 100 \$ tutarında bir nakit çekim işlemi yapılmıştır;

Kart Merkezi Şubesi- Takas günü

-----/-----		
117 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ -USD	100.00	
281 03 XXX-YURTDIŞI TAKAS HS. USD		100.00
Kredi kartıyla yurtdışı banka ATM sinden nakit çekilmesi		
-----/-----		

Takasın swifh ile ödenmesi;

-----/-----		
281 03 XXX- YURTDIŞI TAKAS HS. -USD	100.00	
025-MUHABİR HS.		100.00
Yurtdışı muhabir banka aracılığıyla takasın gerçekleşmesi		
-----/-----		

4.2.2. Kredi Kartıyla Yurtiçi/Yurtdışı Bankasına Ait ATM’lerden Nakit Çekim İşlemleri¹³⁹

4.2.2.1. Kredi Kartı ve İşlem Yapılan ATM’nin Aynı Bankaya Ait Olması¹⁴⁰

X Bankasının kredi kartına sahip müşterinin yine X Bankasına ait ATM’den 300.00 YTL nakit para çekmesi durumunda X Bankasının yapması gereken muhasebe kayıtları:

Nakit çekim işlem ücreti 5.00 YTL’dir¹⁴¹.

Her ATM bir şube olarak görüldüğünden, ATM ile şubeden yapılan nakit çekim işlemleri muhasebesi aynıdır. Nakit çekimi yapılan şubenin “şubeler cari hesabı” alacaklandırılır.

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ 290- ŞUBELER CARİ HS. ATM Şubesi Kredi kartıyla nakit çekim kaydı -----/-----	300.00	300.00
--	--------	--------

ATM Şube kaydı

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. Kredi kartları Merkezi 010-KASA Nakit çekim şube kaydı -----/-----	300.00	300.00
---	--------	--------

¹³⁹ Incoming Nakit Çekim

¹⁴⁰ On-us Nakit Çekim

¹⁴¹ Bankalarda nakit çekim işlem ücreti işlem adedi üzerinden gerçekleşir. Bu tutar sabit olabileceği gibi, çekilen nakit tutar üzerinden % olarak ta hesaplanarak tahsil edilebilir.

Kredi kartı hamilinden alınacak nakit çekim ücreti için aşağıdaki muhasebe kaydı yapılır;

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	5.00	
760 01 NAKİT ÇEKİM ÜCRETİ		4.76
380 005 BSMV		0.24
Nakit çekim ücreti kaydı		
-----/-----		

Bankanın kendi şube ve ATM’sinden yapılan nakit çekim iptalleri için yukarıdaki muhasebe kayıtlarının tersi yapılır. BSMV yatırılmış ise bu hesap yerine, “Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler” hesabı kullanılarak kayıt kapatılır.

4.2.2.2. Başka Bir Bankanın ATM’sinden Nakit Çekim

Kart Merkezi Şubesi

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	300.00	
280 00 YURTIÇI TAKAS HS.		300.00
Y Bankası Hesabı		
Nakit çekim kaydı		
-----/-----		

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	5.00	
760 02 NAKİT ÇEKİM ÜCRETİ		4.76
380 005 BSMV		0.24
Nakit çekim ücreti kaydı		
-----/-----		

Kartın ait olduğu banka dışında başka bir bankaya ait ATM'den nakit çekim işlemi BKM aracılığıyla gerçekleştirilir. Nakit çekim yapılan Y Bankasının hesabı alacaklandırılarak kayıt oluşturulur.

Yapılan nakit çekim işleminde karşı bankanın ATM'si kullanıldığından takas komisyonu ödenir. (Komisyon tutarını %1 olarak alırsak)

-----/----- 840-KOMİSYON ve ÜCRETLER Verilen Komisyon –YTL- 280 00- YURTİÇİ TAKAS HS. Takas komisyonu kaydı -----/-----	3.00	3.00
--	------	------

Bankalar kayıtları BKM ye gönderir, akabinde takası BKM gerçekleştirir, takas gününü takip eden ertesi işgünü BKM nezdindeki bir hesaba eft çıkartılır.

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 280 00- YURTİÇİ TAKAS HS. 290- ŞUBELER CARİ HS. EFT Merkezi Şubesi Verilen komisyonla birlikte nakit çekim tutarının takası -----/-----	303.00	303.00
--	--------	--------

Eft Merkezi Şubesi

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. Kredi kartları Merkezi 020-TCMB HS. Takas tutarının TCMB. Hesabına gönderilmesi -----/-----	303.00	303.00
--	--------	--------

4.2.2.3. Yurtdışında Yabancı Banka ATM sinde Yapılan Nakit Çekim

Yurtdışında 100 \$ tutarında bir nakit çekim işlemi yapılmıştır. Nakit çekimin gerçekleştiği zamanki USD kuru: 1,50 YTL.

Hesap kesim tarihindeki USD kuru: 1,70 YTL dir.

USD üzerinden yapılan muhasebe kaydı aşağıda gösterilmiştir.

-----/-----		
290 02 ŞUBELER CARİ HS.- USD	100.00	
281 03 YURTDIŞI TAKAS HS. - USD		100.00
Nakit çekim kaydı		
-----/-----		

Bu muhasebe kaydının daha sonra YTL üzerinden yapılması gerekmektedir. Yurtdışında yapılan işlemlerde %0,1 oranında kambiyo muameleleri vergisi alınır. Bu vergi kart hamiline yansıtılacaktır.

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	150.15	
290 01 ŞUBELER CARİ HS.		150.00
YTL Hesabı		
380 006 KAMBIYO MUAMELELERİ VERGİSİ		0.15
Nakit çekim tutarı ve kambiyo vergisi kaydı		
-----/-----		

Nakit çekim işlemi, ekstreye yansıtıldığı zaman USD kur değerinde bir artış olduğundan bu fark kambiyo karı hesabına atılacaktır.

$$100*1,7 - 100*1,5 = 20 \text{ YTL}$$

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	20.00	
771 00 KAMBİYO KARI		19.048
380 005 BSMV		0.952
Ekstre kesim tarihindeki kur farkından oluşan kayıt		
-----/-----		

Yurtdışından yapılan nakit çekim sonrası, ekstre kesim tarihinde kur değerinde bir azalış olduğu durumda oluşan zarar “861 00 KAMBİYO ZARARI” hesabına atılır.

Yurtdışında yapılan nakit çekim işlemlerinin iptal edilmesi durumunda yukarıdaki muhasebe kayıtlarının tersi yapılacaktır.

4.2.2.4. Nakit Çekim Faizi

Kredi kartıyla yapılan nakit çekimlerde; çekimin yapıldığı tarihten nakit çekim tutarının ödendiği tarihe kadar nakit çekim faizi işletilir. Aşağıdaki örnekte faiz tutarının 21 YTL olduğunu düşünürsek, yapılacak muhasebe kaydı:

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	21.00	
514 02 NAKİT ÇEKİM FAİZ GELİRLERİ		20.00
380 005 BSMV		1.00
Nakit çekim faizi kaydı		
-----/-----		

Nakit çekim işleminin iptal edilmesi halinde, çekilen tutara işletilen faizinde iptal edilmesi gerekmektedir. Faiz iptali yukarıdaki işlemin tersi şeklinde gerçekleştirilir.

4.3. Bankanın Üye İşyerinden Yurtiçi/Yurtdışı Bankasına Ait Kredi Kartıyla Yapılan İşlemler¹⁴²

4.3.1. Alışveriş İşlemleri

4.3.1.1. Yurtiçi Satış İşlemi

Yurtiçi bankaya ait bir kartın X Bankasına ait üye işyeri POS'undan işlem yapması durumunda takas hesabı borçlandırır, üye işyeri bloke hesabı alacaklandırılır. Örnekte Y Bankası kartının X Bankası POS'undan 200 YTL lik işlem yaptığını düşünelim;

-----/----- 280 00 YURTIÇİ TAKAS HS. 390 90 XXX- ÜYE İŞYERİ BLOKESİ Yurtiçi diğer banka kredi kartıyla yapılan işlem kaydı -----/-----	200.00	200.00
--	--------	--------

Valörde (Üye işyeri ile anlaşılan ödeme gününde)

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 390 90 XXX- ÜYE İŞYERİ BLOKESİ 290- ŞUBELER CARİ HS. İşyeri Hesabı Şubesi İşlem tutarının Kart Merkezinden işyeri bloke hesabına aktarılması -----/-----	200.00	200.00
---	--------	--------

¹⁴² Outgoing İşlemler

İşyeri Şube kaydı

-----/-----		
290- ŞUBELER CARİ HS.	200.00	
Kredi kartları Merkezi		
3XX- ÜYE İŞYERİ HS.		200.00
-----/-----		

İşyeri ile anlaşma gereği blokeli değil; komisyonlu çalışılıyorsa, ilgili komisyon 760-Bankacılık Hizmet Gelirleri hesabına ve bunun üzerinden %5 BSMV, 380-Ödenecek BSMV hesaplarına Alacak olarak kaydedilerek; işyerinden kesilmektedir.

4.3.1.2. Yurtdışı Satış İşlemi

Yurtdışı bankaya ait kartın X Bankası üye işyerinden 100 \$ değerinde alışveriş yaptığını düşünürsek;

-----/-----		
281 03 YURTDIŞI TAKAS HS.	100.00	
390 90 XXX- ÜYE İŞYERİ BLOKESİ		100.00
Y.dışı banka kartının işlem kaydı		
-----/-----		

Yurtdışı satış işleminde de yurtiçi satış işleminde olduğu gibi, blokeli çalışıldığı durumda, işlem tutarı Kart Merkezindeki Üye işyeri blokesi hesabına atılır. Bloke günü dolduğunda, tutar üye işyerine ödenerek hesap kapatılır. Komisyonlu çalışılıyor ise durum yine yukarıda açıkladığımız gibi yurtiçi satış işleminde olduğu gibi gerçekleşir.

4.3.2. Nakit Çekim İşlemleri

4.3.2.1. Yurtiçi Nakit İşlemi

Y Bankasına ait kartın X Bankası ATM sinden 200.00 YTL nakit çekim işlemi yaptığı durumda;

-----/----- 392 00 YURTIÇİ TAKAS HS. 290 01 ŞUBELER CARİ HS. ATM Şube Nakit çekim kaydı -----/-----	200.00	200.00
--	--------	--------

ATM Şube

-----/----- 290 01 ŞUBELER CARİ HS. Kredi kartları Merkezi 010- KASA Nakit çekim şube kaydı -----/-----	200.00	200.00
--	--------	--------

4.3.2.2. Yurtdışı Nakit İşlemi

Yurtdışı Bankaya ait kredi kartının X Bankası ATM sinden 100 \$ nakit çekim işlemi yaptığı durumda;

-----/----- 281 03 YURTDIŞI TAKAS HS 290 02 ŞUBELER CARİ HS. ATM Şube Yurtdışı nakit çekim kaydı -----/-----	100.00	100.00
---	--------	--------

ATM Şube

-----/-----		
290 02 ŞUBELER CARİ HS.	100.00	
Kredi kartları Merkezi		
010- KASA		100.00
Nakit çekim şube kaydı		
-----/-----		

4.3.3. Takas İşlemleri

4.3.3.1. Yurtiçi Diğer Banka Kartının BKM Takası

Kart Merkezi Şubesi

-----/-----		
280 03 300-HESAPLAŞMAYI BEKLEYEN TAKAS KAYITLARI	200.00	
280 03 200-ALACAK HS.		200.00
İşlem tutarının takas için gönderilmesi		
-----/-----		

Diğer banka kartlarıyla X Bankası üye işyerinden yapılan işlemlerde takas komisyonu ödenir. Bu komisyon tutarının %1 olduğunu düşünürsek;

-----/-----		
840- KOMİSYON ve ÜCRETLER	2.00	
Verilen Komisyon ve Ücretler		
280 03 300-HESAPLAŞMAYI BEKLEYEN TAKAS KAYITLARI		2.00
Verilen takas komisyonu kaydı		
-----/-----		

Diğer banka kartlarıyla X Bankasının ATM si kullanılarak nakit çekim yapıldığı durumda takas komisyonu geliri elde edilir. Komisyonun %1 olduğu durumda;

-----/-----		
280 03 XXX- HESAPLAŞMAYI BEKLEYEN TAKAS KAYITLARI	2.00	
760-BANKACILIK HİZMET GELİRLERİ HS.		1.90
Takas Komisyon Geliri		
380 05-BSMV		
Alınan takas komisyonu kaydı		0.10
-----/-----		

Y.içi diğer Banka kartının BKM takasına gönderildikten sonra hesaplaşması¹⁴³

Takas komisyonu geliri elde edildiği veya komisyon verildiği durumda (+-) 2.00

YTL'lik bir fark oluşur.

Kart Merkezi Şubesi

-----/-----		
290 ŞUBELER CARİ HS.	200.00(+)-2.00	
EFT Merkezi Şubesi		
280 03 TAKAS KAYITLARI HS.		200.00
Hesaplaşmayı Bekleyen Alacaklar		
Takas kayıtlarının EFT Merkezine gönderilmesi		
-----/-----		

EFT Merkezi Şubesi

-----/-----		
020-TCMB HS.	200.00(+)-2.00	
290- ŞUBELER CARİ HS.		200.00
Kredi kartları Merkezi		
-----/-----		

¹⁴³ X Bankası, Incoming ile Outgoing işlemlerin neti üzerinden hesaplaşır.

4.3.3.2. Yurtdışı Diğer Banka Kartının BKM Takası

Yurtdışı banka müşterisinin X Bankası üye işyerinden 100 \$ tutarındaki mal veya hizmet alımını kredi kartıyla yaptığı durumda, takas günü yapılan işlem, o günkü banka döviz kuru üzerinden YTL' ye dönüştürülerek muhasebeleştirilir.

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 281 03 XXX- TAKAS KAYITLARI HS.- USD Hesaplaşmayı Bekleyen Takas Kayıtları 295-DÖVİZ POZİSYON HS.-USD Yurtdışı takas kaydı –USD- -----/-----	100.00	100.00
---	--------	--------

Takas günü X Bankasının USD kuru: 1.50 'dir.

$$100 \times 1.50 = 150 \text{ YTL}$$

-----/----- 294- DÖVİZ POZİSYON HS. - YTL 280 03 – TAKAS KAYITLARI HS. Hesaplaşmayı Bekleyen Alacaklar Yurtdışı takas kaydı –YTL- -----/-----	150.00	150.00
--	--------	--------

Yurtdışı kredi kartlarının X Bankası üye işyerinden kullanıldığı durumda takas komisyonu ödenir. %1 takas komisyonu ödendiği durumda;

-----/----- 841-KOMİSYON ve ÜCRETLER HS. Verilen Komisyon ve Ücretler 294- DÖVİZ POZİSYON HS.-YTL- Verilen takas komisyonu kaydı -----/-----	1.50	1.50
---	------	------

Yurtdışı kredi kartlarının X Bankası ATM sinden kullanıldığı durumda takas komisyonu alınır. %1 takas komisyonu alındığı durumda;

-----/----- 294- DÖVİZ POZİSYON HS. 761 BANKACILIK HİZMET GELİRLERİ HS. Takas Komisyonu Geliri 380 05 BSMV Alınan takas komisyonu kaydı -----/-----	1.50	1.43 0.07
---	------	------------------

Yapılan işlemlerde komisyon elde edilirse Muhabir hesap aracılığıyla tahsil edilen tutara komisyon tutarı da eklenerek tahsilat yapılır. Komisyon ödendiği durumda, işlem tutarı üzerinden komisyon düşülerek tahsilat gerçekleşir.

Takasın Swift ile tahsil edilmesi (1.00 \$ komisyon geliri elde edildiği durumda);

-----/----- 025-MUHABİR HS. 281 03 –YURTDIŞI TAKAS HS. Muhabir banka aracılığıyla takasın gerçekleşmesi -----/-----	101.00 \$	101.00 \$
---	-----------	-----------

4.4. İtiraz İşlemleri

Kredi kartı hamilinin yapmadığı nakit çekim işlemleri ve alışveriş tutarlarına itiraz hakkı bulunmaktadır. Yapılan itirazın banka tarafından kabul edilmesi sonucu aşağıdaki muhasebe kayıtları meydana gelecektir.

4.4.1. Alışveriş İşlemlerinde İtirazın Kabul Edilmesi

Kredi kartı hamilinin kredi kartıyla yapılan 500.00 YTL lik alışverişe itiraz etmesi ve itirazının kabul edilmesi durumunda gerçekleşen muhasebe kayıtları.
(Alınan takas komisyonu %2)

-----/----- 280 40 YURTIÇİ TERS İBRAZ İŞLEMLERİ HS. Kredi Kartı Hamili 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ Kredi kartıyla yapılan işleme itirazın kabul edilmesi -----/-----	500.00	500.00
---	--------	--------

Alınan komisyon tutarının iptali;

-----/----- 280 03 TAKAS KOMİSYONU HS. Yurtiçi Banka Alınan Takas Komisyonu 760 19 KREDİ KARTI ÜCRET VE KOMİSYONLARI 380 05 BSMV İtirazın kabul edilmesiyle alınan komisyonun iptali -----/-----	10.00	9.52 0.48
--	-------	--------------

Yapılan işlemler zamanında ödenmeyip faiz işletilmişse, işletilen faiz ve vergi tutarlarının da iptal edilmesi gerekmektedir. Bu örnekte Kredi kartına 20.00 YTL faiz işletildiğini kabul edersek;

-----/-----		
514 01 ALIŞVERİŞ FAİZ GELİRİ HS.	20.00	
830 00 VERGİ GİDERİ	3.00	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		23.00
İşletilen faiz tutarının iptali		
-----/-----		

4.4.2. Nakit Çekim İşlemlerinde İtirazın Kabul Edilmesi

Nakit çekim tutarı : 100.00 YTL.

Nakit çekim ücreti : 5.00 YTL (nakit çekim adedi başına alınan ücret)

-----/-----		
280 40 YURTIÇİ TERS İBRAZ İŞLEMLERİ HS.	100.00	
Kredi kartı hamili		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		100.00
Nakit çekim itirazının kabul edilmesi		
-----/-----		

Nakit çekim ücretinin iptali;

-----/-----		
760 02 NAKİT ÇEKİM ÜCRETİ HS.	4.76	
Kredi Kartı Hamilinden Alınan Nakit Çekim Ücreti		
830 00 VERGİ GİDERİ	0.24	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		5.00
Nakit çekim ücretinin iptali		
-----/-----		

Yapılan işleme 10.00 YTL faiz işletildiğini düşünürsek, bu faiz tutarının ve varsa vergi tutarının iptal edilmesi gerekmektedir;

-----/-----		
514 02 NAKİT ÇEKİM FAİZ GELİRLERİ HS.	10.00	
830 00 VERGİ GİDERİ	1.50	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		11.50
Nakit çekim tutarına işletilen faizin iptali		
-----/-----		

4.5. Kanuni/İdari Takibe Alınan Kartlar

Kredi kartları borçları üç ekstre dönemi sonunda ödenmediği takdirde kanuni takibe alınır.

Kredi kartı hamilinin 500.00 YTL tutarında borcu olduğu durumda önce idari takibe daha sonrada kanuni takibe alındığını düşünürsek, yapılması gereken muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi gerçekleşir.

İdari Takip:

-----/-----		
170 00 İDARİ TAKİPTEKİ KART ALACAKLARI HS.	500.00	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		500.00
Kart alacaklarının idari takibe atılması		
-----/-----		

Kanuni Takip:

-----/-----		
176 00 KANUNİ TAKİPTEKİ KART ALACAKLARI HS.	500.00	
170 00 İDARİ TAKİPTEKİ KART ALACAKLARI HS.		500.00
İdari takipteki kart alacaklarının kanuni takibe atılması		
-----/-----		

4.6. Kayıp-Çalıntı ve Sahte Kartla Yapılan Harcamalar

Kartın kayıp-çalıntı veya sahte olduğu durumlarda kredi kartıyla yapılan harcamalar ilk önce kredi kartı sahibine borç olarak yansıtılır ve “Yurtiçi Kart Harcamaları Hesabı” ile muhasebeleştirilir. Yapılan harcamalara gelen müşteri itirazı sonucu itiraz değerlendirilip olumlu cevap verilirse karta yansıtılan borç tutarı sigorta hesabına atılır. Ayrıca kredi kartının sahte olarak kullanıldığı durumlarda sorumluluk tamamen bankaya ait olduğundan itirazın olumsuz sonuçlanması gibi bir durum söz konusu değildir.

Kredi kartının kayıp çalıntı veya sahte olarak 500.00 YTL lik bir kullanımının olduğu ve bu tutarın sigortadan karşılanarak kredi kartına alacak olarak geçtiği durumda aşağıdaki muhasebe kaydı oluşturulur.

-----/-----		
278 90 SİGORTADAN KARŞILANAN KART ALACAKLARI HS	500.00	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		500.00
Kredi kartıyla yapılan işlem tutarının sigortadan karşılanması		
-----/-----		

Şube Kaydı;

-----/-----		
010-KASA	500.00	
290- ŞUBELER CARİ HS.		500.00
Kredi kartları Merkezi		
Sigortadan alınan tutarın kasa hesabına kaydı		
-----/-----		

Kredi Kartları Merkezi;

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. 278 90 SİGORTADAN KARŞILANAN KART ALACAKLARI HS Kart alacağının sigortadan karşılanması -----/-----	500.00	500.00
---	--------	--------

4.7. Kart Ücreti ve Faiz İşlemleri

4.7.1. Kart Ücreti

Kart ücreti kart hamillerinden yıllık olarak alınan ve bankanın uygulamasına bağlı olarak kartların yenilenmesi durumunda alınan bir ücrettir.

Bu ücret tutarının 50 YTL olduğu durumda oluşacak muhasebe kaydı;

-----/----- 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ 760 19 KREDİ KARTI AİDATLARI HS. 380 005 BSMV Kredi kartı ücreti kaydı -----/-----	50.00	47.62 2.38
---	-------	---------------

Bazı durumlarda kredi kartı hamili bu ücretlere itiraz edebilir. Bu durumda eğer vazgeçilemeyecek bir müşteriye, bankalar bu tür müşterilerinin itirazını kabul ederek karta işletilen ücreti iptal edebilir.(BSMV yatırıldığı durumda, yatırılan tutar “830-Vergi Giderleri” hesabına atılır).

BSMV yatırıldığı durumda;

-----/-----		
760 19 KREDİ KARTI AİDATLARI HS.	47.62	
830 00 VERGİ GİDERİ	2.38	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		50.00
Kredi kartı ücretinin iptali		
-----/-----		

4.7.2. Limit Aşım Ücretleri

Bankalar tarafından kredi kartı hamiline tahsis edilen bir kredi limiti bulunmaktadır. Bir ekstre dönemi içerisinde bu limitin aşılması durumunda, kart hamilinden limit aşım ücreti alınır.

Örnekte, kredi kartı hamiline tahsis edilen limitin 1.500.00 YTL olduğu ve yapılan alışverişlerin 1.700.00 YTL olduğu ve limit aşılan tutar üzerinden %5 limit aşım ücreti alındığı durumda muhasebe kayıtlarını oluşturalım. $(200 * \%5 = 10 \text{ YTL})$

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	10.00	
760 19 LİMİT AŞIM ÜCRETİ HS.		9.53
380 005 BSMV		0.47
Limit aşım ücreti kaydı		
-----/-----		

Limit aşım ücretinin iptal edilmesi durumunda oluşacak muhasebe kayıtları BSMV'nin yatırılıp yatırılmamasına göre farklılık göstermektedir.

BSMV yatırılmamış ise;

-----/-----		
760 01 LİMİT AŞIM ÜCRETİ HS.	9.53	
380 005 BSMV	0.47	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		10.00
Limit aşım ücreti iptali		
-----/-----		

BSMV yatırılmış ise;

-----/-----		
760 01 LİMİT AŞIM ÜCRETİ HS.	9.53	
830 00 VERGİ GİDERİ	0.47	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		10.00
Limit aşım ücreti iptali		
-----/-----		

4.7.3. Faizler

Kredi kartlarından alınan nakit çekim, alışverişlerin bir ekstre dönemi sonunda tamamının ödenmemesi durumunda oluşan gecikme faizi aynı şekilde muhasebeleştirilir.

Örnek olarak gecikme faizinin muhasebe kayıtlarını verecek olursak; Kredi kartına yansıyan gecikme faizi tutarının 50.00 YTL olduğu durumda;

-----/-----		
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ	57.50	
598 09 GECİKME FAİZİ GELİR HESABI		50.00
380 005 BSMV		2.50
390 KKDF		5.00
Gecikme faizi kaydı		
-----/-----		

Bu durumda da faizlerin iptali, kart ücretinin iptalinde olduğu gibi, BSMV'nin yatırılıp yatırılmamasına göre farklılık gösterir.

BSMV yatırılmış ise;

-----/-----		
598 09 GECİKME FAİZİ GELİR HESABI	50.00	
830 00 VERGİ GİDERİ	7.50	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		57.50
Gecikme faizi iptali		
-----/-----		

BSMV yatırılmamış ise;

-----/-----		
598 09 GECİKME FAİZİ GELİR HESABI	50.00	
380 05 BSMV	2.50	
390 KKDF	5.00	
116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ		57.50
Gecikme faizi iptali		
-----/-----		

4.8. Kredi Kartından Yapılan Tahsilat İşlemleri

Kredi kartı hamillerinden yaptıkları harcamalar neticesinde yapılan tahsilatların muhasebe kayıtları, tahsilat yapılan noktaya göre farklılıklar göstermektedir.

4.8.1. Hesaptan/Kasadan Ödeme

Aşağıdaki örneklerde kart hamilinden yapılan tahsilat tutarının 2.000.00 YTL olduğu durumlardaki muhasebe kayıtları gösterilmiştir.

Hesap şube veya Kasadan Ödeme Alan Şube

-----/----- 010- KASA 3XX- YTL Hesabı 290-ŞUBELER CARİ HS. Kredi Kartları Merkezi Şubeden kart borcu ödeme kaydı -----/-----	2.000.00	2.000.00
--	----------	----------

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. XXX Nolu Şube 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ Ödeme işleminin karta yansıtılması -----/-----	2.000.00	2.000.00
---	----------	----------

4.8.2. Ödeme Noktası (Anlaşmalı Üye İşyeri) Tahsilatları

Bankalar, şubelerinin bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde, üye işyerleriyle anlaşma yaparak, bu işyerlerini ödeme noktası olarak kullanabilmektedirler. Üye işyerlerinde bulunan bankaya ait POS makinesine eklenecek bir fonksiyon ile kart hamilinden yapılan tahsilatın bankaya ulaşması sağlanabilmektedir.

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 278 90- ÖDEME NOKTASI HS. 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ Ödeme noktasından kart borcu ödenmesi -----/-----	2.000.00	2.000.00
---	----------	----------

Valörde (Üye işyeri ile anlaşılan ödeme gününde)

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 3XX- ÜYE İŞYERİ HS. 278 90-ÖDEME NOKTASI HS. Tutarın üye işyeri hesabına aktarılması -----/-----	2.000.00	2.000.00
--	----------	----------

İşyeri ile anlaşma gereği blokeli değil; komisyonlu çalışılıyorsa, ilgili komisyon işyerinden gelen fatura karşılığında ödenir :

Bu örnekte %2 komisyon alındığını kabul edelim. (Ödenecek komisyon üzerinden %18 KDV ödenir). Komisyon tutarı (40 YTL) + %18 KDV = 47.02
Ödeme noktası komisyon tutarıyla KDV tutarının toplamını fatura olarak tahsilat için bankaya gönderir ve bu tutarı tahsil eder.

Kart Merkezi Şubesi

-----/----- 840-KOMİSYON ve ÜCRETLER Verilen YTL Komisyon 290- ŞUBELER CARİ HS. İşyeri Hesabı Şubesi Ödenen komisyon ve ücretlerin kaydı -----/-----	47.02	47.02
--	-------	-------

İşyeri Şube kaydı

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. Kredi kartları Merkezi 3XX- ÜYE İŞYERİ HS. -----/-----	47.02	47.02
--	-------	-------

4.8.3. ATM'den Yapılan Tahsilatlar

Aşağıdaki örneklerde kart hamilinden yapılan tahsilat tutarının 2.000.00 YTL olduğu durumlardaki muhasebe kayıtları gösterilmiştir.

-----/----- 290- ŞUBELER CARİ HS. 116 21 XXX- KREDİ KARTI RİSKİ ATM den yapılan ödeme -----/-----	2000.00	2.000.00
---	---------	----------

-----/----- 010 KASA 290- ŞUBELER CARİ HS. ATM den yapılan ödeme -----/-----	2000.00	2.000.00
--	---------	----------

4.9. Üye İşyeri Muhasebe Kayıtları

4.9.1. Kredi Kartı ile Üye İşyerinden Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planındaki Yeri

Bir işletmenin faaliyet ve sonuçları ile doğrudan ilgili olan kesim sadece o işletmenin sahip veya ortakları değildir. İşletmelerle doğrudan ilgili olan işletme sahip veya ortaklarının yanı sıra o işletme ile ticari, mali ve ekonomik ilişkiler kuran işletmeler veya toplum bireyleri, kredi, finans ve yatırım kuruluşları ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşları işletmenin faaliyet ve sonuçları ile ilgilenmekte ve bu konuda sağlıklı ve güvenilir bilgi sahibi olmak istemektedirler. İşletmelerin faaliyet ve sonuçları konusunda bilgi kaynağı ise o işletmenin muhasebe kayıt ve belgeleri ile bunlara dayanılarak hazırlanmış mali tablolarıdır¹⁴⁴.

Bu doğrultuda hazırlanmış mali tabloları yer alan hesap adlarının tüm kullanıcılar için aynı anlamı vermesi ve muhasebede terim birliğinin sağlanması amacıyla işletmelere, mali nitelikteki işlemlerini “Tekdüzen Hesap Planı” çerçevesinde muhasebeleştirme zorunluluğu getirilmiştir. Bununla birlikte kayıt ve belgeler doğrultusunda oluşturulacak mali tabloları mali tabloların hazırlanmasına ilişkin kavram ve ilkelere de uyulması gerekmektedir.

Maliye Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nde (MSUGT) temel mali tabloları biri olarak ifade edilen ve açıklama konusu edilen bilanço, aktif ve pasif hesaplara, aktif hesaplar da “I. Dönen Varlıklar” ve “II. Duran Varlıklar” hesap sınıflarına ayrılmıştır.

Dönen varlıklar hesap sınıfı; nakit olarak elde ve bankada tutulan varlıklar ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülen varlık unsurlarından oluşur. Dönen varlıklar; hazır değerler, menkul kıymetler, ticari alacaklar, diğer kısa vadeli alacaklar, stoklar, gelecek döneme ait giderler ve gelir tahakkukları ile diğer dönen varlıklar şeklinde bölümlenir. Dönen varlıklar hesap sınıfında yer alan “10 Hazır Değerler”, nakit olarak elde veya bankada bulunan varlıklar ile istenildiği zaman değer kaybına uğramadan

¹⁴⁴ 1 No’lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

paraya çevrilebilme imkanı bulunan varlıkları (menkul kıymetler hariç) kapsar. Dolayısıyla hazır değerlerin en büyük özelliği, nakit olarak elde veya bankada bulunması ve istenildiği zaman değer kaybına uğramadan paraya dönüştürülme imkanının bulunmasıdır. Hazır değerler hesap grubunda yer alan “108 Diğer Hazır Değerler” ana hesabı ise, nitelikleri itibariyle hazır değer sayılan pullar, vadesi gelmiş kuponlar, tahsil edilecek banka ve posta havaleleri (yoldaki paralar) gibi değerleri kapsar¹⁴⁵.

Ticari işletmeler tarafından bir satış yapıldığı zaman satılan malın bedeli satış fiyatı üzerinden “600 Yurtiçi Satışlar” hesabının alacağına kaydedilir. Buna karşılık satış anlaşmasının şekline göre bir veya daha fazla sayıda değişik hesaplar, ayrı ayrı ya da bir arada borçlandırılır¹⁴⁶. Örneğin satış işleminin peşin olması durumunda “100 Kasa”, müşteriden çek/senet alındığında “101 Alınan Çekler / 121 Alacak Senetleri”, kredili satışlarda “120 Alıcılar”, kredi kartı karşılığında yapılan satışlarda ise “108 Diğer Hazır Değerler” veya “127 Diğer Ticari Alacaklar” hesabı kullanılabilir.

4.9.1. Üye İşyerinin İşlemlerle İlgili Yükümlülükleri

Üye işyeri, bir kredi kartı ile yapılan satış işlemini tamamlamadan önce aşağıdaki işlemleri yerine getirmekle yükümlüdür¹⁴⁷.

- (a) Kartın görünümü ve kart hamilinin adı-soyadı, kart numarası, geçerlilik süresi vs. gibi gerekli tüm bilgileri taşıdığını ve bunlara göre işleme kabul edilebilecek nitelikte bir kart olduğunu,
- (b) Kartın geçerlilik süresi içinde kullanılmakta olduğunu,
- (c) Kart numarasının BUL’da yayımlanmamış olduğunu,

¹⁴⁵ KARACAN. Sami; Kredi Kartları ile Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planına Göre Muhasebeleştirilmesi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 7, Kocaeli, 2004, s.150

¹⁴⁶ Ünalın, Sedat , Ticari işletmelerde Çok Kullanılan 153 Ticari Mallar ve 600 Yurtiçi Satış Hesapları Güncel Ayrıntıları, Yaklaşım, Sayı: 87, Mart 2000: s.7

¹⁴⁷ Türkiye Vakıflar Bankası, Kredi Kartları Üye İşyeri Sözleşmesi

(d) Kartın arka yüzündeki imza bandının kart hamili tarafından daha önceden imzalanmış bulunduğunu ve kart hamilinin satış belgeleri üzerine alınacak imzasının, bu imza ile uygunluğunu,

(e) Resimli bir kimlik belgesi ile hüviyet kontrolü yaparak, kartı kullanan kişinin gerçek kart hamili olduğunu,

(f) İşyeri limitini aşan işlemler için işlem tutarının tamamı üzerinden bankanın otorizasyon merkezinden onay alarak işlem yapılabilirliğini tespit etmekle yükümlüdür.

4.9.2. Banka Tarafından Komisyon Kesilmemesi Durumunda Muhasebe Kayıtları

İşletmeler tarafından kredi kartları ile yapılan satışlar karşılığında, satış bedellerinin bankalar tarafından yapılan anlaşma çerçevesinde 28 nci günün sonundan itibaren hesaba geçirilmesi ve dolayısıyla üzerinden komisyon alınmaması durumunda satış tutarlarını hazır değer olarak kabul edilerek “108 Diğer Hazır Değerler” hesabına, 28 nci günden önce hesaba yatırılması ve üzerinden komisyon alınması durumunda ise satış tutarının değer kaybına uğraması nedeniyle satış tutarlarının alacak kabul edilerek “127 Diğer Ticari Alacaklar” hesabına kayıt yapılması gerekmektedir¹⁴⁸.

A Üye işyeri, kredi kartı karşılığında %18 KDV hariç 500.00 YTL değerinde ticari mal satmıştır. Bu durumda A işyeri tarafından yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıda gösterilmiştir.

¹⁴⁸ KARACAN. Sami; Kredi Kartları ile Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planına Göre Muhasebeleştirilmesi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 7, Kocaeli, 2004, s.152

-----/-----		
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	590.00	
108.01. Kredi kartı Slipleri		
600 YURTIÇİ SATIŞLAR		500.00
600.01 Kredi Kartlı Satışlar		
391 HESAPLANAN KDV		90.00
Kredi kartıyla yapılan yurtiçi satış kaydı		
-----/-----		

Satış bedeli, banka ile yapılan sözleşme gereği 28 nci günün sonunda şirket hesabına yatırıldığında ise aşağıdaki muhasebe kaydı yapılarak satış tutarları bir taraftan “102 Bankalar” hesabına aktarılacak, diğer taraftan “108 Diğer Hazır Değerler” hesabı kapatılacaktır.

-----/-----		
102 BANKALAR	590.00	
102.01. X Bankası		
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER		590.00
108.01 Kredi Kartı Slipleri		
Satış tutarının işyeri hesabına geçmesi		
-----/-----		

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü üzere şirket tarafından kredi kartı karşılığında yapılan satış sonrasında satış tutarı, banka ile yapılan anlaşma uyarınca 28 nci günün sonundan itibaren şirket hesabına geçirilecektir. Dolayısıyla banka tarafından komisyon uygulaması söz konusu olmayacak, satış tutarı şirket açısından değer kaybına uğramaması nedeniyle “108 Diğer Hazır Değerler” hesabında izlenebilecektir.

4.9.3. Banka Tarafından Komisyon Kesilmesi Durumunda Muhasebe Kayıtları

A Üye işyeri, kredi kartı karşılığında %18 KDV hariç 1.000.00 YTL ye ticari mal satmıştır. Satılan ticari malın katma değeri peşin olarak tahsil edilmiştir. Bankayla yapılan anlaşma gereği, kredi kartıyla yapılan işlem tutarı üzerinden %3 komisyon kesilerek kalan tutar işlemin ertesi günü üye işyerinin hesabına aktarılacaktır. Bu durumda üye işyerinin yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir.

-----/-----		
100 KASA	180.00	
100.01 YTL Kasası		
127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR	1.000.00	
127.01 Kredi Kartı Slipleri		
600 YURTIÇI SATIŞLAR		1.000.00
600.01 Kredi Kartı Satışlar		
391 HESAPLANAN KDV		180.00
Kredi kartıyla yapılan yurtiçi satış kaydı		
-----/-----		

Banka tarafından satış bedeli üzerinden %3 komisyon kesildiği durumda;

-----/-----		
102 BANKALAR	970.00	
102.01. X Bankası		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	30.00	
780.01 Kredi Kartı Komisyon Giderleri		
127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR		1.000.00
127.01 Kredi Kartı Slipleri		
İşyeri tarafından komisyon verilmesi		
-----/-----		

SONUÇ

Kredi kartı sistemi, tüm dünyada pratik ödeme araçları durumunda bulunan nakit para ve çek gibi ödeme sistemlerinin, gelişen teknoloji ve piyasa koşullarıyla tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz hale gelmesi nedeniyle ortaya çıkan kredi kartları günümüzde bireysel bankacılık ürünlerinin en başında gelmektedir.

Ödeme sistemleri içerisinde, tüm dünyada nakit ödeme araçlarından nakit olmayan ödeme araçlarına doğru bir eğilim olduğu görülmektedir. Şüphesiz, bu durumun en önemli sebepleri, hızla gelişen teknoloji, tüm dünyada serbest piyasa ekonomisinin yaygınlık kazanması ve en önemlisi artan tüketici ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla teknolojiyle uyumlu ve pratik ödeme araçlarının gerekliliğinin ortaya çıkmasıdır. Kredi kartları da, nakit bulundurma zorunluluğunu ortadan kaldırması, nakit para taşımanın getirdiği riskleri ortadan kaldırması, sistemin bankalar kontrolünde kalmasını sağlayarak nakit ve çek gibi pahalı ödeme araçlarını elektronik altyapı ile değiştirmesi, tüketicilere daha esnek, kısa vadeli kredi imkanı sağlaması ve ödeme alternatifleri sunmasından ötürü günümüzün en önemli ödeme araçlarından biri haline gelmiştir.

Sayıdığımız özelliklerden dolayı kredi kartı sisteminin her geçen gün daha da yaygınlaştığı ve kart sayısının katlanarak arttığı görülmektedir. Gerek kayıtdışı ekonomiyi engellemesi nedeniyle ülkenin ekonomik yönetiminin desteğini alması , gerekse de sağladığı kar nedeniyle bankalar ve finans kuruluşları tarafından kartlı ödeme sistemlerinin yaygınlaştırılmasıyla, kredi kartlarının yaşamın her alanında daha fazla kullanılacağı ve gelişmenin aynı hızla devam edeceği açık bir gerçektir.

Kredi kartı sisteminin sağladığı yararlar sadece kart hamilleri ile sınırlı değildir. Bankalar, üye işyerleri ve dolayısıyla ülke ekonomisine de olumlu etkileri mevcuttur.

Kredi kartı sisteminin tüm dünyada yaygın olarak geçerli olabilmesi için sistemin işleyişinin standart olması gerekmektedir. Uygulamaya baktığımızda, sistemin tüm dünya genelinde düzgün olarak ve kuralları belli şekilde işlediği görülmüştür. Kart ihraç eden kurum, aracı kurum, işyeri, işyeri bankası ve kart sahibi olmak üzere 5 taraflı olarak çalışan sistem, tüm taraflara fayda sağlamaktadır.

Kredi kartı kullanımının hızla arttığı ve nakit yerine kullanıldığı günümüzde, kredi kartlı satışların muhasebeleştirilmesi de güncelliği artan bir konu olmuştur. Kredi kartları işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde her banka THP'na uygun şekilde hareket etmek zorundadır. Ancak bankalar arasında, yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesi aşamasında THP'na uygun olacak şekilde farklılıklar ortaya çıkabilir. Bankalar kredi kartıyla yapılan işlemlerin sonrasında, takas aşamasında birbirleriyle değil de, yurtiçi ve yurtdışı takas merkezleriyle karşı karşıya gelerek hesaplaşma yaptıklarından birbirlerinin muhasebe kayıtlarıyla ilgilenmezler.

Kredi kartı işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde bankalar açısından en büyük fark; muhasebe işlemlerinin kredi kartı merkezince mi, yoksa merkeze bağlı her şubenin ayrı ayrı mı gerçekleştireceği konusundadır. Bankalarda, kredi kartı riski kredi kartları merkezince üstlenileceği gibi, bu risk kartların bağlı olduğu her şubeye ayrı ayrıda dağıtılmış olabilir. Ülkemizde çoğu banka merkezden yönetim ve merkezi muhasebeleştirme yoluna gitmektedir. Ancak ülkemizde, kredi kartı riskinin ve muhasebeleştirme işlemlerinin şubeler yoluyla gerçekleştirildiği örneklerde mevcuttur. Tezimizde, kredi kartı işlemlerinin riskinin merkezde toplandığı ve bu yolla muhasebeleştirme işlemlerinin gerçekleştiği örneklerle yer verdik. Riskin merkezde toplanması ve kredi kartları merkezince muhasebeleştirmenin gerçekleşmesi daha uygun ve kullanışlı bir yöntemdir. Merkezden yönetimle, işlemlerin takibi ve raporlanması kolaylaşır ve her şubeye ayrı ayrı iş yükü verilmemiş olur. Bunun yanı sıra kart merkezince yapılan işlemlerde hata payı da en aza inmiş olur.

Bankalar arasında, üzerinde duracağımız diğer konu, kart hamillerinin kazandıkları ödül puanlarının kullanımının muhasebeleştirilmesidir. Kredi kartı işlemleri sonrasında kazanılan ve herhangi bir ücret ödemedi alışıveriş yapmayı sağlayan ödül puanların bankalarca giderleştirilmesi gerekmektedir. Bankalar burada iki farklı yöntem izlemektedir. Birincisi; kredi kartıyla yapılan işlemin muhasebeleştirilmesiyle birlikte, işlem sırasında kazanılan ödül puanlarında aynı anda gider olarak muhasebeleştirilmesidir. İkinci ve çoğu bankanın kullandığı yöntem ise; bir ay içerisinde bankaya ait tüm kredi kartı müşterilerinin kazandığı ödül puanların toplamının alınması ve ay sonunda bu puanların harcanan kısmı oranınca gider olarak

muhassebeleştirilmesidir. Birinci yöntemdeki gibi henüz kullanılmayan bir tutarın gider olarak muhassebeleştirilmesi yerine verilen puanların toplamının alınarak, kullanılan kısmı kadar gider yazılması daha uygundur.

Kredi kartı işlemlerinin üye işyeri tarafından muhassebeleştirilmesiyle ilgili olarak literatürde farklı görüşler mevcuttur. Kimilerine göre hazır değer olarak kabul edilip “108 Diğer Hazır Değerler” hesabında izlenmesi uygun görülen kredi kartlı satış tutarları, kimilerine göre ise bir alacak niteliği taşıması nedeniyle “127 Diğer Ticari Alacaklar” hesabında izlenmesi daha uygun olmaktadır.

Burada yapılan işlemlerin hangi hesapta izleneceği işlemin niteliğine bağlıdır. Burada işlemin niteliğiyle kastedilen, işlemin blokeli olarak mı yoksa komisyon kesilerek mi işyeri hesabına geçeceğiştir. Banka tarafından komisyon kesilmeden 28 nci günün sonundan itibaren işletmenin hesabına aktarılan satış tutarlarının hazır değer olarak kabul edilerek, “108 Diğer Hazır Değerler” hesabında izlenmesi mümkündür. Çünkü, bu şekilde işletme hesabına aktarılan satış tutarları hiçbir şekilde değer kaybına uğramamaktadır. Diğer taraftan, banka ile yapılan anlaşma uyarınca bloke süresinin 28 günden önce çözülmesi kararlaştırılmış ise satış tutarları üzerinden bankaca komisyon alınması gündeme gelecek ve söz konusu satış tutarlarının hazır değer olarak nitelendirilmesi mümkün olmayacaktır. Bu noktada ise, işletme tarafından satış tutarlarının alacak kabul edilerek “127 Diğer Ticari Alacaklar” hesabında izlenmesi gerekmektedir.

EKLER

EK 1. Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu

Kanun No: 5464

Kabul Tarihi: 23.02.2006

Birinci Bölüm

Amaç

MADDE 1 - Bu Kanunun amacı; banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanımına, takas ve mahsup işlemlerine ilişkin usûl ve esasları düzenlemek suretiyle kartlı ödemeler sisteminin etkin çalışmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 - Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ile üye işyerleri ve kart hamilleri bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Kendi işyerleri ile sınırlı olmak üzere, mal veya hizmetlerin vadeli satışı ile alıcının borç alacak durumunun izlenmesi amacıyla kart çıkaran veya sistem oluşturan veya herhangi bir kredilendirme işlemi yapılmaksızın veya hesaba bağlı olmaksızın önceden belirlenen bir tutarla sınırlı olmak üzere kart düzenleyen gerçek veya tüzel kişiler bu Kanun hükümlerine tâbi değildir.

Tanımlar

MADDE 3 - Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- b) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- c) Banka: Mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını,

d) Banka kartı: Mevduat hesabı veya özel carî hesapların kullanımı dahil bankacılık hizmetlerinden yararlanmayı sağlayan kartı,

e) Kredi kartı: Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fizikî varlığı bulunmayan kart numarasını,

f) Kartlı sistem kuruluşu: Banka kartı veya kredi kartı sistemi kuran ve bu sisteme göre kart çıkarma veya üye işyeri anlaşması yapma yetkisi veren kuruluşları,

g) Kart çıkaran kuruluş: Banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisini haiz bankalar ile diğer kuruluşları,

h) Üye işyeri anlaşması yapan kuruluş: Banka kartı veya kredi kartı kabulünü sağlamak amacıyla işyerleriyle anlaşma yapan bankalar ya da kuruluşları,

i) Üye işyeri: Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ile yaptığı sözleşme çerçevesinde kart hamiline mal ve hizmet satmayı veya nakit temin etmeyi kabul eden gerçek veya tüzel kişiyi,

j) Kart hamili: Banka kartı veya kredi kartı hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

k) Harcama belgesi: Banka kartı veya kredi kartı ile yapılan işlemler ile ilgili olarak üye işyeri tarafından düzenlenen, kart hamilinin işlemde doğan borcu ile diğer bilgileri gösteren ve kart hamilinin kimliğinin bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemle belirlendiği haller dışında kart hamili tarafından imzalanan belgeyi,

l) Nakit ödeme belgesi: Bankalarca veya yetkili üye işyerlerince banka kartı veya kredi kartı hamiline yapılan nakit ödemelerde düzenlenerek, kart hamilinin kimliğinin bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemle belirlendiği haller dışında kart hamili tarafından imzalanan belgeyi,

m) Son ödeme tarihi: Kart hamilinin, dönem borcunu veya ödemesi gereken asgarî tutarını gecikmeye düşmeden ödeyebileceği son günü,

n) Dönem borcu: Hesap kesim tarihine kadar oluşan borç ve alacak kayıtlarının bakiyesi ile önceki hesap özeti bakiyesinin toplamını,

o) Aşgarî tutar: Dönem borcunun ödenmesi gereken en az tutarını,

p) Alacak belgesi: Banka kartı veya kredi kartı kullanılarak alınmış olan malın iadesi veya hizmetin alımından vazgeçilmesi veya yapılan işlemin iptali halinde kart hamilinin hesabına alacak kaydedilmek üzere üye işyeri tarafından düzenlenen belgeyi,

r) Bildirim, talep, şikâyet ve itirazlar: Kart hamilinin yazılı olarak, elektronik ortamda veya telefon ile yapacağı bildirim, talep, şikâyet ve itirazları,

ifade eder.

İkinci Bölüm

İzne Tâbi İşlemler

Faaliyet izni

MADDE 4 - Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşların Kuruldan izin almaları şarttır.

Bu kuruluşların;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması,

b) Kurucularının gerekli malî güç ve itibara sahip bulunması, işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması ve banka ortaklarında aranan diğer nitelikleri haiz olması,

c) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması, tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin kim olduğunun belgelenmesi,

d) Nakden ve her türlü muvazaadan arî olarak ödenmiş olan sermayesinin altı milyon Yeni Türk Lirasından az olmaması,

e) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

f) Bu Kanun kapsamındaki işlemleri gerçekleştirebilecek yönetim, yeterli personel ve teknik donanımına sahip olması, şikâyet ve itirazlarla ilgili birimleri oluşturması,

g) (d) bendinde belirtilen sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,

şarttır.

Kuruluşların bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin kurumsal yönetim hükümlerine uygunluğunu sağlaması zorunludur.

Merkezi yurt dışında bulunan kartlı sistem kuruluşlarının Türkiye'de şube ya da kredi kartı sistemi kurmamak, kart çıkarmamak ve üye işyeri anlaşması yapmamak kaydıyla temsilcilik açmaları Kurulun iznine tâbidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurumca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Faaliyet izninin iptali

MADDE 5 - Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının, 4 üncü maddede belirtilen şartları kaybetmesi, iznin gerçeğe aykırı beyanlarla alınmış olduğunun tespit edilmesi, iznin alınmasından itibaren altı ay içinde faaliyete geçilmemesi veya bir yıl içinde kesintisiz altı ay süre ile faaliyette bulunulmamış olması hallerinden birinin gerçekleşmesi halinde Kurul, bu Kanun kapsamındaki işlemlere ilişkin faaliyet iznini iptal edebilir.

Faaliyet izni verilmesine ilişkin kararlar ile verilmiş olan izinlerin iptaline ilişkin gerekçeli kararlar Resmî Gazetede yayımlanır.

Ana sözleşme, pay edinim ve devirleri

MADDE 6 - Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının ana sözleşme ve değişiklikleri, pay edinim ve devirleri ve dolaylı pay sahipliğinin belirlenmesine ilişkin hususlar Kurulca belirlenir.

İzin başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 7 - Bu Kanun hükümleri uyarınca Kuruma yapılan izin başvuruları, denetimin etkin bir şekilde ifa edilmesine engel olabilecek nitelikte doğrudan veya dolaylı herhangi bir ilişkinin varlığı veya izne tâbi işlem için öngörülen koşulların, niteliklerin, yeterliliklerin izin başvurusu esnasında yada değerlendirme sürecinde sağlanamaması veya kaybedilmesi halinde Kurulca reddedilir. Red kararları ilgililere gerekçeli olarak bildirilir.

Üçüncü Bölüm

Kart Çıkaran Kuruluşların Yükümlülükleri

Kart çıkarma ve buna ilişkin yükümlülükler

MADDE 8 - Kart çıkaran kuruluşlar, talepte bulunmayan veya sözleşme imzalamayan kişiler adına hiçbir şekil ve surette kart veremezler. Bu kuruluşlarca genel müdürlük veya şube haricinde kredi kartı talebi toplanabilecek yerler Kurumun uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından müştereken belirlenir.

Asgarî tutarın son ödeme tarihini takip eden üç ay içinde ödenmemesi durumunda kart çıkaran kuruluşça kart hamiline yapılacak bildirimden itibaren bir aylık süre içerisinde bu tutarın ödenmemesi yada banka kartı ile kredi kartı kullanımından dolayı adli cezaların uygulanması halinde, ilgili kart çıkaran kuruluşça kart hamiline

verilen kredi kartları iptal edilir ve borcun tamamı ödeninceye kadar yeni kredi kartı düzenlenemez.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartların düzenli ve güvenli kullanımı ile bildirim, talep, şikâyet ve itirazlara ilişkin gerekli tedbirleri almaya yönelik sistemi kurmak ve kesintisiz olarak açık tutmakla yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartın verilmesi anında kart hamilini yeteri derecede bilgilendirmek ve talep edilmesi halinde, gerçekleştirilmiş işlemlere ait kayıtları otuz günü geçmemek üzere işlemin mahiyetine uygun bir süre zarfında sağlamakla yükümlüdür. Yurt dışı işlemlerinde bu süre altmış gün olarak uygulanır.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartların kullanılması bir kod numarası, şifre ya da kimliği belirleyici başka bir yöntemin kullanılmasını gerektiriyorsa, bu tür bilgilerin gizli kalması amacıyla gerekli önlemleri almak ve harcama ve alacak belgesinin müşteri nüshası üzerinde ve yazışmalarda kart numarasının açıkça yer almasını engellemekle yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, banka kartı ve kredi kartlarının asıl kart hamiline teslim edilmesini sağlayacak önlemleri almak, reşit olmayan ek kart hamilleri adına düzenlenen banka ve kredi kartlarının asıl kart hamillerine teslimini sağlamakla yükümlüdür.

Kredi kartı limiti

MADDE 9 - Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartı almak isteyen kişilerin yasaklılık veya engel durumu, ekonomik ve sosyal durumu, aylık veya yıllık ortalama geliri, diğer kart çıkaran kuruluşlarca bu kişilere tahsis edilen kredi kartı limiti, bir model veya skorum sistemi sonuçları, müşterini tanı ilkeleri ile 29 uncu madde çerçevesinde temin edilecek bilgileri dikkate alarak yapacakları değerlendirmeye istinaden kullanım limiti tespit etmek zorundadır. Kart çıkaran kuruluşlar kart limitlerini bu hüküm çerçevesinde güncelleyebilirler. Kart çıkaran kuruluşlar, kart hamilleri talep etmedikçe kart limitlerini artıramazlar. Kart hamillerinin harcamalarıyla kart limitlerini

aşmaları halinde, aşılan miktara işlem tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süre için, akdi faizden başka herhangi bir ücret talep edilemez.

Kart çıkaran kuruluş tarafından bir gerçek kişinin sahip olduğu tüm kredi kartları için tanınacak toplam kredi kartları limiti, ilk yıl için, ilgilinin aylık ortalama net gelirin iki katını, ikinci yıl için ise, dört katını aşamaz. Bu fıkra uygulamasında bin Yeni Türk Lirasına kadar limitler hariç olmak üzere, aylık veya yıllık ortalama gelir düzeyi kart hamili tarafından beyan edilen ve ilgili kuruluşlarca teyit edilen gelirler üzerinden tespit edilir.

Kart hamilinin talebi üzerine üçüncü kişiler adına asıl karta bağlı ve asıl kart limitini aşmamak kaydı ile ek kredi kartı düzenlenebilir.

Kurul, ikinci fıkroda yer alan sınırlama da dahil olmak üzere, kart çıkaran kuruluşların genel ve bireysel risk sınır ve oranlarını belirlemeye yetkilidir.

Hesap özeti

MADDE 10 - Kurulca belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde, kredi kartı hesap özeti düzenlenmesi, yazılı veya kart hamilinin talebi üzerine elektronik ortam veya başka etkin yollarla bildirilmesi zorunludur.

Şikâyet ve itirazlar

MADDE 11 - Kart çıkaran kuruluşlar, kart ve ek kart hamillerinin kart kullanımıyla ilgili olarak yapacakları şikâyet ve itiraz başvurularını, başvuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde hamilin başvuru yöntemi kullanılarak ve gerekçeli bir şekilde cevaplandırmak zorundadır. Kuruluşlar, kart ve ek kart hamillerinin şikâyet ve itirazlarının ilgili birimlerine kolaylıkla ulaşmasını sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kredi kartı ile yapılan işlemlere, son ödeme tarihinden itibaren on gün içinde, kart çıkaran kuruluşa başvurmak suretiyle itiraz edilebilir. Kredi kartı hamili, yapacağı başvuruda, hesap özeti için hangi unsurlarına itiraz ettiğini gerekçesiyle belirtmek

zorundadır. Süresi içerisinde itiraz edilmeyen hesap özeti kesinleşir. Hesap özeti kesinleşmesi genel hükümlere göre dava hakkını ortadan kaldırmaz.

Kartın haksız kullanımı ve sigortalanması

MADDE 12 - Kartın yada 16 ncı maddede belirtilen bilgilerin kaybolması veya çalınması halinde kart hamili, yapacağı bildirimden önceki yirmi dört saat içinde gerçekleşen hukuka aykırı kullanımdan doğan zararlardan yüz elli Yeni Türk Lirası ile sınırlı olmak üzere sorumludur. Hukuka aykırı kullanımın, hamilin ağır ihmeline veya kastına dayanması veya bildirimin yapılmaması hallerinde bu sınır uygulanmaz.

Kart çıkaran kuruluş, yapılacak talep ve ilgili sigorta prim bedelinin ödenmesi koşulu ile kart hamilinin birinci fıkrada belirtilen yüz elli Yeni Türk Lirası tutarındaki sorumluluğunun sigortalanmasını sağlamakla yükümlüdür. Kartların sigortalanması ve sorumluluğun paylaşılmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurumsal yönetime ilişkin hükümler

MADDE 13 - Kart çıkarma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunan kuruluşların yönetim ve teşkilat yapısına, muhasebe ve raporlama sistemine ve kurumsal yönetime ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartlarına uyguladıkları faiz, gecikme faizi, yıllık ücret ve her türlü komisyon oranları ile istenilen diğer bilgileri kamuoyuna yayınlanmak üzere aylık olarak Kuruma iletir. Yayınlanacak bilgi ve belgelerin içeriği ve yayınlama usûl ve esasları Kurulca belirlenir.

Koruyucu hükümler

MADDE 14 - Kurul, bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borç, yükümlülük ve taahhütleri, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların ve maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sermaye ve likidite yeterliliği de dahil sınırlamalar ve standart oranlar

belirlemek suretiyle, gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşlar, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurul tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

Dördüncü Bölüm

Kart Hamillerinin Yükümlülükleri

Kart kullanımına ilişkin yükümlülükler

MADDE 15 - Kart kullanımından doğan sorumluluk, sözleşme imzalandığı ve kartın zilyetliğine geçtiği veya fizikî varlığı bulunmayan kart numarasının öğrenildiği andan itibaren, kart hamiline aittir.

Kartın imza hanesinin kart hamili tarafından imzalanmış olması zorunludur. Üye işyerinin talep etmesi durumunda kart hamili, kartın kullanımı sırasında kimlik belgesi ibraz etmek zorundadır.

Bu Kanunun 20 nci maddesi uyarınca harcama belgesi düzenlenmeksizin çeşitli iletişim araçları yoluyla veya sipariş formu vasıtasıyla yapılan mal ve hizmet alımlarındaki hukuka aykırı kullanımlardan kaynaklanan zararlardan kart hamili sorumlu tutulamaz.

Bildirim zorunluluğu

MADDE 16 - Kart hamili, kendisine tevdi edilen kartı ve kartın kullanılması bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemin kullanılmasını gerektiriyorsa bu bilgileri güvenli bir şekilde korumak ve başkaları tarafından kullanılmasına engel olacak önlemleri almak, kartın kaybolması, çalınması veya iradesi

dışında gerçekleşmiş herhangi bir işlemi öğrenmesi halinde kart çıkaran kuruluşu derhal haberdar etmek zorundadır.

Kart hamili adresinde meydana gelen değişiklikleri, değişiklik tarihinden itibaren onbeş gün içinde kart çıkaran kuruluşu bildirmekle yükümlüdür.

Beşinci Bölüm

Üye İşyeri ve Üye İşyeri Anlaşması Yapan Kuruluşlara İlişkin Yükümlülükler

Kartın kontrol ve kabulü

MADDE 17 - Üye işyerleri, kart hamillerinin yapmış oldukları mal ve hizmet alımlarının bedelini banka kartı ya da kredi kartı ile ödeme taleplerini kabul etmek zorundadır. Bu zorunluluk indirim dönemlerinde de geçerlidir. Üye işyerleri, kart hamilinden kartın kullanılması dolayısıyla komisyon veya benzeri bir isim altında ilave bir ödemede bulunmasını isteyemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar tarafından üye işyeri sözleşmesi feshedilir ve bir yıl süreyle yeni bir sözleşme yapılamaz.

Üye işyerleri, mal ve hizmet bedeli karşılığını banka kartı veya kredi kartı ile ödemek isteyen kişilerin imza gerektiren işlemlerde imza kontrolünü yapmak, kartın tahrifata uğrayıp uğramadığını kontrol etmek ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlarca kendilerine ulaştırılan bilgiler çerçevesinde kartın geçerliliğini tespit etmekle yükümlü olup, gerekli durumlarda kart üzerinde yer alan bilgilerle kimlik belgesi üzerinde yer alan bilgileri karşılaştırmak üzere geçerli bir kimlik belgesi ibrazını talep etmek ve harcama belgesi üzerindeki bilgilerle kredi kartı üzerindeki bilgileri karşılaştırarak kontrol etmekle yükümlüdür. Bu kontrollerin yapılmamasından doğan zararlardan üye işyerleri sorumludur.

Bilgilendirme ve sistemin güvenliğinin sağlanması

MADDE 18 - Üye işyerleri, banka kartı ve kredi kartı ile işlem yapıldığını gösteren işaretleri, işyerinin girişinde ve kart hamilleri tarafından kolayca görülebilecek bir yere koymak, üye işyeri sözleşmeleri herhangi bir nedenle sona erdiği takdirde de, bu işaretleri kaldırmakla yükümlüdür. Üye işyerleri, teknik bir nedenle geçici bir süreyle işlem yapamadığı hallerde kart hamillerini uyarmakla yükümlüdür.

Üye işyerleri, 20 nci madde uyarınca harcama belgesi düzenlenmeksizin çeşitli iletişim araçları yoluyla veya sipariş formu vasıtasıyla işlem yapılmasına olanak sağlamak üzere kuracakları sistemlerin güvenli bir şekilde çalışmasını temin etmekle yükümlüdür.

Harcama ve alacak belgesi

MADDE 19 - Üye işyerleri, mal ve hizmet bedellerinin banka kartı ya da kredi kartı ile ödenmesi veya nakit talep edilmesi halinde, 20 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, elektronik ya da mekanik cihazları kullanarak harcama belgesi veya nakit ödeme belgesi düzenlemek ve aslını sözleşmede belirtilen süre içinde muhafaza etmek ve bir nüshayı da kart hamiline vermek zorundadır. Bu hükme aykırılık halinde satılan hizmet veya mal bedeli üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan talep edilemez.

Üye işyerleri kart kullanılarak satın alınmış bir malın iadesi veya hizmetin alımından vazgeçilmesi veya yapılan işlemin iptali halinde, alacak belgesi düzenleyerek bir nüshasını kart hamiline verdikten sonra diğer bir nüshayı da muhafaza etmekle yükümlüdür.

İmza gerektirmeyen işlemler

MADDE 20 - İşlemin niteliği nedeniyle harcama ve alacak belgesi düzenleme imkânı olmayan hallerde kartlar, hamil tarafından çeşitli iletişim araçları ile kart numarası bildirilmek veya imza yerine geçen kod numarası, şifre ya da kimliği belirleyici benzeri başka bir yöntemle işlem yapılmak suretiyle de kullanılabilir.

Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar

MADDE 21 - Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, kartın kabulü hususunda kart çıkaran kuruluştan onay alınmasını sağlayacak alt yapıyı oluşturmakla yükümlüdür. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar sözleşme yaptıkları işyerleri için işlem limiti tespit edebilir.

Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, sözleşme yaptıkları üye işyerlerine kart hamillerinin gerçekleştirdikleri işlem bedellerini sözleşme hükümlerine uygun olarak ödemek zorundadır.

Anlaşma yapılacak üye işyerlerinin kapsamını ve işlem türlerini sınırlandırmaya Kurul yetkilidir.

İşlem limiti

MADDE 22 - Üye işyerleri, tek bir kredi kartı ile yapılacak harcama tutarının belirlenen işlem limitini aşması halinde kart çıkaran kuruluştan kartın kabulü için yetki almakla yükümlü tutulmuş ise harcamanın tamamı için yetki almak zorundadır. Aynı kart ile aynı ödeme işlemi için birden fazla harcama belgesi düzenlenemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde üye işyerleri satılan hizmet veya mal bedelini üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan talep edemez.

Bilgilerin saklanması

MADDE 23 - Üye işyerleri, kartın kullanımı sonucunda kart ve kart hamili ile ilgili edindikleri bilgileri, kanunla yetkili kılınan kişi, kurum ve kuruluşlar hariç olmak üzere kart hamilinin yazılı rızasını almadan başkasına açıklayamaz, saklayamaz ve kopyalayamaz. Üye işyerleri, kart bilgilerini üye işyeri anlaşması yaptığı kuruluş dışındaki şahıs veya kuruluşlarla paylaşamaz, satamaz, satın alamaz ve takas edemez. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, bu fıkranın uygulanmasını gözetmekle yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, edindikleri kişisel bilgileri gizli tutmak, kendi hizmetlerinin pazarlanması dışında başka amaçlarla kullanmamak ve kanunla yetkili

kılınan kişi, kurum ve kuruluşlar dışında kalanların bu bilgilere ulaşmasını engellemek amacıyla gereken önlemleri almakla yükümlüdür.

Altıncı Bölüm

Sözleşme Şekli ve Genel İşlem Şartları

Sözleşme şartları

MADDE 24 - Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkiler, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde en az oniki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı sözleşme ile düzenlenir. Sözleşmenin bir örneği, kart hamiline ve varsa kefile verilir. Sözleşme hükümleri ve kartın kullanımı hakkında kart hamiline ayrıntılı bilgi verilmesi zorunludur.

Kart çıkaran kuruluşların kart hamilleri ile akdedeceği sözleşmelerin şekil ve içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar Kurulca belirlenir.

Sözleşmede belirtilen asgarî tutar, dönem borcunun yüzde yirmisinden aşağı olamaz. Hesap özetinde yer alan asgarî ödeme tutarı son ödeme tarihinde ödenmediği takdirde kart hamili ödenmeyen tutar için sözleşmede öngörölen gecikme faizi dışında bir yükümlölük altına sokulamaz.

Kart hamilinin yaptığı işlemler nedeniyle, sözleşmede yer almayan faiz, komisyon veya masraf gibi adlar altında hiçbir şekil ve surette ödeme talep edilemez ve kart hamilinin hesabından kesinti yapılamaz. Sözleşmede kart hamilinin haklarını zedeleyici ve kart çıkaran kuruluş lehine tek taraflı haksız şartlar sağlayan hükümlere yer verilemez.

Kart hamilinin borcu kefile bildirilmedikçe, kefil için temerrüt durumunun oluşmayacağı sözleşmede gösterilir. Sözleşme hükümlerinde kefilin sorumluluğunu artırıcı nitelikteki değişikliklere ve kartın kullanım limitinin yükseltilmesine ilişkin olarak kefilin ilave şartlara dair sorumluluğunun başlaması için kefilin yazılı onayının

alınması şarttır. Kredi kartı kullanımlarındaki kefalet, Borçlar Kanununda belirtilen adi kefalet hükümlerine tâbidir. Asıl borçluya başvurulup borcun tahsili için tüm yollar denenmeden kefilden borcun ifası istenemez.

Sözleşme değişiklikleri

MADDE 25 - Sözleşmede yapılacak değişiklikler kart hamiline bildirilir. Bu değişiklikler bildirimin yapıldığı döneme ilişkin son ödeme tarihinden itibaren hüküm ifade eder. Bildirimin ait olduğu döneme ilişkin son ödeme tarihinden sonra kartın kullanılmaya devam olunması halinde, sözleşmede meydana gelen değişikliklerin kabul edildiği addolunur. Faiz oranının artırılması durumunda ise bu değişikliğin hüküm ifade edebilmesi için otuz gün önceden kart hamiline bildirilmesi zorunludur. Kart hamili faiz artırımına ilişkin bildirim tarihinden itibaren en geç altmış gün içinde tüm borcunu ödeyip kredi kartını kullanmaya son verdiği takdirde faiz artışından etkilenmez.

Kart hamili, talep etmek suretiyle kartı iptal ettirmek ve sözleşmeyi feshetmek hakkına sahiptir.

Faiz hesaplaması

MADDE 26 - Bir hesap dönemine ilişkin toplam borç tutarı veya hesap bakiyesi üzerinden, o döneme ilişkin hesap özeti düzenlendiği hesap kesim tarihinden önceki bir tarih itibarıyla faiz yürütülebileceğine ilişkin kayıtlar hükümsüzdür. Nakit kullanımına ilişkin borçlar hakkında işlem tarihi esas alınabilir. Nakit kullanımı kapsamında değerlendirilecek işlemler Kurulca belirlenir.

Dönem borcunun bir kısmının ödenmesi halinde kalan hesap bakiyesi üzerinden faiz hesaplanır. Kalan hesap bakiyesine, asgarî tutar ve üzerinde ödeme yapılması durumunda akdi faiz, asgarî tutarın altında ödeme yapılması durumunda ise gecikme faizi uygulanır. Temerrüt hali de dahil olmak üzere, kart uygulamasından doğan borçlarda bileşik faiz uygulanmaz.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, azami akdi ve gecikme faiz oranlarını tespit etmeye yetkilidir ve belirlediği bu oranları 3 ayda bir açıklar.

Hesap kesim tarihi ile son ödeme tarihi arasında on günden az bir süre olamaz.

Katılım bankaları açısından bu Kanun uygulamasında yer alan faiz kâr payı, gecikme faizi ise gecikme cezası olarak uygulanır.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi kredi kartları için uygulanmaz.

Yedinci Bölüm

Denetim ve Alınacak Önlemler

Denetim

MADDE 27 - Bu Kanunun 4 üncü maddesine istinaden faaliyet izni verilen kuruluşların, bu Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerin denetim ve gözetimi Kurum tarafından sağlanır. Bu kuruluşlar, öncelikle iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemleri, muhasebe ve finansal raporlama birimi kurmak, finansal tablolara ilişkin bilgi ve belgeler başta olmak üzere her türlü kayıt, bilgi, belge, yapı ve sistemlerini denetime uygun ve hazır hale getirmek zorundadırlar.

Kanun kapsamında yer alan kişi ve kuruluşlar, Kurulca belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde gizli dahi olsa bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi talep üzerine Kuruma tevdi etmekle yükümlüdür.

Denetim ve gözetime ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Alınacak önlemler

MADDE 28 - Yapılan denetimler sonucunda, 14 üncü madde çerçevesinde tespit edilen hususlar ile ilgili tedbirleri almayan, bu Kanunun 4 üncü maddesine istinaden faaliyet izni verilen kuruluşların faaliyet iznini kaldırmaya en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla Kurul yetkilidir.

Sekizinci Bölüm

Kuruluşlar ve Kurumlar Arası İşbirliği

Bilgi alışverişi, takas ve mahsup işlemleri

MADDE 29 - Kart hamillerinin risk durumlarının izlenmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve müşteri hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla yapılacak bilgi ve belge alışverişi veya kartların kullanımından doğan borç ve alacakların takas ve mahsup işlemleri kart çıkaran kuruluşların aralarında akdedecekleri yazılı sözleşmeler çerçevesinde kendi aralarında veya en az beş kart çıkaran kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla gerçekleştirilir. Bilgi alışverişine ilişkin olarak kurulacak sistemlerden, ilgili gerçek ve tüzel kişiler ücret karşılığında faydalanır. Bu hakkın kullanımına veya alınan bilgi ve belgelere ilişkin uyuşmazlıklarda bu Kanunun 44 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Bu hüküm gereğince yapılacak bilgi ve belge alışverişi 31 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü dışındadır.

Birinci fıkraya istinaden kurulacak şirketler, Kurumca istenilen tüm bilgi ve belgeleri belirlenen usûl ve esaslara uygun olarak vermekle yükümlüdür. Kurum, alınacak bilgi ve belgeleri gözetim ve denetim sisteminde ve yapılacak kanunî işlemlerde kullanmaya yetkilidir.

Bu şirketlerin faaliyet usûl ve esasları, üyelik şartları ile gözetim ve denetimine ilişkin hususlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşü alınmak suretiyle Kurul tarafından yönetmelikle düzenlenir. Kurulca gerek görülmesi halinde bu şirketlerin gözetim ve denetimine ilişkin yetki Kurum tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile birlikte kullanılabilir.

Kurumlar arası işbirliği

MADDE 30 - Bu Kanunun uygulanması ve kredi kartları politikalarının yürütülmesiyle ilgili konularda; Kurum, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı,

Hazine Müsteşarlığı, Rekabet Kurumu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Kurulca belirlenecek diğer kurumlar karşılıklı mütalâa veya bilgi teatisinde bulunurlar.

Kurum ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla veri tabanlarında yer alan ve birlikte üzerinde uzlaşılan bilgileri gizlilik hükümleri çerçevesinde paylaşırlar.

Bilgi paylaşımına ve diğer hususlara dair yapılacak işbirliğine ilişkin usûl ve esaslar ilgili tarafların görüşü alınmak suretiyle Kurulca belirlenir.

Dokuzuncu Bölüm

Kanunî Yükümlülükler

Sırların saklanması

MADDE 31 - Kurul üyeleri ile Kurum personeli, görevleri sırasında öğrendikleri bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, kart hamillerine ve kefillere ait sırları kanunen açıkça yetkili olanlardan başkasına açıklayamaz ve kendi yararlarına kullanamazlar.

Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, 29 uncu maddede yer alan kuruluşlar ile üye işyerleri, bunların ortakları, yönetim kurulu üyeleri, mensupları, bunlar adına hareket eden kişiler ile görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Kart çıkaran kuruluşların destek hizmeti aldığı kuruluş ve çalışanları hakkında da bu hüküm uygulanır.

İspat yükü

MADDE 32 - Kart numarası bildirilmek suretiyle üye işyerinden telefon, elektronik ortam, sipariş formu veya diğer iletişim araçları yoluyla yapılan işlemlerden doğacak anlaşmazlıklarda ispat yükü üye işyerine aittir.

Kart çıkaran kuruluş ile kart hamili arasında oluşabilecek herhangi bir uyumsuzluk halinde, işlemin hatasız bir şekilde kaydedildiği, hesaba intikal ettirildiği ve herhangi bir teknik yetersizlik veya arıza halinin bulunmadığını ispat etme yükümlülüğü kart çıkaran kuruluşa aittir.

Bu Kanun kapsamında telefonla yapılan bildirimlerin, konuşmaların kaydedildiği çağrı merkezlerine veya ilgili yerlerde sağlanan kayıt cihazları aracılığıyla yapılması zorunludur. Kart çıkaran kuruluşların ilân ettikleri ve duyurdukları çağrı merkezlerine iletilen telefonla yapılan bildirimlere ilişkin ses kayıtları, bildirim tarihinden itibaren bir yıl süreyle saklanır. Bunlardan ihtilaflı olanların bu süre ile sınırlı olmaksızın ihtilaf sonuçlanıncaya kadar muhafazası zorunludur.

Mikrofilmlerden veya mikrofişlerden alınan kopyalar ya da elektronik veya manyetik ortamlardan çıkarılan bilgileri içeren belgeler, bu kopya ve belgelerin birbirlerini teyit etmeleri kaydıyla asıllarına gerek kalmaksızın 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen belgelerden sayılır.

Özen yükümlülüğü

MADDE 33 - Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ve üye işyerleri bu Kanun ve ilgili düzenlemeler ile getirilen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde gerekli basiret ve özeni göstermekle yükümlüdür.

Mesleki faaliyetin korunması

MADDE 34 - Bu Kanuna göre kartlı sistem kurma, kart çıkarma veya üye işyerleri ile anlaşma yapma yetkisi olanlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişi aslen veya fer'an meslek edinerek kartlı sistem kuramaz, kart çıkaramaz veya üye işyerleri ile anlaşma yapamaz, ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilân ve reklâmlarında bu işlemlerle uğraştıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime veya tâbiri kullanamazlar.

Onuncu Bölüm

İdarî ve Adlî Cezalar

İdarî para cezaları

MADDE 35 - Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, bu Kanunun;

a) 8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar, ikinci fıkrasına aykırılık halinde beşbin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde biri tutarına kadar,

c) 10 uncu maddesi ve 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

d) 14 üncü maddesi hükümlerine aykırılık halinde onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar,

e) 18 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

f) 24 üncü ve 25 inci maddelerine aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

g) 27 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar,

h) İlgili maddelerine göre, Kurul tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar veya aykırılık teşkil eden tutarın yüzde biri oranına kadar,

idarî para cezası uygulanır.

Bu Kanunda belirtilen para cezaları her yıl başında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun ilgili hükümleri uyarınca artırılır.

Sahte belge düzenlenmesi

MADDE 36 - Gerçeğe aykırı olarak harcama belgesi, nakit ödeme belgesi ya da alacak belgesi düzenlemek veya bu belgelerde ne surette olursa olsun tahrifat yapmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayanlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik

MADDE 37 - Banka kartı veya kredi kartını kaybettiği ya da çaldırdığı yolunda gerçeğe aykırı beyanda bulunarak kartı bizzat kullanan veya başkasına kullandıran kart hamilleri ile bunları bilerek kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve ikibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.

İzinsiz kart çıkarma

MADDE 38 - Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen izinleri almaksızın kartlı sistem kuran, kredi kartı çıkaran veya üye işyeri anlaşması yapan veya ticaret unvanları, her türlü belgeleri, ilân ve reklamları veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu işlerle uğraştıkları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Birinci fıkraya aykırılık halinde Kurumun, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine sulh ceza hâkimince, dava açılması halinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları

toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararı ile kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Bilgi güvenliği yükümlülüğüne aykırı davranılması

MADDE 39 - Bu Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası ve 23 üncü maddesi hükümlerine kasten aykırı hareket eden kuruluşlar, üye işyerleri ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların işlerini fiilen yöneten görevlileri ve işlemi yapan kişiler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Kartların kullanılması için zorunlu olup gizli kalması gereken kod numarası, kart numarası, şifre ya da kimliği belirleyici başka bir yöntemin dikkatsizlik veya tedbirsizlik veya meslekte yetersizlik veya emir ve kurallara aykırılık nedeniyle açığa çıkmasına neden olan kart çıkaran kuruluşlar, üye işyerleri ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu Kanunun 31 inci maddesine aykırı davrananlar hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası uygulanır.

Üye işyerlerinin cezaî sorumluluğu

MADDE 40 - Bu Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasına, 18 inci maddesindeki banka kartı ve kredi kartı ile işlem yapıldığını gösteren işaretleri kaldırma yükümlülüğüne ve 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden üye işyerlerinin işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Denetimde istenilen bilgi ve belgeleri vermemek

MADDE 41 - Bu Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca istenilen bilgi ve belgeleri vermeyenler ile bu bilgi ve belgeleri gerçeğe aykırı olarak verenler, üç aydan bir yıla kadar hapis ve binbeşyüz güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Kovuşturma usûlû

MADDE 42 - Bu Kanunun 38 inci, 39 uncu ve 41 inci maddelerinde belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, başvuruda bulunması halinde Kurum, başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır.

Birinci fıkra hükümlerine göre başlatılan soruşturmalar neticesinde Cumhuriyet savcıları kovuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, bu karar Kuruma tebliğ edilir. Kurum, kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraza yetkilidir. Kamu davası açılması halinde, iddianamenin bir örneği Kuruma tebliğ edilir.

Bu Kanunun 39 uncu maddesinde belirtilen suçtan dolayı ilgililerin Cumhuriyet Başsavcılığına başvuru hakkı saklıdır.

Onbirinci Bölüm

Diğer Hükümler

Kurumsal kredi kartları

MADDE 43 - Bu Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası, 9 uncu, 12 nci, 24 üncü, 25 inci, 26 ncı ve 44 üncü maddesi hükümleri tacirlere verilen kurumsal kredi kartları hakkında uygulanmaz.

Yetkili mahkeme ve merciler

MADDE 44 - Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda kart hamilinin tüketici olması halinde, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 22 nci ve 23 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Kart çıkaran kuruluşlar tarafından kart hamilleri aleyhine açılacak davalarda 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun görev ve yetkiye ilişkin hükümleri uygulanır.

Tebliğat

MADDE 45 - Bu Kanun uyarınca kart hamiline ve kefillerine yapılacak ihtarlar 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sözleşmedeki veya başvuru formundaki adresine, kart hamilinin bu adresini değiştirdiğini bildirmiş olması halinde ise bildirilen son adresine yapılır.

Katılma payı

MADDE 46 - Bankalar hariç olmak üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşlar bir önceki yıl sonu bilanço toplamının onbinde üçünü geçmemek üzere Kurulca belirlenecek oranda katılma payını Kuruma öderler.

Belirlenen süre içerisinde ödenmeyen katılma payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu kuruluşlarca Kuruma ödenen katılım payı tutarları kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Parasal tutarlar

MADDE 47 - Para cezalarına ilişkin hükümler hariç olmak üzere, bu Kanundaki parasal tutar ve sınırlardan her biri, her yıl, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere Kurul kararıyla artırılabilir.

Yönetmelikler

MADDE 48 - Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelikler bir yıl içerisinde hazırlanarak Kurumca yürürlüğe konulur.

GEÇİCİ MADDE 1 - Bu Kanun hükümleri kapsamına giren kuruluşlar durumlarını bir yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 2 - Bankalar hariç olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 4 üncü maddede belirtilen faaliyetlerde bulunan kuruluşlar, anılan maddede öngörülen yönetmeliğin yayımı tarihinden başlayarak üç ay içinde Kuruma başvurarak gerekli izinleri almak zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 3 - Bu Kanunun kapsamındaki kart çıkaran kuruluşlar faiz hesaplamasına ilişkin uygulamalarını üç ay, diğer uygulamalarını ise bir yıl içerisinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadırlar.

Ancak, 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasındaki asgarî tutar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay yüzde on olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle, kendisine dönem sonu borcunun ödenmesi için ihtar çekilmiş veya haklarında icra takibi başlatılmış ya da 31/1/2006 tarihine kadar temerrüde düşmüş olan kredi kartı borçluları, altmış gün içerisinde ilgili kredi kartı veren kuruluşa veya avukatına yazılı olarak, güncel tebligat adresi de belirtmek suretiyle müracaat ederek, borçlarını taksitle ödemek istediklerini beyan etmeleri halinde, düzenlenecek ödeme plânını imzalamaları ve ilk taksiti de peşin ödemeleri şartıyla kendisine bildirilen son dönem borcu tamamen tahsil edilinceye kadar yıllık % 18 faiz oranı üzerinden hesaplanacak borç tutarını; icra takibine konu olmuş ise takip, dava masraf ve harçları, vekâlet ücreti ile birlikte onsekiz eşit taksitte ödeme hakkına sahip olurlar.

Temerrüt tarihindeki ana para borcu kart çıkaran kuruluş tarafından kart hamiline o tarihte gönderilen son dönem borcunda belirtilen toplam borç tutarıdır.

Kredi kartı borçlusunun bu maddenin birinci fıkrasına uygun olarak alacaklıya müracaat etmesi ve yapılan ödeme plânı doğrultusunda taksit tutarlarını ödemesi şartıyla, halihazırda yapılmış işlemler baki kalmak kaydıyla icra işlemleri durur, İcra ve İflas Kanununda belirtilen süreler işlemez.

Kredi kartı borçlusu bu ödeme plânına karşı ancak, plân doğrultusunda ödeme yapmak ve ödemelere devam etmek koşulu ile itiraz yoluna başvurabilir.

İşbu geçici madde kapsamında yeniden yapılandırılan borçlarda, borçlunun yapılandırma öncesi dönemde borca vaki itirazları ortadan kalkar. Ödeme plânı uyarınca son taksitin de vadesinde ödenmesi üzerine icra takibi sona erer.

Taksitlerden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi halinde bu madde ile sağlanan haklar ortadan kalkar ve bu Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen gecikme faizi üzerinden mevcut icra takip işlemlerine devam edilir.

İşbu geçici madde Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden önce yapılmış ödemeleri geri isteme hakkı vermez.

Yürürlük

MADDE 49 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 50 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK 2. TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş. KREDİ KARTLARI ÜYELİK SÖZLEŞMESİ

Bir taraftan Türkiye Garanti Bankası A.Ş.(Banka) ile diğer taraftan Üye ve/veya Ek Kart Hamili, Kart'ın (Banka'ca çıkarılacak tüm kredi kartları) ve Ek Kart'ın, bunların numara ve şifrelerinin kullanılmasına ilişkin koşulları belirlemek amacıyla aşağıdaki şekilde anlaşılmıştır.

Madde 1- Kart'ın Verilmesi : İşbu sözleşmenin taraflarca imzalanması Banka'ya, Kart hesabı açma ve Kart verme yükümlülüğü getirmez. Banka, Kart vermeyi uygun gördüğü takdirde Üye adına Kart hesabı/hesapları açarak Kart(lar)ı, (Ek Kart'lar da dahil) Üye'ye verir. İşbu sözleşmenin imzalanmasından sonra verilecek Kart'lar ile Ek Kart'lar ve bu Kartlara bağlı hizmet kartları ile mağaza kartları da işbu Sözleşme kapsamındadır.

Üye, Kart hesap/hesaplarına bağlı tüm Kart'ların, Kart numara ve şifrelerinin kullanımından doğmuş ve doğacak tüm borçlardan sorumlu olup, Ek Kart Hamili de Kart hesabına bağlı Ek Kart'ın, Ek Kart numara ve şifrelerinin kullanımından doğmuş ve doğacak tüm borçlardan Üye ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Üye/Ek Kart Hamili; Kart'larını ve/veya Kart numara ve şifrelerini, uluslararası kredi kartı kurallarına, bu sözleşme içeriğine ve Banka'nın belirleyeceği hesap özeti veya diğer yöntemlerle bildirebileceği kurallara ve bu yolla yapacağı değişikliklere göre kullanacaklardır. Üye/Ek Kart Hamili, Banka'nın bu Sözleşme kapsamında gerçekleşen işlemler sonucu edindiği bilgiler ile başvuru formunda belirtilen bilgileri Banka'nın uygun göreceği 3.kişilere aktarmasına ve bunlardan Üye/Ek Kart Hamili'ne ait tüm bilgi/belgeleri talep etmesine/almasına muvafakat ettiğini ve bu bapta yapılacak bildirimlerin Bankalar Kanunun müşteri sırrına ilişkin hükümlerine aykırılık teşkil etmeyeceğini kabul ve beyan eder. Üye, kendisinin ve/veya Ek Kart Hamilinin Satış Belgesini ve Nakit Ödeme Belgesini imzalaması sonucunda, Banka'nın bu belgede yazılı tutarı, Üye İşyerine ve/veya işyerinin bağlı olduğu Bankaya ve mali kuruluşa ödemeye yetkili olduğunu, belgedeki tutar kadar Banka'ya borçlandığını ve bu borcu ikrar ettiğini, Banka'nın nezdindeki Üyeye ait hesaplarda, tasarruf hakkı bulunduğunu ve belgedeki tutarların mezkur hesaplara faiz, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF), Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi(BSMV) vb. ile Banka tarafından resen borç kaydedileceğini, Kart ile yapılan harcamaların karşılığını, hesap özetinde belirtilen son ödeme tarihinde, Banka nezdindeki Kredi Kartı hesabına yatırmayı, peşinen kabul ve taahhüt eder.

Madde 2- Kullanım Limiti : Banka'nın Kart hesabı/hesaplarına, Üye/Ek Kart Hamil(ler)i için müşterek ve tek olmak üzere tanıdığı, Kart ve/veya Kart numara ve şifreleri kullanılarak yapılacak harcamalar, nakit çekmeler dahil aşılması gereken kullanım sınırıdır. Banka bu limiti tek taraflı olarak belirlemeye, artırmaya, eksiltmeye, kısmen veya tamamen kullanımını durdurmaya yetkilidir. Üye/Ek Kart Hamili; bu müşterek ve tek olan kullanım limitini aşmamayı kabul ve taahhüt ederler.

Madde 3- Ekspres Limit: Üye/Ek Kart hamiline kredi kartı kullanım limitinden bağımsız olarak tanımlanan, Banka tarafından belirlenen Üye İşyerlerinde kullanılmak üzere tahsis edilebilen limitir. Üye/Ek Kart Hamili, kendisine tanınmış bulunan Ekspres Limiti, Satış Belgesinde belirlenen toplam geri ödeme tutarında olmak üzere, belirtilen tarih ve tutarlarda (KKDF, BSMV ve her türlü vergi, fon, harç ve diğer fer'ileri ve masrafları dahil olmak üzere) geri ödeyeceğini kabul ve beyan eder. Yapılacak geri ödemeler Üye/Ek Kart Hamili'ne her ay gönderilecek hesap özetinde yapmış olduğu diğer kredi kartı harcamaları ile birlikte gösterilecektir. Geri ödemeler toplam tutarının tesbitinde, Ekspres Limitin kullanıldığı tarihte o üye işyeri için tanımlanan yıllık kredilendirme faiz oranı kullanılacaktır.

Madde 4- Kart'ın Geçerlilik Süresi :Kart(lar), üzerinde yazılı olan son kullanma tarihindeki ayın son gününe kadar geçerli olup, bu tarihten sonra kullanılmayacaklardır. Geçerlilik süresi dolan Kart(lar)'ın ve/veya Kart numara ve şifrelerinin kullanılmasından doğacak her türlü mali, hukuki ve cezai sorumluluk Üye/Ek Kart Hamili'ne aittir.Banka, süresi dolan Kart(lar)'ı yenileyip yenilememekte serbest olup, yenilemediği takdirde Üye/Ek Kart Hamili'ne herhangi bir ihbarda bulunmak zorunda değildir.

Madde 5- Kart'ın Mülkiyeti, Kaybolma Ve Çalınma Hali Kart'ın mülkiyeti; Banka'ya ait olup Üye, Banka istediğinde, Kart'ları (Ek Kart'lar dahil) derhal Banka'ya iade etmekle yükümlüdür. Banka gerek gördüğünde Kartın/Kartların kullanımını durdurabilir, kendisi veya otomatik vezne Makineleri, uluslararası kartlı sistem kuruluşları, Üye İşyerleri aracılığıyla bunlara el koyabilir. Kart'ın kaybolması, çalınması, herhangi bir şekilde zilyetliğinden çıkması veya kullanılmayacak şekilde bozulması halinde Üye/Ek Kart Hamili, Banka'nın Çağrı Merkezine veya hesap özeti ile bildireceği telefon numaralarına bu hususu derhal bildirmek ve akabinde yazılı olarak teyid etmekle yükümlüdür. Bu teyit anına kadar Kart

ve/veya Kart numarası ve şifre kullanılarak yapılan işlemlerden doğan tüm sorumluluk Üye/Ek Kart hamiline ait olup, bildirimin Banka'ya ulaşmasından itibaren Kart'la üçüncü kişilerce gerçekleştirilecek işlemlerden Üye/Ek Kart Hamili sorumlu tutulmaz. Kayıp veya çalıntı bildirimi yapıldıktan sonra, Üye/Ek Kart Hamili, Kart'ı bularak dahi, kullanmadan Banka'ya iade etmek zorundadırlar.

Madde 6- Kart'ın Kullanımı :Kart; kredi kartı kullanım amacına uygun olarak, Üye işyerlerinde, Banka şube ve otomatik vezne makinelerinde (ATM), Elektronik Bankacılık işlemlerinde Banka'nın ve/veya uluslararası kart kuruluşlarının yetki verdiği birimlerde mal/hizmet alımlarında ve nakit çekimler için kullanılabilir.

Ayrıca Üye'nin, yazılı veya sözlü olarak (internet, çağrı merkezleri, telefon sistemleri vb.) Banka'ya verdiği ve Banka'ca imkan tanınan düzenli ödeme/fatura ödemeleri talimatlarının Kredi Kartı Hesabından yapılabilmesi konusunda Üye/Ek Kart Hamili Bankayı yetkili kılmışlardır.Kredi Kartı hesabından yapılan bu ödemeler, Nakit Çekme hükümlerine ve ücrete tabi olacak ve provizyon alınmak suretiyle Kart Hesabı Banka'ca re'sen borçlandırılacak, provizyon verilmesi ile Banka'ya karşı borç kesin olarak doğacak ve anılan tutarlara ilişkin itirazlar Banka'ya karşı ileri sürülemeyecektir.

Harcamaların derhal nakde dönüşebileceği, Kumarhaneler, döviz, hisse senedi alım satımı gibi işlemlerin yapılabilmesi Üye İşyerlerinde veya Ganyan, Loto gibi şans oyunlarının oynandığı Üye İşyerleri'nde Kredi Kartı ile yapılan işlemler ile Kart hesabından başka Kart hesabı veya diğer hesaplara yapılan havale, virman ve ödemeler, nakit çekme hükmündedir.

Kart ile Banka veya kartlı sistem kuruluşlarının ATM'lerinden yapılacak nakit çekme işlemleri ya da sadece Kart numarası ve/veya şifre bilgilerinin kullanımı ile internet ve her türlü sesli, görüntülü ve/veya data transferi sağlayan şebeke ağları ile elektronik ortamlarda yapılacak Bankacılık işlemlerinde, alışverişlerde ve Kart numarası belirtilerek telefon, faks vs. aracılığı ile gerçekleştirilecek işlemlerde, Üye tarafından işlemi gösteren belge imzalanması mümkün olmadığından, işlem/borç kesin olarak, siparişin verildiği, görüşmenin yapıldığı ya da sair suretteki Bankacılık/ödeme işleminin Banka kayıtlarında tamamlandığı anda doğacaktır.

Üye/Ek Kart Hamili, yukarıda belirtilen belge düzenlenemeyen işlemlerin ancak Banka'nın bilgisayar kayıtları, bilgisayar çıktıları, mikrofilm ve mikrofişleri ile ispat edilebileceğini, bu kayıtların kesin delil teşkil edeceğini ve bunun bir delil sözleşmesi niteliğinde olduğunu ve bağlayıcı olacağını, ATM'ler aracılığı ile Kart Hesabı'na nakit yatırılması halinde, ATM'ye beyan edecekleri meblağ ile Banka kayıtları arasında farklılık bulunması durumunda ise Banka yetkililerince zarf açılırken tutulacak tutanak ile saptanacak tutarın esas olacağını beyan ve kabul ederler.

Üye, Kart'ını Banka nezdindeki bir veya birden fazla hesabına bağlatabilir ve Kart'ı ve/veya şifresi ile bu hesaplara (ATM'ler veya internet kanalı ile) ulaşarak Banka'ca olanak sağlanacak Bankacılık işlemlerini yapabilir. Bu durumda Üye/Ek Kart Hamil(ler)i'nin de Kart'ları ile Üye'ye ait Kart hesabına bağlı vadesiz hesap bilgilerine ulaşarak işlem yapabileceğini ve bundan Banka'nın hiçbir sorumluluğu olmayacağını kabul ve taahhüt eder.

Banka'nın Kart'a bağlı düzenleyeceği promosyonlar, işbu sözleşmenin ayrılmaz parçası olup Üye/Ek Kart Hamili; bu promosyon şartlarına uyacaklarını ve kazandıkları ödül/ promosyonların kullanımı için Kart'larının Bankaya olan borçları veya Sözleşmeye aykırı kullanımı nedeniyle veya kendi talepleri üzerine kullanım dışı bırakılmamış/iptal edilmemiş olması gerektiğini peşinen kabul ve taahhüt ederler. Üye ve Ek Kart Hamili, nakit çekimi veya bu Sözleşme gereğince nakit çekimi hükmünde olan işlemler için ödül kazanamayacaklar olup, hangi tip kullanımların ödül kazandırıcı kullanım olduğunu belirleme yetkisinin Bankada bulunduğunu, Banka'ca herhangi bir faiz tahakkuk ettirmeksizin gerçekleştirecekleri mal ve hizmet alımlarında (taksitli mal ve hizmet alımlarında) ödül'ün, her bir ödeme vadesinde kazanılabileceğini kabul ve beyan ederler.

Üye/Ek Kart Hamili, Kartını kullanmak suretiyle elde edeceği ödüllerin, Banka tarafından kendilerine bildirilen/bildirilecek olan Üye İşyerlerinde kullanabileceklerini, ödül tutarlarını 3. şahıslara devredemeyeceklerini ve bu tutarlar karşılığında kendilerine nakit ödeme yapılmasını ve Kart borçlarına mahsup edilmesini talep edemeyeceklerini, Bankanın uygulamakta olduğu ödül kazanma esaslarını değiştirebileceğini, bunların kendileri için kazanılmış hak teşkil etmeyeceğini, kazandıkları ödül'ün bir diğer cins ödüle dönüştürülmesi konusunda Banka'nın yetkili olduğunu şimdiden kabul, beyan ve taahhüt ederler.

Üye/Ek Kart Hamili, ödül tutarlarının kullanımı neticesinde almış olduğu mal ve/veya hizmeti iade ettiği takdirde, kullanılan ödül tutarı ile ilgili olarak Banka'dan herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunamayacağını, kendilerine verilecek ödüller nedeni ile doğacak her türlü vergi ve harçların kendisine ait olduğunu ve Banka'nın bu tutarları Kart hesabına borç kaydetmeye yetkili olduğunu kabul ve beyan eder.

Madde 7- Kart Ve Şifrenin Kullanımından Sorumluluk:Üye/Ek Kart Hamili'nin sorumluluğu, Kart'ın teslim alınması ile, sadece numara ve şifre kullanımının yeterli olduğu işlemler açısından ise, henüz kart teslim edilmemiş olsa dahi Kart numara ve şifresinin kullanılması ile başlar. Ek Kart'ın, Üye'ye teslimi de Ek Kart Hamili'ne teslimi hükmündedir. Kart'ın arka yüzündeki imza bandı, Kart teslim alındığında hemen imzalanır. Aksi taktirde doğacak olan her türlü mali, hukuki ve cezai sorumluluk Üye/Ek Kart Hamili'ne aittir.

Kart, Kart numarası ve şifre(ler)nin, Üye/Ek Kart Hamili dışındaki kişiler tarafından kullanılması yasak olup, bunların her ne şekil ve surette olursa olsun başkaları tarafından kullanılmasından doğacak her türlü hukuki, mali ve cezai sorumluluk Üye/Ek Kart Hamili'ne aittir. Bu nedenle Üye/Ek Kart Hamili; Kart, Kart numarası ve şifrenin üçüncü şahısların eline geçmesini engellemek için her türlü önlemi almakla yükümlü olup, gerek gördükleri her durumda özel şifrelerini kendi belirleyecekleri yeni şifrelerle değiştireceklerdir.

Madde 8- Mal/Hizmetin Ayıplı Olması:Kart, belirli bir işyerinde ya da belirli bir marka mal/hizmet alımı şartıyla verilmeyip, uluslararası kart kuruluşlarının düzenlemelerine tabi olduğundan Banka; Kart ile alınacak mal veya hizmetlerin cinsi, niteliği, içeriği, miktarı, bedeli, taksit tutar ve sayısı, ayıplı çıkması, iptali, iadesi vs. konularda herhangi bir sorumluluk taşımadığı gibi, bu hususlarda Üye/Ek Kart Hamili ile Üye İşyeri arasında doğabilecek ihtilaflardan hiçbir şekilde sorumlu değildir. Bu nedenlere dayalı olarak Banka'ya karşı bu sözleşmeden doğan borçların ödenmesi aksatılamaz ya da def'i olarak Banka'ya karşı ileri sürülemez. Kart ile alınan mal ve/veya hizmet bedelinin daha sonra herhangi bir nedenle kart hesabına iadesi, sözkonusu mal/hizmet bedelinin iade edildiği tarihe kadar Üye/Ek Kart Hamili'nin Banka'ya karşı anılan işlemde doğan borç ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

Madde 9- Kart Hesabının Borç Ve Alacak Kayıtları :Üye/Ek Kart Hamili; Kart, Kart numarası veya şifre ile gerçekleştirilen mal/hizmet ve nakit çekim işlemleri (Hafta sonu/tatil, resmi tatil günlerinde yapılan para çekme işlemlerinde valör bir önceki iş günü, para yatırma işlemlerinde valör tatil sonrası ikinci iş günü, iş günlerinde yapılan para çekme işlemlerinde valör aynı gün, para yatırma işlemlerinde bir sonraki iş günü olacaktır) tutarı kadar BANKA'ya borçlanacaklarını ve bu tutarların faiz, ücret, komisyon, KKDF, BSMV gibi tüm fer'ileri ile birlikte Kart hesabına borç kaydedilmesini, yapılacak ödemelerin de aynı hesaba alacak kaydını kabul ve taahhüt ederler.

Banka, yurtdışı veya yabancı para üzerinden gerçekleştirilen işlemlerle ilgili olarak her türlü borç kaydını ve işlem tutarının %1'i oranında komisyonu, hesap kayıt tarihinde bu işlemler için Bankada cari döviz satış kuru üzerinden Yeni Türk Lirasına çevirmeye ve kambiyo gider vergisi ile birlikte Kart hesabına borç kaydetmeye veya yabancı para üzerinden talebe yetkilidir. Uluslararası kart kuruluşlarınca, Kart'ın kullanımı ile ilgili olarak Banka'ya bildirilecek masraf, ek ödeme ve komisyonlar da; vergi, resim, harç ve fon gibi fer'ileri ile birlikte Banka tarafından yukarıdaki yöntemle Yeni Türk Lirasına çevrilerek Kart hesabına borç kaydedilecek veya yabancı para üzerinden talep edilebilecektir.

Üye/Ek Kart Hamili, yabancı para üzerinden gerçekleştirdiği işlem bedellerini yabancı para cinsinden ödemeyi talep etmesi halinde, sözkonusu tutarların tamamını kendisine bildirilen son ödeme tarihinde Bankaya ödemeyi kabul ve beyan eder.

Üye/Ek Kart Hamili, Son Ödeme tarihinde kısmen yada tamamen ödenmeyen yabancı para borçlarının takip eden hesap kesim tarihinde T.C. Merkez Bankası Döviz Satış Kuru üzerinden Yeni Türk Lirasına çevirmeye Bankanın yetkili olduğunu kabul ve beyan eder.

Üye/Ek Kart Hamili; yabancı para üzerinden gerçekleştirdiği işlem bedellerinin Uluslararası Kredi Kartı Sistemleri dönüşüm kurlarına tabi olduğunu ve bu hususa ilişkin olarak Bankanın bir sorumluluğunun bulunmadığını kabul ve beyan eder.

Üye/Ek Kart Hamili, Banka'nın anlaşma yaptığı/yapacağı firma ve mağazalarda yaptığı mağaza kartı ya da geçici kartla yapılan mal/hizmet alım bedellerinin, Bankada adına açılmış kredi kartı hesabına borç kaydedileceğini kabul ve beyan eder. Üye, gerek Kredi Kartı gerek Mağaza Kartı/Geçici Kart ile yaptığı harcamalar tutarının Bankanın yapacağı anlaşmalar doğrultusunda her bir Üye İşyerinde veya aynı Üye İşyerinde farklı mallar/hizmetler için farklı ödeme seçeneklerine tabi olabileceğini, kredilendirilebileceğini, kabul ve beyan eder.

Madde 10- Hesap Özeti Düzenlenmesi : Banka; kendi belirleyeceği periyotlarla Kart hesaplarının ilgili döneme ait tüm borç ve alacak kayıtlarının dökümünü içeren ve bir sonraki döneme ait hesap kesim ve son ödeme tarihini gösteren Hesap Özeti düzenleyerek Üye'nin adresine posta ile gönderir. Üye/Ek Kart Hamili hesap özeti diğer kanallar (e-posta,SMS, Banka'nın İnternet Bankacılığı,ATM vb.) aracılığı ile gönderilmesi halinde de bu bildirimlerin geçerli olacağını ve bu durumda hesap özeti kendilerine gönderilmediğinden bahisle borcu ödemekten imtina edemeyeceklerini kabul ederler.

Üye'ye yapılacak bildirimler, Ek Kart Hamili için de bağlayıcı olarak hüküm ifade eder. Hesap Özeti periyotlarındaki değişiklik, Üye'ye Hesap Özeti ile bildirilir.

Üye, Hesap Özeti son ödeme tarihine kadar eline geçmese dahi, Banka'nın kendisine sunduğu imkanları (telefon, ATM, internet vs.) kullanarak borcunu öğrenmek veya son ödeme tarihine kadar Banka'nın elinde olacak şekilde noter aracılığı ile veya yazılı olarak Banka'dan talep etmek zorundadır. Üye'ye gönderilen bir önceki döneme ait Hesap Özeti takip eden dönemin hesap kesim ve son ödeme tarihi bildirilmiş olduğundan ödeme yapmayan Üye/Ek Kart Hamili, temerrüde düşmediklerini iddia edemez.

Üye, son ödeme tarihinden itibaren 10 gün içinde noter aracılığıyla veya yazılı olarak Hesap Özeti talep etmediği/itiraz etmediği takdirde, Hesap Özeti alınmış ve içeriği kabul edilmiş sayılır. Bu halde Hesap Özeti, İcra ve İflas Kanunu 68/1.maddesinde belirtilen kesin belgelerden sayılır. Üye/Ek Kart Hamilinin borca itirazları ödeme yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

Geriye dönük 6 aydan öncesine ait hesap özetlerini talep eden Üye/Ek Kart Hamiline bunlar Banka'ca belirlenecek ücreti karşılığında verilir.

Hesap kat ihtarından sonra aynı hesaba yeni gelen borç kayıtları için hiçbir ihbara gerek kalmaksızın işlem tarihinden itibaren Madde 12'de belirtilen gecikme faizi işletilir.

Madde 11- Faiz, Ücret Ve Vergiler İle Diğer Fer'ileri: Üye, kredilendirmeyi tercih etmeyip tüm borcu, Hesap Özeti içinde belirtilen son ödeme tarihine kadar nakden ve tamamen ödeyebilir. Üye, son ödeme tarihine kadar tüm borcu ödemeyip, kredilendirmeyi tercih ettiği takdirde, Hesap Özeti içinde belirtilecek Ödenmesi Gereken Asgari Tutarı son ödeme tarihine kadar ödemekle yükümlüdür. Üye /Ek Kart Hamili, Ödemesi gereken asgari ödeme tutarını ödememesi durumunda temerrüde düşmüş olur ve Bankanın bu sebeple kalan borcun tamamının ödenmesini talep hakkı doğar. Üye/Ek Kart Hamili'nin birbirini izleyen iki dönem üst üste ödemesi gereken Asgari Tutarı ödemede temerrüde düşmüş olması halinde Banka muacceliyet uyarısında bulunarak borcun tamamının bir hafta içerisinde ödenmesini talep edebilir. Üye/Ek Kart Hamili, borcunun tamamını verilen bu süre içerisinde ödemediği takdirde Banka, alacaklarının tahsili amacı ile yasal yollara başvurabilecektir.

Oran ve miktarlarında yapılacak değişiklikler Hesap Özeti ile bildirilecek olan, aşağıdaki faiz ve ücretler, bunlara uygulanacak KKDF, BSMV gibi tüm vergi, fon, harç ve diğer fer'ileri ile Kart hesabına borç kaydedilecek ve bunlar da Üye tarafından ödenecektir.

Aşağıdaki faiz oranları ile ücret tutarları, işbu sözleşmenin imza tarihi itibarıyla cari bulunan oran ve tutarlardır.

Nakit Çekme faizi Kart hesabından nakit çekildiği günden itibaren Hesap Özeti içinde gösterilen faiz oranı üzerinden, çekilen tutara günlük olarak (BSMV, KKDF hariç) Yıllık %143,40'a (aylık %11.95'e) kadar faiz uygulanabilecektir. **Nakit Çekme Ücreti:** Nakit çekilen tutar üzerinden (BSMV hariç) % 3 dür. Hesaplanacak tutar Bankaca belirlenen tutarın altında ise Hesap Özeti içinde bildirilen minimum ücret uygulanır. ATM'ler, Banka şubeleri, diğer Banka şubeleri veya yetkili Üye işyerlerinden gerçekleştirilen nakit çekim işlemlerinde, her bir işlem bazında çekilen tutara uygulanır.

Kredi faizi: Üye/Ek Kart Hamilinin, Hesap Özeti içinde bildirilen borcunun tamamını ödemeyerek kredilendirmesi ve ekstrede gösterilen minimum ödeme tutarının altında veya hiç ödeme yapmaması durumunda kredilendirilen bakiyeye (BSMV, KKDF hariç) Yıllık %143,40 (aylık % 11.95) oranında uygulanan faizdir. Kart Hamili'nin borcun tamamından az, ancak minimum ödeme tutarına eşit veya daha fazla yaptığı ödemelerde ise, toplam borcuna oranla yaptığı ödeme tutarı dikkate alınarak; kredilendirilen bakiyeye hesap kesim tarihinden itibaren Bankaca daha düşük oranda kredi faizi uygulanabilecek olup, sözkonusu ödeme/toplam borç oranları ve bu oranlara tekabül eden Kredi Faiz oranları hesap özeti aracılığı ile kart hamiline bildirilecektir.

Limit Aşım Ücreti: Kullanım limitinin aşılması durumunda, aşılan kısım üzerinden %5'tir. Hesaplanacak tutar, Banka'ca tesbit edilecek belli bir miktarın altında ise, Hesap Özeti içinde belirtilen minimum ücret uygulanır.

Yıllık Üyelik Bedeli :Yıllık kart ücreti 12 YTL ile 35 YTL arasında olup kart sınıfına göre belirlenir. Kart'ların verildiği yılı izleyen her yıl ve o yıl için belirlenen tutar olup asıl ve ek kart sayısına göre alınır. Yıl içerisinde kartların yeniden basılmasının gerektiren hallerde basılacak kart sayısına göre kart yenileme ücreti alınır.

Taksitli İşlem Ücreti: Kart Hamilinin gerçekleştirdiği taksitli işlemlerde, aylık taksit tutarı üzerinden % 11.95'e kadar alınabilen ücrettir.

Sigorta Ücreti :Kart Hamiline tanınan kullanım limiti üzerinden kredi kartı ve sigorta tipine göre aylık % 2'ye kadar alınan ücrettir.

Banka, her Kart türü için Üyelik ücreti, Üyelik yenileme ücreti ile ek kart ücreti ve ek kart yenileme ücretlerini farklı olarak belirleyebilir. Üye/Ek Kart Hamili; Banka'nın, yukarıdaki faiz ve ücretlerin oran, miktar ve asgari tutarlarını belirlemeye, artırıp eksiltmeye tek taraflı yetkili olduğunu, bunlarda yapılacak değişikliklerin Hesap Özeti ile bildirilmesinin yeterli olacağını, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereğince faiz artırımının 30 gün önceden Hesap Özeti ile bildirileceğini, bu surette yapılacak değişikliklere aynen uyacaklarını kabul ve taahhüt ederler. Faiz artırımının bildiriminden itibaren en geç 60 gün içinde tüm borç ödenip, bu süre içinde Kart da kullanılmamışsa, bildirimden önceki işlemler faiz artışından etkilenmez. Üye/Ek Kart Hamili, daha sonradan yürürlüğe girecek yasal değişiklikleri şimdiden kabul eder.

Kart hesabı/hesaplarına yapılacak ödemeler öncelikle ücret ve faizlere mahsup edilecektir.

Madde 12- Gecikme Faizi :Üye/Ek Kart Hamilinin Bankaya olan borçlarını ödememesi ya da İşbu Sözleşmenin 17'nci maddesinde belirtilen sebeplerle Bankanın kartı kullanıma kapatması üzerine Bankanın alacaklarının tamamının ödenmesi yolundaki ihtarını takip eden yedinci günden itibaren borcun tamamına, borcun tamamen ödeneceği tarihe kadar, temerrüt tarihinde yürürlükte olan ve kart hamiline bildirilen yıllık en yüksek kredi kartı akti faiz oranına, bu oranın %30'unun (yüzde otuzunun) ilavesi suretiyle bulunacak oran üzerinden gecikme faizi yürütülecektir.

Madde 13-Mil Programı Kuralları :Üye/Ek Kart Hamili, Kredi Kartı harcamaları neticesinde mile dönüşen ödül kazanma imkanına sahip Kredi Kartı verilmesi/kullanımı esnasında işbu Sözleşmede yer alan genel hükümlerin yanısıra aşağıda belirtilen tanım ve uygulama kurallarının geçerli olacağını kabul eder.

Mil Programı:Banka tarafından tanzim edilen Kredi Kartı ile bu Kart Hamilleri'nin Banka ile Banka'nın anlaşma yaptığı kuruluşlar tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde ve Banka'nın anlaşma aktettiği Üye İşyerlerinde yapacakları mal ve hizmet alımı karşılığında uçuş mili kazanmasına imkan sağlayan, aynı zamanda Kart'a sağlanan özelliklere haiz olmak üzere Banka tarafından düzenlenen kredi kart programını, **Mil:**Üye ve/veya Ek Kart hamilinin Banka'nın anlaşma aktettiği ilgili havayolu şirketi ile imzaladığı FFP kuralları gereğince yapmış olduğu harcamalar nedeni ile kazanmış olduğu ödül birimini, **FFP:** ilgili hava yolu Frequent Flyer Programını ifade eder.

13.1.Üye/Ek Kart Hamili, kendisine verilen mile dönüşen ödül kazanma imkanı sağlayan Kredi Kartı ile yapmış olduğu mal ve hizmet alımları neticesinde Banka'nın anlaşma yaptığı hava yolu şirketi ile arasında aktedilen FFP kurallarına bağlı olarak kullanılmak üzere Mil kazanabilecek olup, sözkonusu milin kazanımı ve kullanımı FFP Sözleşme kurallarına tabi olacaktır.

Üye/Ek Kart Hamili'nin Mil'e hak kazanabilmesi ve kullanabilmesi Banka'nın anlaşma aktettiği hava yolu şirketi ile FFP Sözleşmesi imzalaması ve bu programa dahil edilmesi koşullarına bağlıdır. Üye/Ek Kart Hamili, bu program içerisinde yer aldığı süre boyunca yapmış oldukları mal ve hizmet alımları nedeni ile Mil'e dönüşecek ödül kazanabilecekler ve kullanabileceklerdir.

13.2.Üye, Otomatik fatura ödemeleri tahsilatı, Ödeme emirleri tahsilatı, Yatırım ürünleri işlemleri (Yatırım fonu, Hazine Bonosu ve sair menkul kıymetler), her türlü tüketici kredisi masraf, komisyon ve taksit ödemeleri işlemleri, hisse senedi alım ve komisyon tahsilat işlemi, Kredili Mevduat Hesabı işlemleri, kiralık kasa ücreti tahsilatı, kredi kart aidat tahsilatı, hesap işletim ücreti tahsilatı, POS ücretleri tahsilatı, çek karnesi ücreti tahsilatı, Ekspertiz ücretleri tahsilatı, Döviz alım işlemi, Üniversite harç ödemeleri tahsilatı, Bankaca verilen diğer Bankacılık hizmetlerinden alınan ücret ve komisyonların tahsilatı, Vergi tahsilatları, her türlü yatırım, kaynak ve kullanıma yönelik Bankacılık ürün ve hizmetlerinin kart üzerinden tahsilatı, Banka İnternet, ATM, Alo Garanti hizmet ücreti tahsilatı. ile nakit çekimler ve bu Sözleşme gereğince nakit çekim sayılan işlemler nedeni ile Mil'e veya bir başka ödüle dönüşecek kazanım elde edemeyeceklerdir.

13.3.Üye, Kart ile yapmış olduğu mal ve hizmet alımları nedeni ile kazanmış olduğu Mil'e dönüşecek ödül ile ilgili olarak yapılacak harcama tutarlarının, esas alınacak döviz kurlarının, Mil'e dönüşecek harcama nevelerinin Banka tarafından belirleneceğini ve herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın değiştirilebileceğini kabul ve beyan eder.

13.4.Banka, Üyelerin ve 3. şahısların Mil Programı'ndan kazandıkları ödüllere ilişkin olarak tabi oldukları vergi ve harçlar ile ilgili olarak herhangi bir sorumluluk kabul etmez.

13.5.Üye, Mil kazanımı ve kazanılan Mil'in uçuşa dönüştürülmesi hususunda Banka'nın anlaşma aktettiği hava yolu şirketinin FFP kurallarının geçerli olduğunu, harcama karşılığı kazanılan/kazanılacak Mil tutarı ve kazanılan Mil'in hangi hatlarda ve ne zaman kullanılacağı konusunda ilgili hava yolu şirketinin belirleyici olacağını ve sözkonusu belirlemelere ilişkin olarak Banka'nın herhangi bir sorumluluğunun bulunmadığını kabul ve beyan eder.

13.6.Üye, kazanılan Mil'in kullanımı ile ilgili olarak yapılması gerekli rezervasyon işlemleri, uçuş biletinin teslim alınması vb. işlemlerin kendisi tarafından doğrudan ilgili hava yolu şirketi nezdinde yapılacağını ve bu işlemlerle ilgili olarak Banka'nın herhangi bir sorumluluğunun bulunmadığını kabul ve beyan eder.

13.7.Üye, Banka ile ilgili havayolu şirketi arasında aktedilen sözleşmenin sona ermesi, Kart'ın geçerlilik süresinin sona ermesi ve/veya Kart'ın Banka tarafından kullanımının durdurulması halinde, Banka'nın herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın Mil'e dönüşecek ödül kazanımlarını durdurmaya yetkili olduğunu kabul ve beyan eder.

13.8.Üye, Banka ile ilgili havayolu şirketi arasında aktedilen Sözleşme süresince veya Sözleşmenin sona ermesi halinde Bankanın Mil'e dönüşen ödüllerin kullandırımı konusunda bir taahhüdünün olmadığını ve Bankanın yegane yükümlülüğünün, Üyenin Mile dönüşen ödül kazanma imkanı sağlayan Kredi Kartı ile yapmış olduğu harcamalar neticesinde elde ettiği Mil ücretlerinin ilgili havayolu şirketine ödenmesi olduğunun bilgisi dahilinde olduğunu beyan ve kabul eder.

13.9.Üye, Mil'e dönüşen ödül kazanma imkanı sağlayan KART ile gerçekleştirdiği işleme konu mal ve hizmetin iadesi halinde ve Kredi Kartı Sistemleri kurallarına aykırı kullanımlar nedeni ile kazanmış olduğu Mil'in toplam Mil tutarından mahsubuna Banka'nın yetkili olduğunu kabul ve beyan eder.

13.10.Üye, Banka'nın diğer kredi kartları ile kazanmış olduğu ödüllerin/puanların Mil Programına aktarılmasının kendisi tarafından talep edilmesi halinde kazanmış olduğu ödüllerin/puanların Mil'e dönüşmesinde esas alınacak değeri belirlemeye Banka'nın yetkili olduğunu kabul ve beyan eder.

13.11.Üye, kazanmış olduğu Mil miktarı ile ilgili olarak ilgili havayolu şirketi ile kendisi arasında çıkabilecek uyuşmazlıklarda Banka'nın herhangi bir sorumluluğu olmadığını, kabul ve beyan eder.

13.12.Üye, Mil Programı kapsamında kazanmış olduğu Mil'e dönüşecek ödül kazanımlarının Banka'nın sunduğu bir başka ödül programına dönüşmesini talep edemez, söz konusu ödüllerini devredemez, karşılığının kendisine veya bir başkasına nakit olarak ödenmesini veya Bankaya olan borçlarına mahsup edilmesini talep edemez.

13.13.Üye/Ek Kart Hamili, Ek Kart ile yapılan mal ve hizmet alımına ilişkin harcamalarda Ek Kart sahibinin Mil'e dönüşecek ödül kazanamayacağını, Ek Kart ile yapılan harcamalar nedeni ile tahakkuk edecek Mil'e dönüşecek ödül'ün ancak asıl Kart sahibi Üye'ye verilebileceğini ve Üye tarafından kullanılabilceğini kabul ve beyan ederler.

Madde 14- Bilgilerin Doğruluğu/Değiştirilmesi ve Sigorta İşlemleri: Üye/Ek Kart hamili; başvuru formunda belirtilen isim, soyadı, adres, mali bilgiler (hesap durum belgesi dahil) ile diğer bilgi ve belgelerin doğruluğunu taahhüt ettiği gibi, bu bilgi ya da belgelerdeki değişiklikleri derhal yazılı olarak Banka'ya bildirmekle yükümlüdür. Aksi halde, doğabilecek tüm ihtilaflardan ve bunların sonuçlarından münhasıran sorumlu olacaktır. Üye, bu adres bildirimlerinde Türkiye dışında bir adres bildirirse dahi mutlaka Türkiye'de bir tebligat adresini Banka'ya ileteceğini aksi durumda Banka'ca yurtdışı adres dikkate alınmayıp, Türkiye'de bildirdiği son adrese yapılacak tebligatların geçerli sayılacağını kabul eder. Üye/Ek Kart Hamili; kendilerine Banka tarafından yapılacak tebligatlar için, başvuru formunda belirtilen hesap özetlerinin gönderilmesini istedikleri adresi yasal tebligat adresi olarak belirlediklerini beyan ederler. Adres değişiklikleri, Banka'ca belirlenen yöntemlerle Banka'ya bildirilmediği sürece, önceki adrese yapılacak her türlü tebligat kendilerine yapılmış sayılacaktır. İşbu sözleşmeye ve Kart(lar)'a ilişkin her türlü tebligatın Üye/Ek Kart Hamili'nden herhangi birine gönderimi yeterli olup, bu gönderim her ikisi için de geçerli olacaktır.

Üye/Ek Kart Hamili'nin Kredi Kartını kaybettiğini ya da çaldırıldığını Bankaya yazılı olarak teyit etmek suretiyle kapattırması halinde, bu kartlarla yapılan ve her hangi bir şifre, kimlik doğrulaması ya da yazılı-sözlü müşteri talimatı olmaksızın gerçekleştirilen alışveriş işlemleriyle sınırlı olmak üzere, Kredi Kartlarının tümü ya da belli bir kısmı için (belli bir kart tipi ya da belli limit aralıklarındaki kart grupları için) Banka'nın sigorta şirketlerine yaptırdığı ya da yaptıracığı kayıp çalıntı kart sigortasından, Banka ve sigorta şirketinin kendi aralarında varacakları anlaşma şartlarına göre ve Kart Hamilinin sigorta ücreti ödemesi koşuluyla bir takvim yılı içerisinde azami iki kez olmak üzere faydalanma olanağı bulunmaktadır. Banka ve Sigorta şirketi arasındaki anlaşma kapsamında olmayan işlemler için tazmin talebinde bulunmayacağını kart hamili şimdiden kabul ve beyan eder.

Madde 15- Hapis, Takas Ve Rehin Hakkı: Üye/Ek Kart Hamili, Banka'nın merkez ve tüm şubelerinde kendilerine ait bulunan ve/veya ileride açılacak olan vadeli veya vadesiz, vadesi gelmiş veya gelmemiş bircümle mevduat (YTL veya döviz) hesapları, bloke hesapları, bircümle alacakları, nakit, eşyam ve tahvilat, senet ve konşimentolar, tahsile verilen emre muharrer senetler, çekler ve sair tüm kıymetli evrak ya da kredi hesapları ile lehine gelmiş veya gelecek havaleler üzerinde virman, takas, mahsup ve hapis hakkı olduğunu ve bunların şekil ve mahiyeti her ne olursa olsun doğacak tüm borçlarını

karşılacak miktarlarını Banka'ya rehnettiğini, Banka'nın bunların borca yeter kısmını Kart hesaplarının borcuna mahsup etmek suretiyle alacağını re'sen tahsile yetkili olduğunu, döviz hesaplarının da Banka'ca kat'ı alışı yapılarak aynı hükümlere tabi olduğunu, gayrikabili rücu olarak kabul ve taahhüt eder.

Madde 16- Banka Kayıtlarının Kesin Delil Niteliği İşbu sözleşmeden ve Kart ve/veya Kart numarası ve şifresinin kullanımından doğabilecek tüm uyuşmazlıklarda Banka'nın ve işlemle ilgili oldukları ölçüde uluslararası kredi kartı kuruluşları ve Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.'nin defter, kayıt, mikrofilm, mikrofiş, bilgisayar kayıt ve çıktıları geçerli, bağlayıcı kesin delil olacaktır. Bu madde HUMK. 287. maddesindeki yazılı delil sözleşmesi niteliğindedir.

Madde 17- Sözleşmenin Sona Ermesi : Bu sözleşme, Banka tarafından 2 gün önceden Üye tarafından 30 gün önceden feshi ihbar edilmediği sürece devam eder. Banka, işbu sözleşme hükümlerine veya taraflar arasındaki diğer sözleşme hükümlerine aykırılık, asgari ödenmesi gereken tutarın tamamının ödenmemesi, kullanım limitinin aşılması, Kart hesabı/hesaplarında kayıtlı borcun veya Bankaya olan başkaca borçlarının ödenmemesi veya ödenemeyeceğinin anlaşılması, Üye/Ek Kart Hamili'nin Banka'ca diğer bir işlem nedeniyle takibe alınması, üçüncü kişilerce yasal takibe maruz kalması veya bu konuda duyum alınması, Üye/Ek Kart Hamili'nin iflasının talep edilmesi, konkordato talep etmesi vb. gibi hallerde herhangi bir neden belirtmeksizin Kart hesaplarını/Kart'ları kullanıma kapatabilir, ihbarda bulunmaksızın Sözleşmeyi tek yanlı olarak sona erdirebilir, borcun fer'ileri ile birlikte tamamen ödenmesini ve Kart/Kartlar'ın iadesini talep edebilir. Üye/Ek Kart Hamili, Banka'nın yapacağı bildirimden sonra Kartı/Kartları kullanmayarak Bankaya iade etmekle yükümlüdür. Üye/Ek Kart Hamili Sözleşmeyi ancak, bu hususu Banka'ya yazılı olarak bildirmek ve aynı zamanda Kartı/Kartları iade ederek tüm borcu fer'ileri ile birlikte ödemek suretiyle sona erdirebilir.

İşbu sözleşmenin herhangi bir tarafca sona erdirilmesi veya başka herhangi bir nedenle son bulması halinde, tüm borç muaccel hale gelecek olup, borcun tamamı Üye/ Ek Kart Hamili tarafından, ayrıca ihbara gerek olmadan derhal ve nakden ödenecek, borcun tamamı ödeninceye kadar Üye/Ek Kart Hamili'nin borç aslı, faizler, komisyon, ücretler ve diğer tüm fer'ilerden doğan sorumlulukları aynen devam edecektir.

Üye/Ek Kart Hamili'nin Kart hesaplarındaki borçları nedeniyle yasal mercilere ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir talebinde bulunması halinde Banka, teminatsız ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir kararı almaya yetkilidir. Ancak buna rağmen mahkemelerce teminat istendiği takdirde, teminat mektuplarından doğacak komisyon ve her türlü ücret de Üye/Ek Kart Hamili tarafından ödenecektir. Üye, Bankanın yasal takip nedeniyle yaptığı icra ve yargılama masrafları ile birlikte takip tutarının %10'u tutarında avukatlık ücreti ile tahsil ve cezaevi harcını da ödemekle yükümlüdür

Üye/Ek Kart Hamili, Banka ile arasındaki ilişkilerde işbu Sözleşme hükümlerinin, Kredi Kartı Sistemleri Uygulama Kuralları ve Türk kanunlarının uygulanacağını ve İstanbul Mahkeme ve İcra Daireleri'nin yetkili olduğunu kabul eder.

İşbu Sözleşmeye istinaden Bankaca Kart verilmesi halinde; Kartın ve Sözleşme nüshasının Üye'ye veya Tebligat Kanunu hükümlerine göre kendisi adına tebligat almaya yetkili üçüncü şahıslara teslim edilmesi halinde Üye/Ek Kart Hamili, Kart'ın kendisine teslim edilmiş sayılacağını kabul eder.

BANKACILIK HİZMETLERİ SÖZLEŞMESİ

Türkiye Garanti Bankası A.Ş.(Banka) Şubeleri nezdindeki işlemler ile Bankaca sunulan hizmetlere aşağıdaki hükümler uygulanacaktır.

Tanımlar.

1.Bu sözleşmede yer alan aşağıdaki ibareler karşılıklı anımları ifade edecektir.

Banka:Türkiye Garanti Bankası A.Ş.'yi ;**Başvuru Formu** :Müşterinin, Banka'nın bu Sözleşme kapsamında sunduğu ve aracılık ettiği hizmetlerden yararlanmak için Bankaya verdiği bilgi ve talimatları içeren, bu Sözleşmenin ayrılmaz parçası olan formları ve talimatları, **Kuruluşlar:**Müşterinin "Başvuru Formu"nda belirttiği, Bankaca adlarına otomatik ödeme yapılması için protokol imzalanmış kuruluşları,**Müşteri** :Adına / adlarına Tasarruf / Ticari Mevduat Hesabı / Döviz Tevdiat Hesabı açılan ve bu Sözleşmenin diğer maddelerinde belirtilmiş olan yetkileri tek başına kullanmaya yetkili olan gerçek ve tüzel kişileri,**Hesap:**İşbu sözleşme açısından Tasarruf / Ticari Mevduat Hesapları ve Döviz Tevdiat Hesaplarını, **Hesap Özeti:**Hesaptaki borç ve alacak hareketlerini, işlem tarihlerini ve valörünü, açıklamayı ve hesap bakiyesini gösterir hesap dökümünü;**ATM:**Müşterinin kart ve şifresini kullanmak suretiyle işlem yapabildiği Otomatik Para Çekme Makinelerini,**Garanti 24 Kartı:**Banka'nın Vadesiz

Tasarruf Mevduat Hesabı bulunan Müşterilerine talep üzerine bir kullanıcı şifresi ile birlikte verdiği ve Müşterinin mevduat hesabına ulaşmasını sağlayan, yurtiçinde veya yurtdışında geçerli olan kartları, **Alo Garanti:**Müşterinin Banka nezdindeki hesapları üzerinde telefon aracılığı ile işlem yapmasına olanak sağlayan sistemi ifade eder.**Repo:** Sermaye Piyasası Kurulu ve yetkili merciler tarafından çıkarılmış veya çıkarılacak tebliğlerde belirtilen menkul kıymetlerin borsada veya borsa dışında, ilgili mevzuat ve bu sözleşmenin ilgili bölümünde yer alan hükümler çerçevesinde, Bankaca geri alma taahhüdü ile Müşteriye satılması,

Hesapların Açılması, Faiz Tahakkuku

2.1.Müşterinin Banka nezdinde açılmış mevduat hesapları, E.L.M.A Hesabı ve Kredili Mevduat Hesabı hakkında işbu Sözleşme hükümleri uygulanacaktır. Şu kadar ki, Müşterinin talebi üzerine hesap açılıp açılmaması Banka'nın tek taraflı takdirine bağlıdır.Müşterinin Banka nezdinde açılmış herhangi bir hesabının varlığı veya hesap açılışına dair doldurulmuş herhangi bir başvuru formunun varlığı halinde ve uygun gördüğü taktirde Banka Hesap açmaya yetkilidir.

2.2.Vadesiz mevduat hesaplara faiz tahakkuk ettirildiği takdirde, bu faizler yıl sonlarında ana paraya eklenecektir. Söz konusu hesaplara uygulanan faiz oranları ilgili mevzuat veya Bankaca değiştirildiği takdirde faiz, değişiklik tarihinden itibaren herhangi bir ihbara gerek olmaksızın yeni faiz oranı üzerinden hesaplanacaktır.

2.3.Vadeli hesaplardan vadesinden önce para çekilmesine izin verip vermemeye, izin verilmesi halinde çekilen ve/veya hesapta bırakılacak paraya Banka'nın vadesiz hesapları için uygulanan faiz veya başkaca uygun göreceği faiz oranını uygulamaya, hesaptan çekiliş yapıldığı zaman ve/veya çekilen miktar itibarıyla farklı faiz oranları belirlemeye Banka yetkilidir.

2.4.Hesabın birden fazla Müşteri tarafından Müsterek Hesap olarak açıldığı ve aksine bir talimat verilmediği takdirde hesap sahiplerinden her biri hesabın tamamı üzerinde tasarruf yetkisine haiz olup hesap sahiplerinden herbiri diğer hesap sahibi veya sahiplerinin hesabı tekbaşına kullanmasından doğacak sonuçları kabul ve taahhüt ederler.

Müsterek hesap sahiplerinden herhangi birinin vefat ettiği, medeni hakları kullanma ehliyetinin ortadan kalktığı, adli mercilerce iflas, haciz ve ihtiyati tedbir vazedildiği hallerde hesap sahiplerinin müstereken yapacakları bir bildirim ile paylarını belirlememiş iseler hesap sahiplerinin payları birbirine eşit addedilerek sadece vefat eden, medeni hakları kullanma ehliyeti nez'edilen ve adına haciz, iflas veya ihtiyati tedbir vazolunan hesap sahibinin payı kanuni işleme tabi tutulacaktır.

Müsterek Hesap sahipleri, ilgili hesaba ilişkin olarak hesap sahiplerinden herhangi birine yapılacak olan tebligatın hesap sahiplerinin tümüne yapılmış tebligat yerine kaim olacağını beyan ve kabul ederler.

Hesap sahiplerinin ancak birlikte yapacakları talep üzerine hesapların kapatılması veya bir başka şubeye nakli esas olup, Bankaca uygun görülmesi halinde tek bir hesap sahibinin yapacağı talep üzerine Banka hesabı kapatabilecek veya bir başka şubeye nakledebilecektir.

2.5.Müşteri, işbu Sözleşme kapsamındaki hesaplarının yıllık ortalama alacak bakiyesinin, Banka'nın tek yanlı olarak belirleyeceği (ve ileride Müşteriye ihbara gerek olmaksızın değiştirebileceği) yıllık ortalama alacak bakiyenin altında kalması halinde Banka'nın bu hesaplara faiz verilmemesi hususunda yetkili ve muhayyer olduğunu beyan, kabul ve taahhüt eder.

2.6.Müşterinin vadesiz döviz tevdiat Hesapları arasında yapılacak virman işlemleri sırasında iki yabancı paranın değiştirilmesinden doğabilecek zarar müşteriye ait olacak; kurlar arasında farka ve sözkonusu zarara tekabül eden Yeni Türk Liraları ile bundan doğacak BSMV Müşterinin Banka nezdindeki Yeni Türk Lirası ya da vadesiz döviz tevdiat Hesaplarına Bankaca res'en borç kaydedilecektir. Müşterinin verdiği talimatlara ilişkin işlemlerin gerçekleşme anına dair uyuşmazlıklarda Banka'nın kayıtlarının ve işlemin gerçekleştirildiği andaki değerlerin esas alınacağını Müşteri kabul ve beyan eder.

Ücret, Komisyon, Vergi ve Masrafa İlişkin Hükümler

3.1.Banka, işbu sözleşme konusu işlemler ve hizmetlerle ilgili olarak işlem anında yürürlükte bulunan oranlarda ve tutarlarda ücret ve komisyon talep etmeye yetkilidir

3.2.Müşteri, işbu Sözleşme konusu işlemler ile ilgili her türlü masraf, vergi ve sigorta primlerinin kendisine ait olduğunu; bu ödemeler ile Banka'nın komisyon, ücret ve her türlü alacağını kendi hesabından virman yapmak suretiyle resen tahsile yetkili olduğunu ve bu borçlarının teminatını teşkil etmek üzere Banka'nın yurt içinde ve dışındaki bütün şubelerinde adına açılmış ve açılacak her türlü hesaplarının bakiyelerinin ve doğmuş ve doğacak her türlü alacağının, Bankada bulunan veya herhangi bir zaman ve şekilde bulunabilecek olan bütün senetler ve emtiayı temsil eden belgeler, konişmentolar, hisse senetleri ve tahviller ile diğer kıymetli evrak, mal ve eşyalarının üzerinde Banka'nın hapis hakkı

bulunacağını ve bunların ve bütün alacaklarının ve hesaplarının Bankaya rehnedilmiş olduğunu ve muaccel olup olmadığına bakılmaksızın ve herhangi bir ihbarda bulunulmaksızın Banka'nın alacaklarını bunlarla takas ve mahsuba yetkili olduğunu kayıtsız şartsız kabul ve beyan eder.

3.3.Müşteri, Banka'nın tek taraflı olarak belirleyip, müşteriye herhangi bir ihbarda bulunmaksızın değiştirebileceği miktarda "Hesap İşletim Ücreti" ve buna bağlı BSMV, KKDF kesintilerini Banka'nın resen hesabından mahsuben tahsile yetkili olduğunu, hesabında bu tutarlara yetecek bakiye bulunmadığı takdirde bu tutarları Banka'nın ilk talebinde nakden ödeyeceğini kabul ve taahhüt eder.

3.4.Müşteri, Banka'nın işbu sözleşme konusu işlemler ve hizmetler nedeniyle doğan alacaklarını Banka'nın ilk yazılı talebi üzerine ödemeyi kabul ve taahhüt eder. Aksi taktirde talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçecek günler için Bankada cari kısa vadeli kredilere uygulanan faiz oranının yüzde elli fazlası olarak belirlenecek oran üzerinden hesaplanacak tutarda temerrüt faizi ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

ATM İşlemleri İle İlgili Hükümler

4.1.Müşteri Banka'nın ATM'lerinde, Bankaca verilen Garanti 24 kartını ve/veya Banka'nın doğrudan üyesi olduğu uluslararası kart sistemlerine bağlı olarak çıkardığı kredi kartlarını kullanmak suretiyle, Bankaca kendisine tanınan limitler dahilinde gerçekleştirilecek bütün işlemlerin imzası karşılığı olmadan yapılacağını, yapılan işlemlerin sadece Banka nezdindeki defter, belge ve bilgisayar kayıtları ile ispat edileceğini kabul eder.

4.2.Bankaca Müşteriye verilen Kart, üzerinde yazılı son kullanma tarihine kadar Bankaya ve Banka'nın ortak sistem oluşturduğu/oluşturacağı Bankalara ait ATM'lerde kullanılmak üzere geçerli olacaktır. Kartın arka yüzünde bulunan imza paneli, kart teslim alınır alınmaz Müşteri tarafından imzalanacak aksi takdirde ortaya çıkabilecek ihtilaflardan dolayı Banka'nın hiçbir sorumluluğu olmayacaktır.

4.3.Bankaca Müşteriye verilen Kart aracılığı ile ATM'lerden yararlanmak suretiyle yapılacak para yatırma işlemlerinde, Banka'nın fiili para sayımı neticesinde saptayacağı tutar esas alınacak ve Müşterinin buna hiçbir itiraz hakkı olmayacaktır.

4.4.Müşteri, Kartı ve ilgili şifre numarasını kimseye vermeyecek, kullandırmayacak, bunların kullanılması suretiyle yapılan işlemler 3. bir şahıs tarafından yapılmış dahi olsa Müşteri tarafından gerçekleştirilmiş sayılacaktır. Müşteri bu nedenle Banka'nın uğrayabileceği zararları ödemekle yükümlüdür. Müşteri, kendisine ait Kart ve şifrenin kullanılması suretiyle yapılan işlemlerle ilgili olarak, bu işlemin kendisi tarafından yapılmadığı yolundaki itiraz ve def'i haklarından peşinen feragat ettiğini kabul ve beyan eder.

Müşteri, Bankaca verilen Kartın kaybolma, çalınma, zorla alınma gibi herhangi bir şekilde elinden çıkması halinde, bu hususu Bankaya gecikmeksizin derhal bildirecek ve Bankaca kart ve şifre değişikliği yapılncaya kadar hesabından yapılacak bütün işlemler tarafından yapılmış sayılacaktır. Müşterinin bu hususları Bankaya derhal bildirmemesi veya hiç bildirmemesi halinde her türlü sorumluluk kendisine ait olacak ve bu yüzden Banka herhangi şekilde zarara uğradığı veya ödemede bulunduğu takdirde bu zararı tazmin edecek veya ödemeyi karşılayacak ve Bankayı bu hususta tümüyle ibra edecektir.

4.5.Kart ile yapılan para çekme işlemlerinde, hafta içinde mesai saatlerinden sonra yapılan işlemlerin valörü aynı iş günü, hafta sonlarında ve genel tatil günlerinde yapılan işlemlerin valörü tatilden önceki son iş günü; para yatırma işlemlerinde ise valör, işlem tarihini izleyen işgünü olacaktır.

4.6.Herhangi bir şekilde Müşteriye fazla ödeme yapıldığının Bankaca tespit edilmesi halinde, Müşteri bunu derhal iade etmeyi, işlemin yapıldığı tarih ile iade ettiği tarih arasında geçecek günler için Bankada cari kısa vadeli kredi faiz oranı üzerinden temerrüt faizi ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

4.7.Banka, teknik arıza veya herhangi bir sebeple işlemin yapılmamasından ve bunun sonuçlarından sorumlu değildir.

4.8.Banka, Müşterinin bu sözleşme hükümlerine aykırı davranması halinde veya herhangi bir nedenle bağlı olmaksızın Kartın iadesini talep edebilir, Karta el koyabilir; süresi dolan kartları yenilemeyebilir; kartı iptal ederek kullanılmasını durdurabilir.

4.9.Müşterinin POS vasıtasıyla yapacağı alışverişlerde, POS tarafından üretilen belgede belirtilecek miktar kadar borçlandığını ve bu tutarın Banka nezdindeki hesabından, Üye İşyeri hesabına aktarılması konusunda Bankayı yetkili kıldığını Müşteri kabul ve beyan eder. Müşterinin POS kullanarak yapmış olduğu alışverişlerde, Banka'nın satılan mal ile bir ilgisi olmayıp, maldaki ayıplardan Banka sorumlu değildir.

4.10.Müşteri, Banka nezdindeki hesabını kapattığı taktirde kartını Bankaya iade edecektir.

Alo Garanti :Müşteri, Bankaca telefon cihazı aracılığı ile verilecek hizmetler ile ilgili olarak aşağıdaki hükümlerin uygulanmasını kabul eder.

5.1.Müşteri bu hizmetle ilgili şifreyi Alo Garanti görevlisinden başka kimseye beyan etmeyecek; bu şifrenin kendisi dışındaki şahıslarca kullanımı suretiyle işlem yapılmaması için gerekli önlemleri alacak; şifrenin üçüncü şahıslarca öğrenildiğinden şüphe ettiği anda derhal Bankayı haberdar edecek ve şifresini değiştirecek, aksi takdirde yetkisiz kişilerce Hesap üzerinde yapılan işlemlerden sorumlu olacaktır. Müşteri, kendisine ait her türlü telefonların dinlenmesi sebebiyle kendisine ve hesaplarına ait bilgilerin ve şifresinin 3.shahıslar tarafından öğrenilmesi nedeniyle uğradığı/uğrayacağı zararlardan bizzat sorumlu olduğunu kabul ve beyan eder. Bu durumda Hesap ile bilgi verilmesi ve/veya işlemin gerçekleştirilmesi sebebiyle Müşterinin uğradığı zararlardan Banka sorumlu değildir. Müşteri,kendisine ait şifrenin belirtilmesi suretiyle verilen talimat üzerine yapılan işlemlerle ilgili olarak bu talimatın kendisi tarafından verilmediği yolundaki itiraz ve def'i haklarından peşinen feragat ettiğini kabul ve beyan eder

5.2.Müşteri, hizmetin güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla Banka'nın gerekli gördüğü her türlü tedbiri almasına ve Alo Garanti görevlisiyle arasındaki görüşmenin her türlü ses kayıt sistemi ile tesbiti ve kaydına muvafakat eder.Müşteri, kaydedilen görüşme esnasında veya sesli yanıt sistemine veya Banka temsilcisine vereceği her türlü bilgi ve talimatların Banka tarafından delil olarak kullanılabilceğini ve bunların H.U.M.K. m.287 anlamında kesin delil teşkil edileceğini kabul, beyan ve taahhüt eder.

5.3.Müşteri, şifresinin ve Banka'nın gerekli göreceği sair yöntemlerin kullanılması suretiyle telefonda sözlü olarak vereceği talimatlar üzerine gerek kendisine ait hesaplara gerekse 3.shahıslara ait hesaplara havale, virman gibi talimat konusu işlemleri gerçekleştirme konusunda Bankayı yetkili kılar.

5.4.Banka, telefon cihazı, telefon hatlarındaki arızalar vs. teknik arızalar sonucu hizmetin verilememesi sebebiyle Müşteri'nin uğrayabileceği zararlardan sorumlu değildir.

5.5.Banka, hesabın Sözleşme hükümlerine aykırı olarak kullanıldığı, hizmetten hatalı, yasalara ve dürüstlük kurallarına aykırı olarak istifade edildiği, güvenlik önlemlerinin ihlal edildiği kanaatine varması halinde, ancak bu hal ile sınırlı olmaksızın her zaman herhangi bir ihbarda bulunmaksızın hizmete derhal son verebilir. Hizmette son verilmesine kadar geçen sürede doğan Müşteri yükümlülükleri (masraflar, komisyonlar dahil) hizmete son verildikten sonra da devam eder.

5.6.Müşterinin verdiği talimatlara ilişkin işlemlerin gerçekleşme anına dair uyuşmazlıklarda Banka'nın kayıtlarının ve işlemin gerçekleştirildiği andaki değerlerin esas alınacağını Müşteri kabul ve beyan eder.

5.7.Müşteri, kendisine ait şifrenin ve eğer şifre bir tüzel kişiliğe verilmiş ise, ekteki başvuru formunda zikredilen yetkililere ait kimlik dökümlerinin beyanı halinde, Banka tarafından tayin ve tespit edilen sınırlar çerçevesinde yapılan işlemlerin kendisi veya temsil edilen kuruluş için bağlayıcı olacağını, bu şifrenin kullanımı suretiyle yapılan işlemlerin kendisi veya yetkili kişilerce yapılmadığı itirazından peşinen vazgeçtiğini, Banka'nın kendisi adına veya tüzel kişi adına talimat veren kişinin kimliğini ve yetkilerini araştırmakla yükümlü olmadığını, şifrenin kendisinin dışında veya yetkisiz kişiler tarafından kullanılması neticesinde doğabilecek zararlardan bizzat kendisinin/ tüzel kişinin sorumlu olacağını, Banka'nın sorumlu tutulamayacağını ve doğabilecek zararlardan dolayı Bankayı peşinen ibra ettiğini kabul, beyan ve taahhüt eder.

Mobil Bankacılık:Müşteri cep telefonu ile Banka'nın bu sözleşmenin imzalandığı tarihte sunduğu ve ileride sunacağı Mobil Bankacılık hizmetlerinden yararlanması halinde aşağıdaki hükümler uygulanacaktır.Bu hükümler, hizmetin WAP sistemi yolu ile veya avuç içi bilgisayar veya sair kablolu veya kablosuz cihaz veya sistemler aracılığı ile sağlanması halinde de geçerli olacaktır.

6.1.Müşteri, SMS gönderme ve alabilme özelliğine sahip bir cep telefonu aracılığı ile Banka nezdindeki hesapları veya Banka'nın SMS uygulamaları çerçevesinde bilgi almaya yönelik hizmetlerden herhangi birini talep etmesi halinde, hizmete ilişkin işlem kodunu belirttiği taktirde sözkonusu bilgilerin ve Bankaca uygun görülmesi halinde Müşterinin hesapları ve Banka uygulamaları ile ilgili mesajların işlem kodunu bildirmesine gerek olmaksızın Bankaya kendisi tarafından bildirilen cep telefonuna yollanabileceğini kabul ve beyan eder.

6.2. Banka tarafından müşteriye iletilen bilgiler doğrultusunda Banka'nın işlem yapıp yapmama hakkı olduğu gibi Müşteri Banka tarafından sunulan bilgiler nedeni ile Bankadan herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunamaz.

6.3. Banka'nın SMS uygulaması ile ilgili olarak verdiği hizmetlerin, müşteri tarafından bildirilen telefon numarasına verilebileceğini, sözkonusu telefon numarasının değiştirilmesi, kaybolması, çalınması halinde Bankayı derhal haberdar edeceğini aksi taktirde doğabilecek sonuçlarından sorumlu olduğunu müşteri kabul ve beyan eder.

6.4. Müşteri, gerek kendisi tarafından gönderilen mesajların gerekse Banka tarafından gönderilen mesajların geç veya hiç ulaşmaması, gönderilen bilgilerin her ne şekilde olursa olsun 3.kişilerce

öğrenilmesi veya 3.kişilerin bu bilgilere ulaşması nedeni ile Banka'nın herhangi bir sorumluluğu olmadığını ve bu anlamda Bankadan herhangi bir hak ve talebinin olmadığını kabul ve beyan eder.

6.5. Müşteri, cep telefonu aracılığı ile fatura, kredi kartı harcama bedelleri ödemelerinin veya havale talimatlarının gerçekleştirilmesine ilişkin olarak Bankaca oluşturulacak sistemler dahilinde Bankaya beyan ettiği cep telefonu numarası ile yapılacak işlemlerin kendisi için bağlayıcı olacağını, bu cep telefon numarasından Bankaya iletilen onay üzerine sözkonusu işlemleri gerçekleştirmeye ve kendisine ulaşmayan onayları dikkate almamaya Bankanın yetkili bulunduğunu, herhangi bir uyuşmazlık halinde Müşteri onayına ilişkin Banka nezdindeki kayıtların geçerli olacağını peşinen kabul eder.

İnternet Bankacılığına İlişkin Hükümler : Müşteri şifresi ile Banka'nın bu sözleşmenin imzalandığı tarihte sunduğu ve ileride sunacağı internet bankacılığı hizmetlerinden yararlanması halinde aşağıdaki hükümler uygulanacaktır.

7.1.Banka'nın Müşteriye İnternet hizmeti verecek olması müşteriye donanım ve yazılım (hardware-software) temini konusunda bir Banka taahhüdü oluşturmaz..

7.2.Müşteri, bu Sözleşme çerçevesinde Banka'ca verilecek hizmetlerden yararlanma hakkının münhasıran kendisine ait olduğunu, şifrenin/şifrelerin gizli kalması için gerekli dikkat ve özeni göstereceğini, bu şifreyi/şifreleri herhangi bir üçüncü şahısa açıklamayacağını ve bu şifrenin herhangi bir üçüncü şahıs tarafından kullanımına izin vermeyeceğini, şifrenin/şifrelerin herhangi bir üçüncü şahıs tarafından kullanımının sonuçlarından tamamiyle kendisinin sorumlu olduğunu beyan ve kabul eder.

Müşteri; talebi halinde muhtelif yetkilendirme seviyelerine haiz şifrelerin kendisine iletilmesi durumunda dahi yukarıda belirtilen hükümler saklı kalması kaydıyla bu şifreleri üçüncü kişilerin kullanımından ve bunun neticelerinden kendisinin sorumlu olduğunu, Banka'nın şifreleri kullanmak suretiyle işlem yapan kişilerin kimliklerini araştırma yükümlülüğünün olmadığını ve yetkilendirme seviyelerinin ve şifrelerin değiştirilmesine yönelik olmak üzere Bankaya yazılı olarak talimat vermediği sürece bu şifrelerin kullanımı suretiyle yapılan işlemlerin kendisini bağlayıcı olduğunu kabul ve beyan eder.

7.3. Müşteri Banka'nın sunduğu İnternet Bankacılığı hizmetlerinin verilmesi esnasında veya herhangi bir zamanda oluşabilecek arıza, vs. teknik sebepler ile bu hizmetlerin verilmesine ara veya son verilmesi yahut hizmetin kesintiye uğramasından, keza donanım, yazılım (hardware-software) ve İnternet sunucusundan kaynaklanan aksaklıklar sonucu 3.kişilerin kendisine ait bilgilere erişimi nedeniyle Banka'nın herhangi bir sorumluluğu olmadığını beyan ve kabul eder.

7.4.Banka, Müşteri'nin Banka nezdindeki hesabının kapanması ve Müşterinin bu Sözleşmedeki taahhütlerine aykırı davranması halinde ya da herhangi bir sebep göstermeksizin şifresini iptal edebilir ve Müşterinin bu hizmetten yararlanmasına son verebilir.

7.5.Müşteri, Banka'nın vermiş olduğu İnternet Bankacılığı hizmetlerinden yararlanmak suretiyle üçüncü şahıslardan almış olduğu mal ve hizmetlerdeki ayıplardan Banka'nın sorumlu olmadığını kabul ve beyan eder.

Havale İle İlgili Genel Hükümler: Müşteri, Havale Talimatı verdiği takdirde Banka mezkur talimatı aşağıda yazılı şartlar ve Banka'nın "Havale Uygulamaları" dahilinde yerine getirecektir.

8.1.Havalenin lehdarı, lehdarın sarıh adresi, havale edilecek meblağ her seferinde Müşterinin vereceği havale talimatında yer alacaktır.

8.2.Masrafı Müşteriye ait olmak üzere Banka, haberleşme yetersizlikleri ve teknik arızalar sebebiyle on-line olarak yapılacak havaleleri mektup, telgraf ya da telefonla gönderme hakkını mahfuz tutar. Bu şekilde yapılacak havalelerde havale mektubunun postada kaybolması veya telgrafın çekilmesinde hata yapılması gibi Posta İşletmesinin kusurları sebebiyle oluşacak hatalarda Banka herhangi bir sorumluluk kabul etmez.

8.3.Banka havaleyi, lehdarına Banka'nın uygun göreceği süre içinde, gerek davetiye veya ihbar mektubu göndererek, gerekse telefonla veya şifahen bildirmekte serbesttir. Bu davetin yapılması Banka için havale bedelini ödeme yükümlülüğünü doğurmayacak ve bu havalelerin lehdar tarafından kabulünü de tazammun etmeyecektir. Davet şeklinin Bankayı borç altına sokacak şekilde yorumlanması halinde, bundan doğan borç Müşteriye ait olacaktır.

8.4.Havale bedellerinin lehdarlarına ödenmesiyle, Banka'nın her türlü sorumluluğu sona erer.

8.5 Havalelerin, lehdarları tarafından herhangi bir nedenle kabul edilmemesi, otomatik virman için son ödeme gününde hesabın müsait olmaması, havale gönderilecek hesaplara ya da Müşteri hesabına haciz veya tedbir konulmasından ötürü havalenin zamanında yapılamaması sonucu, havalenin lehdarın hesabına geç ulaşması ya da başka bir nedenle hiç ulaşmaması gibi sebeplerden Banka hiç bir şekilde sorumlu olmayacaktır.

8.6.Banka, Müşterinin vereceği havale talimatında belirtilen hesabının müsait olmaması halinde havale işlemini yerine getirmeyecek olup, Müşterinin Banka nezdindeki başkaca hesaplarının müsait olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

Havale talimatında belirtilen havale gününün tatil gününe rastlaması halinde havale talimatı, izleyen işgününde gerçekleştirilecektir.

8.7.Bu Bölümdeki havaleye ilişkin hükümler, havale işlemlerine imkan tanıyan, işbu Sözleşme konusu tüm Bankacılık hizmetlerine uygulanır.

8.8.Müşteri adına veya hesabına gelecek havalelerin kendisine ihbarda bulunulmadan Banka tarafından kabulünü ve Bankada mevcut veya adına açılacak bir hesaba alacak kaydedilmesini, Bankaya karşı herhangi bir borcu olduğu takdirde havale tutarı üzerinde Banka'nın rehin hakkı ve mahsup yetkisi bulunduğunu kabul eder. Müşteri ayrıca, kendisi tarafından Banka'nın merkez veya herhangi bir şubesi aracılığı ile yapılacak havale meblağları üzerinde de aynı şekilde Banka'nın rehin ve mahsup yetkisi bulunduğunu kabul ve taahhüt eder.

Otomatik Havale/Otomatik Ödeme İle İlgili Hükümler

9.1.Otomatik havale/otomatik ödeme uygulamasından doğabilecek tüm sorumluluk Müşteriye ait olacak; otomatik havale/otomatik ödeme yapılması için gerekli işlemin tamamlanmasından sonra Müşterinin bu işlemlerden cayması mümkün olmayacak ve bu konuda Bankaya karşı hiçbir itiraz ve talep hakkı bulunmayacaktır.

9.2.Banka'nın otomatik havale/otomatik ödeme uygulaması kapsamında, talep halinde göndereceği hesap özeti 7 (yedi) gün içinde itiraz edilmemesi halinde, Müşteri içeriği aynen kabul etmiş sayılacak, düzenlenecek hesap özeti dışında, işlem bazında ayrıca dekont, belli bir dönemi kapsayan hesap özeti talep edilmeyecektir.

9.3.Otomatik Ödeme/Otomatik havale için Müşterinin talimatında belirttiği havale tarihi itibarıyla hesabın müsait olmamasından; hesaba haciz veya tedbir konulmasından ötürü ödemenin zamanında yapılamaması sonucu ödemenin, havale yapılan hesaba geç ulaşmasından ya da başka bir nedenle hiç ulaşmamasından; otomatik havale aracılığı ile yapılacak havalelerin lehdarları tarafından herhangi bir nedenle kabul edilmemesinden; işbu Sözleşme koşullarına göre yapılacak işlemlerde teknik nedenlerle veya haberleşmeden ya da benzeri nedenlerden doğabilecek gecikme, aksama ve kaybolmalardan dolayı Banka hiçbir sorumluluk taşımayacak, sözü edilen nedenlerle ilgili kişi ya da kuruluşlar tarafından talep edilecek gecikme faizi ve ceza gibi işlemler ve/veya bu kişi ya da kuruluşlar ile Müşteri arasında çıkabilecek herhangi bir ihtilafta, Banka taraf olmayacak ve her türlü sorumluluk Müşteriye ait olacaktır.

9.4.Müşterinin, Banka'nın anlaşma yaptığı kuruluşlara ait fatura bedelleriyle ilgili olarak ATM aracılığıyla yapacağı ödemeler ancak hesaptan ödeme yoluyla gerçekleştirilebilir. Müşteri ATM'ye nakit para yatırmak suretiyle ödeme yapmayacaktır.

9.5.Müşteri, Banka ile ilgili kişiler ve/veya kuruluşlar arasında imzalanmış bulunan Sözleşme ya da protokol herhangi bir nedenle sona erdiğinde; bu kişi ve/veya kuruluşlara o tarihten itibaren Garanti 24 aracılığıyla ödeme yapmayacak, bu değişiklikleri takip edecek ve bu konu da bilgisi olmamasından dolayı Banka'nın hiç bir sorumluluğu olmayacak ve Müşterinin Bankaya karşı hiç bir itiraz ve talep hakkı bulunmayacaktır.

E.L.M.A. Hesabı : Müşteri Banka nezdinde açtıracağı E.L.M.A HESABI'nın aşağıdaki hükümlere tabi olacağını beyan ve kabul eder.

10.1.E.L.M.A. hesabı, Bankaca sunulan bazı yatırım araçlarında kullanılmak üzere Müşteri tarafından Banka nezdinde açılan vadesiz tasarruf mevduat hesabıdır.Müşterinin yararlanacağı yatırım araçları, Başvuru Formunda belirttiği yatırım araçlarıdır.

10.2.Müşteri, Banka nezdinde adına açılacak E.L.M.A. hesabının Banka tarafından kendisine sunulacak ve Başvuru Formunda belirleyeceği yatırım araçlarında kullanılmak üzere kendi adına ve hesabına; bir hesaptan para çekilmesi, çekilen bu para ile Banka'nın belirleyeceği kurlar üzerinden adına dövizler satın alınması, satın alınan bu dövizlerin Banka'ca adına açılacak bir DTH hesabına yatırılması, DTH hesabındaki bu dövizlerin yine Banka'nın uygun göreceği zaman ve miktarda YTL'na çevrilerek E.L.M.A hesabı'na yatırılması; keza E.L.M.A hesabı'ndan Bankaca çekilecek paralarla Banka nezdindeki Yatırım Fonlarından Katılma Belgesi satın alınması, satın alınan Katılma Belgelerinin adına emanete alınarak Emanet Makbuzuna bağlanması, uygun gördüğü zamanda ve miktarda ve fiyatta bu katılma Belgelerinin Fon'a iade edilerek paraya çevrilmesi veya "Pay değerlerinin" tahsili ile E.L.M.A.'ya yatırılması konularında Banka'yı yetkili kıldığını beyan ve kabul eder.

10.3.Banka bu yetkilerini, Müşterinin Başvuru Formunda belirteceği azami bakiye tutarını nazarı dikkate alarak kullanacak ve bu tutarı aşan meblağları yatırım araçlarına yönlendirecektir.

10.4.Banka işlemler ve hizmetlerle ilgili olarak, işlem anında yürürlükte bulunan oranlarda ve tutarlarda komisyon talep etmeye, keza Müşteriye herhangi bir ihbarda bulunmaksızın değiştirebileceği miktarda bir “ ELMA hesabı işletme ücreti” tahakkuk ettirmeye ve bunları Müşterinin Banka nezdindeki hesabından resen tahsile yetkilidir.

10.5.E.L.M.A. Hesabı ile ilgili olarak Müşteriye E.L.M.A.hesabı mevcudu ve bu hesaba bağlı olarak yapılan işlemleri gösterir bir Hesap özeti her ay sonunda gönderilecektir.

10.6.Müşteri, E.L.M.A. hesabındaki mevcut paralarının bu Sözleşme dairesinde dövizle çevrilmesi ve dövizlerin tekrar YTL’na çevrilmesi işlemlerinde işlemin yapıldığı gün Bankaca belirlenmiş kurların uygulanmasını, keza fon alım satım işlemlerinin Bankaca uygun görülecek fiyatları ile gerçekleştirilmesini kabul ettiğini, buna dair her türlü itiraz ve def’i haklarından feragat ettiğini beyan ve kabul eder.

Müşterinin Döviz Hesaplarındaki tutarlar Başvuru Formunda belirtilen yatırım oranları nispetinde YTL’ye çevrilecektir

10.7.Müşteri, Başvuru Formundaki talimatı doğrultusunda Bankaca yapılacak işlemler sebebiyle Banka’nın herhangi bir sorumluluğu bulunmadığını ve bu işlemler sebebiyle Bankayı peşinen ibra ettiğini beyan ve kabul eder.

Repo Ve Ters Repo İşlemleri :Müşterinin repo ve/veya ters repo işlemleri ile ilgili olarak öncelikle aşağıdaki hükümler olmak üzere işbu Sözleşmenin bütün hükümleri uygulanacaktır.

11.1.Müşteri, Bankaca her münferit işlemle ilgili olarak asgari bilgileri içeren, iki nüsha olarak düzenlenecek ve bir nüshası işlem esnasında veya bilahare adi postayla gönderilmek suretiyle teslim edilecek dekont içeriğinde belirtilen, repoya konu menkul kıymetleri almayı ve vadede geri satmayı ve/veya ters repoya konu menkul kıymetleri satmayı ve vadede geri almayı kabul ve taahhüt eder.

11.2.Her bir repo ve ters repo işleminde vade ve buna bağlı faiz oranı taraflarca belirlenir.

11.3.Müşteri vermiş olduğu talimatı, sonradan yazılı veya sözlü olarak değiştiremez. Müşteri uyuşmazlık halinde Banka nezdinde tutulan kayıt ve hesaplar ile Banka tarafından düzenlenen dekontların esas alınacağını ve bunların kesin delil teşkil edeceğini şimdiden gayrikabili rücu olarak kabul eder.

11.4.Müşteri repo ve/veya ters repo işlemlerine ilişkin taleplerini, işlemin yapılmasını istediği gün en geç saat 12.00’ye kadar yazılı veya sözlü olarak Bankaya ulaştıracaktır.

Müşteri, reponun ifasını sağlamak amacıyla reponun bedelini işlem günü nakden saat 13.00’e kadar, hesaben veya bir başka Bankadan Elektronik Fon Transferi (EFT) ile ödeme yapılması halinde saat 15.00’e kadar hesabının bulunduğu şubeden Bankaya havale ettirecektir. Aksi takdirde repo işlemini gerçekleştirip gerçekleştirilmemek veya ertesi gün valörü ile gerçekleştirmek Banka’nın ihtiyarında olacaktır. Banka’nın repo işlemini gerçekleştirmemesi sebebiyle müşterinin herhangi bir talep hakkı bulunmayacaktır.

11.5.Müşteri, ters repo işleminde Banka’nın menkul kıymeti alma bedelinin Bankaca hesabına alacak kaydedilmesini ve vadesinde mutabık kalınan menkul kıymeti satma bedelini yine bu hesapta en geç saat 15.00’e kadar Banka’nın alacağına mahsup edilmek üzere hazır bulundurmaya veya Bankaya nakden veya def’aten ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

11.6.Mutabık kalınan ve dekont içeriğinde belirtilen; repoya menkul kıymetlerin bedelinin repo vadesinde müşteri hesabına alacak kaydedilmesiyle Banka’nın bu işlemde doğan tüm yükümlülükleri sona erer. Müşterinin yükümlülükleri ise bütündür. Takdiri münhasıran Bankaya ait olmak üzere hepsini tam ve zamanında ifa etmedikçe Banka’nın herhangi bir mükellefiyeti olmadığına taraflar anlaşılmıştır.

11.7.Repo ve ters repo işlemleriyle ilgili olarak oluşan veya ileride oluşacak tüm vergiler, harçlar, repo konusu menkul kıymetlerin T.C. Merkez Bankası’nda depo edilmesi işleminden kaynaklanan muhafaza ücretleri dahil tüm giderler ve ödenecek fonlar Müşteriye aittir.

11.8.Repo işlemlerinde menkul kıymetlerin mülkiyeti müşteriye geçmekle birlikte getirileri Bankaya ait olur. Ters repo işlemlerinde menkul kıymetin mülkiyeti ve her türlü getirisi Bankaya geçer. Vade tarihinde ise, menkul kıymetlerin mülkiyeti kararlaştırılan bedelin ödenmesi ile tekrar karşı tarafa geçer.

11.9.Repo ve ters repo konusu menkul kıymetler, T.C. Merkez Bankası’nca yapılmış ve yapılacak düzenlemeler çerçevesinde depo edilmek üzere T.C. Merkez Bankası’na veya ilgili mevzuatla yetkili kılınan saklama kuruluşlarına teslim edilecektir.

11.10.Bu Sözleşmede yer alan hükümler kapsamında ve çerçevesinde, Banka kendisine verilmiş talimat uyarınca talimata bağlı olarak repo ve ters repo işlemlerini, piyasa şartlarının müsaadesi oranında 3794 sayılı Kanunla değişik, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanun ve Tebliği uyarınca ifa eder.

11.11.Banka, Borsa'da kendi nam ve hesaplarına, müşteri nam ve hesabına, kendi namına müşteri hesabına, Borsa dışında ise; sadece kendi nam ve hesaplarına işlem yapacaktır.

11.12.Repo ile müşteriye satılan menkul kıymetlerin üzerine herhangi bir nedenle ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir uygulanması veya haciz veya rehin gibi bir kısıtlama getirilmesi halinde, Bankaca uygun görülmesi durumunda menkul kıymetlerin vadede geri alınmasına ilişkin Banka'nın taahhüdü ortadan kalkar ve bu taahhüt açısından dekont ve saklama makbuzunun Bankaya karşı bir hükmü kalmaz.

11.13.Müşteri, repoya konu menkul kıymetleri vadede geri satmadığı ya da ters repoya konu menkul kıymeti vadede geri almadığı takdirde, işlem yapılırken kararlaştırılan kıymetlerin vade tarihinde ulaşacağı değer üzerinden, gecikme süresi için, o tarihte Bankaca en yüksek faiz oranı uygulanan kredi türünün faiz oranına, o oranın %10'unun ilavesi suretiyle bulunacak oran üzerinden cezai şart ödemeyi kabul eder.

11.14.Bankaca müşteri adına satın alınan veya müşteri tarafından satışa tevdi edilen sermaye piyasası araçları ve kıymetli madenlerin yasaklı ve ayıplı olması, sahteliğinin anlaşılması veya kuponunun ve/veya rüçhan ve/veya bedelsiz hisse senedi alma haklarının eksik bulunması ve kıymetli madenlerin saflık derecesinin eksik çıkmasında ağır kusuru dışında Banka'nın hiçbir sorumluluğu bulunmayacaktır. Ters repo işleminde Banka'nın mülkiyetine geçen işleme konu menkul kıymetin yasaklı, tahrif edilmiş veya sahte olması sebebiyle doğan tüm sorumluluklar müşteriye ait olacaktır. Bu nedenle müşteri Banka'nın doğmuş ve doğacak tüm zararlarını tazmin etmekle yükümlü olduğunu kabul eder.

11.15. Müşterinin bir ay önceden, Bankanın ise her zaman yapacağı yazılı bildirim ile işbu Sözleşmenin Repo - Ters Repo' ya ilişkin hükümleri sona erdirilebilir. Bu durumda sona erdirilmeden önce yapılmış bulunan repo ve ters repo işlemleri, bu işlemler tahtında düzenlenen dekontlarda belirtilen şartlara uygun olarak ve vade tarihlerinde yükümlülüklerin karşılıklı olarak yerine getirilmesi suretiyle sona erdirilir.

Kredili Mevduat Hesabı : Müşteri, Bankaca kendisine Kredili Mevduat Hesabı adı altında açılan vadesiz mevduat hesabı'nın ve tahsis edilen kredinin aşağıda belirtilen hükümlere tabi olacağını kabul ve taahhüt eder

12.1 Bu hesaptaki mevduata, Hesabın açık olduğu dönemlerde Banka'nın vadesiz mevduat hesaplarına uyguladığı oranda faiz işletilecektir.

Bu hesabın Teselsüllü Müşterek Hesap olarak açılması halinde, hesap sahiplerinden her biri Teselsüllü Kredili Mevduat Hesabı ile ilgili olarak tek başına tasarrufla bulunmaya, talimatlar vermeye, işbu Sözleşmenin diğer maddelerinde belirtilmiş olan yetkileri tek başına kullanmaya yetkili olacaktır. Kredili Mevduat Hesabı sahiplerinden her biri, diğer hesap sahibi veya sahiplerinin Kredili Mevduat Hesabı'nı kullanmasından doğacak tüm sonuçlardan sorumlu olmayı kabul ederler.

12.2 Müşteri ; Banka'nın tek taraflı olarak kendisine bir kredi limiti belirlemeye, tahsis edilen limit içinde krediyi tamamen veya kısmen kullandırıp kullandırmama, kullandırma şartlarını tespit, krediyi durdurma, kredi limitini azaltma veya artırma ve bunların zamanını tayine veya kredinin tamamını her an keserek, muaccel kılmak yetkilerine kayıtsız şartsız sahip olduğunu; Bankaca belirlenen kredi limitinin Bankaca bilinen adresine hesap özeti şeklinde veya diğer yollardan yazılı olarak bildirileceğini, bu bildirim eline geçmese dahi Sözleşme dahilinde Bankaya karşı sorumlu olacağını; Banka'nın bildirdiği limit değişikliğine, değişikliğin kendisine yazılı olarak bildirildiği tarihten itibaren uyacağını ve değişiklikleri bilmediği hususunda itirazda bulunmayacağını, Kredili Mevduat Hesabı'ndan kullanacağı krediyi Banka'nın kendisine bildireceği kredi limiti dahilinde kullanmayı ve bu limitin üzerinde kredi kullanamayacağını beyan ve kabul eder.

12.3 Banka, Hesap dairesinde kullandığı kredilere, kredinin kullanılma tarihinden itibaren aylık faiz dönemleri itibariyle Bankada cari kısa vadeli kredi faiz oranı üzerinden faiz tahakkuk ettirecektir. Bankaca tahakkuk ettirilen kredi faizi, kredi faizi üzerinden hesaplanacak KKDF ve BSMV ile yürürlükteki mevzuat gereğince ödenmesi gerekli her türlü vergi, resim ve harçlar ile masraflar Bankaca hesaba borç kaydedilecektir.

12.4.Banka bu hesaba ilgili olarak her ay sonunda, hesaba yapılacak borç ve alacak kayıtlarını ve bakiyeyi gösteren bir hesap özeti müşterinin Sözleşmedeki adresine gönderecektir. Hesap Özeti, hesap kesim tarihinden itibaren 15 gün içinde müşterinin eline geçmese dahi, müşteri o döneme ait hesap özeti eline geçmediğini hesap kesim tarihinden itibaren 10 gün içinde Banka'ya ulaşacak şekilde noter aracılığı veya yazı ile Banka'dan hesap özeti istediğini ispat etmedikçe, hesap özeti alması ve muhtevasını kabul etmiş sayılır. Bu halde hesap özeti, İcra ve İflas Yasasının 68/1 maddesinde zikredilen kesin belgelerden sayılır.

12.5.Müşteri birer aylık Hesap Devreleri itibariyle tahakkuk edecek faiz, komisyon, vergiler ile hesaba borç kaydedilen tüm tutarları Hesap Devresi sonunda Banka'ya ödeyecektir. Müşterinin kredi limitinin

müsaait olmaması halinde, Kredili Mevduat Hesabı'nın kullanımı dondurulur ve KKDF, BSMV ile birlikte müşterinin hesabına yatan paralardan mahsup edilir Kredi faizlerinin iki hesap devresi itibariyle ödenmemesi halinde kredinin herhangi bir ihtara gerek olmaksızın kendiliğinden muaccel hale geleceğini ve Banka'nın bu suretle ödenmesi gerekli hale gelen alacaklarının tahsili için yasal yollara başvurmaya yetkili olduğunu Müşteri kabul ve beyan eder.

12.6.Müşteri, Banka'nın faiz oranlarını dilediği zaman herhangi bir ihbara gerek olmaksızın değiştirmeye yetkili olduğunu, Bankaca veya mevzuat gereğince kredi faizi oranındaki artış ile KFDF ve BSMV oranlarında meydana gelebilecek değişikliklerin, değişiklik tarihinden itibaren kendisine yansıtılacağını kabul ve beyan eder.

12.7.Herhangi bir nedenle kredi limitinin aşılması halinde Müşteri, kredi limitini aşan kısımdan da sorumlu olacağını, işbu Sözleşme hükümlerinin kredi limitini aşan kısım için de aynen geçerli olacağını, ayrıca bu aşan kısma limit aşım tarihinden itibaren bu Sözleşmede öngörülen temerrüt faiz oranı üzerinden faiz tahakkuk ettirilmesini kabul ve taahhüt eder.

12.8.Banka bu krediyi kısmen ve tamamen uygun göreceği her türlü teminat karşılığında kullanırabilir, dilediği zaman birden fazla teminat türlerinin birlikte gösterilmesini, teminatların değiştirilmesini, yeni ve ilave teminatlar verilmesini isteyebilir, kullandırılan kredi karşılığında, Müşterinin borçlarından gerekli gördüğü kısma teminat olmak üzere tayin edeceği miktarda nakdin depo edilmesini isteyebilir.

12.9 Banka dilediği anda noter aracılığıyla veya telgrafla yahut iadeli taahhütlü mektupla, müşteri adına açılan Kredili Mevduat Hesabı'nı herhangi bir gerekçe göstermeksizin kapatabilir veya Sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşme kapsamındaki Kredili Mevduat Hesabı dışındaki diğer hizmetlerin yürütülmesi Banka'nın takdirine bağlıdır. Müşteri, Bankaca hesapları kapatıldığı takdirde, bunlarla ilgili olarak kapatılma anında Banka'nın alacağı faiz, komisyon, BSMV ve diğer hususlardan dolayı Bankaya olan doğmuş ve doğacak borçlarının tamamını, kapatılma bildiriminin tebliği üzerine derhal Bankaya ödeneceğini kabul ve taahhüt eder.

12.10. Müşteri, kredi anapara ve faizlerinin işbu Sözleşmede belirtilen sürelerde ödenmemesi halinde temerrüde düşmüş sayılacak, ayrıca bu tarihten itibaren temerrüt tarihinde Bankaca uygulanan en yüksek kısa vadeli kredi faiz oranının %50 fazlası oranında hesaplanacak temerrüt faizi ve bu sebeple tahakkuk edecek KKDF ve BSMV ödeyecektir

Hesabın Kapatılması, Sözleşmenin Feshi

13.1.Banka, mevcudu kalmayan ve makul bir süre boyunca hareket göstermeyen Hesapları, Hesap sahibinin talimatını beklemezsizin ve herhangi bir bildirimde bulunmaksızın kapatmaya yetkilidir.

13.2.Bankaca Hesaplar kapatıldığı takdirde, bunlarla ilgili olarak kapatılma anında Banka'nın alacağı faiz, komisyon, BSMV ve diğer hususlardan dolayı Müşterinin Bankaya olan doğmuş borçlarının tamamı, Müşteri tarafından derhal Bankaya ödenecek ve Banka'nın bu nedenle faiz talep hakkı saklı olacaktır.

13.3.Müşterinin fesih talebinde bulunabilmesi için bir ay önceden ihbarda bulunması ve bu Sözleşmeye bağlı olarak Banka'nın doğmuş ve doğacak her türlü alacağının Müşteri tarafından karşılanmış olması ve tüm Hesaplarının kapatılmış olması gerekmektedir.

13.4.Müşteri işbu Sözleşme kapsamındaki Hesaplarının en az bir yıl süre ile hareket görmemesi ve bakiyelerinin Banka'nın yine tek taraflı belirleyeceği ve ihbarsız değiştirebileceği bakiyenin altında kalması durumunda Banka'nın bu Hesapları kapatmaya yetkili olduğu, ayrıca hiçbir süre ve mevduat ortalaması ile bağlı kalmaksızın işbu Hesapların bulunduğu şubenin kapanması veya başka bir şubeye devredilmesi halinde, Banka'nın Hesap bakiyesini Hesapların devrolduğu şubede Müşteri adına yeni bir numara ile açılacak yeni bir Hesapta veya işbu Hesapları teknik zorunluluklar nedeniyle aynı şubede başka bir hesaba kaydedip yeni bir Hesap numarası altında takip etmeye, bütün durumlarda da, yeni numara alan Hesaplara da işbu Sözleşme hükümlerinin aynı koşullarda uygulanacağını kabul, beyan ve taahhüt eder

ORTAK HÜKÜMLER

14.1. Müşterinin Banka'nın yurtiçi ve yurtdışındaki şubelerinde mevcut olan ve olabilecek her türlü alacağı, mevduat hesapları, bloke hesapları üzerinde Banka, müşterinin Bankaya karşı işbu sözleşmeden ve/veya herhangi bir sebepten dolayı doğmuş ve doğacak alacaklar için rehin hakkına ve müşteri tarafından kendisine emaneten verilen veya herhangi bir zaman ve şekilde nezdinde bulunabilecek olan bütün senetler, çekler ve emtiayı temsil eden belgeler, hisse senetleri, tahviller ve hamile ve nama yazılı kıymetli evrak ile müşteriye ait kiralık kasalar ve bunlar içindeki her türlü değerler üzerinde hapis hakkına sahiptir. Müşteri, bunların Bankaya rehnedilmiş olduğunu beyan eder. Ticari senetlerin ve bedellerinin

Bankaca tahsili halinde, tahsil olunan bu bedeller üzerinde de Banka'nın rehin hakkı bulunmaktadır. Banka, üzerinde rehin ve hapis hakkı bulunan her türlü alacaklar ve değerlerin bir bölümünü veya tamamını bloke hesaba alıp almamakta serbesttir. Üzerinde Banka'nın rehin hakkı bulunan ve yukarıda sayılan alacakları, Banka'nın muvafakatı alınmaksızın Müşteri üçüncü şahıslara temlik edemez

14.2. Müşteri Banka'nın faks ile aldığı talimatları, yazı aslı gibi kabul ederek ve faks teyidi aramaksızın yerine getirmeye yetkili olduğunu beyan ve kabul eder. Müşteri, Banka'nın defter kayıtları ve Banka nezdindeki faks cihazınca üretilen faks metinlerinin kesin delil niteliğinde olduğunu beyan ve kabul eder. Banka, kendisine ulaşan faks talimatları üzerine yaptığı işlemlerden veya imza benzerliklerinin sonuçlarından, makul bir dikkat ve özenle sahte olduğu anlaşılamayacak faks metinleri üzerine yapılan işlemlerden; kendi faks cihazının gönderilen faks mesajlarını arıza, vs.herhangi bir sebeple kabul etmiyor olmasından; Müşteri'nin daha önceki bir faks talimatının teyidi olduğunu belirtmeden ibraz edeceği yazı aslına istinaden yapılabilecek mükerrer işlemlerden ötürü sorumlu değildir.

14.3. Müşterinin vefatından sonra, kendisine ait şifrenin kullanılması suretiyle işbu sözleşmedeki Bankacılık hizmetleri kapsamında çekilecek paralar ve yapılacak tüm işlemler nedeniyle Banka'nın hiç bir sorumluluğu olmayacak ve mirasçılarının bu nedenlerle bankadan hiç bir talep hakkı bulunmayacaktır.

14.4. İşbu Sözleşmede yer alan Bankacılık Hizmetlerinden yararlanılması için kendisine şifre verilen ve tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili olan kişi doğabilecek her türlü zarardan tüzel kişi ile birlikte şahsen sorumludur. Kendisine şifre verilen tüzel kişi yetkililerinin yetkilerinin sona erdiği Bankaya yazılı olarak bildirilmediği sürece talimat verenin Tüzel Kişiyi temsile yetkili olduğunun Bankaca kabulü esastır.

14.5. Bankaca bu sözleşme kapsamında verilecek hizmetlerle ilgili olarak Banka'nın istemi dışında olacak her türlü teknik arıza ya da sorun nedeni ile işlemlerin tamamlanamaması, iptal edilmesi halinde Banka sorumlu olmayacaktır. Banka, bu Sözleşme konusu hizmetlerin Müşteriye sunulması ile ilgili olarak herhangi bir neden göstermeksizin uygulama değişikliği yapabilir veya hizmetin verilmesine ara verebilir veya tamamen durdurabilir.

Posta servisleri, telgraf, telefon veya diğer iletişim sistemlerinin ya da taşıma ve ulaştırma araçlarının kullanılmasından ve özellikle iletişim ya da taşıma sırasında kaybolma, gecikme, hata, yanlış anlama, anlamı saptırma ya da mükerrer bildirim yapılmasından ileri gelen tüm zararlardan ve bunların sonuçlarından Banka sorumlu değildir. Banka, Müşteri'nin telgraf, faks, telefonla yapacağı bildirimleri ya da vereceği emir ve talimatları, ayrıca yetkili imzaları taşıyan bir yazı ile teyid edilmiş olmadıkça gönderilmemiş saymakta serbesttir; şu kadar ki Banka bu şekilde yazıyla teyid edilmemiş olan telgraf, faks, telefon veya başlıca iletişim veya ulaştırma araçlarıyla yapılan bildirimleri veya verilen emir ve talimatları, münhasıran kendi takdir ve anlayışına göre yerine getirmekte serbest olup, bu nedenle hiç bir şekilde sorumlu tutulamaz.

14.6. Banka, Müşteri'nin ve onun yetkili temsilcilerinin kimliğini, kendisine verilmiş bulunan imza örneklerini, sözü geçenlerin Banka nezdindeki kimlik bilgileri ve imzalarla karşılaştırmak suretiyle inceler. Banka imza karşılaştırmasını makul bir dikkatle yapacak ve ilk bakışta anlaşılmayacak olan imza benzerliklerinin sonuçlarından sorumlu tutulmayacaktır. Banka kendisine ibraz edilen vekaletnamelerin ve diğer yetki belgelerinin sahteliğinden sorumlu tutulmayacak ve kendisine ibraz edilen bu gibi belgelerin gerçeğe uygunluğunu incelemek ve araştırmakla yükümlü olmayacaktır.

14.7. Müşteri ve Garantör; işbu Sözleşme kapsamındaki hizmetlerle ve hesaplarıyla ilgili olarak belli bir dönemi kapsayan ekstre ya da Hesap özeti, dekont talep etmeyeceklerini, kabul ve beyan eder.

14.8. Müşteri ve Garantör yukarıda sözü edilen hususların yerine getirilmesi için Sözleşmenin sonundaki adreslerini, kanuni ikametgah edindiklerini beyan ve sözü geçen yere yapılacak tebliğlerin kendilerine yapılmış sayılacağını, o yerde bulunmasa bile, tebligatın iade edilmeyip Tebligat Kanunu'nun 21. Maddesinin uygulanmasını, ikametgahlarını değiştirse bile aynı şehirde derhal yeni ikametgah göstermeyi, ancak bu surette yeni ikametgahlarını Bankaya noterlik eliyle tebliğ ettirmedikleri takdirde, yukarıda sözü geçen ilk ikametgahlarına yapılacak tebliğlere itiraz haklarının olmayacağını taahhüt ve kabul eder.

14.9. Banka ile Müşteri ve Garantörü arasında ortaya çıkabilecek ihtilafların halli için İstanbul Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

İşbu Sözleşmeden doğan borçların tahsili hususunda Banka, Müşteri ve Garantörü aleyhine dava açmak veya İcra ve İflas Kanunu hükümlerine uygun olarak icra takibine başvurmak suretiyle alacağını Müşteriden veya Garantörden tahsil etmek zorunda kalırsa, Müşteri, Bankanın yasal takip nedeniyle yaptığı icra ve yargılama masrafları ile birlikte takip tutarının %10'u tutarında avukatlık ücreti ile tahsil ve cezaevi harcını da ödemekle yükümlüdür.

14.10. Banka ile Müşteri ve Garantörü arasında bu Sözleşmeden doğacak uyuşmazlıklarda Banka'nın defter, her türlü belge, bilgisayar ve ses kayıtları ile mikrofilmleri kesin delil teşkil edecek ve bağlayıcı

olacaktır. Müşteri ve Garantör, bu kayıtlara karşı itirazlarını ancak yazılı belge ile kanıtlayabileceğini ve bunun bir delil sözleşmesi olduğunu kabul ve beyan ederler. Müşteri ve Garantör, Banka tarafından tutulan defter ve kayıtların usulüne uygun tutulduğu hususunda yemin teklif haklarından peşinen feragat ettiklerini kabul ve beyan ederler.

14.11.Müşteri; Banka'nın, işbu sözleşme konusu işlemler ve hizmetlerin gerçekleştirebilmesi için ilgili kuruluşlar nezdindeki kendisine ait bilgi ve belgelerin örneklerini almaya, kayıtlarına intikal ettirmeye ve bunları hizmet gereği olarak mevzuat çerçevesinde dilediği biçimde kullanmaya, hesabıyla ilgili olarak Banka'nın uygun göreceği resmi ve özel, gerçek ve tüzel kişilere bilgi vermeye yetkili olduğunu kabul ve beyan eder.

14.12.Müşteri ve Garantör; bu sözleşme hükümlerinin bir bütün teşkil ettiğini, keza bu sözleşmede sunulan hizmetlerden yararlanmak amacı ile imzalamış olduğu /imzalayacağı diğer sözleşme, taahhütname, talimat ve diğer belgelerin bu sözleşmenin eki ve ayrılmaz bir parçası olduğunu kabul ve beyan eder.

14.13.İşbu Sözleşmenin sonunda imzası bulunan Garantör, Müşterinin Bankaya karşı bu Sözleşmeden doğmuş ve doğacak tüm borçlarının işbu Sözleşmede belirtilen sürelerde ödeneceğini herhangi bir limite bağlı olmaksızın garanti ettiğini, bu borçlardan müşteri ile beraber müşterek ve müteselsil borçlu sıfatıyla sorumlu bulunduğunu, müşterinin borcunu kısmen veya tamamen yerine getirmediği Bankaca işbu Sözleşmedeki adresine yazılı olarak bildirildiğinde, herhangi bir def'ı ve itiraz ileri sürmeksizin, hüküm elde etmeye ve müşterinin rızasını almaya gerek olmaksızın Müşteri tarafından süresinde ödenmeyen borcu Banka'nın ilk yazılı isteği üzerine derhal ve hiçbir sebep ileri sürmeksizin tamamen ve nakden ve talep tarihinden ödeme gününe kadar geçecek günlere ait, işbu Sözleşmede belirtilen temerrüt faizi, BSMV, KKDF, komisyonu ve her türlü masrafı ile birlikte ödeyeceğini, işbu Sözleşmede yer alan yükümlülüğünün, borcunun kalmadığı Bankaca kendisine bildirilinceye kadar devam edeceğini gayrikabili rücu olarak beyan, kabul ve taahhüt eder.

Üye; Onyed (17) maddeden oluşan Kredi Kartı Üyelik Sözleşmesi ve bu Sözleşmenin eki ve ayrılmaz bir parçası olan 14 maddeden ibaret Bankacılık Hizmetleri Sözleşmesi'nin tamamını okuduğunu ve tüm maddeleri, üzerinde mutabık kalarak kabul ettiğini, Başvuru Formunda belirttiği bilgilerin doğru olduğunu, her sayfaya imza atmaya gerek olmadığını beyan eder.

SÖZLEŞME TARİHİ :

ÜYE :

ADI SOYADI :

İMZA

ADRES:

EK KART HAMİLİ

ADI SOYADI:

İMZA

BANKA :

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.

.....YTLtutarındaki Damga Vergisi tarafımızdan makbuz karşılığı ödenecektir.
Defter Sıra No:.....

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.

Garanti Taahhütnamesi:

İşbu sözleşme gereğince Bankanızca'a verilen Kredi Kartı ve talebi üzerine düzenlenen Ek Kartlar ile yapılan harcama bedellerinin ve nakit çekilen paraların, Sözleşme hükümleri dairesinde ödeneceğini ve taahhütlerin yerine getirileceğini, herhangi bir limitle bağlı olmaksızın ve artırılan limitlerin tarafıma ihbarına gerek bulunmaksızın garanti ettiğimden; adı geçenin gerek harcama bedelleri ve nakit çekme işlemleri sebebiyle, gerekse bu Sözleşme'deki diğer taahhütleri yerine getirmemesi sebebiyle doğmuş borçlarını ödemediğini bildiren ilk yazılı talebiniz üzerine, hüküm ve adı geçenin iznini almaya gerek kalmaksızın ve adı geçen ile aranızdaki herhangi bir kanuni ihtilafın sonuçlarını beklemeksizin, adı geçenin bu zikredilen borçlarını ve kendisine tesis edilen bu kredi sebebiyle Bankanıza borçlu olduğu masraf, komisyon, gider vergisi, fon ve her ne nam altında olursa olsun talep edilen tutarları, talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçecek günler için Bankanızda cari en yüksek kredi kartı akti faiz oranına, bu oranın %30'unun (yüzde otuzunun) ilavesi suretiyle bulunacak oran üzerinden gecikme faizi ile birlikte ödeyeceğimi beyan, kabul ve taahhüt ederim.

GARANTÖR

Tarih:

ADI SOYADI:

İMZA:

Versiyon No : 2 - Güncelleme Tarihi : 01 Ocak 2005

EK 3. TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş. ÜYE İŞYERİ SÖZLEŞMESİ

Kredi Kartı Sistemleri'nin üyesi olan Banka'nın çıkarttığı Kredi Kartları ve Banka Kartları ile diğer banka ve kuruluşlarca yurtiçinde veya yurtdışında çıkartılan/çıkartılacak olan, sözkonusu sistemlere dahil tüm Kredi ve Banka Kartlarının; Banka'nın çıkarttığı/çıkartacağı diğer kartların Üye İşyeri'nin merkez ve şubelerinde ödeme aracı olarak kullanılma şartlarının belirlenmesi konusunda aşağıdaki Sözleşme akdedilmiştir.

Tanımlar

Madde 1. İşbu sözleşmede yer alan aşağıdaki ibareler ve kısaltmalar karşılarında gösterilen anlamları ifade edecektir.

Banka: Türkiye Garanti Bankası A.Ş.,

Üye İşyeri: Banka ile “Üye İşyeri Sözleşmesi” imzalamış olup, Üye'lere her türlü mal ve hizmetleri sunan, faaliyet konusu bir veya birden fazla “KATEGORİ KODU” ile tanımlanmış gerçek veya tüzel kişiler,

Üye: Banka ve/veya Kredi Kartı Sistemleri'ne üye yurtiçi veya yurt dışı mali kuruluşlar tarafından çıkartılan/çıkartılacak olan, kart/kredi kartları ile Banka Kartlarını doğrudan kullanmaya yetkili olan kart/ek kart hamili gerçek veya tüzel kişi,

Kategori Kodu: Üye İşyeri'nin faaliyet alanını uluslararası kuruluşların standartlarına göre belirleyen, Üye İşyeri'nin İşyeri Limiti'ni saptamak için kategorize eden numara,

BKM: Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.,

Kredi Kartı Sistemleri: Bankanın temsilcisi olduğu veya ileride olacağı kredi kartı sistemlerini kuran ve bu sistemlere göre kredi kartı çıkartma ve kredi kartı kabul konusunda üye işyeri sözleşmesi imzalama yetkisi veren Europay, Mastercard , Vısa, Amex, JCB, Diners gibi Banka'nın doğrudan/dolaylı üyesi bulunduğu/ bulunacağı uluslararası/ulusal kart/kredi kartı sistemi,

Kredi Kartı: Banka'nın veya Kredi Kartı Sistemleri'ne üye banka ve mali kuruluşların Üye'ye vermiş olduğu ve nakit ödemeksizin herhangi bir bedel ödmeden Üye İşyerleri'nde mal ve/veya hizmet alımı yapabildikleri ve üzerinde herhangi bir Kredi Kartı Sistemi amblemi bulunan kredi kartını,

Banka Kartı: Banka'nın veya ulusal ve uluslararası bankaların kendi nezdelerindeki mevduat hesabı bulunan Üye'lerine, Mevduat Hesapları'na erişmesi ve bunun üstünde tasarruf ederek ve herhangi bir nakit ödmeden Üye İşyeri'nden alışveriş yapma olanağını veren kartı,

Satış Belgesi (Sales Draft): Satın alınan mal veya hizmet karşılığında Imprinter'la 3 nüsha, POS ile 2 nüsha olarak üretilen ve Üye İşyeri tarafından Üye'ye imzalatılan belge,

Alacak Belgesi (Credit Voucher): Kredi Kartı kullanılarak alınmış mal veya hizmetin iadesi ya da iptali halinde Imprinter'la 3 nüsha, POS ile 2 nüsha olarak Üye İşyeri tarafından düzenlenen, Üye İşyeri ve/veya Üye tarafından imzalanan (alacaklandırıcı) belge,

Imprinter: Kredi Kartları üzerindeki bilgilerin ve Üye İşyerine ait bilgilerin Satış Belgesi veya Alacak Belgesi üzerine geçirilmesini sağlayan Banka tarafından temin edilen özel makine,

POS (Point of Sale) Terminali: Kart üzerindeki ve işlemlerle ilgili tüm bilgileri Banka bilgisayarına aktaran, bu sayede işlem anında Kart'ın kayıp çalıntı sahte veya bunlar gibi nedenlerle Üye'nin bankası tarafından kapatılmış olması halinde iptal edilen geçersiz tüm kartların oto kontrolünü yapan; yapılan işlemlerle ilgili olarak Banka'dan Provizyon alan, kart ve işlemlerle ilgili bilgilerin Satış Belgesi üzerinde yazılmasını sağlayan özel bilgisayar terminali,

Şifre Klavyesi (Pin-Pad): Banka Kartı ile satışın yapılabilmesi için Üye'nin özel kart şifresini yazması amacıyla kullanılan ve POS'a bağlı olarak çalışan bilgisayar klavyesi,

Şifre(Pin): Banka Kartları'nın POS Terminali'nde satış işlemi gerçekleştirmek için Şifre Klavyesi (PIN-PAD)'ne girilmesi gereken, Banka'nın kart hamiline verdiği, değiştirilebilir 4-6 haneli numerik şifre,

İşyeri Limiti: Banka'ca işyeri Kategori Kodu'na göre tespit edilen ve söz konusu limiti aşan tutarlar için işlem tutarının tamamı üzerinden Provizyon alınması,

Provizyon: İşyeri Limiti üzerindeki harcamalarda veya kuşku duyulması gibi durumlarda veya POS Terminali üzerinde “BANKANIZI ARAYINIZ” mesajı çıktığı durumlarda Banka'nın Provizyon Merkezi'nden alınması gereken işlem yapma izni.

Kart İbrazı ve Kabulü

Madde 2- Üye İşyeri, satacağı mal veya hizmet karşılığı olarak tercih yapmadan Kredi Kartı Sistemleri'nin doğrudan üyesi olan Banka'nın çıkarttığı Kredi Kartları ile diğer kuruluşlarca yurtiçinde veya yurtdışında çıkartılan ve çıkartılacak olan söz konusu sistemlere dahil tüm kredi kartlarını; Banka Kartı ile Banka'nın çıkarttığı/çıkartacağı diğer kartları ödeme aracı olarak kabul eder. Üye İşyeri, Üye'nin ibraz ettiği ve o Üye İşyeri'nde geçerli kartı kabul etmek zorundadır. Kullanılacak kart konusundaki tercih hakkı Üye'ye aittir. Üye İşyeri'nin bizzat yetkilisi veya tahsilat yapmaya yetkili kıldığı ve tatbik imzalarını önceden Banka'ya bildirdiği kimseler Satış Belgeleri'ni Banka'ya ibraz ederek karşılığını bu Sözleşmede belirtildiği şekilde tahsil eder. Üye İşyeri, kartını ibraz eden Üye'den Satış Belgesi karşılığını nakit veya çek gibi bir başka şekilde tahsil edemez. Üye İşyeri, kartla ödeme için Üye'ye minimum alışveriş tutarı belirleyemez ve nakit para ile ödeme yapan bir müşteri için geçerli fiyat ve diğer koşulları aynen Üye'ye de uygulamak zorundadır. Üye İşyeri, Banka'ya ödeyeceği komisyon tutarını Üye'ye hiçbir şekilde yükleyemez. Bu kurallara uyulmaması halinde, tüm hukuksal, mali ve cezai sorumluluk Üye İşyeri'ne ait olacaktır. Banka, Provizyon'la yetki vermediği sürece Üye İşyeri, kart karşılığı nakit para ödemesi yapamaz. Üye İşyeri, yürürlükteki tüm mevzuata uymayı, yabancı uyruklu Üyeler için geçerli olan vergi indirimine ilişkin kanun ve tebliğleri (eğer varsa) uygulamayı kabul eder.

Kart İşlemlerinin İmprinter ve POS Terminali Üzerinden Yapılması

Madde 3.1. Üye İşyeri, kart ile İmprinter'dan işlem yapıyorsa işlemini tamamlamadan önce;

- Kartın geçerlilik süresinin dolup dolmadığını,
 - Satış Belgesi üzerine, Üye'nin imzasını almakla ve bu imzanın kart üzerindeki imza ile aynı olup olmadığını,
 - Yurtdışında çıkarılmış kart ise, tüm dünyada geçerli (International) olup olmadığını,
 - Kart kullanan kişinin gerçek kart hamili olup olmadığını,
 - İşyeri Limiti'ni aşan işlemler için işlem tutarının tamamı üzerinden bağlı bulunduğu Banka'nın Provizyon Merkezi'nden onay alınarak işlemin yapılabilirliğini,
 - Şüpheli bir durum halinde bağlı bulunduğu Banka'nın Provizyon Merkezi'nden "KOD 10" ile görüşülerek işlemin uygunluğunu, kontrol etmekle yükümlüdür.
- Üye İşyeri, İmprinter'dan Satış Belgesi'nin düzenlenmesi sırasında,
- Kart üzerinde yer alan kart numarası, isim ve kartın geçerlilik süresinin mutlaka İmprinter kullanılarak Satış Belgesi'ne aktarılması,
 - Satılan mal veya hizmetin işleme esas para cinsi, satış tarihinin ise açık ve net olarak okunacak şekilde Satış Belgesi'ne yazılması,
 - Satış Belgesi'ne satışı gerçekleştirdiği para birimi cinsinden başka bir para birimi cinsine ilişkin not konulmaması,
 - Kendi ticaret ünvanı ile Üye İşyeri numarasının Satış Belgesi'nin üzerine geçmesini sağlamak için Banka tarafından sağlanan adres plakettinin İmprinter makinesine takılması,
 - Provizyon alınması halinde, Provizyon kodunun Satış Belgesi'ndeki "Provizyon Numarası" bölümüne yazılması,
 - İmprinter'dan Banka Kartı ile işlem yapılmaması ile yükümlüdür.

3.2. Üye İşyeri, Banka ve Kredi Kartları ile POS'dan işlem yapıyorsa;

- Kart sahibinin kimlik ve imza kontrolü,
- Kartın ön yüzündeki numara ile Satış Belgesinde yer alan ve POS ekranında görüntülenen kart numarasının karşılaştırılması, numaralar farklı ise "KOD 10" ile Merkez'in aranması,
- Satış Belgesi'nde; Üye İşyeri'nin ticari ünvanının, işyeri numarasının, satılan mal veya hizmet bedelinin, kart numarasının, geçerlilik tarihinin, alınmış ise Provizyon onay kodunun ve Üye'nin imzasının bulunup bulunmadığının kontrolü ile yükümlüdür.
- Banka KART'larında işlemi gerçekleştirmek için Şifre Klavyesi aracılığı ile Üye'nin Şifre'sini girmesini sağlamakla,
- Kendisi tarafından kart hamiline verilecek 2 nüsha halindeki POS Satış Belgesi'ni imzalatmakla, yükümlüdür.

Bu maddede belirtilen ve Üye İşyeri'ne ait olan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda her türlü sorumluluk Üye İşyeri'nin üzerinde olacaktır. Banka'nın bu hususlardan dolayı hiçbir sorumluluk ve yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Satış Belgeleri

Madde 4- İmpirinter ile yapılan işlemlerde Üye İşyeri, Banka tarafından verilen standart Satış Belgeleri'ni kullanmak zorundadır. Bu belgeler, bir başka şahıs veya firmaya devredilemez. Üye İşyeri, Üye'nin imzasını taşıyan Satış Belgeleri'ni, belgelerin tanzim ve imza tarihinden itibaren 7(yedi) gün içinde tahsil için Banka'ya ibraz etmekle yükümlüdür.

POS Terminali ile yapılan işlemlerde ise Üye İşyeri, satış işleminin yapıldığı gün sonu transfer işlemlerini yapmakla yükümlüdür. Banka bu süre içinde ibraz edilmeyen Satış Belgeleri'ni veya belirtilen süre içerisinde gün sonu işlemi yapılmayan işlem bedellerini ödemekle yükümlü değildir. Banka; üzerinde kazıntı, silinti, tahrifat, düzeltme ve benzeri değişiklikler yapılmış veya İmprinter/POS kullanılmayıp el ile doldurulmuş belgeleri, Üye'nin teyidini alana kadar ödememe hakkına sahiptir. Satış Belgesi, Üye'nin malı aldığına veya verilen hizmetten yararlandığına dair kayıtsız şartsız ve gayri kabili rücu olarak borçlandığı ikrarını havi belgedir ve Üye imzaladıktan sonra üzerinde hiçbir değişiklik ve eklenti yapılamaz; ayrıca, düzenlenmiş Satış Belgeleri başka işyerlerine devredilemez. Buna aykırı işlem yapılması halinde, Banka ilgili işyerine veya Üye İşyerine, Üye tarafından yazılı onay verilmediği sürece ödeme yapmamaya yetkilidir.

Limitler ve Yetki Alma

Madde 5.1. Üye İşyeri, kartlarla yapılacak satışlarda, her bir alışveriş için Provizyon almakla yükümlüdür. Üye İşyeri Provizyon alınmamış işlem bedellerinin kendisine ödenmeyeceğinin bilgisi dahilinde olduğunu kabul ve taahhüt eder. Üye İşyeri, Banka'ca belirlenen ve yazılı olarak bildirilen İşyeri Limiti'ne uymak zorundadır. Banka Kartları ile yapılan satış işleminde Provizyon limiti sıfırdır. Bu limitler, Banka tarafından gerekli görüldüğü taktirde değiştirilebilir. Üye İşyeri, yapılacak bu değişiklikleri peşinen kabul ettiğini ve bu değişikliklere kendisine bildirildiği tarihten itibaren kayıtsız şartsız uymayı taahhüt eder. Üye İşyeri, limitleri aşmamak amacıyla bir satış için birden çok Satış Belgesi düzenleyemez. İşlem, İmprinter ile yapılıyorsa İşyeri Limiti'nin aşılması durumunda, toplam tutar üzerinden Banka tarafından belirtilen Provizyon Merkezi'nden onay istenmelidir. Eğer onay alınırsa, verilen onay kodunun Satış Belgesi üzerinde gösterilen yere yazılması yükümlülüğü işyerine aittir. İşlem, POS ile yapılıyorsa, Provizyon Merkezi'nden alınan onay kodu "POS Kılavuzu"nda anlatıldığı şekilde POS'a girilmelidir.

5.2. Onay alınmış ve usulünce düzenlenmiş Satış Belgeleri için ödeme, Banka tarafından Üye İşyeri'nin Banka şubesi nezdinde açılmış hesabına yapılacaktır. Satış Belgesi ile Banka kayıtları arasında uyumsuzluk olması durumunda Banka kayıtları doğru kabul edilecek ve işlemlere esas alınacaktır. İşbu sözleşme uyarınca yapılacak tüm iş ve işlemlerde Banka'nın bilgisayar aracılığıyla tutulan muhasebe kayıtlarının esas olacağını ve Üye İşyeri'nce ibraz edilebilecek diğer tüm belge ve kayıtların Banka kayıtları ile uyum halinde bulunması durumunda hüküm ifade edeceklerini Üye İşyeri kabul ve taahhüt eder. Satış Belgesi üzerine Üye İşyeri'nce onay kodu yazılmadığı veya onay alınmadığı zaman veya onay almamak amacıyla bir satış için birden fazla belge düzenlendiğinde, Banka tutarın tamamını ödememe, eğer ödemişse bunu Üye İşyeri'nden derhal ve nakden geri talep etme hakkını saklı tutar.

Tutarların Geri Ödenmesi

Madde 6.1. Banka, Üye ile Üye İşyeri arasında alışveriş konusu olan mal ve hizmetlerin kalitesi, miktarları, nakliyesi, teslimi, cinsi, fiyatı ve ifası ile ilgili olayları bilme ve anlaşmazlıklarda taraf olma ve hiçbir suretle karar verme durumunda değildir.

6.2. Daha önce kart ile alınmış mal veya hizmetin iadesi durumunda Üye İşyeri, Üye'ye nakit para ile geri ödeme yapamaz. Üye İşyeri, bir iade işlemi söz konusu olduğunda İmprinter aracılığı ile "ALACAK BELGESİ" hazırlayıp imzalayarak en geç 3 (üç) işgünü içinde Banka'ya iletmek ve nakden veya mahsuben ödemek zorundadır. İade işlemi POS ile yapılacaksa "POS Kılavuzu"nda anlatılan kurallar doğrultusunda hareket edilecektir.

6.3. Banka, Satış Belgesi'ni kabul edip Üye İşyeri'ne ödediği halde, Üye İşyeri'nin malı tam teslim etmeme vb. kusur ve/veya ihmali, 3.maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeme nedeniyle, tutarın kısmen veya tamamen Üye'den tahsili mümkün olmazsa, Üye İşyeri iade olan bu tutarı Banka'ya ilk talepte, Bankada cari kısa vadeli kredilere uygulanan en yüksek kredi faizi üzerinden hesaplanacak faizi ve yasal fer'ileri ile birlikte geri ödemekle mükelleftir. Söz konusu tutarların derhal ödenmemesi durumunda Üye İşyeri'nin Banka'daki hesabından Banka resen takas veya mahsuba yetkilidir.

6.4. Banka Kartı ile alışveriş işleminin tamamlanmasından sonra POS Terminali üzerinde son işlemi iptal edebilir. İptal, bu işlemin gerçekleşme zamanından en fazla 1 (bir) saat içinde yapılabilir ve kısmi iptal işlemi yoktur.

Reklam ve Tanıtma

Madde 7.1. Üye İşyeri, Banka tarafından reklam ve tanıtım amacıyla verilen tüm materyalleri ve cihazları işyerinin göze çarpan yerinde teşhir etmek zorundadır. Üye İşyeri'nin söz konusu materyal, makine ve cihazları kullanma hakkı, sözleşmenin geçerlilik süresi ile sınırlıdır. Banka gerek gördüğü takdirde bu cihazların tamamını ya da bir kısmını, hiçbir gerekçe göstermeye gerek olmaksızın geri alabilir, değiştirebilir ya da ekleme veya çıkarmalar yapabilir; dilediği zaman ve yerde de bakım ve onarımını yapabilir ve yaptırabilir. POS, Üye İşyeri'nin tahsis edeceği telefon hat/hatlarına Banka tarafından bağlanacak, ancak hat masrafları işyerine ait olacaktır. Teslim edilen tüm cihazların çalışır durumda olmasından ve her türlü zarara karşı korunmasından, cihazlara ne suretle ve kim tarafından yapılmış olursa olsun verilecek hasar ve zarardan, cihazların çalınmasından, kaybolmasından kayıtsız şartsız sorumlu olduğunu Üye İşyeri kabul eder. Üye İşyerine teslim edilen cihazların tüm bakım, onarım ya da yenileme işlemleri yalnızca Banka'nın yetkili teknik servis elemanlarınca ya da bankaca yetki verilecek şirket elemanlarınca yapılacak, başka hiçbir kişi ya da kuruluş tarafından bakım, onarım, yenileme vs. adı altında cihazlara müdahale edilemeyecek, buna izin verilmeyecektir. Üye İşyeri'nin bu bölüme aykırı davranması durumunda Banka'nın tazminat hakkı saklıdır. Cihazlar, Banka tarafından gerekli görülmesi halinde Üye İşyeri'ne Banka'nın belirleyeceği bir sigorta şirketi tarafından sigortalanarak teslim edilecektir. Sigorta yapılmaksızın teslim edilmesi halinde dahi Üye İşyerinin cihazlara ilişkin olarak işbu Sözleşmede belirlenen özen ve zararlara ilişkin yükümlülükleri sona ermeyecektir.

Üye İşyeri bu sözleşme yürürlükte kaldığı sürece söz konusu cihazlara ilişkin prim ve diğer tüm ödemelerin kendisi tarafından bu masrafların tahakkuku anında derhal Banka'ya ödeneceği hususunu kabul ve taahhüt eder. Banka söz konusu prim ve masrafları, işyerinin nezdindeki hesabına borç kaydedecektir.

7.2. Üye İşyeri, işbu Sözleşme süresince dahi Banka'ya ait marka ve logoları ancak Banka'nın yazılı onayı ile kullanabileceğini kabul ve beyan eder.

Üye İşyeri, işletme adı, ticari ünvan, amblem, marka ve logosunun ücretsiz olarak kullanabilmesi konusunda Banka'ya, hak sahibi olması sıfatı ile izin vermiş olup bu hususta başkaca bir izin ve onaya ihtiyaç olmadığını ve markanın adına tescilli olduğunu beyan etmiştir. Üye İşyeri bu beyanlara aykırılık nedeni ile Banka'nın uğrayabileceği her türlü zarar ve ziyanı Banka'nın ilk yazılı talebi üzerine, protesto keşidesine, hüküm tesisine gerek kalmaksızın ve taraflar arasında çıkacak uyuşmazlığın sonuçlarını beklemeksizin Banka'nın ilk yazılı talebi üzerine derhal tazmin etmeyi kabul ve beyan eder.

7.3. Üye İşyeri; işbu Sözleşme tahtında ödeyeceği hat ücretleri, sigorta primleri, komisyon tutarlarının yanı sıra, Banka'ca tahsis edilen POS Terminaleri ile gerçekleştireceği işlem hacminin Banka tarafından belirlenerek kendisine bildirilen tutarın altında kalması halinde Banka'ca belirlenen ücreti, ödemeyi ve bu tutarları Banka nezdindeki hesaplardan res'en mahsuba Banka'nın yetkili olduğunu kabul ve taahhüt eder. Üye İşyeri'nin belirlenen işlem hacmini gerçekleştiremeyeceğinden bahisle Sözleşmeyi sona erdirmek istemesi halinde sözkonusu terminaleri iade etmesi gerekli olup, terminaleri kullanmaya devam etmesinin bu hususu kabul anlamına geleceğini Üye İşyeri kabul ve taahhüt eder.

Güvenlik

Madde 8- Üye İşyeri, POS Terminalinde stoplist'e alındığı bildirilen, çalıntı kayıp olduğu bildirilen bir Banka ve Kredi Kartı'nı işleme alamaz. Banka, kartların kaybolması, çalınması veya diğer benzeri nedenlerle Stop List içerisinde yer alan bir Kredi Kartı ile yapılmış bir harcama karşılığını ödemekle sorumlu tutulamaz.

Üye İşyeri, Stop List'e alınmış ve kendisine mal veya hizmet karşılığını ödemek için ibraz edilen kartlar ile her ne nedenle olursa olsun hamilinden geri alınmak istenen kartlar kendisine ulaştığında, bunları almak ve derhal Banka'ya iade etmek hak ve yükümlülüğüne sahiptir. Üye İşyeri sahibi / sahipleri istihdam ettikleri personelin münferiden ya da diğer kişilerle müştereken gerçekleştirebilecekleri mükerrer, sahte, taklit veya tahrifat ya da tahrifat neticesinde meblağ değiştirilen her türlü Satış Belgeleri'nden ve bunun sonucunda ortaya çıkabilecek zarar, masraf ve her türlü harcamalarından dolayı (avukatlık ücreti, yargılama ve icra giderleri, maddi ve manevi tazminat talepleri de dahil olmak üzere) şahsen sorumlu olacağını/olacaklarını kabul eder/ederler.

Satış Belgesinin Ödenmesi, Komisyon Alacaklarının Tahsili

Madde 9- Banka, İmprinter aracılığı ile üretilen Satış Belgeleri ve/veya POS tarafından Banka bilgisayarına aktarılan Satış Belgeleri'nin toplam tutarı üzerinden Üye İşyeri'ne bildirdiği oranlarda komisyon alır. Banka, komisyon oranlarını ve bloke gün sürelerini tek taraflı olarak arttırmaya ya da azaltmaya yetkilidir. Banka, İmprinter ile üretilen Satış Belgeleri'nin tutarlarını ibraz edildiği gün; POS aracılığı ile Banka bilgisayarına aktarılan Satış Belgeleri'nin tutarlarını ise transferden sonraki ilk işgünü, komisyon tutarını mahsup yolu ile resen kestikten sonra Üye İşyeri'nin Banka nezdindeki cari hesabına alacak kaydeder. Üye İşyeri, satış ve diğer işlemlerin belgelerini düzenlediği tarihten itibaren 5 (beş) yıl süreyle saklamak ve Banka tarafından talebi halinde 7(yedi) işgünü içinde vermek zorundadır.

Banka, Satış ve Alacak belgeleri ile birlikte bunların dayanağını teşkil eden Üye İşyeri kayıt ve belgelerini talep etmeye yetkili olup Üye İşyeri, Banka'ca talep edilen belgeleri derhal ibraz etmeyi ve bunların Banka ya ibrazına değin Banka'nın ödeme yapmama, ödeme yaptı ise bunları geri almaya yetkili olduğunu kabul ve taahhüt eder.

Bu zorunluluğa Üye İşyeri'nce uyulmaması halinde, çıkabilecek anlaşmazlıklarda sadece Banka'nın kayıt ve belgeleri esas alınır. Üye İşyeri bu kayıt ve belgelere hiçbir şekilde itirazda bulunamaz.

Üye İşyeri, posta, E-mail veya telefon gibi Üye ile yüzyüze gelmeksizin (Mail/Telephone Order Sistemi) aldığı siparişlerde, sipariş bedelleri için provizyon almak üzere (i) Kart sahibinin ismi,(ii) Kart numarası, (iii) Kartın geçerlilik süresi, (iv) Sipariş verilen malın cins/ adet / kodu, (v)Alınan siparişin tutarı bilgilerini içeren bir belge ile Banka'ya başvurur.Banka, listenin alınmasını müteakip komisyonları düşüldükten sonra kalan tutarı alacak kaydeder. Banka, komisyon oranlarını tek taraflı olarak arttırmaya ya da azaltmaya yetkilidir.

Üye'nin Mail/Telefon Order Sistemi aracılığı ile veya Banka'nın, Üye İşyeri'ne verdiği manuel yetkiye binaen gerçekleştirdiği işlemlerden ötürü Üye İşyeri'nden mal ve/veya hizmet talepleri ya da bundan dolayı borçları olmadığı şeklindeki herhangi bir itirazlarını Banka'ya yazılı olarak bildirmeleri yada bu sebeple Kredi Kartı/Banka kartını çıkartan banka/mali kuruluş tarafından ödemenin Bankaya yapılmaması halinde Banka, ilgili tutarı Üye İşyeri'nin Banka'daki hesabından, sözkonusu tutarların hesabına alacak kaydedildiği tarihten iade edileceği tarihe kadar geçen sürede, Bankada cari kısa vadeli kredilere uygulanan kredi faizi üzerinden hesaplanacak oranda işlemiş faizi ve bunların fer-i'leri ile birlikte re'sen takas veya mahsuba yetkilidir.

Üye ile Üye İşyeri İlişkileri

Madde 10- Banka, ödemesi kart ile yapılan alışveriş nedeniyle Üye ile Üye İşyeri arasında çıkabilecek anlaşmazlıklara karışmaz ve bu hususta hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmez. Diğer yandan Üye İşyeri'nin sahibi olan gerçek kişiler; Üye İşyeri şirket ise şirketin ortağı olan kişiler, Üye İşyeri'nde çalışanlar ve bu sayılan kimselerin ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları, kart hamili olsalar dahi, Üye İşyeri'nde kart ile hiçbir şekilde alışveriş yapamazlar. Kurala aykırı davranılması durumunda tazmin sorumluluğu dahil tüm sorumluluk, Üye İşyeri'ne ait olacaktır.

Üye İşyeri, kendisi tarafından satışı gerçekleştirilen mal ve/veya hizmetlerdeki ayıp nedeni ile Banka'nın Üye'ye bir ödeme yapmasının talep edilmesi durumunda, sözkonusu tutarı Banka'nın Üye İşyeri'ne ait hesaplardan tahsil ederek ödemeye yetkili olduğunu, Banka'nın mal/hizmetteki ayıp nedeni ile uğrayacağı zararları ve tazmin etmekle yükümlü kılındığı edimleri Banka'nın ilk yazılı talebi üzerine ödemeyi, yerine getirmeyi kabul ve taahhüt eder.

İade İşlemi

Madde 11- Üye İşyeri, Üye tarafından yapılan iade işlemlerini kabul etmekle yükümlüdür. İade işlemi karşılığında nakit ödeme yapılamaz.Üye İşyeri, kendisi tarafından gerçekleştirilen iade işleminin, Üye'nin talebine istinaden ve Üye'nin işleme konu kartına yapılacağını, harcama tutarını aşan bir iade yapılamayacağını kabul, beyan ve taahhüt eder. Banka, iade işlemine konu tutarı, Üye İşyeri'nin Banka nezdindeki hesaplarından herhangi bir bildirimde bulunmaksızın resen tahsile yetkilidir.

Üye İşyeri'nin iade kurallarına uymaması, aykırı davranması durumunda Banka'nın işbu Sözleşmeyi sona erdirebileceği gibi kart kabulüne ilişkin işlemleri ve Üye İşyeri'ne yapılacak ödemeleri askıya alabileceğini ve işlem tutarı ile birlikte ödemenin kendisine yapıldığı tarihten Bankaya ödendiği tarihe kadar geçecek sürede, Banka'da cari kısa vadeli kredilere uygulanan en yüksek kredi faizi üzerinden hesaplanacak faizini cezai şart olarak Banka'ya ödeyeceğini Üye İşyeri Kabul ve taahhüt eder.

Kurallara Aykırı İşlemler

Madde 12.1. Üye İşyeri (i) POS veya İmprinterden gerçek veya geçerli bir Banka/Kredi Kartı geçirilmeksizin yapılan işlemler, (ii) Üye İşyeri sahibi, ortakları personeli veya 3. kişilerin ihmal ve/veya suistimalinin bulunduğu işlemler, (iii) Satış Belgesi düzenlenmeden yapılan satışlar (iv) Banka'dan usulünce alınmamış, Üye İşyerince üretilen gerçekdışı onay kodu ile yapılan işlemler, (v) Kart'lardaki manyetik şerit bilgilerinin optik okuyuculu yazar kasalar gibi özel cihazlarda okutulması, çözümlenmesi ve elde edilen manyetik şeritte kayıtlı bilgilerin her ne amaçla olursa olsun kullanımı ya da saklanması başka kişi ya da kurumlara aktarılması gibi yapılan gerçek dışı ve usulsüz işlemler, dolandırıcılık ve sahtecilik olaylarına zemin hazırlayan eylemler nedeniyle Banka'nın yapacağı ödemelerden kendisinin sorumlu olduğunu ve bunların Bankaca tespiti halinde herhangi bir ihbara gerek olmaksızın bu işlemlere esas tutarları, hesabına alacak kaydedildiği tarihten iade edeceği tarihe kadar geçen sürede, Bankada cari kısa vadeli kredilere uygulanan en yüksek kredi faizi ile birlikte Banka'nın Üye İşyerine ait hesaplardan resen mahsuba yetkili olduğunu, hesabının yeterli olmaması durumunda Banka'nın yapacağı ilk yazılı talebe istinaden Bankaya ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

12.2. Üye İşyeri, aynı Üye'nin yaptığı alışveriş ve bunun işlem tutarı için Kart'ın, POS tan sadece bir kez geçirilerek onay alınmasının esas olduğunu, ilk denenen toplam tutar üzerinden onay alınamıyorsa, bu onayı almak için tutarın değiştirilerek denemenin tekrarlanması durumunda, sonuçta onay alınmış olsa dahi, Üye bu işleme muvafakat ettiğini yazılı olarak bildirmediği sürece bu usulsüz işlemlerin de Üye İşyeri'nin sorumluluğunda olduğunu, gerek böyle bir durumun ortaya çıkması halinde gerekse yukarıda 12.2'nci maddede belirtilen işlemler nedeni ile Banka'nın sözkonusu tutarları ilgili Üye İşyeri'nin bu işlemler nedeni ile herhangi bir dahlî'nin olmadığı ve kusurlu davranmadığına ilişkin bir mahkeme kararı tebliğ edilinceye veya Kredi Kartı Sistemleri tarafından ilgili Üye İşyeri'nin kusuru olmadığına dair bir yazı ibraz edilinceye veya Üye'den/Üyelerden bu yönde muvafakat alınıncaya değin Banka'nın, rehin, hapis hakkını kullanmak suretiyle işlem tutarını bloke edebileceğini ve sözkonusu tutarları Üye İşyeri hesabına borç kaydedebileceğini Üye İşyeri kabul, beyan ve taahhüt eder.

12.3. Üye İşyeri, Banka tarafından kendisine ödenmiş Satış Belgesi tutarlarının herhangi bir nedenle karşı bankadan, mali kuruluştan veya Kredi Kartı Sistemleri'nden veya Kart Hamili'nin itirazı nedeni ile Kart Hamili'nden tahsil edilememesi veya bu Sözleşmeye aykırı davranışı nedeni Banka'ca iptaline karar verilmesi halinde, doğan tüm Banka zararlarını, Banka tarafından ödemenin kendisine yapıldığı tarihten, Banka'ya iade edeceği tarihe kadar geçen sürede Banka'nın ilgili para cinsinden kısa vadeli kredilere uyguladığı en yüksek kredi faiz oranı üzerinden işleyecek faizi, BSMV, KKDF ve masrafları ile birlikte Banka ya ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

Üye İşyeri, işbu Sözleşmeye veya Kredi Kartı Sistemleri kurallarına aykırı davranışları nedeni ile doğan Banka alacaklarını ve Üye İşyerinin bu kurallara aykırı davranışları nedeni ile Banka'nın maruz kaldığı ceza tutarlarını Banka'nın bu Sözleşmeden kaynaklanan haklarını kullanmak suretiyle tahsile yetkili olduğunu kabul ve taahhüt eder.

12.4. Üye İşyeri, İşbu Sözleşmeye veya Kredi Kartı Sistemleri kurallarına aykırı davranışları nedeni ile Kredi Kartı Sistemleri veya diğer banka ve mali kuruluşlar tarafından işlem bedelinin Banka'ya ödenmemesi, ödenmesinin ertelenmesi, ters ibraza konu olmasının yanısıra gerçekleştirilen işlemin şüpheli bir işlem oluşturması durumunda Banka'nın işlem bedelinin kendisine ödenmesini Kredi Kartı Sistemleri ters ibraz süresi boyunca erteleyebileceğini, soruşturma sonucuna göre ödemeyi iptal edebileceğini, hesabına alacak kaydedilen tutarları blokeye alabileceğini kabul ve taahhüt eder.

Banka'nın veya resmi mercilerin ya da yargı mercilerinin talebi halinde ve talep edilen süre içerisinde ibraz edilmek üzere, POS tarafından üretilen Satış Belgeleri'nin orijinal imzalı nüshaları Üye İşyeri nezdinde 5 (beş) yıl süreyle saklanacaktır. Üye İşyeri, sözkonusu Satış Belgelerinin okunaklı olarak ve süresinde ibraz edilmesini temin etmekle yükümlüdür. Aksi takdirde, Banka, Üye İşyeri'nin hesabına geçtiği bu tutarları, Üye İşyeri'nden talebe ve/veya hesabından resen takas veya mahsuba yetkili olduğunu, peşinen kabul ve taahhüt eder.

İşbu Sözleşme ile yükümlenilen koşulların kendisi tarafından yerine getirilmemesinden doğabilecek zararlardan Üye İşyeri sorumludur.

Banka Kredi Kartı Başvuruları'nın Üye İşyerince Kabulü; Madde 13- Üye İşyeri, Banka tarafından yetkilendirilmesi ve diğer hususlarda Taraflarca mutabık kalınması halinde kendisi tarafından kabul edilen kredi kartı başvurularının bu madde hükümlerine tabi olacağını kabul ve taahhüt eder.

Üye İşyeri kendisi tarafından toplanan başvuru formlarını Banka'ya teslim etmeyi, a-başvuru formunun ekinde yer alan kimlik belgesi fotokopisinin, başvuru sahibine ait bir kimlik belgesinin fotokopisi olduğunu, kimlik belgesi aslında yer alan bilgilerle fotokopi metninde yer alan bilgilerin birbirini teyit ettiğini, b-başvuru esnasında geçerli kimlik belgesi olarak; (i)-Nüfus cüzdanı, (ii)-Sürtücü belgesi, (iii)-Pasaport veya (iv)-Nüfus Cüzdanı seri numarası ihtiva eden geçerli bir kimlik belgesi fotokopisinin alınacağını, c- Vergi Kimlik Belgesi fotokopisinin alınacağını,d-Başvuru sahibi ve Garantör imzalarını ihtiva eden Kart Üyelik Sözleşmesi'nin Üye İşyeri yetkilisi/ elemanı huzurunda imzalanmasını temin etmeyi ve bu imzaların ilgililerin eli mahsulü olduğunu, e-Yukarıda a,b,c,d maddelerinde yer alan hususlara ilişkin gerekli kontrollerin yapıldığını göstermek amacı ile başvuru formuna, Üye İşyeri ünvanı ve yetkili imzalarını taşıyacak şekilde yazılı olarak teyit vereceğini, f-Kart Sahibi'nin/Garantör'ün Banka'ya olan borçlarını, imzanın kendisi tarafından atılmadığı iddiası ile ödemedi kaçınması ve imzaların Kart Sahibi'nin/Garantör'ün imzalarının kendilerine ait olmadığına ilişkin hususun Bankaca belirlenen bir bilirkişi tarafından düzenlenen rapor ile belgelenmesi halinde, söz konusu bilirkişiye ve raporun içeriğine herhangi bir itirazda bulunmaksızın, Kart Sahibi/Garantör tarafından ödenmeyen Banka alacaklarından Üye İşyeri'nin sorumlu olduğunu ve Banka ile Kart Sahibi/Garantör arasında çıkabilecek uyuşmazlığın hüküm ve sonuçlarını beklemezsiniz, hüküm tesisine, ihtarname keşidesine lüzum kalmaksızın, ilgilinin yukarıda belirtilen sebeplerle borcunu ödemediğini bildiren ve ekinde sözkonusu bilirkişi raporunu ihtiva eden ilk yazılı talep üzerine ve talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçecek sürede, Bankada cari kredi kartı gecikme faizi üzerinden hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte Bankaya ödemeyi kabul, beyan ve taahhüt eder.

Gizlilik; Madde 14- Üye İşyeri, bu sözleşme konusu işlemlerin yapılması ile ilgili tüm bilgileri bu Sözleşme amaçları için kullanmayı beyan ve taahhüt eder. Üye İşyeri, Banka tarafından kendisine verilen bilgilerin ve işlemler nedeni ile Üye'lerden edindiği bilgilerin gizli olduğunu ve bu bilgileri kanunen yetkili kılınan makamlar dışında hiç bir şekilde kullanmayacağını, üçüncü şahıslara vermeyeceğini, sözkonusu bilgileri kopyalamayacağını, saklamak amacı ile depolamayacağını kabul ve taahhüt eder.

Üye İşyeri, işbu Sözleşme gereğince Banka'ya verdiği bilgilerin veya bu Sözleşmenin süresi boyunca Banka'nın edindiği bilgilerin Banka tarafından, kanunen yetkili kılınan mercilerin yanı sıra Bankaca uygun görülen kişi kurum yada kuruluşlara verilmesine muvafakat ettiğini ve bu hususta Banka'yı yetkili kıldığını beyan eder.

Diğer Hükümler ; 15.1. Üye İşyeri, Banka'nın işbu Sözleşmeden ve Banka ile imzaladığı/imzalayacağı sözleşmelerden doğan/ileride doğacak olan alacaklarının tahsilini temin amacı ile Banka'nın merkez ve tüm şubelerinde kendisine ait bulunan ve ileride bulunabilecek olan bircümle alacak, mevduat ve bloke hesapları, nakit esham ve tahviller ile tahsile verilen çekler vs.tüm kıymetli evrak ve kredi hesapları ile gelmiş veya gelecek havaleler üzerinde herhangi bir ihbara gerek olmaksızın, Banka'nın virman, takas, mahsup ve hapis hakkının olduğunu, bunların Banka'ya rehinli olduğunu ve Banka'nın Üye İşyeri'nden olan/olacak olan alacaklarını, bu haklarını kullanmak suretiyle tahsile yetkili olduğunu peşinen kabul, beyan ve taahhüt eder.

15.2. Banka, iş bu Sözleşmeye konu hak ve yükümlülüklerini doğrudan/dolaylı iştiraki olan bir şirkete ya da uygun göreceği bir başka şirkete devredebileceğinden Banka tarafından uygun görülmesi halinde fatura düzenleme ve diğer mali edimler Banka'nın belirleyeceği bu şirket tarafından yerine getirilebilecektir. Üye İşyeri de, Banka belirleyeceği bu şirket ile faturalaşma ve diğer mali işlemleri yapmakla yükümlü olduğunu peşinen kabul etmiştir. Bu çerçevede, sözkonusu şirketin yukarıda bahsi geçen, mali işlemleri yükümlenmesi halinde, işbu Sözleşmede düzenlenmiş olan ve Banka tarafından Üye İşyeri'nden tahsil edilecek olan komisyon yerine Üye İşyeri'nden "hizmet ücreti" tahsil edilebilecek olup ilgili şirket bu hizmet ücretlerini mevzuat çerçevesinde muhasebeleştirecek ve Üye İşyeri'ne ayda bir defa fatutalandıracaktır. Uygulamanın detayı ve gerçekleşmesi halinde, değişiklikler, Banka ve/veya ilgili şirket tarafından Üye İşyeri'ne ayrıca yazılı olarak bildirilecektir.

15.3 Üye İşyeri, bu Sözleşme kapsamında belirtilen uygulamalardan ve Banka tarafından verilen hizmetlerden ticari ve mesleki amaçlarla faydalandığını beyan ve kabul eder.

15.4. Üye İşyeri adres değişikliğini, faaliyet konusu değişikliğini, işyerinin satılması, kiralanması veya el değiştirmesi, devredilmesi ve "İşyeri İçin Üyelige Başvuru Formu"nda belirtilen herhangi bir bilginin değişikliğini, anında Banka'ya noter aracılığıyla bildirmekle yükümlüdür.

Süre ve Fesih

Madde 16- İşbu sözleşme tanzim ve imza tarihinden itibaren yürürlüğe girer ve bu tarihten başlayarak 1 (bir) yıl geçerlidir. Taraflardan biri sözleşmeyi, süresi sona ermeden 1 (bir) ay önce karşı tarafa ihbarda bulunarak feshetmediği takdirde, sözleşme aynı koşullarla kendiliğinden birer yıl daha uzatılmış olur. İşbu sözleşme ile saptanan şartlardan bir veya birkaçına uyulmadığı takdirde, Üye İşyeri en az 1 (bir) ay önceden, Banka ise süreye bağlı kalmaksızın yazılı ihbarda bulunarak sözleşmeyi tek tarafı olarak feshedebilirler.

Sözleşmenin imza tarihi itibarıyla Üye İşyeri'nin mevcut hakim sermaye yapısının değişmesi, Üye İşyeri veya Üye İşyeri'nin bağlı bulunduğu diğer kuruluşlar hakkında Banka veya 3.kişiler tarafından, Üye İşyeri'nin bu Sözleşmeden kaynaklanan taahhütlerini engelleyecek, tehlikeye düşürecek nitelikte yasal takip yapılması, dava açılması, Üye İşyeri veya Üye İşyeri'nin bağlı bulunduğu diğer kuruluşlar hakkında Bankaya haciz talimatları tebliğ edilmesi, iflasının talep edilmesi, konkordato talebinde bulunulması, tasfiye işlemlerine başlaması, Üye İşyeri'nin Kredi Kartı Sistemleri kurallarına aykırı davranması, sahte kartlarla işlem yapması, işbu Sözleşme tahtında belirlenen kurallara aykırı davranması, Üye'lere ait kart bilgilerinin gizliliğine aykırı davranışlarda bulunması, Banka'nın Üye İşyeri tarafından gerçekleştirilen işlemler nedeni ile cezaya maruz kalması, Üye İşyeri'nin satış tutarına ilaveten komisyon, ücret alması, Banka'nın kendi ihtiyarında yapacağı değerlendirme sonucunda Üye İşyeri'nin bu Sözleşmeden kaynaklanan taahhütlerini yerine getirmesinin tehlikeye düştüğü sonucuna varması halinde ve bunlarla sınırlı olmaksızın Bankanın fesih ihbarının Üye İşyeri'ne ulaşması ile Sözleşme, başka bir merasime gerek olmaksızın sona erer.

Banka, Üye İşyeri'nin işbu Sözleşme hükümlerine aykırı davrandığı sonucuna varması, Sözleşme'nin sona erdirilmesine ilişkin bir hususun ortaya çıkması, Üye İşyeri'nin Kredi Kartı Sistemleri uygulama kurallarına aykırı davranması hallerinde veya Banka nezdindeki teknik sebeplerle herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın işbu Sözleşmeden kaynaklanan taahhütlerini askıya alabilir, Üye İşyeri'nin Kredi Kartı ve Banka Kartı ile işlem yapmasını geçici bir süre ile engelleyebilir. Bu durumda Üye İşyeri, Banka'nın mahrum kalınan kar dahil olmak üzere herhangi bir yükümlülüğü bulunmadığını kabul ve taahhüt eder. Sözleşmenin feshi veya herhangi bir nedenle sona ermesi, tarafların önceki hak ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Sözleşmenin hertesebeple olursa olsun sona ermesi halinde, Üye İşyeri kendisine Banka'ca verilmiş tüm matbu evrak, POS, ŞİFRE KLAVYESİ, İmprinter ve diğer malzemeleri tam ve sağlam olarak, çalışır vaziyette 2 (iki) işgünü içinde Banka'ya iade etmekle yükümlüdür. Aksi halde "Teslim Makbuzu"nda belirtilen tazminatla birlikte, makine karşılığı bedeli Banka'ya ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

Tebliğat ve Uyuşmazlıkların çözümü

Madde 17- Üye İşyeri, işbu Sözleşmede belirtilen adresinin kanuni tebliğat adresi olduğunu, adresinde değişiklik olduğunu noter aracılığıyla Banka'ya bildirmediği takdirde, önceki adrese yapılacak her türlü tebliğatın kendilerine yapılmış sayılacağını kabul ve beyan eder.

İşbu sözleşmeden doğacak uyuşmazlıkların çözümünde İstanbul Mahkeme ve İcra Daireleri yetkilidir Üye İşyeri, Banka ile işbu Sözleşmeden kaynaklanan her türlü uyuşmazlıklarda yalnızca Banka'nın kayıt ve belgeleri ve bilgisayar kayıtlarının H.U.M.K. 287. Maddesi uyarınca münhasır delil olacağını, kendisi tarafından başkaca başka delil ikame edilmeyeceğini bunlara karşı her türlü itiraz ve def'i haklarından ve dava halinde Banka defter ve kayıtlarının usulüne uygun tutulduğu hususunda yemin teklif haklarından peşinen feragat ettiğini kabul ve beyan eder.

Yürürlük

Madde 18- Onsekiz maddeden ibaret işbu Sözleşme / / tarihinde taraflarca kabul ve imza edilmiştir.

Üye İşyeri	:	
Ticari Ünvanı	:	
Vergi Kimlik No	:	
Kodu	:	
İmza Tarihi	:	
Üye İşyeri	:	
(Yetkili İmza ve Kaşe)	:	

Versiyon No : 3 – Güncelleme Tarihi : 14 Şubat 2006

KAYNAKÇA

ALTUĞ, Osman – ÜNKAYA, Gülümser – ERSOY, Ayten; Banka İşlemleri ve Muhasebesi, İstanbul, 1996

ALTUĞ, Osman – ÜNKAYA, Gülümser; Banka İşlemleri ve Muhasebesi, İstanbul, 1991

ATAY, Serdar; Banka Muhasebesi, Isparta, 2003

BALCI, Arzuhan; Kredi Kartı İşlemleri ve Üye İşyeri Operasyonu, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2000

Bankalar Arası Kart Merkezi, Pano Dergisi, Kasım 1998, Sayı 4

BAYDEMİR, Mehmet, Her Yönüyle Kredi Kartları, MS Destek SMMM Ltd. Şti. İstanbul, 2004

BKM, Pazar İstatistikleri Kitapçığı, Şubat 2006

BUHUR, Oğuzhan, Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartları Uygulaması, Ankara, 2004

CİBİLİ, Alper; Türkiye’de Kredi Kartı İşlemlerinde Bankalararası Takas ve Hesaplaşma Sistemi, Yüksek Lisans Tezi, MÜ – BSE, İstanbul, 2003

ÇEKER, Mustafa; Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartlarının Hukuka Aykırı Kullanımı, Ankara, 1997

DATAMONITOR, Western European Cards and Payments Databook, 2004

DUMAN, Emre Kağan; Genel Olarak Kredi Kartı Sisteminin İşleyişi ve Türkiye’nin Dış Alem Kredi Kartı Gelirleri, Yüksek Lisans Tezi, MÜ-SBE, 1998

EKEN, Mehmet Hasan; Banka Muhasebesi, İstanbul, 2004

- Europay International; Glossary of Terms , Belçika 2002
- Garanti Ödeme Sistemleri Fraud&Security Eğitim Dökümanları Temmuz 2006
- Garanti Ödeme Sistemleri Kart Hizmetleri Eğitim Kitapçığı, İstanbul, 2006
- ISPARTALI, Mehmet; Bireysel Bankacılıkta Kredi Kartları, Yüksek Lisans Tezi, MÜ-BSE İstanbul 2001
- İlker KILINÇ/Selman KOÇ, Kredi Kartı Sisteminin İşleyişi ve Uygulaması, Vergi Dünyası, Sayı:269, Ocak 2004
- KARACAN. Sami; Kredi Kartları ile Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planına Göre Muhasebeleştirilmesi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 7, Kocaeli, 2004
- KIRMAN, Ahmet; Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi, Ankara, 2001
- Koçbank A.Ş.; Kredi Kartları Eğitim Kitapçığı, İstanbul, 2003
- MADENCİ, Timur; Kredi Kartı Uygulamaları ve Karlılık Açısından Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, MÜ – BSE İstanbul, 1996
- MEHTER, Sibel; Yeni Hizmet Arayışında Kredi Kartları ve Türk Bankacılık Sistemindeki Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1994
- MİNİBAŞ, Türkel, Para ve Finans Ansiklopedisi, Creative Yayıncılık ve Tanıtım Ltd., İstanbul, 1992
- MÜSLÜMAN, Aslı; Bireysel Bankacılık İşlemleri ve Muhasebesi, Yüksek Lisans Tezi MÜ-BSE İstanbul,2000
- REİSOĞLU, Seza, “Banka Kredi Kartları ve Uygulama Sorunları”, Bankacılar Dergisi, Sayı 49, İstanbul.2004
- SAMUR, Muharrem; Kredi Kartlarının Hesap İlişkileri ve Muhasebeleştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, MÜ-SBE, İstanbul, 1992

SEVİLENGÜL, Orhan; Banka Muhasebesi, Gazi Büro Kitabevi, 1997

TEMİRER, Uygur, Bankaların Kredi Kartı ile Alışveriş Yapanlara Belli Puana Ulaşmaları Halinde Verdikleri Hediyeilerin Vergilendirilmesi, Yaklaşım Dergisi, Sayı:82, Ekim 1999

TEOMAN, Ömer, Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1996

TÜRER, Erol, “Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintilerinin Son Durumu”, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı:186, Mart 2004

Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Kredi Kartları Üyelik Sözleşmesi, 2006

Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Üye İşyeri Sözleşmesi, 2006

VISA,UBS Global Financial Services Conference, Visa USA Overview,2006

WYMAN, Mercer Oliver, Consumer Credit in Europe: Riding The Wave, ECRI (European Credit Research Institute), 2005

YETİM, Sedat, Kredi Kartları ve Tüketici Kredileri, SPK Yayını, İstanbul, 1997

YILMAZ, Olcay Kaan, Kredi Kartlarında Risk Analizi ve Türkiye Örneği, İstanbul, 2006

İnternet Kaynakları

Erişim:<http://arsiv.hurriyetim.com.tr/hur/turk/98/10/05/ekonomi/05eko.htm>, Kredi Kartlarında Sahtecilik Yöntemleri, (06/11/2006)

Erişim:<http://arsiv.sabah.com.tr/2006/05/14/eko118.html>, Kredi kartında af yetmedi, (21.06.06)

Erişim:<http://www.bddk.org.tr/turkce/mevzuat/duzenlemetaslaklari/bkkkgenelgerekce.doc>, Banka ve Kredi Kanunu ile Getirilen Önemli Hususlar, (20.10.2006)

Erişim:http://www.bkm.com.tr/basin/bultenler/2004_07_01.pdf, Kredi Kartını En Çok Market ve Alışveriş Merkezlerinde Kullanıyoruz, (21.04.06)

Erişim:http://www.bkm.com.tr/basin/bultenler/BKM_2005_Degerlendirmesi.pdf, (11.02.06)

Erişim:http://www.bkm.com.tr/basin/bultenler/BKM_2005_Degerlendirmesi.pdf, (16.02.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/basinmayis2005.html>, (11.02.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/faaliyetraporu.html>, (09.02.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/faaliyetraporu.html>, 2004 yılı faaliyet raporu, (9.02.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/istatistik/index.html>, (09.02.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/istatistik/index.html>, Kredi Kartı ve Banka Kartı İşlemleri / Yerli ve Yabancı Kartların Yurtiçi Kullanımı, (09.02.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/istatistik/raporlar1.html>, (10.05.06)

Erişim:<http://www.bkm.com.tr/kurulus.html>, (10/02/06)

Eriřim:http://www.cnnturk.com/arama/haber_detay.asp?PID=0040&haberID=78363,
Kart kullanımı artıyor, sahtecilik oranı düşük, (11.02.06)

Eriřim:http://www.cnnturk.com/arama/haber_detay.asp?PID=0040&haberID=96977,
Kredi kartı sayısı artıyor - Banka kartı sayısı ise son altı yılda yüzde 123 artış gösterdi,
(11.02.06)

Eriřim:[http://www.hurriyetim.com.tr/haber/0,,sid~1@w~4@tarih~2004-09-02-](http://www.hurriyetim.com.tr/haber/0,,sid~1@w~4@tarih~2004-09-02-m@nvid~462940,00.asp)
[m@nvid~462940,00.asp](http://www.hurriyetim.com.tr/haber/0,,sid~1@w~4@tarih~2004-09-02-m@nvid~462940,00.asp) , Bankacılar: Kredi kartı patlaması yok, (23.03.06)

Erişim:<http://www.milliyet.com.tr/2005/03/05/yazar/tamerhtml>, Banka ve Kredi
Kartları Kanunu (28.09.2006)

Erişim:<http://www.milliyet.com/2005/02/24/ekonomi/aeko.html>, Kredi kartı affı 'telkini'
(21.06.06)

Erişim:<http://www.milliyet.com/2006/03/05/ekonomi/axeko01.html>, 'Kredi kartında
AB'ye uyulmadı' (09.03.06)

Erişim:<http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/credit/more/world.html> - secret
history of the credit card

Erişim:<http://www.phil.frb.org/pcc/workshops/workshop11.pdf>, (11.06.06) An Overview
of Credit Card, Asset-Backed Securities, Mark Furletti, December 2002

Erişim:<http://www.radikal.com.tr/1999/09/04/yazarlar/ekrsar.html>, Damga Vergisi,
(27.12.2006)

Erişim:<http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=168559>, (13.02.06)

Erişim:<http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=186438>, Bankalar karttan kazandı,
(17.06.06)

Erişim:<http://www.tbb.org.tr/net/donemsel/>, Türkiye Bankalar Birliği/ İstatistiki
Raporlar/ Tüketici Kredileri, (14.04.06).

Eriřim:http://www.tbb.org.tr/turkce/temel_bankacilik/Kredi%20Kartlar%C4%B1.doc,
(27.01.06)

Eriřim:http://www.tbb.org.tr/turkce/temel_bankacilik/Kredi%20Kartlar%C4%B1.doc,
(27.01.06)

Erişim:<http://www.tcmb.gov.tr/>, Kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami faiz oranlarına ilişkin basın duyurusu, (10.05.06)

Erişim:<http://www.tesk.org.tr/tr/yayin/hizmet/11.html#2>, Vergi Gelirleri, (12.12.2006)

Erişim:www.bkm.com.tr/sözlük.html ,Kredi Kartlarında Temel Kavramlar,
(24.12.2006)

Erişim:www.tcmb.gov.tr , Faiz Oranları (YTL/USD/EURO) (03.10.2006)

Erişim:<http://tcmbf40.tcmb.gov.tr/cbt.html>, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası/
Veriler/ İstatistiki Veriler/ Para-Banka Verileri /Mevduat Bankaları Tüketici Kredileri,
Taksitli Ticari Krediler ve Kredi Kartları, (10.04.06)

Erişim:http://www.bddk.org.tr/turkce/mevzuat/duzenlemetaslamlari/banka_kartlari_kredi_kartlari_kanunu.htm, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu (01.04.06)

Erişim:http://www.ecri.be/media/events/10Dec05_MercerOliverWymanStudy/Consumer_Finance_Report_MercerOliverWyman_ECRI.pdf, Consumer Credit in Europe: riding the wave, (06.04.06)

Erişim:www.finanskulup.org.tr/assets/sunum/Ugur_Delikanki_Banka_Kartlari_kredi_Kartlari_Kanunu.pdf , Kredi Kartları Kanununa Neden İhtiyaç Duyuldu, (16.10.2006)